326
132.

REVISTA DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR

Tomul 38

6

1993

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

Inv.
10329

https://biblioteca-digitala.ro

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director :

Acad. prof. ZOE DUMITRESCU BUȘULENGA

Redactor-șef ;

ALEXANDRU DOBRE

Membrii :

Prof. ALEXANDRU BALACI, membru corespondent al Academiei Române ; TIBERIU ALEXANDRU ; STANCA CIOBANU ; ION H. CIUBOTARU ; NICOLAE CONSTANTINESCU ; CONSTANTIN COSTEA ; ION CUCEU ; IORDAN DATCU ; GABRIEL GHEORGHE ; ION GHINOIU ; SABINA ISPAS (secretar responsabil de redacție) ; MARIN MARIAN ; ILIE MOISE ; I. OPRIȘAN ; MIHAIL M. ROBEA ; BORIS ZDERCIUC.

În țară vă puteți abona prin intermediul birourilor de poștă

Toate comenzile externe pentru revistele apărute la Editura Academiei Române se vor adresa la ORION S.R.L., Splaiul Independenței 202 A, București 6, ROMÂNIA, PO BOX 74—19 București, Tx 11939 CBTxR Fax (40) 13122425.

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru schimb, precum și orice corespondență se vor trimite pe adresa colegiului de redacție al „Revistei de Etnografie și Folclor".

La „Revue d'etnographie et de folklore" paraît 6 fois par an. Toute commande de l'étranger pour les revues parues aux Editions de l'Académie Roumaine sera adressée á ORION S.R.L., Splaiul Independenței 202 A, București 6, ROMÂNIA, P6 BOX 74—19 București, Tx 11939 CBTxR Fax (40) 13/22425.

En Roumaine vous pouvez vous abonner par les bureaux de poste.

APARE DE 6 ORI PE AN

ADRESA REDACȚIEI
BUCUREȘTI
Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu" 70166, Str. TAKE IONESCU 25

https://biblioteca-digitala.ro

326

REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR

Tomul 38 1993 Nr. 6

SUMAR

ION GHINOIU, *Calendarul popular pe anul 1993* 557

STUDII ŞI MATERIALE

SABINA ISPAS, *Holy land image in the Romanian folklore* . . . 567
GERMINA COMANICI, *O lectură etnologică a practicilor de ursită la Anul Nou* 577
LIA MARIA STOICA, *Relaţiile interumane rurale. O expresie a principiului bunei vecinătăţi* 585
PUIA SILVIA IOSIPESCU, *Metodele necesare în cercetarea etnologică* 593
SÁMUEL DOMOKOS, *Cântece populare româneşti din Micherechi (Ungaria)* 601
ALEXANDRU DOBRE, *Omagiu memoriei lui Aurel Vlaicu în cântecul popular românesc* 607

*

RODICA RALIADE, *Bibliografia românească de etnografie şi folclor (pe anii 1989—1990)* 613

REF, tom 38, nr. 6, p. 555—674, Bucureşti, 1993

Inv. 10329

Institutul BIBLIOTECA de Folclor

https://biblioteca-digitala.ro

REVUE
D'ETHNOGRAPHIE ET DE FOLKLORE

Tome 38 1993 Nº 6

SOMMAIRE

ION GHINOIU, *Calendrier populaire 1993* 557

ÉTUDES ET MATÉRIAUX

SABINA ISPAS, *Holy land image in the Romanian folklore* 567

GERMINA COMANICI, *Une lecture ethnologique des pratiques d',,ursita'' le Jour de l'An* 577

LIA MARIA STOICA, *Les relations interhumaines rurales. Une expressions du principe du bon voisinage* 585

PUIA SILVIA IOSIPESCU, *Les méthodes nécessaires dans la recherche ethnologique* 593

SÁMUEL DOMOKOS, *Chansons populares roumaines de Michereci* (Ungaria) 601

ALEXANDRU DOBRE, *Hommage à la mémoire de Aurel Vlaicu dans la chanson populaire roumaine* 607

*

RODICA RALIADE, *Bibliographie roumaine d'ethnographie et de folklore (1989—1990)* 613

REF, tom 38, nr. 6, p. 555—674, Bucureşti, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

CALENDARUL POPULAR PE ANUL 1993

Întocmit și prezentat de

ION GHINOIU

Calendarul gregorian (Stilul nou)				Calendarul iulian (Stilul vechi)		
Numele zilei	Nr. zilei din lună	Nr. lunii din an	Numele sărbătorilor	Nr. zilei din lună	Nr. lunii din an	Numele sărbătorilor
1	2	3	4	5	6	7
V	1	1	Anul Nou 1993, Sânvăsâi	19	12	1992
S	2	1		20	12	Ignatul
D	3	1		21	12	
L	4	1		22	12	
M	5	1	Ajunul Bobotezei, Ziua Crucii	23	12	
M	6	1	Boboteaza	24	12	Ajunul Crăciunului
J	7	1	Sântion, Iordănitul Femeilor	25	12	Crăciunul
V	8	1		26	12	A doua zi de Crăciun
S	9	1		27	12	A treia zi de Crăciun
D	10	1		28	12	Îngropatul Crăciunului
L	11	1	Tudose	29	12	
M	12	1		30	12	
M	13	1		31	12	Îngropatul Anului Vechi, (Revelionul)
J	14	1		1	1	Anul Nou 1993, Sânvăsâi
V	15	1		2	1	
S	16	1	Circovii de Iarnă, Antanasiile, Sânpetrul Lupilor	3	1	
D	17	1	Circovii de Iarnă, Antanasiile	4	1	
L	18	1	Circovii de Iarnă, Tănănase de Ciumă	5	1	Ajunul Bobotezei, Ziua Crucii
M	19	1		6	1	Boboteaza
M	20	1	Eftimie	7	1	Sântion, Iordănitul Femeilor
J	21	1		8	1	
V	22	1		9	1	
S	23	1		10	1	
D	24	1		11	1	Tudose
L	25	1		12	1	

REF, tom 38, nr. 6, p. 557—565, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
M	26	1		13	1	
M	27	1		14	1	
J	28	1		15	1	
V	29	1	Filipii de Iarnă	16	1	Circovii de iarnă, Antanasiile, Sânpetrul Lupilor
S	30	1	Filipii de Iarnă, Teclele, Trisfetitele	17	1	Circovii de Iarnă, Antanasiile
D	31	1	Filipii de Iarnă	18	1	Circovii de Iarnă, Tănase de Ciumă
L	1	2	Martinii de Iarnă, Trif Nebunul, Ziua Omizilor	19	1	
M	2	2	Martinii de Iarnă, Ziua Ursului, Arezanul Viilor, Stretenia, Străvechi început de an viticol şi pomicol	20	1	Eftimie
M	3	2	Martinii de Iarnă	21	1	
J	4	2		22	1	
V	5	2		23	1	
S	6	2		24	1	
D	7	2		25	1	
L	8	2		26	1	
M	9	2		27	1	
M	10	2	Haralambie	28	1	
J	11	2	Vlasie, Vracii	29	1	Filipii de Iarnă
V	12	2		30	1	Filipii de Iarnă, Teclele, Trisfetilete
S	13	2		31	1	Filipii de Iarnă
D	14	2		1	2	Martinii de Iarnă, Trif Nebunul, Ziua Omizilor
L	15	2		2	2	Martinii de Iarnă, Ziua Ursului, Arezanul Viilor, Stretenia, Străvechi început de an viticol şi pomicol
M	16	2		3	2	Martinii de Iarnă
M	17	2		4	2	
J	18	2	*Joia Nepomenită*	5	2	*Joia Nepomenită*
V	19	2		6	2	
S	20	2	*Moşii de Iarnă*	7	2	*Moşii de iarnă*
D	21	2	*Lăsatul Secului de Carne*	8	2	*Lăsatul Secului de carne*
L	22	2	*Lunea Păstorilor*	9	2	*Lunea Păstorilor*
M	23	2	*Intrarea în Săptămâna Caii lui Sântoader, Sfârşitul (Înmormântarea) Şezătorii*	10	2	*Intrarea în Săptămâna Caii lui Sântoader, Sfârşitul (Înmormântarea) Şezătorii, Haralambie*
M	24	2	Drogobete	11	2	Vlasie, Vracii
J	25	2		12	2	
V	26	2		13	2	
S	27	2	*Sântoaderul cel Mare*	14	2	*Sântoaderul cel Mare*
D	28	2	*Lăsatul secului de Brânză*	15	2	*Lăsatul Secului de Brânză*

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
L	1	3	Dochia, Mărţişorul, Intrarea în Zilele Babei, *Lunea Curată Spolocania*	16	2	*Lunea Curată, Spolocania*
M	2	3	*Ieşirea din Săptămâna Caii lui Sântoader*	17	2	*Ieşirea din Săptămâna Caii lui Sântoader*
M	3	3		18	2	
J	4	3		19	2	
V	5	3		20	2	
S	6	3		21	2	
D	7	3		22	2	
L	8	3		23	2	
M	9	3	Măcinicii (Sfinţii), Moartea Dochiei, Străvechi început de an agrar, Ieşirea din Zilele Babei	24	2	Dragobete
M	10	3	Intrarea în Zilele Moşilor	25	2	
J	11	3		26	2	
V	12	3		27	2	
S	13	3		28	2	
D	14	3		1	3	Dochia, Mărţişorul, Intrarea în Zilele Babei
L	15	3		2	3	
M	16	3		3	3	
M	17	3	Alexii (Moş Alexă), Ziua Peştelui, Ziua Şarpelui	4	3	
J	18	3	Ieşirea din Zilele Moşilor	5	3	
V	19	3		6	3	
S	20	3		7	3	
D	21	3		8	3	
L	22	3		9	3	Măcinici (Sfinţi), Moartea Dochiei, Străvechi început de an agrar, ieşirea din Zilele Babei
M	23	3	Târ înainte — Târ înapoi	10	3	Intrarea în Zilele Moşilor
M	24	3	*Miezul Păresimilor*	11	3	*Miezul Păresimilor*
J	25	3	Ziua Cucului, Blagovestenie	12	3	
V	26	3	Stoborul Blagovestenilor	13	3	
S	27	3		14	3	
D	28	3		15	3	
L	29	3		16	3	
M	30	3		17	3	Alexii (Moş Alexă), Ziua Peştelui, Ziua Şarpelui
M	31	3		18	3	Ieşirea din Zilele Moşilor
J	1	4	Ziua Păcalitului	29	3	
V	2	4		20	3	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
S	3	4	*Sâmbăta Ursului*	21	3	*Sâmbăta Ursului*
D	4	4		22	3	
L	5	4		23	3	
M	6	4		24	3	
M	7	4		25	3	Ziua Cucului, Blagoveştenie
J	8	4		26	3	Stoborul Blagoveşteniilor
V	9	4		27	3	
S	10	4	*Moşii de Florii, Lăzărelul*	28	3	*Moşii de Florii, Lăzărelul*
D	11	4	*Floriile*, Sărbătoarea Dinţilor	29	3	*Floriile*
L	12	4		30	3	
M	13	4		31	3	
M	14	4		1	4	Ziua Păcălitului
J	15	4	*Joimari, Joimăriţa, Nunta Urzicilor*	2	4	*Joimariri, Joimăriţa Nunta Urzicilor*
V	16	4	*Vinerea Seacă*	3	4	*Vinerea Seacă*
S	17	4		4	4	
D	18	4	*Paştele*	5	4	*Paştele*
L	19	4	*A doua zi de Paşte*	6	4	*A doua zi de Paşte*
M	20	4	*A treia zi de Paşte*	7	4	*A treia zi de Paşte*
M	21	4		8	4	
J	22	4	Sângiorzul Vacilor, Mânecătoarea, *Paparuda*	9	4	*Paparuda*
V	23	4	Sângiorz, Străvechi început de an pastoral,	10	4	
S	24	4		11	4	
D	25	4	Marcul Boilor, *Paştele Blajinilor*	12	4	*Paştele Blajinilor*
L	26	4		13	4	
M	27	4	*Ropotinul Ţestelor, Mătcălăul*	14	4	*Ropotinul Ţestelor, Mătcălăul*
M	28	4		15	4	
J	29	4	*Joia Verde*	16	4	*Joia Verde*
V	30	4		17	4	
S	1	5	Armindeni	18	4	
D	2	5		19	4	
L	3	5		20	4	
M	4	5	*Ropotinul Ţestelor, Caloianul*	21	4	*Ropotinul Ţestelor, Caloianul*
M	5	5		22	4	Sângiorzul Vacilor, Mânecătoarea,
J	6	5	*Joia Verde*	23	4	Sângiorz, Străvechi început de an pastoral, *Joia Verde*
V	7	5		24	4	
S	8	5		25	4	Marcul Boilor
D	9	5		26	4	
L	10	5		27	4	
M	11	5	*Ropotinul Ţestelor*	28	4	*Ropotinul Ţestelor*
M	12	5	*Todorusale*	29	4	*Todorusale*
J	13	5	*Joia Verde*	30	4	*Joia Verde*
V	14	5		1	5	Armindeni
S	15	5		2	5	
D	16	5		3	5	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
L	17	5		4	5	
M	18	5	*Ropotinul Țestelor*	5	5	*Ropotinul Țestelor*
M	19	5		6	5	
J	20	5	*Joia Verde*	7	5	*Joia Verde*
V	21	5	*Constandinul Puilor, Gherman*	8	5	*Gherman*
S	22	5		9	5	
D	23	5		10	5	
L	24	5		11	5	
M	25	5	Ioan Fierbe-Piatră, *Ropotinul Țestelor*	12	5	*Ropotinul Țestelor*
M	26	5	*Moșii de Ispas*	13	5	*Moșii de Ispas*
J	27	5	*Ispasul, Paștele Cailor, Joia Verde*	14	5	*Ispasul, Paștele Cailor, Joia Verde*
V	28	5		15	5	
S	29	5		16	5	
D	30	5		17	5	
L	31	5			5	
M	1	6	*Ropotinul Țestelor*	19	5	*Ropotinul Țestelor*
M	2	6		20	5	
J	3	6	*Joia Verde*	21	5	*Joia Verde*
V	4	6		22	5	
S	5	6	*Moșii de Vară*	23	5	*Moșii de Vară*
D	6	6	*Rusaliile, Duminica Mare, Intrarea în Săptămâna Călușului*	24	5	*Rusaliile, Duminica, Mare, Intrarea în Săptămâna Călușului*
L	7	6	*A doua zi de Rusalii*	25	2	Ioan Fierbe-Piatră, *A doua zi de Rusalii*
M	8	6	*A treia zi de Rusalii*	26	5	*A treia zi de Rusalii*
M	9	6		27	5	
J	10	6	Timoftei, *Joia Nepomenită*	28	5	*Joia Nepomenită*
V	11	6	Ziua Grâului	29	5	
S	12	6	Onufrie, Nunta Șoarecilor	30	5	
D	13	6	*Lăsatul Secului de Sânpetru Rusitorile*	31	5	*Lăsatul Secului de Sânpetru, Rusitorile*
L	14	6	Eliseiul Grâului	1	6	
M	15	6	*Îngroparea Călușului, Ieșirea din Săptămâna Călușului*	2	6	*Îngroparea Călușului, Ieșirea din Săptămâna Călușului*
M	16	6		3	6	
J	17	6		4	6	
V	18	6		5	6	
S	19	6	Iuda	6	6	
D	20	6		7	6	
L	21	6		8	6	
M	22	6		9	6	
M	23	6	Moșii de Sânziene	10	6	Timoftei
J	24	6	Sânziana (Drăgaica), Amuțirea Cucului, Sântion de Vară	11	6	Ziua Grâului
V	25	6		12	6	Onofrie, Nunta Șoarecilor
S	26	6		13	6	
D	27	6		14	6	Eliseiul Grâului
L	28	6		15	6	
M	29	6	Sânpetru de Vară	16	6	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
M	30	6	Stoborul Sânpietrului	17	6	
J	1	7	Cosmadinul, Ana-Foca	18	6	
V	2	7		19	6	Iuda
S	3	7		20	6	
D	4	7		21	6	
L	5	7		22	6	
M	6	7		23	6	
M	7	7		24	6	Sânziana (Drăgaica), Amuțirea Cucului, Sântion de Vară
J	8	7	Pricopul	25	6	
V	9	7		26	6	
S	10	7		27	6	
D	11	7		28	6	
L	12	7		29	6	Sânpetru de Vară
M	13	7		30	6	Stoborul Sânpietrului
M	14	7		1	7	Cosmadinul, Ana-Foca
J	15	7	Ciurica (Ziua Femeilor)	2	7	
V	16	7	Ciorcovii de Vară	2	7	
S	17	7	Ciorcovii de Vară, Marina	4	7	
D	18	7	Coircovii de Vară	5	7	
L	19	7		6	7	
M	20	7	Sântilie	7	7	
M	21	7	Ilie Pălie	8	7	Pricupul
J	22	7	Foca	9	7	
V	23	7	Opârlia	10	7	
S	24	7		11	7	
D	25	7	Sf. Ana	12	7	
L	26	7		13	7	
M	27	7	Pantelimon, Pintilie Călătorul	14	7	
M	28	7		15	7	Ciurica (Ziua Femeilor),
J	29	7		16	7	Ciorcovii de Vară
V	30	7		17	7	Ciorcovii de Vară, Marina
S	31	7		18	7	Ciorcovii de Vară
D	1	8	Macaveii, Împuiatul (Ziua) Urșilor	19	7	
L	2	8		20	7	Sântilie
M	3	8		21	7	Ilie Pălie
M	4	8		22	7	Foca
J	5	8		23	7	Opârlia
V	6	8	Probejenie	24	7	
S	7	8		25	7	Sf. Ana
D	8	8		26	7	
L	9	8		27	7	Pantelimon, Pintilie Călătorul
M	10	8		28	7	
M	11	8		29	7	
J	12	8		30	7	
V	13	8		31	7	
S	14	8		1	8	Macaveii, Împuiatul (Ziua) Urșilor
D	15	8	Sântămăria Mare	2	8	
L	16	8		3	8	
M	17	8		4	8	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
M	18	8		5	8	
J	19	8		6	8	Probejenie
V	20	8		7	8	
S	21	8		8	8	
D	22	8		9	8	
L	23	8	Martirul Lupu	10	8	
M	24	8		11	8	
M	25	8		12	8	
J	26	8		13	8	
V	27	8		14	8	
S	28	8		15	8	Sântămărie Mare
D	29	8	Sântion de Toamnă, Crucea Mică	16	8	
L	30	8		17	8	
M	31	8		18	8	
M	1	9	Simion Sâtlpnicul	19	8	
J	2	9		20	8	
V	3	9		21	8	
S	4	9	Vavila	22	8	
D	5	9		23	8	Martirul Lupu
L	6	9	Ciuda lui Arhanghel	24	8	
M	7	9		25	8	
M	8	9	Sântămărie Mică	26	8	
J	9	9		27	8	
V	10	9		28	8	
S	11	9		29	8	Sântion de Toamnă, Crucea Mică
D	12	9		30	8	
L	13	9		31	8	
M	14	9	Ziua Crucii, Crucea Mare, Cârstovul Viilor, Ziua Șarpelui	1	9	Simion Stâlpnicul
M	15	9		2	9	
J	16	9		3	9	
V	17	9		4	9	Vavila
S	18	9		6	9	
D	19	9		6	9	Ciuda lui Arhanghel
L	20	9		7	9	
M	21	9		8	9	Sântămărie Mică
M	22	9		9	9	
J	23	9		10	9	
V	24	9	Teclele	11	9	
S	25	9		12	9	
D	26	9	Berbecari (Filipi)	13	9	
L	27	9	Berbecari (Filipi)	14	9	Ziua Crucii, Crucea Mare, Cârstovul Viilor, Ziua Șarpelui
M	28	9	Berbecari (Filipi)	15	9	
M	29	9	Începutul Verii lui Mioi	16	9	
J	30	9		17	9	
V	1	10	Procoavă	18	9	
S	2	10		19	9	
D	3	10		20	9	
L	4	10		21	9	
M	6	10		22	9	
M	5	10		23	9	
J	7	10		24	9	Teclele
V	8	10		25	9	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
S	9	10		26	9	Berbecari (Filipi)
D	10	10		27	9	Berbecari (Filipi)
L	11	10	Sf. Filip	28	9	Berbecari (Filipi)
M	12	10		29	9	Începutul Verii lui Mioi
M	13	10		30	9	
J	14	10	Vinerea Mare (Vinerea celor 12 Vineri), Nunta Oilor, Sfârşitul Verii lui Mioi	1	10	Procoavă
V	15	10		2	10	
S	16	10		3	10	
D	17	10	Osie	4	10	
L	18	10	Lucinul (Ziua Lupului)	5	10	
M	19	10		6	10	
M	20	10		7	10	
J	21	10		8	10	
V	22	10		9	10	
S	23	10	Sâmbăta Morţilor	10	10	
D	24	10		11	10	Sf. Filip
L	25	10	Moşii de Toamnă	12	10	Moşii de Toamnă
M	26	10	Sâmedru		10	
M	27	10	Sf. Dumitru cel Nou	14	10	Vinerea Mare (Vinerea celor 12 Vineri), Nunta Oilor, Sfârşirul Verii lui Mioi
J	28	10		15	10	
V	29	10		16	10	
S	30	10		17	10	Osie
D	31	10		18	10	Lucinul (Ziua Lupului)
L	1	11	Cosma şi Damian	19	10	
M	2	11		20	10	
M	3	11		21	10	
J	4	11		22	10	
V	5	11		23	10	Sâmbăta Morţilor
S	6	11	Moşii de Arhangheli	24	19	
D	7	11		25	10	Moşii de Toamnă
L	8	11	Arhangheli	26	10	Sâmedru
M	9	11		27	10	Sf. Dumitru ce Nou
M	10	11		28	10	
J	11	11	Ziua Tâlharilor	29	11	
V	12	11	Martinii de Toamnă	30	10	
S	13	11	Martinul cel Mare, Ziua Lupului	31	10	
D	14	11	Martinii de Toamnă, Intrarea în Filipii de Toamnă, Lăsatul Secului de Crăciun	1	11	Cosma şi Damian
L	15	11		2	11	
M	16	11		3	11	
M	17	11		4	11	
J	18	11		5	11	
V	19	11		6	11	Moşii de Arhangheli
S	20	11		7	11	
D	21	11	Ovidenia, Filipul cel Şchiop	8	11	Arhangheli
L	22	11		9	11	
M	23	11		10	11	

https://biblioteca-digitala.ro

1	2	3	4	5	6	7
M	24	11		11	11	Ziua Tâlharilor
J	25	11	Sf. Ecaterina	12	11	Martinii de Toamnă
V	26	11		13	11	Martinul cel Mare, Ziua Lupului
S	27	11		14	11	Martinii de Toamnă, Intrarea în Filipii de Toamnă, Lăsatul Secului de Crăciun
D	28	11		15	11	
L	29	11		16	11	
M	30	11	Sântandrei, Noaptea Strigoilor	17	11	
M	1	12		18	11	
J	2	12		19	11	
V	3	12	Bubatul	20	11	
S	4	12	Bubatul, Varvara	21	11	Ovidenia, Filipul cel Șchiop
D	5	12	Bubatul, Sava	22	11	
L	6	12	Moș Nicolae (Sânnicoară)	23	11	
M	7	12		24	11	
M	8	12		25	11	Sf. Ecaterina
J	9	12	Ana Zacetenia	26	11	
V	10	12		27	11	
S	11	12		28	11	
D	12	12	Sf. Spiridon	29	11	
L	13	12		30	11	Sântandrei, Noaptea Strigoilor
M	14	12		1	12	
M	15	12		2	12	
J	16	12		3	12	Bubatul
V	17	12		4	12	Bubatul, Varvara
S	18	12	Sf. Modest	5	12	Bubatul, Sava
D	19	12		6	12	Moș Nicolae (Sânnicoară)
L	20	12	Ignatul, Înătoarea	7	12	
M	21	12		8	12	
M	22	12		9	12	Ana Zacetenia
J	23	12		14	12	
V	24	12	Ajunul Crăciunului	11	12	
S	25	12	Crăciunul	12	12	Sf. Spiridon
D	26	12	A doua zi de Crăciun	13	12	
L	27	12	A treia zi de Crăciun	14	12	
M	28	11	Îngropatul Crăciunului	15	12	
M	29	12		16	12	
J	30	12		17	12	
V	31	12	Îngropatul Anului Vechi (Revelionul)	18	12	
S	1	1	Anul Nou 1994, Sânvăsâi	19	12	

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

HOLY LAND IMAGE IN THE ROMANIAN FOLKLORE*

SABINA IŞPAS

The folklore is part of cultural heritage of mankind. It incorporates group or individual creations and shows group development and orientation; it is an expresison of the cultural and social identity of the respective groups. Standards and values are transmited by oral route. Folk forms include, *inter alia*, the language, literature, music, dance, games, myths, rituals, customs, crafts, architecture and the like. Consisting of a corpus of creative forms of physical, gestual, oral and intellectual expressions, the folklore is an instrinsic component of social, economic and political values; it is part of the history of a people and holds a well-established position in contemporary history. The folklore is a process that engulf both structures and forms of expressions rendered concrete in the course of the historical time, and new elements emerging in the course of its creation. Folk creation provides distinct value patterns peculiar to a certain community wihch expresses itself in a cognitive and affective manner toward other people, toward the environment and the universe. It is the expression of group cultural identity: family, occupational, national, regional, religious and ethnical and establishes links among groups showing similar affinities[1].

* Creaţia orală, ca parte componentă a valorilor sociale, economice şi politice este parte a istoriei unui popor şi are un rol bine precizat în istoria contemporană. Ca proces, folclorul încorporează structuri şi forme de expresie concretizate în timpul istoric şi elaborează forme noi, în timpul producerii sale. Folclorul deţine paternuri valorice specifice unei comunităţi care se exprimă cognitiv şi afectiv, faţă de mediul de viaţuire, de alte popoare şi de univers. Prin el se exprimă identitatea de grup familial, ocupaţional, naţional, religios, etnic etc.

Elementul religios a avut, în România, o semnificaţie specială şi valori specifice. Teme privind raporturile folclorice cu creştinismul răsăritean de rit bizantin au fost puţin cercetate de specialişti în ultimii 50 de ani. Pornind de la opinia conform căreia creştinarea în ritul răsăritean bizantin a românilor s-a făcut de-a lungul procesului de formare a limbii şi poporului în articolul intitulat *Imagini ale Ţării Sfinte în folclorul românesc* ne propunem să urmărim reflectarea, în diferite specii folclorice, a semnificaţiilor şi conotaţiilor unor locuri de importanţă deosebită pentru creştinism: Ierusalim, Betleem, Cana Galileii, râul Iordan etc. care sunt privite drept spaţii sacre în tradiţia românească. După o scurtă trecere în revistă a probelor din domeniile arheologiei, epigrafiei, patristicii, hagiografiei, a diferitelor acte sinodale, documente diplomatice, cronici, anale, note de călătorie din care reies vechimea şi istoria creştinismului în România şi permanentele contacte ale acestor zone cu Ţara Sfântă, se analizează exemple selectate din texte de epos eroic, baladă, colind, rituale de căsătorie, teatru popular, descântec.

Autoarea a prezentat la Congresul Holy Land, care s-a desfăşurat la Nazaret în perioada 27 decembrie 1992—4 ianuarie 1993, o comunicare cu tema *Imagini ale Ţării Sfinte în folclorul românesc.*

[1] Lauri Honko, *The UNESCO Process of Folklore Protection* în „NIF Newsletter", 1984; Lauri Honko, *The Folklore Process*, FFSS Preprint, 1991, Alan Dundes, *Defining Identity through Folklore*, f.a.,

REF, tom 38, nr. 6, p. 567—576, Bucureşti, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

A first ethnical outline of a folk "grammar" is the system of genres. Genres make up a system of different communication channels. The folklore is divided into genres and generic systems which organize community life. If genres are viewed in the light of two large functional gropus, namely, ritual and non-ritual, it is easy to realize that the ritual dominant, hallmarked by the collective lyrical element, has always persited in folk creation. One finds here rituals of the calendar cycle, with fixed or changeable dates, and rituals of family life[2].

Speaking of the relationship between folklore and religion one cannot fail to grasp how deep-going and complex it is. Specialists say that "theree things appear to distinguish man from all other creatures : the systematic making of tools, the use of abstract language and religon" [3]. It seems that there no society in the world which would lack forms of religious organization. The religious element with the Romanians has always had a special significance, a special value. The Romanian folklore englobes the entire system of traditional beliefs which, in many instances, is stamped by the Christian faith of Byzantine rite.

In the past fifty years specialistes in the country have refrained from approching the relationship between folk creation and Orthodoxy-the Romanians' dominant faith, because any religious interpretation was tabooed. However, there os no denying thet Christianity did add a new value to these ancient roots and contemporary tradition reflects it intrinsically. Unlike other European people, converted to the Christian faith by state authority (christianization of the population when the respective head of state adopted this religions), the Romanians became christians of Byzantine rite simultaneously with the process of their formation as a people and the development of their language. That is why, many of our traditions and beliefs hide Christian precepts, translated in a folkloric, manner, now part and parcel of our oral culture — a mixture of precepts, cultural philosophical and theological elements, placed at the foundation of Eastern Christianity. For more than one thousand and five hundred years, spanning the whole medieval period, the doctrinary Christian substratum had organized the life of the Romanian rural and urban communities[4]. The host of archaeological, epigraphical, patristical and hagiographical sources (martyrological acts), syncdal acts, diplomatic documents, chronicles, annals and travel notes may help one trace back the history of Christianity on Romanian territory, its ancestry there and the permanent contacts of this area with the Holy Land[5].

[2] Lauri Honko, *Folkoristic Theorie of Genres* in ,,Studia Fennica", 33/1989 ; Lauri Honko, *Tradition and Cultural Identity* in NIF Publication, Uppsala, 1988 ; Dan Ben-amos, *Folklore Genres*, Austin-London, 1976.

[3] *Reader in Comparative Religion.* An Anthropological Approach. Second edition. William A. Lessa, Evon Z. Vogt. New York, Evaston and London, 1965, p. XI.

[4] Vasile Pârvan, *Contribuţii epigrafice la istoria creştinismului daco-roman*, Bucureşti, 1911 ; N. Iorga, *Istoria Bisericii Româneşti şi a vieţii religioase a românilor*, vol. I-II, Bucureşti, 1932.

[5] Preot prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, Bucureşti, 1980, p. 6—39.

https://biblioteca-digitala.ro

The present Romanian territory was peopled in the Antiquity by the Dacians and the Getae, populations branched out from the Thracians. The lands inhabited by them stretched also between the Danube and the Black Sea, comprising Scythia Minor province, and there the Christian teaching had been known since very early times. The *Deeds of the Apostles recalls* the missionary work carried out by St. Paul and his disciplels in Macedonia, Greece and Illyricum, while *A Church History*, due to bishop Eusebiu of Palestine Caesarea (265—339/40), tells us that, according to tradition, Apostle Andrew used to preach the Gospel in Pontic Dacia (today's Dobruja province). Monk Epiphanes, the author of *The Life of Andrew* (8^{the} century), speaking about the peoples christianized by the Saint, makes mention of the Scythians. Christianity was spread north of the Danube by christianized Roman colonists, pushed to the borders of the empire (i.e. also in the present teritory of Romania) by religious persecutions. Conquered in the year A.D. 101, Dacia was turned into an imperial province governed by a "legatus Augusti pro praetore". As known, Christianity was not alien to the Roman soldiers: the first christianized Roman had been centurion Cornelius. The army dislodged in Dacia numbered some 30 000—40 000 people. By the end of the first century, the Romans brought in the Fifth Legion Macedonica, from Palestine. It was stationed first in the Dobruja, then in Transylvania, at Potaissa (today Turda). The ala nova Illyricum army, lodged in the castrum at Brîncovenești, is supposed to have numbered many christians in its ranks, considering that Illyria was a province christianized by Saint Paul in the first century. As Tertulian of Carthage (A.D. 160—240) says, rules in the lands of the Sarmatians, Dacians, Germans and Scythians. Merchants and at some later date the third-century captives of the Goths, reached the Danube area, bringing with them their new faith. One may safely assume that the Gospel was known in Dacia in the 2nd-3rd cc, and even earlier in the area of the now Dobruja namely, in the second half of the lst century as a "normal consequence of the community of Roman civilization and language" [6]. The proven Latin origin of the christian bassic word stock in Romanian is a unrefutable proof that this population had adopted the christian religion in the process of its formation as a people and the development of its language[7]. This assertion is confirmed by archeological evidence[8]. Following the Edict of Milan, the Christian propaganda of Byzantine rite gained momentum in the Romanian provinces, the Dobruja included, as the influence of the Byzantine Empire extended to this area.

[6] *Idem*, p. 54—60.

[7] Dumnezeu/Domine Deus; biserică/basilica; lege „credință"/lex,-em; Duminiă/dies dominica; cruce/crus,-em; creștin/christianu; înger/angelus; boteza/baptiso,-are; Bobotează/apă botează (formațiune românească veche); cișlegi/caseum ligare; păresimi/quadragessima; Înălțare/in-altare; păcat/peccatum; rugăciune/rogatio,-nem; toca/tocco,-are; Sfînt/sanctus; nun/nunnus; nuntă/nuntiae; împărtășanie/in partio,-ire cf. I.A. Candrea și Ov. Densusianu, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Elemente latine, București, 1907—1914; *Dicționarul limbii române contemporane*, 4 vol., București, 1955—1957; *Dicționarul limbii române moderne*, București, 1975; *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, 1975.

[8] Pr. prof. Dr. M. Păcurariu, *op. cit.*, p. 86—92.

https://biblioteca-digitala.ro

Romanianism and Christianity emerged and grew up together as a natural development, "slowly and secretly, in Trajan's Dacia" [9].

Pursuing the history of culture and civilization on the territory of Romania and in southeastern Europe over a lapse of almost two thousand years, one shall find close and permanent ties between the Romanians and the Holy Land. Thus, Ioan Casian (A.D. 360), supposedly of Scythian descent, went to a monastery in the western part of Pontus Euxinus. Keen to see the Holy Land he decided to leave for Palestine, together with his sister and a friend by the name of Gherman. This event took place round the year A.D. 380. He lived in a monastery close to Bethlehem for five years, then he travelled to the great ascetic settlements in Egypt, Constantinople, Rome and Marseilles[10]. In time, beside theological contacts and participation in synodal events, ever so many Romanians started pilgrimaging to the Holy Land. After the principalities of Moldavia, Wallachia and Transylvania came into being, we witness the development of new forms of cultural and economic collaboration, placed now on a solid basis.

Princely chronicles, dating back five hundred years, record the items sent from Moldavia and Wallachia to Jerusalem, Tabor, Jericho, and Mar Sabbas with a view to assisting some religious establishments. Ecclesiastical objects and sacerdotal attire sent by the Romanian ruling princes (voivodes) are still listed in the inventory of some Holy Land churches, e.g. a gilded silver cross with the arms of Moldavia engraved on it, donated to the Church of the Holy Sepulchre in the 17th century. From the same century there dates a gold-and-silver holywater font; the four gospels, written and miniatured by Antim of Iviria were sent to the Holy Sepulchre by Voivode Matei Basarab and his wife Elina (17th cent.); en a 16th cent. cult item (ripida) there stand the portraits of Wallachian rulers; the Holy Land shelters the sword of voivode Constantin Brîncoveanu, the martyr prince executed by the Ottomans, together with hos four sons, because he refused to renounce his Orthodox faith (17th—18th); a golden disc that marks the site of the cross on the Golgotha, sent by 17th cent Wallachian voivode Serban Cantacuzene. The nave of Church St. Nicholas (in the cave) of Mar Sabbas Monastery) was built in 1893 at the expense of the Romanian Anania the Wallachian. The chapel of St. John Prodromos on Mount Sinai was built by ruling prince Alexandru Mircea in 1576. The Sinai Monastery was endowed with a protrait of the above-mentioned Voivode Constantin Brîncoveanu[11].

"In the absence of the Voivode, in keeping with the oldest tradition, the Metropolitan was empowered and charged with the duty, of coming before, Christ's archangel, shielded by the cross, for himself, for the people and the country" [12].

The first monasteries dovoted to the Holy Places (the Holy Land and Mount Athos) date to the 17th cent. (1599). Up to that

[9] V. Pârvan, *op. cit.*, p. 201.

[10] Pr. prof. Dr. M. Păcurariu, *op. cit.*, p. 140—114.

[11] Marcu Beza, *Prezenţe româneşti în orientul ortodox*, Bucureşti, 1935; Virgil Cândea, Constantin Simionescu, *Prezenţe culturale româneşti*. Istanbul, Ierusalim, Paros, Patmos, Sinai, Alep, Bucureşti, 1982.

[12] Nicolae Iorga, *op. cit.*, p. 55.

https://biblioteca-digitala.ro

time, Romanian rulers and boyars together with their families often used to donate money, erect buildings sent ecclesiastical items, sacerdotal attire and religious books. The Christian establishments there used subsidies from the incomes of different Romanian monasteries and from private porperty Voivode Petru Schiopul had allowed the building in Iassy (Moldavia) of the methoch of Mar Sabbas monastery on a stretch of land donated by the court around 1583. In 1597, one finds a record of the methoch with St. Archangels patrons of Mount Sinai Monstery, subsequently named Frumoasa Church. The first to subsidise holy establishments was Voivode Radu Mihnea. From the beginning of its construction, the Sf. Vinerea (St. Friday-Parascheva) Church in Iassy was dedicated to the monks on Mount Sinai. The Galata Church, erected by Petru Schiopul, was dedicated to the Patriarchate of Jerusalem (March 25, 1617). Miron Voivode Barnovschi was to dedicate the Iassy chrurch, built in 1617, to the Holy Sepulchre.[13] In this way, the image of the Holy Land in Romanian oral creation emerged not only from information found in the biblical text, but also from the stories told by all those who used to mantain close relations with places wich, by their sacred and holy character, acquired a privilaged position in the Romanian christian's system of representations. As one shall easily see, the Holy Land in the orally circulated texts (further cited in this paper) is represented not so much by narrations from the life of our Lord and his disciples, in Palestine, but rather by descriptions of some localities or other geographical sites imbued with the sacred.

The sacred is that element, set apart and well-delignated, beyond which the profane lies. The idea of a cosmos from which the sacred is ecluded is of quite recent date in the history of mankind. The sacred is perceived as a reality distinct from the natural environment. It is marked by hierophania and engenders feelings of fear, fascination, mistery and majesty. The religious man does not perceive space as being homogeneous. He has devined it through primordial experience. "En tant qu'essence du religieux, le sacré indique des interdits et des attachements fondamentaux pour l'existence humaine. Il se manifeste par des prohibitions et par des préocupations, dont ni la Commodité technique, ni l'explication rationnelles ni l'institutions sociale ne suffisent á rendre compte [...] Par le sacré, l'homme se constitue un univers à la fois protégé, exigeant, oriente et prometteur. Il domestique ainsi, ou à tout le moins il se concilie, l'au-delà de son savoir, de son pouvoir et de son espoir. Il surmonte sa solitude et son errance au sein de l'univers. Il observe des règles et des rites. Il transmet des récits et des mythes. Il se situe grâce à des initiations et à des mystères" [14]. The sacred space is endowed with special attributes, it has "power". Inside that space, the profane world is transcendent and one may come into contact with God. Any sacred space has a hierophanic implication. As the sacred flows in, the respective territory becomes detached from the surrounding world and acquires a different quality. The sacred space takes the form of a holy place, an establish-

[13] *Idem*, p. 262—266.

[14] *Encyclopaedia Universalis*. Encyclopaedia Universalis France, Paris, 1966, III. S.

https://biblioteca-digitala.ro

ment for warship, a city etc[15] : "Un pays tout entier (la Palestine), un ville (Jerusalem), un sanctuaire (Le Temple de Jerusalem) représentent indifféremmant une imago mundi/. . ./l'omage de l'Univers et le Centre du Monde" [16]. The particularity of Holy Land spaces to be imbued with the sacred, and recognised as such by the Romanians, makes localities, watercourses or montains acquire transcendence. These sacred spaces are evoked in connection with liminal moments from man's life, the moments of the passage. One of the oftenmost sacred spaces mentioned is Jerusalem — Rusalim, Rusalin in Romanian. Among oral literature species, the rituals are the ones which claim sacrality to be imperative for the practice of the ritual they belong to. Out of the whole ritual complex, it is the literary text alone which makes concrete reference to, and actually denominates the sacred space. In the family life cycle, the funeral is a major ritual because of its gravity and implications for individual and group life. The sequences of this ritual contain also the "great song", "the song of the passage". The basic idea put forward by this funerary song is the departure of the deceased, his parting with his relatives. On his way in the next world, the soul passes through several custom houses and in this passage he is helped by "the old Woman", by the Holy Mother, or by old representations endowed with christian symbolic values :the stag, the hawk, the cock. The text shows Jerusalem to be the place where the last hudgement is to be held, a space apparently detached from earthly matter, floating, or lying somewhere high, very high above : "Up there high/and higher still/Rusalim field lies/In a cave of incense/And in that cave who sits? /It is the Lord, the writer/Judging both the living and the dead" [17]. The sanctity of that space, which lies far-away, isolated from the daily life, and where „the living and the dead" meet, is emphasised by a "cave of incense", incense being an offering liked to God. Another "great song" variant places Holy Jerusalem in a "churchyard", where folkshad gone to share land by the fathom. The same idea of the last judgement to be held in Jerusalem depicts,/like the previous text does, a rather spiritual Jerusalem, the one that lies "above", the heavenly one which God wills to bring it on Earth. Only rightful people shall earn the right to live in it, opartaking of new skys and new land[18].

A second major ritual species, this time comming from the calendar cycle, and making constant reference to Jerusalem, is the carol. In the traditional Romanian community they would perform it on Christmas Eve. In my opinion, the carol itself prefigures the moment of Christian Lithurgy : the birth, life and death of Jesus Christ[19]. The text of a carol devoted to the Holy Family says that, on their way to Bethlehem, Joseph and Mary had to pass throuhg Jerusalem : "Joseph

[15] Mircea Eliade, *Le Sacré et le Profan*, Paris, 1965, p. 21—28.

[16] *Idem*, p. 39.

[17] „Colo-n sus şi mai în sus,/*Lunca Rusalimului*,/I-o chilie de tămîie ;/Da-n chilie cine şade,/Şade Domnul, scriitorul,/Judecă vii şi morţii—cf. Arhiva I.E.F., mg. 3899 V (I) b ; informator A. Păcarariu, V. Subţirelu, A. Făţari ; culegător M. Karane, L. Georgescu ; locul şi data culegerii : Bruiu-Sibiu, 30 XI 1970.

[18] Arhiva I.E.F., mg. 3900 R II ; informator grup ; culegător M. Kuhare, L. Georgescu ; locul şi data culegerii : Sacădale-Sibiu, 1 XI 1970.

https://biblioteca-digitala.ro

and Maria/Two great boyars/Like two travellers/Come from Rusalim,/ /Go to Vitleim" [20]; Jerusalem, the place of our Saviour's martyrdom occurs now and again in that carol, giving an explanation to the Eucharistic mystery and the mystery of the anointment: the saints ask the Lord what is the wine, the wheat and the oil made from. And Jesus answers: while sheep I was tending/Up there in Rusalim,/I was caught and crucified/And my sweat, blood and flesh changed into oil, wine and wheat[21]. The carol contains also the well-known image of Christian symbolism, of "the good shepherd"; the same symbolism is attached to the group of believers around Jerusalem: "In the fields of Jerusalem/ /There comes a large flock of sheep" [22]. This theme is developed in the carol telling how St. John and the Lord come out together: "Some where near Rusalim,/At a clear fountain (the Jordan river)/They would rest/Cold water they would drink" [23].

That Jerusalim is considered to be a sacred place is shown also in texts of the heroic epic song, a species still circulated in this country's traditional zones. Deriving from the old medieval epos, the heroic epic song, based on a fantastic theme, contains some exceptional specimens, for instance, a variant of the fight between Bogdan (a true believer) and Sila Samodiva (who eprsonifies the force of evil and death).. The two meet "at the foot of the sky", in the "Rusalim fields", a crossroad between the world of people and the world transcending it. They struggle to reach the "saint's grave" and take his crown and judgement baton, the ensigns of monarchic power, devine-human symbols. Bogdan emerges victorious over the image of death just at this crossroad, "the Rusalim fields" [24]. Another heroic epic song is titled *The Girl and Her Suitor*. The girl keeps asking her suitor to fetch her from that same high place, landmark of the sacred and meeting place with the transcendent, "from mountain high, from bitten apple-tree a crudiader's hand a Turk's head and a "piece of Jesus" wood,/Cypess wood,/It smells good" [25]; it is the wood of the cross, the wood discovered in the mystery-filled space of Jerusalem. There is no doubt that a connection between apocryphal literary texts, depicting the tree of Eden, and the wood of the cross can be established[26]. In that sacred space, some variants say, a hero, who shall fight the serpent, is to be born; his mother, often a widow or an elder by woman, bring him into the world "in the centre of the earth/Where the tomb of the Lord

[19] Sabina Ispas, *„Rîu de vin ș-altu de mir ș-altu, apă limpejoară" — o taină încifrată într-un text de colind* în vol. *Imagini și permanențe în etnologia românească*, Chișinău, 1992 p. 209—216.

[20] „Iosif și Maria,/Doi boieri d-ăi mari/ Ca și doi drumari/*Vin din Rusalim,/Merg spre Vitleim*" — cf. Nicolae Păsculescu, *Literatură populară românească* adunată de..., București, 1912, p. 11.

[21] „Eu micșor mi-am fost,/Minte n-am avut/ Oi albe-am păscut/*Sus la Rusalim*" — cf. *Idem*, p. 9.

[22] „*Pe rîtul lui Rusalim*/Mare turmă de oi vin" — cf. Tit Bud, *Poezii populare din Maramureș* adunate de..., București, 1908, p. 69.

[23] „*Cam la Rusalim*,/La lină fîntînă/Jos că vom ședea,/Apă rece-om bea" — cf. *eol, cit.*

[24] „Sub poalele cerului,/*Cîmpii Rusalimului*" — cf. N. Păsculescu, *op. cit.*, p. 179.

[25] „Lemnul lui Cristos,/Lemn de chiparos,/Miroase frumos" — cf. *Idem*, p. 161.

[26] N. Cartojan, *Cărțile populare în literatura românească*, vol. I, București, 1929, p. 122—136.

https://biblioteca-digitala.ro

stands" [27]. Here again, Jerusalem is perceived to be the centre of our planet.

If the funeral rite is linked to Jerusalem, very likely to the heavenly Jerusalem, the marrige ritual contains a text called *Cana Galileii*, attested in Romanian manuscripts prior to the 19th century[28]. It is still being circulated in the folklore, either as a ritual song sung at the wedding feast, or as a star song, a somewhat newer ceremonial species connected with the festival of the Nativity. It relates the events recorded in John's Gospel about the Cana marrige. ,,This fact is a sign of people's spiritual transformation, of its renewal through the work of the Devine Spirit[29]. This sign of spiritual renewal ought to mark the mystery of the wedding as performed nowadays. The *Cana Galileii* song brings to memory this event, in a particular ceremonial framework, in which the space becomes sacred through the direct participation of Jesus Christ".

A third scared space, most frequently mentioned in folk text, is Bethlehem, called there Viflaim, Vicleim or Vitleim. The cycle of Romanian legends, connected with the Holy Mother, mentions Bethlehem as the birth city of the Lord; it tells of the sufferings endured by Christmas'wife, the woman who had helped the Blessed Virgin bring the Child into the world, sheltering the Holy Family in her stable (the Romanian for the Christmas holiday is 'Crăciun'. For lack of time, I cannot enlarge upon the etymology and theological implications of this word[30], The Romanian legend, spread throughout the present territory of Romanian, narrates how Christmas, an evil and authoritative man, cut his wife's hands because she had helped the Virgin deliver the Child. As she touched the Infant's clothes with her maimed hands, she suddenly felt them glue together; overwhelmed by the devine power of the child born in his Bethlehem manger, the penitent Crăciun became the first chirstian[31]. Some carol variants see Bethlehem as the place where the living and the dead will gather together at the end of time: "In Viflaim they will gather/Where Adam first was (Jesus, the new Adam)/On the brigde of Eden/Frail as a straw/Man, if sinful /Downthebridge will fall".[32]

A species largely spread in some of Romanian's zones, and rooted in the medieval mysteries, is the popular theatre called *Vicleim*. Nowadays, they use to perform it on Christmas Eve. Toward the end of

[27] ,,În buricul pămîntului,/La mormîntul Domnului" — cf. N. Păsculescu, *op. cit.* p. 170.

[28] N. Cartojan, *op. cit.*, vol. II.

I. Moanță, *Cana Galileii* în *Toamna. Tradiții și obiceiuri*, Institutul de Etnografie și Folclor, București, 1991 (lit.).

[29] Preot. Dr. Ioan Mircea, *Dicționar al Noului Testament*. S—Z, București, 1984, p. 70.

[30] Al. Rosetti, *Influența limbilor slave meridionale asupra limbii române*, București, 1954, p. 25; Al Rosetti, *Românescul Crăciun* în ,,Romano-Slavica", IV, 1960, p. 64—65; Ov. Densusianu, *Istoria limbii române*, vol. I, București, 1961, p. 174; V. Pârvan *op. cit.*, p. 108—111.

[31] Sim. Fl. Marian, *Legendele Maicii Domnului*. Studiu folkloristic de ..., București, 1904, p. 28—57.

[32] ,,Să se-adune-n Vifleim/Unde-a fost Adam întîi,/Pe la puntea Raiului,/Că-i ca firul paiului :/Omul care-i păcătos/Cade de pe punte jos"—cf. Al. Viciu, *Colinde din Ardeal*. Datini de Crăciun și credințe poporane. Culegere cu anotațiuni și glosar de..., București, 1914, p. 78

https://biblioteca-digitala.ro

the 10th cent. Theophylactus, the Patriarch of Constantinople decided to have The Manger, the Christmas carol of the star and the Three Magi included among religious performances. Some possible links between these representations and today's popular theatre should not be overlooked. The Vicleim has an obvious ceremonial touch obout it. Although its ritual character has been lost in the course of time, it still recalls it by being a Christmas representation. The play presents the search of the Theree Magi, guided by the loadstar, and Herodes drama at the thought of losing his power at the hands of the new emperor[33]. The city of Herodes is mentioned also by a carol text that reads: "The Lord sent/John, St. John/On Earth to baptize them./He travelled,/ /Hebaptized/All hostile languages/But Herodes' City/Was reluctat to it"[34]: Finaly, afraid of St. Ilie's (Eliahu) vengence, the City conceded to the baptism.

Water is an "element created by God" and, at the same time, it is the "matter of baptism, the embodiment of the Holy Ghost". "The mystery of the baptism offers salvation and redemption from sin"; in the service of God water "brings heavenly reward" [35]. The Jordan, the river that crosses Palestine from the North to the South, is the water in which John used to baptize, in which Christ was baptized and Epiphany is celebrated, In contact with the holy body of Christ, the Jordan partakes of that holiness. The river is frequently mentioned in carols that narrate the baptism "Hear, hear/The Holy Son was born/In cattle stable/In straw of wheat/In straw of hay/On marjoram way. /To the Jordan He came/Baptized He was there/By John of no sin" [36]; "Under the green bird cherry bush/Look who sits there/ /Two twin doves (a Holy Ghost symbol)/And they took/From the, Jordan water took/Water in feather,/Pebbles in beak" [37]. Saint Sunday invited at the baptism of Christ "sees three holy flowers/Streched her hand out,/Crushed them,/Crushed them and tore them/Put them on her gift/With the gift she went/Up the Jordan, Oh Lord, uphill" [38].

The holy water of the Jordan river is evoked in exorcisms, a ritual species with a very special character, in which the basic element is represented by the purifying, healing, life-giving properties of that water. Sometimes purification of a sick man appears to be associated with the baptism itself: "And so I went/Along a road, along a path/

[33] G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare române*. Ediție critică, note glosar, bibliografie și indice de George Antofi. Prefață de Ovidiu Papadima, București, 1983, p. 107—134.

[34] „Trimisu-mi-a Dumnezeu/ Pe Ion, Sf. Ion/ Pe pământ ca să-l boteze/Mi-a umblat,/ /Mi-a botezat/ Toate limbi învrăjmășite,/Cetatea Irodului/ Nu se dă botezului"— cf. N. Păsculescu, *op. cit.*, p. 18—19.

[35] Preot, Dr. Ioan Mircea, *op. cit.*, p. 30—31.

[36] „Auzit-am auzit/Că s-a născut Fiul sfînt/În ieslea boilor,/În paiele grîului,/În ogrinjii finului/Și de-acolo s-a luat/Tot pe drum de măieran/La *apa lui Iordan*/Și-acolo s-a botezat/ /De Ion cel preacurat" — cf. Tit Bud, *op .cit.*, p. 68.

[37] „Sub tufă de mălin verde/Dară aici cine șede?/Doi surași de porumbași/Și de acolo s-au luat/La *apa Iordanului*./Apă-n pene au luat,/Petricele-n cloțurele" — cf. *Idem.*

[38] „Vede trei flori de-ale sfinte,/Tinse brînca și le frînse/Și le frînse și le rupse/Și pe dar că mi le puse/Și ca daru-m purcese/Pe Iordan, Doamne, la deal — cf. Arhiva I.E.F., mg. 809 j; informator: grup bărbați; culegător: O. Birlea, P. Ciocos; locul și data culegerii: 28 VI 1956.

https://biblioteca-digitala.ro

/To where the sun rises/To Adam's fountain/At the Jordan river" [39], and there I halted on "Saturday evening/On Jordan's path/At Bogdan's well/Where water from wine springs/With apple foam above it" [40]; "On the holy day of Tuesday/I got up/I ate/I took the road to Adam's well/And Jordan's water" [41].

In the Fairy-tale of the Lord, or the Fairy-tale of the Blessed Virgin, the grieved mother starts out to look for her son "At the river of dew/The river of Jordan" [42].

Mainly in the legends, the Romanian oral text makes frequent references to events that had happened in the Holy Land and the sacred places extent there.

This paper has been intended to present only a few instances in which folk texts depict the very places through which Jesus had passed. The examples given herein have been taken preferentially from versified texts, because these have already achieved a first separation between everyday language and the specialized ritual language. At a closer look, the motifs and characters populating the various categories of Romanian folk creation reveal not only a constant use of sacred images from the far-off Holy Land, but a kind of theological subtlety in their poetry, of Orthodox extraction, which brings the Romanian conception closer to early Christianity.

[39] „Plecai și mersei/P-o cale, p-o cărare/ Spre soare răsare,/La *fintina lui Adam*,/La *pîriul lui Iordan*" — cf. N. Păsculescu, *op. cit.*, p. 113—143.

[40] „Mînecatu-mă,/Sînecatu-mă/Sîmbătă seara/Pe *cărarea lui Iordan*,/La fîntîn a lui Bogdan/Unde-i apa cu izvor de vin,/Cu spumă de măr" — cf. *Idem*, p. 127.

[41] „În sfînta marți m-am sculat,/M-am mînecat,/Pe cărare-am apucat/ La *fintina lui Adam*/Și la *apa lui Iordan*" — cf. ibidem.

[42] „Pe riul lui Roauă, /Riul lui Iordan" — cf. Sim. Fl. Marian, *op. cit.*, p. 206.

https://biblioteca-digitala.ro

O LECTURĂ ETNOLOGICĂ A PRACTICILOR DE URSITĂ LA ANUL NOU

GERMINA COMANICI

Mentalitatea populară tradițională impune prezența unei concepții magice asupra destinului în momentele marcante ale existenței omului, sub aspect biologic și social. Punerea ursitorilor la trei zile de la naștere este legată de influențarea benefică și descifrarea pe cale onirică a viitorului copilului. Cunoașterea semnelor prevestitoare de moarte izvorăsc din aceeași dorință de cunoaștere anticipată a soartei omului. În sferă similară se înscriu și practicele premaritale de cunoaștere a ursitei. Apare evident faptul că în toate marile treceri omul își dorește o cunoaștere prealabilă, care să-l ajute să se confrunte mai ușor cu destinul, sau pătrunzându-i înțelesul să-l influențeze benefic. Credința în soartă — — proprie mentalității folclorice — nu neagă posibilitatea omului de a cunoaște destinul și a interveni, printr-o permanentă atitudine activă și nu resemnată. Între timp și destin există o dublă legătură. Există pe de o parte acel timp biotic marcat de cele două praguri fundamentale (nașterea și moartea) și există un timp calendaristic, cu discontinuități calitative, pe care omul îl parcurge ciclic în cursul existenței. Practicile rituale legate de aflarea ursitei sunt limitate categorial prin vârsta și status-ul premarital al performerilor. Acestea ritmează existența fiecărei generații la momente fixe ale anului calendaristic, o corelare directă între timpul social ca destin comun și timpul individual corespunzător unei anumite vârste.

Practicile rituale de aflare a ursitului, deși concentrate în intervalul celor douăsprezece zile ale pragului de An Nou, cunosc o desfășurare pe parcursul întregului an, la marile sărbători legate de ciclul solar, în special la solstiții și echinocții : Sf. Gheorghe (23 aprilie), Sânziene (24 iunie), Sf. Dumitru (26 octombrie), Sf. Andrei (30 noiembrie). Performate la renovarea anului calendaristic, acestea, ca și alte categorii de rituri, capătă valoare de omen. Cadrul temporal este asigurat, ca în toate manifestările — indiferent de complexitatea lor —, de cele trei momente cheie ale ciclului sărbătoresc : Crăciun, Anul Nou și Bobotează.

Ele sunt practicate nu exclusiv, dar majoritar, de către fete mai mult implicate în actele maritale cu substrat ritual. Acestea se leagă nu numai de mecanismul funcțional, ci și de anumite valențe de ordin social. Dezideratul căsătoriei este mai ardent pentru o fată; ea este cea aleasă, oprobiul social pentru fetele bătrâne fiind mult mai accentuat decât pentru status-ul similar al flăcăilor. Totodată, credința în eficiența acestor rituri este mult mai viguroasă în orizontul de mentalitate și afectivitate feminin, de înțelegere a lucrurilor într-o aură de semnificații, exprimat printr-un comportament simbolic. Folosind simbolurile omul dă un sens vieții definindu-și astfel experiențele în mod

REF, tom 38, nr. 6, p. 577—583, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

cultural și ordonându-le conform modurilor de viață ale grupurilor, în care s-a născut și al cărui membru activ devine prin învățare[1].

Riturile de divinație vehiculează o serie de semne, „funcția semnului fiind de a comunica idei prin mijlocirea mesajelor" [2]. Analiza semnelor și descifrarea mesajelor sunt purtătoarele mai multor indicatori: o anumită finalitate, căsătoria, prag social realizat corespunzător status-ului juvenil, cu respectarea unor norme de ordin moral și material; expresia unei afectivități, dorința de a lua un anumit flăcău; cunoașterea anticipată a calităților/defectelor celui ursit.

Ursita ca mancie, sau practică de divinație, presupune descifrarea unui cod prestabilit, prin relații constante între elementele vehiculate și valoarea lor. Ursirea are în esență un caracter criptic, verigile între obiecte și sensul purtător fiind descifrate numai de către performeri. Acestea însă se bazează pe simboluri-cheie, pe care cultura folclorică le vehiculează în variate contexte: focul, apa, banul, ramura verde. Multe din semnele descifrate au valoare plurifuncțională, dar tot atât de multe funcționează pe dichotomia afirmativ/negativ. Putem considera riturile de ursită în ansamblul lor ca bazate pe un cod semnificant, demonstrând valabilitatea corelației, că „cu cât un cod este mai semnificant, cu atât este mai structurat și socializat și invers" [3].

I. *Practicile individuale* de cunoaștere a ursitei, desfășurate pe mai multe paliere, de complexitate diferită și cu funcții particularizatoare sunt de mai multe categorii:

1. *Practici legate de influențarea ursirii.* Această categorie înglobează o eficiență dinamică, prin sensul lor mobilizator, funcționând pe principiul analogiei, al similitudinii. Se creează acele contexte sau se manevrează anumite obiecte, menite să provoace, conform scopului urmărit, efecte identice utilizării lor consacrate: fetele bătrâne fură lopata morarului și o dau pe apă ca să vină peițorii, cum merge lopata pe apă; în seara de Anul Nou fetele împrăștie grăunțe, ca să umble peițorii după ele, cum umblă găinile după grăunțe[4]; fetele din unele părți ale Bucovinei merg în seara de Sf. Vasile dis de dimineață la fântână, scot patru ciuturi de apă și dintr-a patra beau nouă guri de apă. Cred, că, câți oameni vor veni în ziua de Anul Nou la fântână atâția peițori vor avea[5].

2. *Practici legate de aflarea ursitului.* Ca rit preponderent non-verbal, acestea presupun manevrarea unor elemente cu valoare generalizată, cunoscute în practica manciilor cu o terminologie consacrată: piromancie (manevrarea focului), hidromancie (manevrarea apei), orintomancie (animale prevestitoare), aritmomancie (tehnică a numărării), salomancie (tăinuirea obiectelor), orinomancie (descifrarea viselor). Aceste rituri, conform scopului urmărit se pot grupa astfel:

a) *Când va avea loc căsătoria.* Sensul este legat de sorocul fetei de regulă considerat pentru anul viitor, multe bazându-se pe opoziția

[1] M. J. Herskovits, *Les bases de l'anthropologie culturelle*, Paris, Payot, 1976, p. 17.
[2] G. Gauirand, *La semiologie*, Paris PUF, 1973, p. 9.
[3] I. C. Gulian, *Structura și sensul*, București, Editura Politică, 1980, p. 361.
[4] *Graiul, etnografia și folclorul zonei Chioar*, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, Baia Mare, 1983, pp. 386, 389.
[5] S. Fl. Marian, *Sărbătorile la români. Câșlegile*, București, Institutul de Arte Grafice, 1898, p. 146.

https://biblioteca-digitala.ro

afirmativ/negativ : se pune pe vatră un bob de ovăz şi dacă sare, probează rezultatul afirmativ ; se numără parii din gard, cei cu soţ relevă o valoare benefică.

Descifrarea poate viza o etapă mai lungă de un an : se dă cu piciorul într-o vită şi după numărul loviturilor până se scoală de jos se decodifică segmentul de timp ce va aduce rezultatul dorit.

b). *Menirea pentru un anumit flăcău;*

element manevrat	acţiunea cu rezultat pozitiv
două mlădiţe de măr	înfloresc
două fire de păr de porc pe sobă	se unesc

c) Anumite calităţi;

Obiectul	*Acţiunea*	*Calitatea*	*Sensul*
a noua stea	se numără	străluceşte	frumos
parul (9,12)	se numără	înalt	înalt
		cu noduri	urât
		cu coajă	bogat
		drept	frumos
creangă de busuioc	pusă în apă	promoroacă	bogat
inel	pus în ovăz	îmbrumat	frumos
oaie	prinsă cu ochii închişi	tânără	tânăr

d) *Locul de unde va veni ursitul;*

De unde fata va auzi lătratul câinilor.

Practicile de ursită sunt prin esenţa lor discursuri non-verbale, existând chiar în mecanismul funcţionării lor cu rezultat pozitiv, stricte interdicţii de a vorbi. Rar acestea sunt completate de anumite formulări verbale, de acea categorie definită de sociologii francezi M. Mauss şi G. Hubert[6] drept rituri orale simpatetice, care descriu exact dorinţa propusă.

„Brâu,
Brâuleţu meu,
Io te facu
Lacu, colacu
Şi te pui noaptea su capu,
Dar tu încă să-mi aduci
Pe cine o hi să hie
Nie de soţâle,
În visu să-l visez
Aievea să-l văz" [7].

Aceste practici premaritale sunt performate în toate zonele ţării, cu mici variaţii, viaţa tradiţională a satului românesc reflectând faptul că nunta nu este asigurată numai prin pregătirile de ordin material (zestrea), dar şi prin acte rituale anticipative. Se apelează astfel la acele elemente investite — conform mentalităţii populare — cu acea calitate de premoniţie, un mod activ de a cunoaşte şi influenţa benefic schimbarea status-ului premarital.

[6] M. Mauss, G. Hubert, *Melanges d'histoire des réligions*, Paris, Alcan, 1932.
[7] Victor Păcală, *Monografia comunei Răşinari*, Sibiu, 1915, p. 243.

https://biblioteca-digitala.ro

II. *Vergelul*, prin actele componente, se agregă în complexitatea unui obicei. Ca tehnică de mancie acesta se înscrie în categoria definită cu un termen ştiinţific *salomancie*,tăinuirea obiectelor în vederea descoperirii.

În lectura etnologică a obiceiului tehnica în sine este o obscură componentă faţă de relevantele elemente de structură şi funcţie.

Denumirea cea mai frecventă a obiceiului este Vergel, Vărgel, dar obiceiul este cunoscut cu o terminologie variată : ,,De-a ulcelele'', ,,La oale'', ,,A se învăsui'', sau în zone cu metateză silabică ,,A se năsăvăi''. Se afirmă şi aici, ca în cazul oricărei terminologii din sfera obiceiurilor, o legătură inextricabilă între diferite elemente de structură şi denumire. Termenul curent Vergel este corelat de obiectul utilizat în cadrul desfăşurării obiceiului : vergele, beţe special confecţionate, sau luate chiar de la războiul de ţesut. Denumirea ,,De-a ulcelele'' sau ,,La oale'' defineşte locul unde se camuflează obiectele, iar ,,A se învăsui'' este o derivaţie de la Sf. Vasile, legând obiceiul de momentul performării, noaptea Anului Nou.

Vergelul, ca termen generic, defineşte acea practică divinatorie, în care se descifrează dacă doi tineri sunt meniţi unul altuia. Semnul îl constituie câte un inel, ca marcă de personalizare, care este trecut pe o vergea. Cu timpul termenul s-a extins şi generalizat, reprezentând modalitatea de camuflare sub oale, ulcele, străchini, căciuli a unor variate obiecte cu valoare simbolică.

Cercetarea dinamică a funcţiei obiceiului poate constitui componenta ce marchează perspectiva pertinentă de interpretare a datului etnografic.

Formulăm un punct de vedere, care ne aparţine, considerând că Vergelul a reprezentat, în formele sale vechi de manifestare, un ceremonial exclusiv feminin, păstrător de sensuri încifrate. Anumite elemente relictuale, conservate şi azi, susţin opinia avansată de noi. Este vialabil în unele sate bihorene o formă de Vergel organizată exclusiv la casa unei bătrâne numai de către fete. Calitatea de bătrâneţe a gazdei incumbă ideea de experienţă, aici fetele performând o triadă de practici, tocmai acele practici care, într-o etapă mai recentă de evoluţie, opinăm, că s-au realizat individual : se numără parii, se pun obiecte sub blide şi se mănâncă o plăcintă coaptă, nedospită, care le va ajuta să-şi viseze ursitul[8]. Si azi apar pe aria intracarpatică forme de Vergel de performanţă exclusiv feminină, care se desfăşoară chiar în casa unde de regulă se strâng fetele la Şezătoare[9].

Cu timpul însă, când funcţia iniţiatică slăbeşte, dintr-o practică ezoterică obiceiul evoluează spre o formă de participare mixtă, consacrând în faţa colectivităţii raporturile dintre tineri, fete şi flăcăi, cu statut comun premarital[10]. Funcţia divinatorie devine treptat doar un pretext, întrucât obiceiul se încadrează acelor circumstanţe de ordin ceremonial, legate de sărbătoarea Anului Nou, de cunoaştere, apropiere şi petrecere a tinerilor, un preambul al nunţilor din perioada Câşlegilor, ce se succed.

[8] Ion Bradu, *Din folclorul obiceiurilor bihorene*, Casa judeţeană a Creaţiei populare Bihor, 1970, p. 32.

[9] Traian Mirza, Gheorghe Petrescu, *Cîntecul Vergelului*, în ,,Revista de Etnografie şi Folclor'',tom 14, nr. 2, 1969, p. 77.

[10] Germina Comanici, *Mutaţii funcţional-structurale ale obiceiurilor*, în ,,Anuarul Institutului de cercetări etnologice şi dialectologice'', Seria A, nr. 8—9, 1989, p. 158.

https://biblioteca-digitala.ro

Funcţia obiceiului, văzută ca relaţia de acţiune şi de determinare a părţilor componente ale unui sistem dat[11], suferă astfel o evidentă mutaţie de planuri, cea iniţială se diluează, funcţia maritală se afirmă, aceasta convergând spre noua funcţie contemporană preponderent agramentală. Accentuăm faptul că Vergelul capătă forme polifuncţionale de mai mare amploare tocmai în zonele în care sunt mai active cetele de feciori.

Vergelul trebuie astfel văzut pe parcursul evoluţiei lui, ca un joc de strategie „model de expresie a raporturilor cu lumea socială, aşa cum jocurile cu abilităţi fizice sunt modele expresive ale raporturilor cu lumea naturală" [12].

Înţelegerea înglobantă a sensurilor obiceiului nu poate eluda funcţia magică manifestă, legată tocmai de limbajul incifrat al obiectelor simbolice manevrate. Obiectele simbolice sunt cele ale mediului ambiant, în general omul civilizaţiei folclorice trăind într-o lume semnificantă. Simbolismul obiectelor este orientat spre decuparea calităţilor, respectiv defectelor, viitorului partener. În linii mari acestea se grupează astfel :

	pozitive	*negative*
1) cele de oridn fizic	frumos	păros
	curat	bărbos
	subţire	gras
		colţat
		bătrân
2) de ordin material	bogat	sărac
3) de ordin moral	bun	lacom
	blând	rău

Mecanismul de interpretare al unuia din sensurile obiceiului este astfel orientat : ce dorim să aflăm ; prin ce apare acest lucru reprezentat. Pentru a comunica aceasta apelează la semne într-un micro-sistem simbolic. Corelaţia se realizează prin existenţa unor motivaţii, a unor verigi de legătură, pornind fie de la forţa de sugerare a obiectului, fie de la valoarea deja consacrată :

frumos — oglindă, busuioc
curat — argintul
subţire — inelul
pâine, bani — bogat
argint, ban de aramă
pâine — bun

părul — păros
pană — bărbos
unsoare — gras
pieptene — colţat
perie
ban de aramă — sărac
bani — lacom
ceapă, cărbuni — rău[13]

[11] Nicolae Constantinescu, *Relaţii de rudenie în societăţile tradiţionale. Reflexe în folclorul românesc*. Bucureşti, Editura Academiei, 1987, p. 9.

[12] J. Roberts, M. J. Arth, R. R. Busch, *Games in culture*, în „American Anthropologist", nr. 61, 1959, p. 601.

[13] Materialul are caracter de eşantion, el este excerptat din răspunsurile la Chestionarul B. P. Haşdeu, cuprinde Ardealul, judeţe din Muntenia (Buzău, Dâmboviţa) şi Oltenia (Dolj, Olt, Mehedinţi), precum şi materialul cules personal în 100 de sate în cadrul cercetărilor la Atlasul Etnografic Român.

https://biblioteca-digitala.ro

Această listă ilustrează două aspecte: polisemantismul unor elemente (pâine, bani), sensurile fiind uneori chiar antinomice, sau aceeași valoare (bâtrân, bogat, frumos) este exprimată prin conținuturi diferite. În cadrul analizei acestor elemente se afirmă o întrepătrundere a motivațiilor, care provoacă această polivalență semantică a sferei obiectului simbolic[14]. Aspectul esențial îl constituie faptul că cei ce practică obiceiul la nivel de micro-grup activează un cod comun, compun întotdeauna o relație fixă, aceasta fiind de fapt și una din regulile generale ale oricărui joc. Această componentă a obiceiurilor, pe parcursul evoluției, devine doar un pretext pentru a consolida funcțional un alt aspect de ordin social, comunitar. Ca și petrecerea după colindat — — care în unele locuri se numește chiar Vergel — prilejuiește un cadru sărbătoresc și agramental, generat de fixe norme de comportament, corespunzător status-ului premarital al participanților. În satele din zona Chioar, chiar în forma sa tradițională, obiceiul evidențiază pregnant o funcție maritală. Există astfel o casă a Vergelului, unde se desfășurau trei Vergele: la Crăciun, Anul Nou și Bobotează. Fetele erau poftite prin reprezentanți speciali „chemători" și ca o dovadă a relației cu colindatul, fetele, în casele cărora nu s-a colindat, nu puteau participa. Elementele comune cu ritualul nunții pot fi ușor decelate atât în prezența chemătorilor, care purtau ca însemn special „faltane", făcute din năfrămile fetelor, în practica rituală ca fata și feciorul iubit să mănânce la petrecere din aceeași farfurie, în dansul perechii moș-babă executat pe melodia jocului miresei.

Modelul comportamental al fiecărui micro-grup este reglat de norme respectate. Fetele aduceau colaci și mâncare, flăcăii horincă, această obligație fiind dozată și în funcție de vârstă: cei ce participau prima dată contribuiau doar cu o jumătate de litru, restul flăcăilor dublu. Jocul reprezenta un element esențial al petrecerii, și el patronat de severe reguli. Când o fată refuza un flăcău — semn de ofensă — acesta îi plătea pe toți tinerii să n-o joace toată vara, sau ca o aspră sancțiune fata era eliminată de la joc[15]. Și Vergelul performat în satele bihorene circumscrie aspecte maritale. Aici se aleg „primarii de Vergel' care stabileau casa de vergelat. Aici, oficianți speciali „goga" sau „goaga" trec pe două vergele separat inelele fetelor și ale feciorilor și le bagă într-o cofă cu apă, de unde le scoate pe rând, formându-se astfel perechile de tineri pentru petrecere, care rămâneau fixe până la cinstirea părinților, când această obligație era abolită[16].

Anumite elemente — de altfel mai puțin evidente — conturează persistența unui fond ritual. Chiar credința prezervată în satele bihorene, că fetele, ce vor participa la Vergel, se vor căsători în cursul anului, conferă obiceiului o suplimentară funcție propițiatoare. De asemenea gestemul, pe care „goaga" îl execută la finalul obiceiului, de a lovi cu un mănunchi de busuioc în cofa cu apă și de a-i stropi pe toți tinerii, asociază o semnificație benefică, apa fiind un element învestit prin excelență cu această valoare.

[14] Gilbert Durand, *Structurile antropologice ale imaginarului*, București, Editura Univers, 1977, p. 84.
[15] *Graiul, etnografia și folclorul zonei Chioar*, p. 384.
[16] Traian Mîrza, Gheorghe Petrescu, *Stud. cit.*, p. 140.

https://biblioteca-digitala.ro

Vergelul apare în anumite forme locale de realizare cu un poliglotism de limbaje, gestualității și recuzitei asociindu-se un text și o melodie specifice. Existența unui cântec special al Vergelului a fost menționată în satele bănățene și în zona Năsăud, la sfârșitul secolului al XIX-lea. Cu peste două decenii în urmă Traian Mîrza și Gheorghe Petrescu au înregistrat în satele bihorene o melodie, pe care localnicii o considerau tipică Vergelului. Cercetată sub aspect muzical aceasta nu constituie o notă de strictă originalitate și specificitate, melodia aparținând și repertoriului cântecelor de clacă [17].

Orizontul de spiritualitate românească este creat permanent sub semnul echilibrului și al armoniei, cunoașterea anticipată și dorința de influențare benefică fiind componente ale acelei complexe strategii, prin care fiecare membru al colectivității folclorice își străbate existența în relația triadică: cu sine, cu membrii colectivității, cu cosmosul. Practicile de ursită exprimă prin dinamismul lor perpetua aspirație de pregătire și realizare a celei mai importante instituții, căsătoria.

AN ETHNOLOGIC READING OF NEW YEAR MARRIAGE FATE RITUALS

Summary

A reflex of the people's mentality asserting destiny a magic conception, marriage fate rites are performed by the well defined category of youth, especially by girls. Exercised on important calendar days, it becomes relevant in point of diversity and omen value on the brink of the year renewal. We undertook our research under a semiotic approach, considering such rituals brindal fate a ,,mancie'' that makes use of a preestablished code promoting constant relations between elements and their values. We operated a first separation between individual rites and the "Vergel", the later having the level of complexity of a custom performed in a group. The individual rites for marriage has specific differenciating functions: determining the fortune course, guessing the fated spouse.

When reading the Vergel ethnologically, it is not the mancie technique that is relevant (such as the ,,salomancie'' i.e. hiding objects with a wiev to revealing things); structure and function elements are. It is precisely the dynamic research of the custom function that can constitute the component marking a pertinent interpretation approach of the ethnografic datum. We demonstrate a point of view of our own, according to wich the Vergel represented an exclusively female ceremony in its old occurences, later evolving towards a mixted participation, there by consecrating the relationships between wenches and lads sharing a common premarital status before the community.

Our study classified marriage fate rituals in the complex strategy of the folkloric community by means of wich great passagers are attributed balance and harmony governing in foreknowledge and good omen influence. In its dynamism, theese expreses the perpetual aspiration to prepare and achieve a most important institution: marriage.

[17] ibidem p. 145.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

RELAȚIILE INTERUMANE RURALE

– O expresie a principiului bunei vecinătăți –

LIA MARIA STOICA

Parafrazându-l pe Mc. Luhan [1], care afirma că lumea noastră a devenit un sat mai mare, putem spune că satul este o micro-lume în care oamenii se cunosc, se sprijină sau se ceartă, se ajută sau se războiesc, într-o multitudine de relații care îi opun pe unii altora sau îi asociază, conform intereselor comune sau divergente. Aceste relații sunt izvorâte din situația universală că fiecare este vecin cu cineva, „se învecinează".

Dar relațiile de vecinătate rurală nu se stabilesc *stricto sensu* numai între persoanele care sunt cu adevărat alăturate ci și între fiecare și toți ceilalți laolaltă sau între fiecare și toți ceilalți luați individual, având astfel cu totul altă dimensiune, cu repercusiuni pozitive sau negative asupra întregii comunități.

Având în vedere că, procentual, relațiile bune între vecini sunt preponderente față de cele antagonice, putem să ne referim la ansamblul marilor principii de drept cutumiar și la scopul anumitor obiceiuri care au ca primă finalitate stabilirea unei stări specifice de legături interumane în sensul întrajutorării și respectării drepturilor fiecăruia. În aceste condiții, principiul bunei vecinătăți, principiu de bază, subsumează întreaga gamă a relațiilor dintre om și mediul sătesc în care trăiește.

Marea, imensa sarcină a bunei vecinătăți este lucrarea neîncetată și tenace pentru a crea și menține un grad de armonie cât mai mare între vecini, legați unii de alții prin mii de fire (că vor, că nu vor) și de a evita, atenua ori elimina conflictele dintre ei și efectele acestora.

Relațiile între vecini pot fi de cooperare sau de conflict însă în nici un caz vecinii nu sunt și nu pot rămâne indiferenți unii față de alții [2].

Starea conflictuală rezultă din zone neuniforme ce se ating luând naștere astfel două fenomene: unul de atracție și unul de respingere. Această stare conflictuală, care are la bază factori diverși ca origine, natură și gravitate, este limitată în general de interesele convergente ale vecinilor care depășesc în importanță pe cele divergente. Rolul bunei vecinătăți în asemenea stare conflictuală este de a-i limita extinderea pentru a nu afecta relațiile generale.

[1] Herbert m. McLuhan, *Die magischen Kanäle, Understanding media*, Econ, Düsseldorf, 1970.

[2] Paul Guggenheim, *Traite de droit international public*, Genève, 1967, 2 vol.

REF, tom 38, nr. 6, p. 585–591, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

Starea conflictuală este permanentă, cu grade diferite de intensitate. Însă latura conflictuală a relaţiilor nu poate fi absolutizată deoarece, pentru vecini, este mai important să supravieţuiască decât să se afecteze grav şi permanent reciproc, lucru demonstrat de comportarea lor în general pozitivă a unuia faţă de altul.

Buna vecinătate este deci un principiu de drept cutumiar. Cutuma, obiceiul, fiind considerată ca o normă de conduită formată pe baza unui comportament sau a unei atitudini de lungă durată exprimată în acte exterioare repetate care reprezintă pe plan psihologic conştiinţa binelui şi a justiţiei sau a utilului şi a rezonabilului (*recto raţio*) sau a necesităţii *(opinio iuris sine necesitatis)*.

În mod logic se poate evidenţia că buna vecinătate ca principiu cutumiar guvernează relaţiile amicale, armonioase între indivizi şi reduce conflictele. Contrariul acestui principiu, reaua vecinătate, ar provoca o stare de haos, dizolvând comunitatea. Există o vechime, o impresionantă repetare de acte şi atitudini sau o frecvenţă de precedente create care fac parte dintr-un comportament de bună vecinătate, fără nici o îndoială[3].

Principiul cutumiar de bună vecinătate cuprinde şi un aspect psihologic, indivizii având conştiinţa faptului că respectarea acestui principiu este folositoare în raporturile dintre ei. Astfel spus, ei acceptă acest principiu, îi dau consimţământul, deci îl recunosc ca atare.

Poporul român, în decursul zbuciumatei sale existenţe istorice, şi-a constituit un sistem de drept popular care să-i confere o stare de echilibru, de bună vecinătate în ultimă instanţă. Acest drept popular — — arată Romulus Vulcănescu[4] — cuprindea un sistem de norme de drept cu caracter general organizatoric restrictiv, punitiv sau premial în baza căruia funcţiona întregul corp socio-cultural al satului cu toate instituţiile sale arhaice sau tradiţionale. Acest drept, care presupune reguli acceptate de bună voie, pentru că sunt în mod evident folositoare pentru comunitatea sătească, asigură armonia şi liniştea acesteia. Să ne oprim asupra câtorva aspecte ale acestei dimensiuni.

I. *Concepţia juridică numită în general „drept ţărănesc", „drept obişnuielnic sau cutumiar"*, răspundea tuturor nevoilor de reglementare a relaţiilor dintre categoriile şi păturile comunităţii rurale.

Legislaţia, „legea ţării" sau „obiceiul pământului", este o creaţie a întregului popor român privit în structura lui socială şi în evoluţia sa.

Organele de judecată sătească judecau toate categoriile de diferende iar măsurile luate de ele nu erau contrazise, combătute sau anulate de cele din superordine (judecata boierească sau domnească, până în secolul al XIX-lea). „Ceata de bătrâni" era formată din oameni presupuşi a fi ajuns la maximum de înţelepciune, ei fiind conducătorii de drept şi de fapt, legislatorii, judecătorii, executorii şi administratorii satului, care acţionau periodic (Anul Nou, Lăsatul secului, Paşti, Rusalii etc.) dar şi accidental[5]. Ei constituiau corpul de judecată locală prin jurisprudenţă.

[3] Andrassy Ierray, *Question des frontieres et de voisinage*, Le Caire, 1961, 211 p.
[4] Romulus Vulcănescu, *Etnologie juridică*, Bucureşti, 1970, 339 p.
[5] Romulus Vulcănescu, ibidem, p. 190.

https://biblioteca-digitala.ro

Realitatea românească a oferit și oferă o paletă largă de situații de vecinătate de la obștile de sate la sate și la relațiile interumane.

În lucrarea sa asupra satelor devălmașe[6], Henri H. Stahl afirmă că realitatea de bază a satelor noastre este aceea a organizării lor în formele satelor devălmașe, fenomen de masă cuprinzând totalitatea satelor libere sau căzute sub mână domnească, mănăstirească sau boierească. El studiază, printre altele, și sistemul de raporturi de producție și instituțiile juridice ce le corespund, cele ce au menirea de a menține „buna vecinătate în obști". Dăm spre exemplificare, „așezarea birului după folosirea munților", cu referire la Vrancea. Această zonă își plătea birurile în sistemul general adoptat de toată țara, acela al „cislei". Însă aici birul nu era așezat pe sate, ci Vrancea era considerată o singură unitate fiscală. Birul global era repartizat pe sate, „aruncat pe sate", de către un organ local, „adunarea cea mare a Vrancei", în care erau delegați ai celor 14 sate tradiționale. Această „așezare a birului" se făcea după populație și buna stare a fiecărui sat materializată în suprafețele de pământ pe care le folosea satul din totalul averii colective, deci a hotarului din munți. S-au născut astfel cutuma de a „așeza banii birului pe munți", punct de plecare a cutumei inverse care va duce la „așezarea munților pe banii birului". Astfel, cutuma preîntâmpină eventuale conflicte care ar strica buna vecinătate dintre sate în cadrul obștii.

Arătând caracterele mixte ale economiei sătești românești feudale, agricole și pastorale totodată, H. H. Stahl nu exclude caracterul predominant agricol al unor sate față de cel predominant pastoral al altora.

În centrul dreptului cutumiar agrar stă moșia care caracterizează și definește modul de viață autohton din faza de destrămare a comunei primitive, până în vremea noastră.

Drepturile și datoriile agricultorilor, norme de bună vecinătate, au fost consemnate în obiceiuri și tradiții juridice relative la alegerea, stăpânirea, folosirea, transmiterea, pierderea pământului, producerea de bunuri agricole sau a valorificării uzufructului funciar.

R. Vulcănescu[7] enumeră drepturile cutumiare ale agricultorilor liberi în condițiile vieții feudale dominate de puterea otomană, („drepturile brazdei" și „drepturile plugarilor"): dreptul de așezare pe moșia obștească, dreptul de amenajare a terenului bun de arătură, dreptul de cultivare a pământului după voință și trebuință, dreptul de utilizare a roadelor obținute etc. și subliniază dreptul de ieșire din obștea sătească în urma unei nedreptăți comise asupra celui în cauză. Drepturilor le corespundeau datorii proprii epocii respective: datoria de a munci cot la cot în obște pentru obținerea recoltei; datoria de a apăra cu arma în mână pământul împotriva cotropitorilor; datoria de a respecta moșia obștei sătești, vatra satului, siliștea din sat, iazurile, hotarele și vecinătățile; datoria de a se conforma hotărârilor sfatului de bătrâni ai obștei în vederea organizării, administrării în sat și împărțirii dreptății.

În jurisdicția cutumiară agricolă neexecutarea dijmei, plocoanelor în bucate (cel mai frecvent plocoanele în fructe, sălbatice și de grădină)

[6] Henri H.Stahl. *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești*, București, 1958, vol. I, 347 p.

[7] Romulus Vulcănescu, ibidem, p. 77.

https://biblioteca-digitala.ro

și a clăcii sau robotei (mănăstirească, boierească sau domnească) erau considerate culpe grave pentru țăranii aserviți.

În păstoritul transhumant rolul moșiei l-a luat turma (o moșie mișcătoare). Drepturile și îndatoririle acestor păstori itineranți constituie norme de bună vecinătate luând în considerație faptul că prin deplasările turmelor se puteau produce conflicte cu cei cu care veneau în contact. Printre aceștia enumerăm[8]: dreptul prin repetabilitate la amplasamentul pastoral pe moșia satelor libere sau pe moșiile domeniale; dreptul de proprietate asupra instalațiilor și amenajărilor pastorale; dreptul de utilizare a plaiului; dreptul de drumeție peste țarini și ogoare fără a păgubi pe proprietari; dreptul de judecată și la pedepsirea abaterilor de la viața de ceată pastorală.

Această legislație reflectă o concepție juridică de grup profesional. Diferite pravile — „Cartea românească de învățătură de la pravilele împărătești" zisă „Pravila lui Vasile Lupu" (Iași 1646) sau „Îndreptarea legii "zisă „Pravila lui Matei Basarab" (Târgoviște, 1652) enunță încălcările cutumei de către păstori și sancțiunile meritate. Sancțiunile sunt variate, mergând de la iertare și despăgubire până la bătaie și detenție. Cele mai multe sancțiuni însă sunt dublate de cutume intrate în legi: cutuma compensației în natură („vită pentru vită"), cutuma despăgubirii mărite („păgubașul să ia înzecit") sau cutuma degradării profesionale („ciobanul își pierde rangu" sau „dreptu")[9].

Sub aspect juridic există o convergență în conștiința indivizilor care ierarhizează diferendele. Cele mai grave cer imperativ o soluționare juridică; altele pot rămâne nesoluționate fiind doar sancționate de opinia publică.

Din această ultimă categorie face parte obiceiul strigărilor justițiare prin sat sau „peste sat", obicei îndeplinit de ceata de feciori.

Acțiunea justițiară întreprinsă de ceata de strigători are ca scop să „îndrepte" satul, să moralizeze comunitatea cum nici legea, nici frica de pedepse nu o puteau face.

Strigăturile, în versuri, înfierează încălcările normelor tradiționale de conviețuire care afectează și dezechilibrează buna vecinătate: minciuna, obrăznicia, desfrâul, furtul, lipsa de respect pentru bătrâni etc. De asemeni, denunță pe cei leneși, delăsători, care prin comportamentul lor îi lezează pe cei din jur. Bineînțeles portretul făptașului era astfel construit încât să frapeze și să indigneze. (Deseori se recurge la indecențe, obscenități, pentru a crea o imagine contrastantă).

Sentințele cetelor de feciori aveau mai mult un caracter etic, erau mai mult morale decât materiale. În acest sens putem menționa și *dansul Moșului și Babei* din cetele de mascați din *Malanca*.

Într-un sens mai larg putem vorbi și de relațiile ce se stabilesc între performerii anumitor obiceiuri (călușarii, ciucii, urătorii, mascații) și restul comunităților, relații strict delimitate prin tradiție, care au valoare de lege.

O altă categorie de obiceiuri se practicau atunci când trebuia restabilită dreptatea încălcată de un om care între timp a murit. Buna

[8] Romulus Vulcănescu, ibidem, p. 97.
[9] Romulus Vulcănescu, ibidem.

https://biblioteca-digitala.ro

vecinătate cu lumea de dincolo, contigenitatea relaţiilor avea nevoie de practici care să restabilească echilibrul perturbat prin invocarea justiţiei divine.

În Transilvania de sud şi în Haţeg cel nedreptăţit de către mort întorcea stâlpul de mormânt cu vârful în jos şi-l implânta la picioarele mormântului[10] în credinţa că, procedând astfel, întoarce nedreptatea de pe lumea aceasta pe lumea cealaltă.

II. Al doilea aspect al bunei vecinătăţi este *cooperarea*, *asocierea sau întrajutorarea*, într-un sens mai specific.

În satul românesc agrar s-au dezvoltat tovărăşiile agricole ca forme de întrajutorare pentru întreg ciclul anual sau pentru unele munci agricole disparate care cereau un volum mare de muncă. Astfel, primăvara se formau tovărăşiile de plug, tovărăşiile de semănat; vara cele de plivit, de prăşit, de secerat, de cosit, de treierat; toamna cele de cules porumbul, de desghiocat, de cules viile, de arat etc. Relaţiile se referă la acelaşi fel de servicii (arat pentru arat, prăşit pentru prăşit), la servicii diferite (arat pentru plivit, cosit pentru treierat) sau la schimb pe bunuri (cosit pentru fân, arat pentru seminţe).

Ca forme de întrajutorare, tovărăşiile agricole s-au dezvoltat aidoma comunităţilor profesionale de vârstă şi sex.

Tovărăşiile de plug, la arat, la secerat şi la treierat se făceau în familie, cu vecinii de casă, dar şi cu consăteni şi săteni vecini după cum aceştia erau dispuşi, aveau timp, unelte şi animale de muncă, încredere în reciprocitatea muncii contractate.

În planul obiceiurilor, cea mai caracteristică formă de întrajutorare este claca. Caracterul specific al muncilor agrare care trebuiau făcute într-un anumit timp precis a dus la această formă de muncă organizată, aducătoare de spor. Astfel se făceau clăcile pentru arat, pentru prăşit, pentru plivit etc. Claca la seceriş reprezintă una din cele mai ample forme de ajutor reciproc în muncă, având un dublu caracter : productiv şi ceremonial. În importantul studiu asupra clăcilor în Transilvania, „Dealul Mohului", Ion Ionică[11] prezenta originile şi formele de evoluţie ale acestui obicei.

Dar clăcile puteau fi făcute şi la alte munci, la făcutul casei, la tors, ridicarea şurii etc.

Într-o perspectivă istorică se pot enumera ca principale forme de clacă : claca la notabilităţile satului (preot, primar, notar etc.) cu caracter cvasi obligatoriu ; claca între neamuri ; claca de sexe (a femeilor, a feciorilor) ; claca la femei văduve sau la bătrâni cu funcţia de asistenţă socială a comunităţii ; claca mixtă, la care participau cele mai diverse categorii de sex şi vârstă ; claca întregului sat ocazionată de lucrări de interes public (întreţinerea drumurilor, construcţie de poduri etc.)[12].

O formă specială este aceea a întovărăşirilor între „fârtaţi" practicată în zona Buzăului, Moldova de Nord, clisura Dunării, care constă în contractarea unei legături pe viaţă între doi sau mai mulţi membri ai unei colectivităţi săteşti în virtutea căreia se stipulează o

[10] Romulus Vulcănescu, *Coloana cerului*, Bucureşti, 1972, p. 112.
[11] Ion Ionică, *Dealul Mohului*, Bucureşti, 1945.
[12] Alexandru Popescu, *Tradiţii de muncă româneşti*, Bucureşti, 1986, p. 61–62.

https://biblioteca-digitala.ro

rudenie de natură spirituală care are ca primă consecinţă un ajutor în toate împrejurările grele ale existenţei şi în special la muncă.

Asocierile cu caracter pastoral au avut la bază aceleaşi cauze economico-sociale ca şi cele agrare. Menţionate încă în „Memoriile istorice ale contelui Nicolae Bethlen" (1736), fost şi cancelar al Transilvaniei şi Dimitrie Cantemir în „Descrierea Moldovei" (1714) aceste asociaţii s-au păstrat, în forme transformate, până în zilele noastre.

I. Vlăduţiu făcând o tipologie a asociaţiilor păstoreşti, arată că acestea sunt de două tipuri :

a) Stâna la care coibanii erau angajaţi să îngrijească oile şi să le mulgă, produsele fiind preparate de către stăpânii oilor, fiecare la data când îi venea rândul.

b) Stâna la care ciobanii erau angajaţi pentru a îngriji animalele, a le mulge, a pregăti produsele pe care să le dea gata preparate stăpânilor de oi[13].

Plecarea turmelor la stână a fost însoţită de obiceiuri cu caracter economic şi juridic, variat denumite în funcţie de zonă : Arietul, Alesul, Ruptul sterpelor, Sâmbra oilor, Însămânţatul etc. Fiecare gospodar care participa la stâna asociată despărţea mieii şi sterpele de oile de lapte apoi îşi mulgea oile şi, după cantitatea de lapte, i se stabilea cota de produse ce urma să o primească. Bineînţeles acest moment important al vieţii pastorale era însoţit de o petrecere în cadrul comunităţii săteşti.

Dimensiunile unei studiu nu ne permit să enumerăm aici întreaga gamă de obiceiuri şi practici cutumiare care sunt expresia şi susţin, în acelaşi timp, relaţiile de convieţuire între vecini, buna lor vecinătate.

În concluzie se poate afirma cu suficient temei că îndelungata convieţuire, alăturată într-un sens mai strict sau mai larg, i-a obligat pe ţăranii români la un comportament ce îşi are geneza în delimitarea dintre *Bine* şi *Rău*.

Activităţile ori relaţiile pe care le-am menţionat sunt reduse ca număr şi intensitate faţă de multitudinea lor nebănuită, ele apărând şi dezvoltându-se de-a lungul vremurilor. Aceste relaţii care stau la baza unui drept cutumiar sătesc sau a unor obiceiuri cu o componentă juridică se întemeiază, după cum am relevat, pe ideea de echitate, de just, de bine, de util şi de raţional, principii care au însoţit permanent faptele obiective ale ţăranilor. Este vorba de o manifestare specifică a conceptului general de drept cutumiar, strâns legat de morala creştină care a caracterizat viaţa satului românesc.

În fond, întrucât vecinătatea există de la începutul lumii, fiecare individ, familie sau popor având cu vecinul imediat prima relaţie exterioară, fenomen care s-a menţinut şi s-a dezvoltat la proporţii universale, această vecinătate a generat un model de comportament pe care îl aplică şi ţăranul român. Modelul a străbătut şi va străbate timpul istoric şi spaţiul întregii omeniri.

Aplicarea modelului de către ţăranul nostru nu este decât o manifestare specifică spiritului românesc încadrată în fluxul unui concept universal.

[1] Ion Vlăduţiu, *Etnografia românească*, Bucureşti, 1973, p. 250—296.

https://biblioteca-digitala.ro

Abstract

The author started from the good neighbourliness concept, an universal concept, of which concrete content was established and developed in the international law. The essence of this concept is to avoid and to reduce the inter-human nad inter-național conflicts and, more important, to promote the mutual aid.

The good relations result from moral and the law and have law character. The customary law system and the popular justice feelings and perceptions are materialized in a presant legislation „Country's law" or „Earth custom".

The customary law was developed in two directions. It punished and, at the same time, it established norms of behavior which has facilitated the cooperation between the members of the village community.

The traditional legal thinking of the village have created relations of ethic character based on the concept of good neighbourliness as a cosmic concept, covering every human activity and human belive.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

METODELE NECESARE ÎN CERCETAREA ETNOLOGICĂ*

PUIA SILVIA IOSIPESCU

Obiectul specific al fiecărei științe se cercetează cu ajutorul metodelor și tehnicilor. A explica metoda unei științe însemnează a-i explica în bună parte și obiectul de cercetare, și invers, pornind de la obiect se pot stabili metodele[1].

Alături de metode sunt tehnicile de cercetare, operațiuni specifice de înregistrare și manipulare a faptelor. Calculul unui indice, ex. un indice de absentism, sau a unei ponderi, ex. ponderea populației active din totalul populației unui ținut, sau ponderea unui obicei din cadrul sistemului obiceiurilor din ciclul familiei ține de competența unei tehnici. În cercetarea științifică este necesar să se procedeze la standardizarea tehnicii de observație, fapt care constă în redactarea unui instructaj exact care trebuie să asigure ca fiecare observator participant la cercetări să acorde atenție acelorași fapte, să le cuprindă în aceleași

* Studiu prezentat la sesiunea anuală de comunicări științifice „Memoria pământului ialomițean", Ediția a II-a, Slobozia, 19—20 dec. 1975.

[1] Cuvântul *metodă* derivă din grecescul „methodos", care se traduce prin „drum, cale, mod de expunere". Din punct de vedere filozofic, metoda este un „mod, procedeu sau ansamblul de procedee de cercetare, cunoaștere și transformare a realității obiective" (*Dicționar Enciclopedic Român*, vol. III, 1965, p. 340). În general, definițiile date metodelor de cercetare pornesc de la o rațiune științifică ce conduce spre o finalizare în cadrul obiectului de cercetare. Astfel, Simion Mehedinți, definește metoda drept „calea spre cercetarea științei, firul certitudinii teoretice sau logica științei" (*Metoda și Metodica*, 1941, pp. 3, 24). Vintilă Mihăilescu consideră că „metoda este totalitatea procedeelor, care conduc rațiunea la aflarea sau demonstrarea adevărului. Mai pe scurt este drumul spre adevăr, o călăuză abstractă a rațiunii" (*Geografia teoretică*, 1968, p. 101), iar Jan Szczepanski menționează faptul că metoda este „un mod de a proceda sistematic în practică, un mod de cercetare care dă o imagine adevărată a fragmentului ales al realității și explicarea fenomenelor care au loc în cadrul lui" (*Probleme metodologice controversate ale sociologiei contemporane poloneze*, 1966, p. 37). O metodă trebuie să se aplice unor ipoteze verificate progresiv. Ea depinde de principii și de reguli care au fost enunțate și verificate în prealabil. În etnologie, se pot aplica astfel de principii, utilizate și în cadrul altor științe, de pildă principiul filozofic al cauzalității și principiul actualismului. Metodele trebuiesc selectate în funcție de obiectul studiat. Ele trebuie să aibă la bază o *metodologie* adecvată, bine pusă la punct, prin care se înțelege „ansamblul metodelor folosite într-o anumită știință, al cărui fundament îl constituie sistemul celor mai generale legi și principii ale științei respective". Metodologia este „parte a filozofiei care se ocupă cu analiza teoretică a metodelor folosite în știința modernă" (*Dicționar Enciclopedic Român*, vol. III, 1965, p. 341). Metodologia presupune și un mod de a privi realitatea, fiind deci, mai mult decât un sistem de tehnici și de procedee cu ajutorul cărora sunt adunate și prelucrate date despre fenomenul sau despre gruparea de fenomene analizate. Dialectica este un mod de a privi fenomenele despre lume, dar ea este și o metodologie deoarece arată calea care ar trebui urmată în procesul cercetării. Metodologia permite aplicarea eficientă a metodelor de cercetare și asigură cunoașterea științifică a celor mai complexe fenomene. Numai având o metodologie științifică a cunoașterii sociale este posibilă o dezvoltare rodnică a tuturor metodelor ei, printre care și cele ale științelor exacte, în care situație se poate construi obiectul respectiv al cercetării, adică modelele abstracte.

REF, tom 38, nr. 6, p. 593—599, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

categorii descriptive, să aplice aceleași unități de măsură și să utilizeze aceiași termeni, atunci când se efectuează o cercetare colectivă. În ultima vreme, se urmărește introducerea tehnicii electronice de calcul, în unele domenii pe scară largă, care facilitează prelucrarea unor vaste date privind fenomenele cercetate. Pentru folosirea cu succes a mașinilor electronice de calcul, condiția principală o constituie elaborarea modelelor matematice privind fenomenul etnologic cercetat în situația noastră, cât și manevrarea lor sub forma unor numere. Tehnicile matematice reprezintă forme perfecționate ale metodei comparative, iar prin introducerea matematicii într-o știință, se înarmează aceasta din urmă cu instrumente de analiză a căror eficiență este cu mult mai mare decât cea a procedeelor clasice de comparare.

În etnologie, metodele de cercetare sunt suficient de numeroase, specialistul apelând la una sau la mai multe dintre ele în funcție de specificul cercetării. În general, se poate stabili o ierarhie grupală a metodelor de cercetare în funcție de momentul și de etapa cercetării : I — Metode de cunoaștere ; II — Metode de prelucrare, organizare și sistematizare a materialului de teren ; III — Metode necesare comparației, interpretării, tipologizării, generalizării și teoretizării.

I — *Metodele de cunoaștere* sunt suficient de numeroase, ele punând cercetătorul în contact direct cu realitatea de teren. Din această categorie face parte *Metoda observației directe*, o metodă clasică de cercetare, aplicată în geografie, etnologie, sociologie și în alte domenii ale cercetării[2].

O altă metodă de cunoaștere este *Metoda observației comparativ-experimentale*, care se poate aplica în două situații : atunci când cercetarea se referă la populații puțin numeroase sau la eșantioane restrânse care permit observații minuțioase privind fiecare fenomen, sau când cercetarea se referă la mari eșantioane reprezentative pentru populații numeroase. Prima variantă prezintă dificultăți din punct de vedere al testelor statistice, în timp ce a doua dă posibilitatea unor analize statistice complete, dar fără să ofere garanțiile dorite în verificarea datelor de teren. I se spune comparativ-experimentală, deoarece demarează de la date concrete obținute în cercetarea de teren, trecându-se, în a doua etapă, la obținerea de eșantioane.

[2] *Observația* este o constatare asupra unui fenomen și această constatare implică intervenția rațiunii, concepției cercetătorului, care poate să facă unele integrări, interpretări și generalizări. În etnologie metoda aceasta dă rezultate în cercetarea integrală a fenomenului etnologic, în cercetarea obiceiurilor având un rol hotărâtor. Aici orice intervenție din partea specialistului poate produce tulburări în desfășurarea normală a ceremonialului, ajungându-se deci la culegerea unor date eronate. În activitatea de teren, observația directă poate fi urmată de adâncirea cunoașterii prin investigare, filmare, fotografiere sau prin alte tehnici, a întregului obicei sau a anumitor momente și de descriere, pentru a se putea fixa anumite aspecte. Cercetătorul poate mări considerabil posibilitatea de cunoaștere pe teren, creând căi noi de observare prin *Metoda experimentală*. În experiment, se poate înregistra fenomenul tot prin observare, doar că acesta se provoacă în prealabil. Raportat la sensul său, își găsește corespondentul în științele experimentale ale naturii. El constă în construirea unui dispozitiv simplu sau complex, pus în mod intenționat în acțiune, pentru a provoca un efect, adică un fenomen dependent de această acțiune. Observarea și înregistrarea materialului are loc numai după aplicarea unui protocol de intervenție, precis definit, ce caracterizează dispozitivul, adică suma condițiilor fenomenului. Toate rezultatele la care se ajunge prin dispozitivul experimental se compun dintr-o parte ce poate fi redusă la factori controlabili, și dintr-o altă parte considerată drept eroare din cauza factorilor necontrolabili.

https://biblioteca-digitala.ro

O metodă privind culegerea datelor de teren este *Metoda anchetei*. Ancheta se poate efectua oral sau în scris, sau combinat în ambele feluri. Ea depinde de priceperea și buna credință a cercetătorului, precum și de informatori. Complexitatea fenomenelor și marea lor varietate nu pot fi cercetate exhaustiv cu chestionarul, tehnică ce trebuie îmbinată cu conversația liberă, în cadrul căreia se descriu uneori aspecte nou descoperite, pe care culegerea exclusivă cu chestionarul nu le-ar putea obține[3].

Observarea, prima treaptă a cunoașterii, și ancheta, sunt urmate de *Descrierea etnografică*. Referindu-se la descrierea geografică, George Vâlsan preciza faptul că aceasta „e o pătrundere în adâncime, prin inteligență" [4]. Descrierea etnografică trebuie să fie exactă, adică „să caute a exprima fenomenele cantitativ" [5], să fie completă, adică să urmărească un fenomen sau un grup de fenomene pe întreaga unitate teritorială în care se include. De asemenea, să fie comparativă și caracteristică pentru a se putea evidenția particularitățile fenomenului studiat[6]. Descrierea etnografică trebuie să mai fie explicativă, analitică și sintetică. Prin aceste caracteristici, considerăm Metoda descrierii a fi *o punte de legătură* între cele trei grupări de metode menționate anterior, deoarece nu se poate cunoaște bine un fenomen decât observându-l și descriindu-l, nu se pot prelucra datele și nici nu se pot compara fenomenele între ele fără o descriere explicitară. De asemenea, aceeași descriere stă și la temelia interpretării, a generalizării și teoretizării.

II — Prin *Metodele de prelucrare, organizare și sistematizare a materialului cules*, se trece spre o treaptă superioară a cercetării. Din cadrul acestei grupări fac parte îndeosebi *Metodele statistico- matematice*, care pun ordine în materialul cules și descris.

Metoda statistică are un caracter descriptiv, deoarece ea înfățișează fenomenele cantitativ prin numere, dar are și un caracter tipologi-

[3] Deci, departe de a constitui forma cea mai neutră și cea mai controlabilă a stabilirii datelor, „*chestionarul* presupune un întreg ansamblu de excluderi și care sunt cu atât mai periculoase cu cât rămân mai inconștiente. Pentru a ști să stabilești un chestionar și ce faci cu faptele pe care el le provoacă, trebuie să știi ce face chestionarul, adică între altele, ceea ce el nu poate face (*Sociologia franceză contemporană*, 1971, p. 196). În schimb, prin intermediul chestionarului există avantajul de a se înregistra date omogene. Se aplică, în unele situații, și o serie de *tehnici ale anchetei : anchetă prin sondaje*, prin care se studiază un eșantion cu caracter reprezentativ extras dintr-o mare comunitate umană, pe baza căruia se pot conchide unele concluzii valabile pentru întreaga colectivitate privind fenomenul studiat, *ancheta extensivă*, despre care amintește Marcel Mauss, *ancheta directă*, atunci când sursa de informare este exclusiv persoana studiată și *ancheta indirectă*, care constă în completarea chestionarului de către anchetator. Un prim moment al anchetei poate fi considerat *eșantionarea*, tehnică de stabilire a informatorilor sau a așezărilor umane care urmează a fi cercetate. Se poate aplica *eșantionarea probabilistică*, în care situație se înlătură posibilitatea subiectivismului în mai mică măsură. De asemenea, se poate utiliza *tehnica eșantionării stochastice*, care are avantajul, fiind elaborată pe baza teoriei probabilităților din cadrul matematicii, de a exclude subiectivismul. Tehnica eșantionării probabilistice constă în a stabili grupul de informatori cu totul la întâmplare, în acest fel cercetătorul fiind imparțial. De asemenea, această tehnică mai are avantajul verificării datelor culese chiar în momentul anchetei, prin intermediul informatorilor. La aplicarea tehnicii eșantionării stochastice, numărul necesar de unități pentru cercetarea fenomenului etnologic se stabilește prin formule statistico-matematice.

[4] George Vâlsan, *Descrieri geografice*, București, 1964, Editura Științifică, p. 76.

[5] Simion Mehedinți, *Terra*, vol. II, București 1931, Editura Națională, p. 185.

[6] Popovici I. Mănescu Lucreția, *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei*. Partea a II-a, București, 1973, Centrul de multiplicare al Universității din București, p. 55.

https://biblioteca-digitala.ro

zant atunci când dintr-un număr de fapte se alege numai ceea ce este reprezentativ și tipic, și de asemenea, ea poate stabili și reguli și chiar raporturi cauzale. Prin Metoda statistică, se poate prezenta un prețios material comparativ în cadrul unui fenomen sau în cadrul unei grupări de fenomene.

Metoda modelării deschide în fața etnologiei posibilitatea experimentului pe scară largă. Elaborarea unui model însemnează asigurarea descrierii matematice a fenomenului într-o formulă generală. Există și situația exprimării prin ecuații, însă ecuațiile tratate de științele sociale sunt mai mult decât abstracte.

III — *Metodele necesare comparației, interpretării, a tipologizării, a generalizării, a abstractizării și teoretizării* sunt metode aplicate în finalizarea cercetării științifice.

Metoda structurală se poate utiliza în etnologie, îndeosebi în cercetarea credințelor, a mentalității, a obiceiurilor. Cercetările efectuate prin Metoda structurală au ca obiect, în situația etnologiei, studiul relațiilor socio-culturale tot prin intermediul modelelor. În această situație, este necesar să se știe în ce constau modelele care sunt obiectul propriu al analizelor structurale[7].

În domeniul științelor sociale cât și în cel al științelor naturii, experiența în sensul celei fizice nu este posibilă, și astfel, etnologia, geografia și sociologia au la îndemână un experiment indirect cum îl numește Durkheim, *Metoda comparației*, considerată de către unii cercetători drept principiu. Este experiment, deoarece prin comparație se observă și se pun față în față cazurile în care două fenomene sunt simultan prezente, sau sincronic absente și astfel se pot desprinde concluzii privind legăturile dintre ele. Operațiunea științifică de eliminare treptată a tot ceea ce este particular și accidental și de păstrare a trăsăturilor definitorii, generale, tipice, sau esențiale, este rezultatul Metodei comparative. Comparația este necesară poate odată cu descrierea însăși, deoarece nu se poate descrie corect decât ceea ce a fost bine înțeles și a înțelege însemnează a face apropieri și confruntări, în altă exprimare, comparații. Pentru structuraliști Metoda comparativă constă în compararea modelelor deduse pe cale logică[8]. O variantă, *Metoda comparației în perechi*, se aplică prin construirea unei scări de preferință. Procedeul cel mai frecvent întrebuințat în realizarea unei ierarhii este cel de cotare a faptelor. Se calculează media ponderată și, în funcție de mediile obținute, se procedează la construirea ierarhiei lor de prestigiu. O metodă comparativă poate fi considerată și *Metoda fazeologică*, prin care se pot face și prognoze privind dezvoltarea fenomenelor cercetate comparându-se diferitele faze ale evoluției lor.

Observația, descrierea și comparația fac posibilă clasificarea fenomenelor. Simion Mehedinți aprecia faptul că „folosul acestei operații intelectuale este enorm, deoarece, o dată clasificarea terminată,

[7] Pentru a merita numele de structură, modelul trebuie să îndeplinească un număr de condiții. Cel mai reușit model va fi cel adevărat, acela care, deși fiind cel mai simplu, va răspunde la dubla condiție, de a nu utiliza alte fapte decât cele considerate și de a da explicații despre toate.

[8] M.R. Morsh, *Efectuarea în mod cumulativ a cercetării cumulative*, în vol. *Teorie și metodă în științele sociale*, Vol. II, București, 1966, Editura Politică, p. 293.

https://biblioteca-digitala.ro

putem descrie iute și sigur orice fenomen nou, care se adaugă grupei, indicând numai caracterele proeminente. Abstract vorbind, clasificarea ne ajută să așezăm noțiunile în grupe asemănătoare și în ordine treptată de abstracție până la ultima notă comună întregii categorii de fenomene și deci subordonată tuturor" [9].

Dacă statistica urmărește aspectul exterior cantitativ, numeric, al fenomenelor, *Metoda psihologică și înțelegerea* pătrund înlăuntrul lor și caută esența lor interioară, elementele definitorii. *Metoda înțelegerii* se aplică în exprimarea unor forme de viață din trecut. În această situație, este necesară transpunerea într-un moment dat, retrăirea într-o oarecare măsură a formelor respective de viață și de pătrunderea în esența fenomenelor, de unde necesitatea acestei metode pe care germanii o numesc — verstehen — înțelegere.

Metoda cartografică este prin esență o metodă de cercetare geografică, dar care se poate aplica cu succes și în etnologie ca și în cadrul altor domenii ale cercetărilor științifice. Fenomenul etnologic este repartizat în spațiul geografic, care îi influențează dezvoltarea în funcție de dezvoltarea social-istorică și culturală a societății respective. Metoda cu harta ajută la determinarea spațiului în care este răspândit fenomenul studiat, sau gruparea de fenomene, prin exacta lor cartografiere. Harta oferă posibilitatea să se analizeze problemele etnologice sub aspect static și dinamic. Întocmirea unor serii de hărți, pentru același fenomen sau grupare de fenomene la anumite intervale de timp, evidențiază un bogat material comparativ, care dă posibilitatea intuirii anumitor modificări în perspectivă. Prin cartografiere se poate afla firul cauzalității în explicarea fenomenelor, cât și funcționalitatea lor. O cartografiere corectă ajută la stabilirea unor formule care să lege pe cât este posibil suma efectelor de suma cauzelor care există între fenomene. Simion Mehedinți consideră faptul că „problemele sociale trebuie să fie tratate pe cât e posibil după metoda geografică", aceasta fiind o cale de inducție[10]. Reprezentarea cartografică în etnologie a fost experimentată pentru prima dată de către Friedrich Ratzel în anul 1887, în lucrarea cu privire la repartiția geografică a arcurilor și săgeților din Africa.

Realizarea Atlasului Etnografic Român, în condițiile rapidelor transformări în structura culturii populare tradiționale, a fost de o stringentă acuitate. Având Atlasul la îndemână, specialiștii pot trece la zonarea fenomenului etnologic în teritoriu. De asemenea, se vor putea realiza lucrările de profil, analizându-se problemele în raportul lor cauzal și de interdependență a părților față de întreg, a elementelor de cultură populară tradițională, față de cultura populară tradițională în ansamblul spațiului românesc.

Aplicându-se *Metoda toponimică* în cercetarea etnologică, se pot obține rezultate îndeosebi în cercetarea așezărilor umane, în cercetarea ocupațiilor, în cea a meșteșugurilor, în cea a instalațiilor tehnice populare, a transporturilor, în fenomenul deplasărilor, teritoriale, care se includ, după unii cercetători, în „civilizație", iar după alți cercetători

[9] Simion Mehedinți, *lucr. cit.* pp. 910—911.

[10] Simion Mehedinți, *Metoda geografică în științele sociale și naturale*, în *Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Istorice*, seria II, Tomul XXIX, Mem. 4. București, 1947, p. 63.

https://biblioteca-digitala.ro

în „cultura materială", aici fiind vorba doar despre două exprimări ale aceleiași calități. Considerăm însă că și în studiul mitologiei și în cel al obiceiurilor poate fi utilizată, putându-se realiza interpretări valoroase.

În studiul așezărilor omenești, îndeosebi privind raportarea vetrelor la cadrul natural și economic, în cercetarea agriculturii privind modul de utilizare al terenurilor, rezultate deosebite se pot obține cu ajutorul *Metodei fotogrametrice*.

Există încă unele metode care completează seria metodelor de cercetare în etnologie, ex. *Metoda autobiografică* și *Metoda filologică* amintite de către Marcel Mauss, *Metoda monografică* și altele.

În încheiere se pot desprinde câteva concluzii.

Metodele sunt verigi ale unui lanț din cadrul cercetării științifice. Alături de acestea, sunt principiile și tehnicile, toate coordonate prin metodologie. Neînțelegerea, sau nepunerea la punct a unora dintre ele, poate compromite cercetarea științifică de profil.

Etnologia, fiind o știință relativ tânără, aplică în cercetarea științifică metode aparținând altor științe, ale geografiei, ale sociologiei, ale istoriei, ale filologiei și matematicilor, adaptate la obiectul ei de cercetare. Acest fapt nu împietează însă dezvoltarea etnologiei în continuare ca disciplină științifică independentă. Dimpotrivă, aceasta o evidențiază ca pe o *știință a relațiilor dintre științe*, independența ei derivând tocmai din acest aspect, deoarece, cultura populară, care constituie obiectul de cercetare al etnologiei, este rezultatul vieții complexe a unei grupări umane, dintr-un anumit spațiu și dintr-un anumit timp, în contextul unor condiții social-istorice deosebite.

Și, pentru a reveni la metode, este necesar să precizăm faptul că în abordarea problemelor de etnologie, specialistul trebuie să apeleze la cât mai multe metode de cercetare și tehnici de investigare pentru a putea face comparații, generalizări și teoretizări, pornind totuși de la observația directă de teren.

În Antropologia și Etnologia Religioasă, însă, cercetarea de teren nu se poate aplica, existând posibilitatea elaborărilor de cabinet în exclusivitate.

LES MÉTHODES NÉCESSAIRES POUR LA RECHERCHE ETHNOLOGIQUE

Résumé

Dans son étude, l'auteur met en discution des, problèmes théoriques concernant la méthodologie, les méthodes et les techniques qui sont absolument nécessaires dans l'ethologie. On y établit une hiérarchie typologique et on conclut qu'il y a : 1. Des méthodes de connaissance et les techniques afférentes ; 2. Des méthodes de remaniement à bout de préciser et de systématiser le matériel ramassé sur le terrain ; des methodes nécessaires à faire des comparaisons, des typologies, des inters prétations, des généralisations et d'autres questions théoriques spécifiques.

https://biblioteca-digitala.ro

L'ethologie se distingue, d'aprés les méthodes auxquelles on fait refférence, comme une science des relations entre les autres sciences indépendentes. C'est très important de mettre en corrélation plusieur de méthodes et de techniques de recherche., en commencent de l'observation directe sur le terrain. L'exception fait l'antropologie et l'ethnologie réligieuse, où l'accent doit tomber sur l'étude bibliographique.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

— Apostol P., *Analiza structurală în metodologia ştiinţelor sociale, Metode şi tehnici ale sociologiei*, Bucureşti, 1970, Editura Didactică şi Pedagogică.
— Bădina O., *Metodologie, metodică, metodă, procedee şi tehnici de cercetare*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. III, 1966.
— Carlo Tullio-Altani, *Manuale di antrologia culturale. Storia e metodo*, Valentino Bompiarni, 1975.
— Chelcea I., *Etnografie. Obiect, concepţie, metodă, Iaşi*, 1970.
— Chombart de Lauwe Paul-Henri, *Trecerea de la observaţia experimentală la intervenţia experimentală*, în *Sociologia franceză contemporană*, Bucureşti, 1971, Editura Politică.
— Chombart de Lauwe Paul-Henri, *Observaţia comparativă experimentală în ştiinţele umane. Sociologia franceză contemporană*, Bucureşti, 1971, Editura Politică.
— Douverger M., *Tehnicile matematice şi grafice în ştiinţele sociale*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.
— Garandi G., *Structuralismul* în *Sociologia franceză contemporană*, Bucureşti, 1971, Editura Politică.
— Grebnik E. şi Moser C.A., *Cercetarea statistică*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.
— Gurvitch G., *Traité de sociologie*, Paris 1967.
— Gusti D., *Sociologia Militans*, Bucureşti, 1946.
— Herbst C., Băcănaru I., *Consideraţii generale asupra metodologiei cercetărilor de geografie economică*. Îndrumător de cercetări geografice. Societatea de ştiinţe geografice din R.S.R., Bucureşti, 1969.
— Kraseman Ilse, *Unele observaţii cu privire la cuantificarea fenomenelor sociale*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.
— Laszlo L., *Cibernetică şi sociologie*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.
— Levada I. A., *Metode exacte în cercetarea sociologică*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.
— Mauss M. Manuel, *D'Etnographie*, Paris, 1947.
— Mehedinţi S., *Terra*, I, II, Bucureşti, 1930, Editura Naţională.
— Mehedinţi S., *Metoda şi metodica* în „Cercetări şi studii de geografie", seria II, vol. I, 1937—1938, Universitatea Bucureşti, 1941.
— Mihailov S., *Ancheta indirectă — metodă în studiile de sociologie*, în *Sociologia contemporană*, Bucureşti, 1967, Editura Politică.
— Pages R., *Experimentul în sociologie*, în *Sociologie franceză contemporană*. Bucureşti, 1971, Editura Politică.
— Popescu Maria, *Metoda comparaţiei în perechi*, în *Metode şi tehnici ale sociologiei*. Bucureşti, 1970, Editura Didactică şi Pedagogică.
— Popovici I., Mînescu Lucreţia, *Bazele teoretice şi metodologice ale geografiei*. Partea a II-a, Bucureşti, 1973, Centrul de multiplicare al Universităţii din Bucureşti.
— Sileţchi M. Curta Lisette, *Metode de analiză matematică*, în *Metode şi tehnici ale sociologiei*. Bucureşti, 1970, Editura Didactică şi Pedagogică.
— Szczepanski L., *Probleme metodologice controversate ale sociologiei poloneze. Cercetarea sociologică*, în *Teorie şi metodă în ştiinţele sociale*, vol. II, Bucureşti, 1966, Editura Politică.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

CÂNTECE POPULARE ROMÂNEȘTI DIN MICHERECHI (UNGARIA)

SÁMUEL DOMOKOS

Micherechi este un sat românesc din Ungaria, aproape de frontiera română. Satul păstrează prețioase valori folclorice: basme, colinde, bocete, cântece de înmormântare și cântece lirice.

Cântecele pe care le publicăm acum au fost interpretate de Eva Kondoroș, de 60 de ani. Ea le-a învățat de la mama sa. De altfel, după cum mi-a spus cântăreața, aceste cântece (înregistrate de noi pe bandă magnetică) au fost bine cunoscute în sat drept vechi cântece românești.

Transcrierea pe note a fost efectuată de Péter Éri, fost student la Catedra de limba română din Budapesta.

Am notat textele cântecelor cu rostirea lor dialectală din sat.

1. *Ind'e meri Gheorghiță*

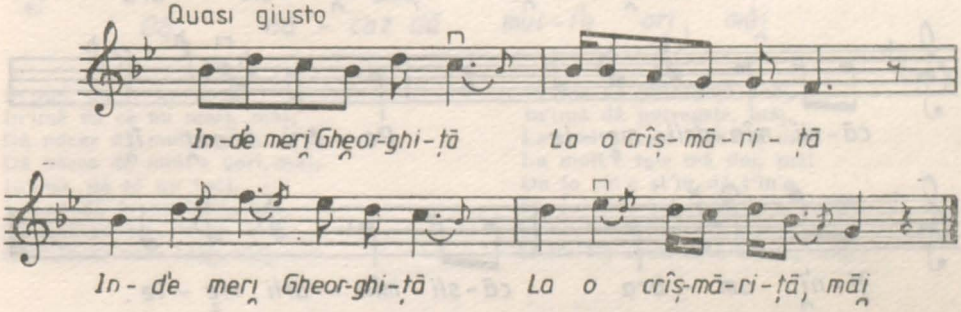

Ind'e meri Gheorghiță?
La-a mę crâșmăriță.
Ind'e meri Ghęorghiță?
La o crâșmăriță, măi.
Če cumperi, Ghęorghiță?
Vin și țuiculiță.
Če cumperi Ghęorghiță?
Vin și țuiculiță, măi
Cui i-o duči, Ghęorghiță?
L-a a mę mândruliță.
Cui i-o duči, Ghęorghiță?
L-a a me mândruliță.
Dă doi ai dă zile
Mândra nu mai vine.
Dă doi ai dă zile
Mândra nu mai vin'e, măi.

Nu șt'iu, če i-aș face,
Ca s-o trag incęače.
Nu șt'iu ce i-aș face,
Ca s-o trag incęače, măi.
Voi duče pă lună,
Ca pă-o fată bună.
Voi duče pă lună,
Ca pă o fată bună, măi
Voi duče pă stęle,
Pă brațele męle.
Voi duce pă stęle
Pă brațele męle, măi.
Voi duče pă cęață,
Ca pă-a męle brațe.
Voi duče pă cęață,
Ca pă-a męle brațe, măi.

REF, tom 38, nr. 6, p. 601—605, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

2. *Nalți îs munții dorului*

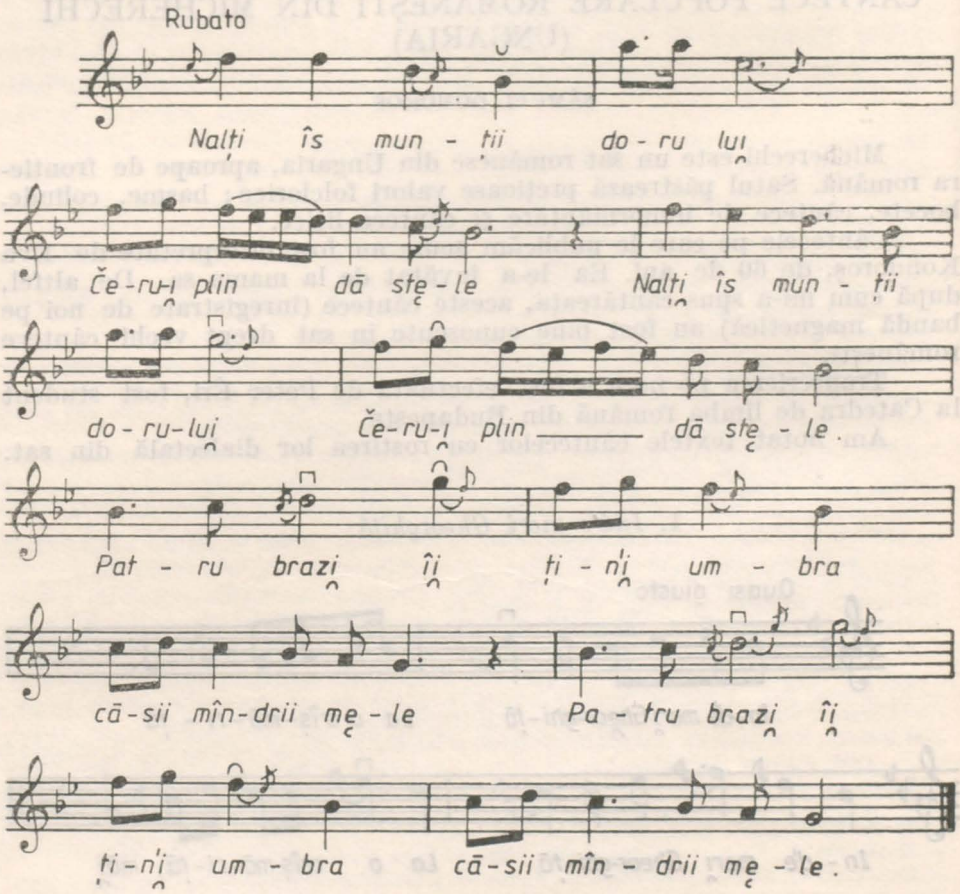

Nalți îs munții dorului,
Ceru-i plin dă stele
Nalți îs munții dorului
Ceru-i plin dă stele.
Patru brazi țin umbra
Căsii mândrii mele.
Patru brazi țin umbra
Căsii mândrii mele
Și pă sară mărg la ea,
Numa-n ciuda voastră.
Și pă sară merg la ea,
Numa-n ciuda voastră.
Dă-i găsesc ușa 'cuiată,
Intru pă ferèastră,
Dă-i găsesc ușa 'cuiată,
Intru pă ferèastră.

D-auzi, mândră, șuietu
Trenului cum vin'e.
D-auzi, mândră, șuietu
Trenului cum vine.
Iel vin'e și ia mândra,
Mă ia lângă t'in'e,
Iel vin'e și mă ia mândra,
Mă ia lângă t'ine.
Când dă la mândra am plecat,
Cântau cocoșii.
Când dă la mândra am plecat,
Cântau cocoșii.
Iar munții dă la apus
Ard'eau în flăcări roșii.
Iar munții dă la apus
Ard'eau în flăcări roșii.

https://biblioteca-digitala.ro

3. *In'imă, dă če nu mori*

In'imă, dă če nu mori,
In'imă dă cĕ nu mori, măi,
Dă năcaz dă mult'e ori, măi,
Dă năcaz dă mult'e ori, măi,
In'imă, dă cĕ nu taci,
In'imă dă če nu taci, măi,
Dă năcazu care traji, măi
Dă năcazu care traji, măi.

In'imă dă putregaie, măi,
In'imă dă putregaie, măi,
La mult'e rele măi dai măi,
La mult'e rele mă dai, măi
Da io cât'e șt'iu dă t'in'e,
Da io cât'e șt'iu dă tin'e, măi,
Și nu t'e spun cătă n'ime, măi,
Și nu t'e spun cătă n'ime, măi.

4. *Traje bobu și ghičeșt'e*

Traje bobu și ghičeșt'e,
Traje bobu și ghičeșt'e,
Uomu dă če bătrân'eșt'e,
Uomu dă če bătrân'eșt'e.
Da uomu dă gânduri grele,
Da uomu dă gânduri grele,
Bătrân'este făr-dă vreme,
Bătrân'este făr-dă vreme.
Numa io cu-a mę in'imă,
Numa io cu-a mę in'imă,
Nu-mi poci face voie bună,
Nu-mi poci face voie bună.

Și uomu dă năcăjitu,
Și uomu dă năcăjitu,
Bătrân'eșt'e-fără rându,
Bătrân'este fără rându.
Păsărică cu cunună,
Păsărică cu cunună,
Mândru cânți sara la lună,
Mândru cânți sara la lună.
Că-i legată cu cunună,
Că-i legată cu cunună,
Cu cunună, cu curele,
Mâncată-s dă doruri grele.

https://biblioteca-digitala.ro

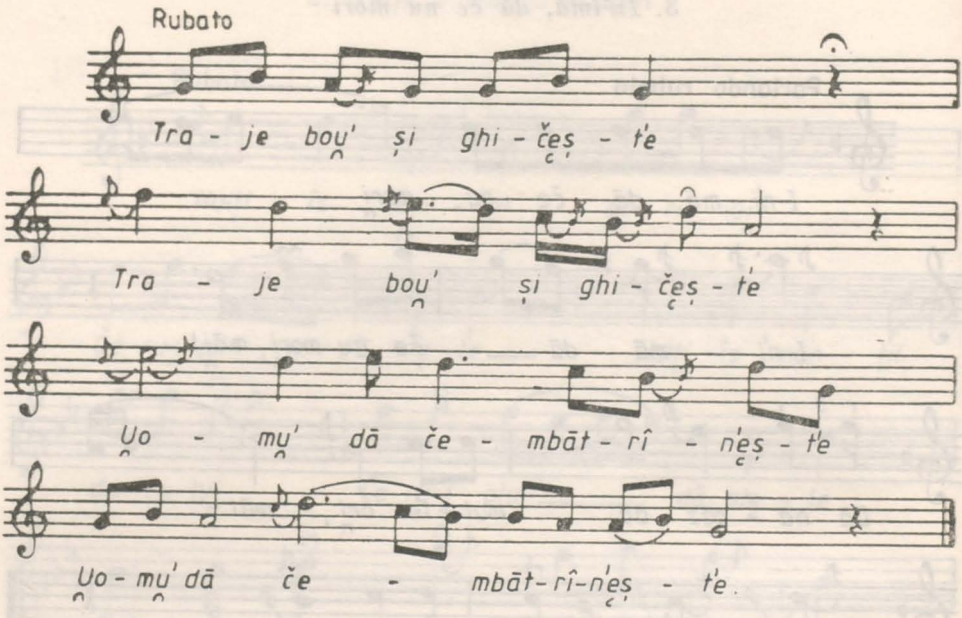

5. Și poci tręče la mândra

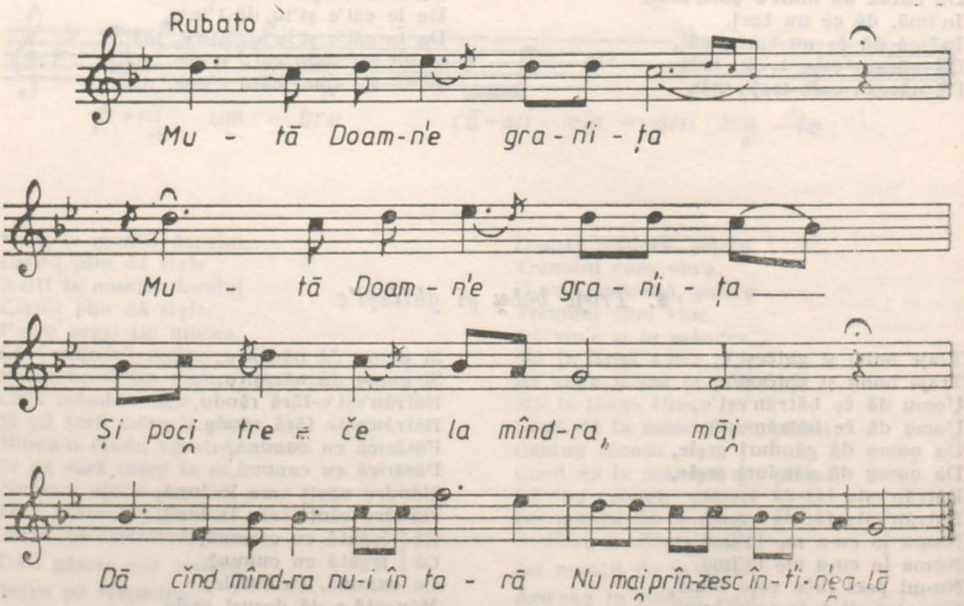

https://biblioteca-digitala.ro

Mută, Doamn'e, gran'iţa,
Mută, Doamne, gran'iţa,
Şi poci trçce la mândra mea.
Dă când mândra nu-i în ţară
Nu mai prânzesc în t'în'eală.
Dă când gran'iţa s-o pus,
Dă când gran'iţa s-o pus,
N'ici îi cină, nici îi prânz,
N'iči hod'ină d-ajuns,
N'iči hod'ină d-ajuns.
Cole sara când îi sară,
Cole sara când îi sară,
Mărg brumat* cătă hotară
Şi văd pă mândra p-afară,
Şi văd pă mândra p-afară.

Mă dusei şi am văzut,
Mă dusei şi am văzut,
Ş-am vin'it mai amărât,
Că n'imica n-am vorbit,
Că n'imica n-am vorbit.
Când în casă m-am băgat,
Când în casă m-am băgat,
Mama gâta de cinat
Şi mă ie la-ntrebat
Şi mă ie la-ntrebat.
Tăt mă-ntreabă măicuţa,
Tăt mă-ntreabă măicuţa,
Pentru če nu poči čina.
Nu mă lasă mândruţa mę,
Nu mă lasă mândruţa mę.

* brumat = trist.

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

OMAGIU MEMORIEI LUI AUREL VLAICU ÎN CÂNTECUL POPULAR ROMÂNESC*

ALEXANDRU DOBRE

După cum este cunoscut, Aurel Vlaicu s-a bucurat, încă din timpul vieții, de unanima apreciere a celor mai largi cercuri din țară și de peste hotare.

Demonstrațiile de zbor și pilotaj făcute, începând cu anul 1910, pe terenurile de la Cotroceni, apoi la Blaj, Sibiu, Brașov, Iași, Ploiești, Arad, Lugoj, Hațeg, Orăștie, Săliște și Brăila, în fața a zecii de mii de spectatori, i-au adus lui Aurel Vlaicu o binemeritată glorie.

În 1912, Academia Română îi atribuia prestigiosul titlu de laureat al premiului „Gheorghe Lazăr", în defavoarea celuilalt candidat, matematicianul de valoare europeană Traian Lalescu, de la a cărui naștere, mișcătoare coincidență, s-a împlinit anul acesta tot 100 de ani.

Moartea năprasnică a lui Aurel Vlaicu, întâmplată la 13 septembrie 1913, când împlinise abia 31 de ani, a zguduit inimile tuturor românilor.

Aurel Vlaicu era iubit, prețuit și respectat de întreaga suflare românească pentru curajul, dârzenia, tenacitatea și talentul său de excepție. Cucerise stima tuturor prin activitatea desfășurată pentru împlinirea idealului secular al înfăptuirii unității statale a României, pentru înaltul său patriotism.

Poporul român, în nemărginita sa prețuire, impresionat de tragica lui moarte, în plină floare a vârstei, îl deplângea în *cântece de factură mioritică*.

Cântecele populare în care este evocată memoria lui Aurel Vlaicu, moartea sa năprasnică, se încadrează în *marele ciclu al motivului mioritic*, constituindu-se ca o etapă distinctă a evoluției acestuia, fapt care demonstrează sinceritatea și profunzimea sentimentului exprimat, cât de mult a zguduit conștiința colectivității folclorice românești activitățile și sacrificiul lui Aurel Vlaicu.

Creatorul popular anonim, prețuind așa cum se cuvine personalitatea lui Aurel Vlaicu, îl omagiază, dedicându-i cântece perene, cu circulație în toate zonele folclorice. Este semnul cel mai ales, argument de netăgăduit al recunoștinței pe care poporul român o poartă fiilor săi ce s-au jertfit pentru înălțarea patriei.

* Text prezentat la 10 noiembrie 1982, în aula Academiei, la „Sesiunea de comunicări consacrată centenarului nașterii lui Aurel Vlaicu", organizată de Academia Română — Secția de Științe Tehnice (președinte acad. Elie Carafoli). Se tipărește întocmai cum a fost prezentat în ședința publică.

REF, tom 38, nr. 6, p. 607—612, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

Încă de la descoperirea sa, la mijlocul veacului trecut, de către Alecu Russo și Vasile Alecsandri, *Mioriţa*, cunoscuta baladă populară, a stârnit un firesc și motivat interes, bucurându-se de unanima apreciere a specialiștilor, a celei mai largi categorii de oameni de știință și cultură din patria noastră și de peste hotarele țării.

Ca orice creație de factură populară, *Mioriţa* nu a apărut din senin, pe un loc gol, ea continuând de fapt, pe alt plan, în condiții istorice schimbate, un text reprezentând o etapă anterioară a motivului.

Așa cum vom observa, în evoluția motivului mioritic, în dezvoltarea sa istorică, *Mioriţa* reprezintă o etapă, un moment, e drept, de vârf, dar totuși o etapă intermediară. Pentru că, așa cum vom încerca să argumentăm în cele ce urmează, atât înaintea *Mioriței*, concomitent cu ea, cât și, mai ales, ulterior, au circulat creații similare ca structură formală și atitudine, toate la un loc constituind un întreg, un tot al unei concepții specifice poporului nostru despre lume, despre viață și moarte, într-un cuvânt, ceea ce noi înțelegem prin motivul mioritic.

Vom încerca să prezentăm principalele componente, și etape, ale ciclului mioritic, în ordinea cronologică și succesiunea motivelor, începând, firesc, cu cel presupus mai vechi.

Semnalat și comentat pentru întâia oară de Nicolae Iorga, cântecul lirico-epic *Ciobănaș de la miori* este apoi cules, într-o nouă variantă, de Ovid Densusianu și pus în circulație prin prestigioasele-i publicații. Într-o lucrare notabilă a folcloristicii noastre, Dimitrie Caracostea, reluând mai vechile susțineri ale lui Nicolae Iorga, aducea argumente convingătoare potrivit cărora binecunoscutul cântec, bocet la originea lui, reprezintă o fază premergătoare a *Mioriței*, o primă etapă, dintre cele cunoscute, ale motivului mioritic.

Dar iată unul din textele acestui cântec:

—Foaie verde de trei flori,
Ciobănaș de la miori,
Un' ți-a fost moartea să mori?
—Sus, în vârful muntelui,
În bătaia vântului,
La cetina bradului.
—Și de ce moarte-ai murit?
—De trăsnet, când a trăsnit.
—De jelit, cin'te-a jelit?
—Păsările-au ciripit,
Pe mine că m-au jelit.
—De scăldat, cin'te-a scăldat?
—Ploile când au plouat
Pe mine că m-au scăldat.
—De-mpânzit, cin'te-a-mpânzit?
— Luna când a răsărit
Pe mine că m-a-mpânzit.
—Lumânarea cin' ți-a pus?
—Soarele, când a fost sus
—De-ngropat, cin' te-a-ngropat?
—Trei brazi mari s-au răsturnat,
Pe mine că m-a-ngropat.
—Fluierașul un' l-ai pus?
—În craca bradului, sus,
Și când vântul mi-o bătea
Fluierașul mi-o cânta,
Oile s-or aduna,
Pe mine că m-or cânta.

În legătură cu acest text, ca și cu toate variantele cunoscute ale cântecului *Ciobănaș de la miori*, vom observa următoarele:

— vechimea, demonstrată de Dimitrie Caracostea, anterioară *Mioriței*;

— circulația sub formă de bocet și cântec lirico-epic;

— circulația cântecului pe întreg teritoriul locuit de români;

— caracterul ocazional, de jurnal oral, pe care mediile folclorice i-l atribuie, punându-l în legătură cu anumite evenimente sau întâmplări concrete, databile, din viața colectivității sătești;

https://biblioteca-digitala.ro

— este vorba de o moarte năprasnică, de un accident, în condiții neobișnuite, a unui tânăr, de profesie păstor, necăsătorit, nenuntit, provocată de forțele naturii, în mijlocul naturii și, deci, departe de colectivitate;

— se încheie cu un testament, expus în formă dialogată, în care este reprodus ritualul înmormântării realizat în afara ceremonialului consacrat, firesc.

Asupra celui de al doilea moment al evoluției motivului mioritic nu vom insista prea mult, textele, *Miorița* baladă și *Miorița* colind, fiind îndeobște cunoscute, accesibile. Din întreg bagajul de informații, de rară bogăție și diversitate, reținem câteva concluzii utile demonstrației noastre:

— vechimea, situată de Ion Mușlea, pe baza unor documente social-istorice, în secolul al XIV-lea;

— circulația sub formă de colind și baladă;

— circulația pe întreg cuprinsul țării;

— caracterul ocazional, de jurnal oral, ce i se atribuie în unele cazuri de către cei ce o cântă;

— este vorba de o moarte năprasnică, în condiții neobișnuite, a unui tânăr, de profesie păstor, necăsătorit, nenuntit, provocată de oameni, la mijloc fiind un mobil de factură rituală, socială, familială etc., în mijlocul naturii și, deci, departe de colectivitate;

— se încheie, în majoritatea cazurilor, cu un testament, ce variază ca formă, dar în care dorința este clar formulată, iar ritualul înmormântării se desfășoară după tipicul obișnuit în astfel de cazuri.

Concomitent cu evoluția mai rapidă a progresului social și tehnic, motivul mioritic cunoaște o amplificare în diversitate, fiind adaptat unor situații mereu în schimbare, dar păstrându-și esența. Iată, de pildă, cântecul închinat memoriei lui *Aurel Vlaicu*, pionier al aviației românești și mondiale, care s-a bucurat de o popularitate fără seamăn în sânul colectivităților creatoare și consumatoare de folclor, mort tânăr, necăsătorit, nenuntit, în împrejurări tragice.

Reproducem o variantă culeasă de folcloristul Gheorghe Neagu, în 1929, din Crângeni, Teleorman, de la un cântăreț de aceeași vârstă cu eroul:

Ș-am zis verde frunză rară,
Vlaicule, ce jale-n țară
Când vruseși să treci Carpații,
Să dai mâna cu toți frații,
Aripile ți-au căzut,
Și fărână te-ai făcut.
Frăfioare, frăfioare,
Plânge inima-mi de jale.
Spune-mi, cine te-a jelit?
— Pasărea de-a ciripit.
— Lumânare cin'ți-a pus?
— Stelele din cer, de sus.
— Preot cine ți-a citit?
— Vântul când m-a prohodit.
— Pe tine cin' te-a-ngropat?
— Cerul când s-a înnorat,
Ploile s-au scutural,
Durerile mi-au spălat.
Foaie verde de-avrămească,
Vlaicule, fire aleasă,
De când, Vlaicule-ai căzut
Ochii-n gene n-am avut,
Ochii-n gene n-oi avea
Pentru zilișoara ta.

Alte variante întregesc portretul eroului, adaugă noi date din activitatea lui. Varianta culeasă de Ion Nijloveanu, în 1952, din Potcoava, Olt, este interesantă între altele și pentru episodul următor ce

https://biblioteca-digitala.ro

reproduce plastic atmosfera războaielor cunoscute sub numele de balcanice :

Vlaicule, Vlăicuțu mamii,
Când ai vrut să treci Balcanii,
S-au înspăimântat bulgarii,
Iar Danef când te-a văzut,
A rămas încremenit.

Am insistat de fiecare dată asupra stării civile a eroului motivului mioritic, aceea de necăsătorit. Cunoaștem, în mediile sătești înmormântarea tinerilor necăsătoriți se desfășoară după un ritual deosebit, ceremonialul înmormântării incluzând și câteva elemente specifice, esențiale, ale nunții. Explicația acestui obicei este foarte simplă.

În concepția mediilor folclorice omul este zidit pentru a-și împlini destinul și a parcurge toate cele trei cicluri ale vieții : nașterea, căsătoria, moartea. Orice abatere de la acest ciclu trebuie compensată în așa fel încât la trecerea din această viață omul să-și aibă împlinite menirea și destinul. Însăși moartea năprasnică, în afara colectivității de origină, constituie o abatere de la normele stabilite, motivul mioritic având, în straturile sale primare, tocmai acest rol compensator.

Și în cazul lui Aurel Vlaicu, creatorul popular ține să sublinieze starea civilă a eroului, neîmplinirea acestui act consacrat al ciclului vieții :

Vlaicule, Vlăicuțu mamii,
Ți-o trimis tat-tău scrisoare
Să vii acas' să te-nsoare ;
Tu acasă n-ai venit
Și-ai căzut, și-ai putrezit.

Din datele de care dispunem până la această oră, din informațiile pe care le putem desprinde din textele publicate ale cântecelor populare închinate memoriei lui Aurel Vlaicu, deducem următoarele :

— cântecele, cu caracter ocazional, de jurnal-oral, au apărut în deceniul al 2-lea al secolului nostru, după consumarea tragicului eveniment ;

— circulă pe o arie relativ întinsă, fiind cunoscute și cântate, cel mai adesea, de informatori de aceeași vârstă cu Aurel Vlaicu ;

— este vorba de o moarte năprasnică, într-un accident tehnic, a unui aviator, tânăr, necăsătorit, nenuntit ;

— testamentul cu care se încheie majoritatea variantelor este cel clasic, similar variantelor *Ciobănaș de la miori* și *Miorița* ;

— și o excepție de la regulă : din întreg ciclul motivului mioritic cântecele despre Aurel Vlaicu sunt singurele în care numele eroului este menționat. Faptul are o importanță covârșitoare pentru știință. Dar, dincolo de aceasta, ni se pare semnificativă păstrarea memoriei lui Aurel Vlaicu în acest cântec, pentru profunzimea sentimentului de care creatorul popular este animat, pentru înalta cinstire acordată eroului atât de îndrăgit.

Ciclurile motivului mioritic nu se încheie cu etapa consemnată de cântecele lui Aurel Vlaicu.

Vom abuza încă puțin de răbdarea și bunăvoința dvs. pentru a insista asupra încă a unei variante, cu gândul mărturisit de a releva mai accentuat locul și importanța cântecelor despre Aurel Vlaicu în motivul mioritic, înalta prețuire de care eroul aerului se bucură în inima neamu-

https://biblioteca-digitala.ro

lui românesc. În timpul războaielor de la începutul acestui veac, a primului război mondial cu deosebire, au apărut și au circulat foarte intens în mediile folclorice cântece despre soldatul mort în război :

Ș-am zis verde doi bujori,
Măi soldate roșior
Un' ți-a fost soarta să mori?
— În vârfu Carpaților,
În desimea brazilor,
În bătaia gloanțelor.
— Măi soldat, când ai murit,
Lumânarea cin' ți-a pus?
— Luna galbină de sus
Am văzut când s-a aprins,
Lumânarea mi-a ținut.
— De scăldat, cin' te-a scăldat?
— Norii, cân's-a scurat.
— De-mpânzit, cin'te-ampânzit?
— Frunza când s-a risipit.
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat?
— Tunu, când a explodat,
Munți de piatră-au dărâmat
Și pe mine m-a-ngropat.
— De jălit, cin' te-a jălit?
— Păsările ciripind,
Ghiulelile chiuind.
— Veniți, mamă, veniți, tată,
Să-m' puneți pe mormânt piatră ;
Veniți, frați, veniți, surori,
De-m' puneți pe mormânt flori :
De la cap pân' la mijloc,
Voi să-mi puneți busuioc ;
De la mijloc la picioare,
Voi să-mi puneți lăcrămioare.

Textele din această categorie sunt extrem de numeroase și circulă și în zilele noastre. Observăm deci că și în acest caz, avem de a face cu o moarte în condiții neobișnuite, nefirești, a unui soldat tânăr, provocată de război, cântecul încheindu-se cu un testament similar celor anterioare. Caracterul de cântec ocazional, de jurnal oral, a fost adesea subliniat.

Trecând peste o altă suită, deosebit de bogată, de variante, ne vom opri la unul din cântecele epocii moderne, cu circulație activă în anii 1950—1960, reflex al unor realități apropiate și cunoscute, care dă senzația că încheie acest impresionant — în timp, spațiu și profunzime — ciclu motivic. Este vorba de cântecul și, implicit, testamentul tânărului tractorist mort în urma unui accident tehnic. Cântecul a fost cules în Ilfov, Tulcea, Galați, Slatina și Moldova.

Pentru exemplificare vom reproduce o variantă culeasă de profesorul Mihai Pop împreună cu un grup de studenți folcloriști de la Facultatea de Filologie a Universității bucureștene. Fiind vorba de satul meu natal, vă rog să-mi îngăduiți îndrăzneala de a mărturisi că eu însumi l-am cântat în anii copilăriei mele, împreună cu cei de seama mea din satul Fierbinții de Jos, Ialomița,

Așadar, problema autenticității și a caracterului popular țărănesc a acestui cântec este rezolvată în mod pozitiv, iar atestarea a atâtor variante pe o arie ce include jumătate din țară indică nu numai răspândirea cântecului, ci și faptul că acoperă o realitate și răspunde nevoii creatorului popular anonim de a-și exprima artistic sentimente și concepții de o anume factură :

Foaie verde fir mohor,
Ionele puișor,
Un' ți-a fost soarta să mori?
— Sub roatele de tractor,
Venind de la Târgușor
Tractorul s-a ambalat
Și sub roate m-a băgat.
Și-am lăsat cu jurământ
Cine m-o băga-n mormânt
Să nu mă bage adânc :
S-aud tractoarele-arând
Și pe mândra suspinând
Și pe măicuța jălind.

https://biblioteca-digitala.ro

Deci, și în cazul acestei categorii de cântece vom observa că :

— au apărut și circulat intens în deceniul 6 al secolului nostru ;

— cunosc o arie largă de circulație ;

— sunt frecvente clasificările în categoria jurnalelor-orale și legăturile făcute cu anume cazuri concrete, din realitatea cotidiană ;

— este vorba de o moarte năprasnică, provocată de un accident tehnic, a unui tânăr, tractorist, necăsătorit, nenuntit.

— testamentul este similar în conținut cu cel expus în motivele anterioare, dar a suferit modificări formale în direcția unei îngustări, prin reducerea la esență a ultimei dorințe. Această trecere a fost pregătită de o serie de variante pe care le întâlnim în toate motivele discutate, dar ocupând, acolo, un loc secundar.

Am făcut, distins auditoriu, acest lung ocol în istoria folclorului românesc, nu neapărat pentru a expune rezultatul cercetărilor și concluziile la care am ajuns cu privire la ciclurile motivului mioritic și variantele sale moderne, ci cu dorința sinceră de a fixa cadrul general în care trebuiesc circumscrise cântecele despre Aurel Vlaicu, de a releva, la dimensiunea lor reală, valoarea științifică a acestor texte și, mai ales, profunzimea sentimentului de care a fost animat creatorul popular atunci când, într-un suprem și emoționant omagiu, a dăltuit cu durere în suflet chipul eroului Aurel Vlaicu. Iar Vlaicu, maistorașul Aurel, din neființă, de dincolo de moarte, asemenea marilor eroi ai antichității clasice, oferă substanță epică și motiv în realizarea unor cântece care, alături de *Miorița*, fala inegalabilă a literaturii noastre populare, se constituie într-un ciclu fundamental al spiritualității românești.

Viața și faptele de excepție ale lui Aurel Vlaicu, zestrea lui științifică, tehnică și spirituală, au fost evocate cu respect și admirație în creații literare, în scrierile unor reputați savanți și cărturari. Academia Română, urmând o tradiție ce i-a făcut totdeauna cinste, a acordat prețuirea cuvenită lui Aurel Vlaicu premiindu-l în 1912, alegându-l membru post-mortem, instituind un premiu ce-i poartă numele, evocându-l de fiecare dată în sesiuni publice.

Elogiul adus vieții și activității inginerului, aviatorului și eroului Aurel Vlaicu, memoriei, împlinirilor și destinului său tragic, în cântecul popular sau la Academie, este un fapt unic, cu adânci și emoționante semnificații, care cinstește, deopotrivă, personalitatea celui evocat, dar și pe a celor care, prin modalități specifice, își unesc simțămintele în această supremă cinstire.

Creatorul popular anonim și Academia Română au făcut dovada acestei înălțătoare capacități de a cinsti, așa cum se cuvine, pe cei ce au slujit cu supremă dăruire patria și neamul românesc.

https://biblioteca-digitala.ro

BIBLIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR

(pe anii 1989—1990)

RODICA RALIADE

Prin prezenta lucrare, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu" al Academiei Române și Revista de Etnografie și Folclor reiau tradiția elaborării și publicării bibliografiilor curente.

„*Bibliografia românească de etnografie și folclor pe anii 1989—1990*" este un repertoriu bibliografic ce a încercat să cuprindă titluri de studii, articole, culegeri etc., la care s-au adăugat materiale cumulative (recenzii, note, republicări etc.) din anii respectivi.

Excepție fac revistele TIBISCUM (Muzeul Județean Caransebeș) și FOLCLOR LITERAR (Universitatea Timișoara — Facultatea de Filologie) care, deși apărute în 1988, sunt incluse în lucrare, pentru că acestea ne-au parvenit abia în anul 1989.

Revista IZVORAȘUL (Asociația Folcloriștilor și Etnografilor din Râmnicu Vâlcea) apare fișată și cu exemplarul pe anul 1991, respectivul număr fiindu-ne procurat, cu titlu de împrumut temporar, în perioada de redactare a lucrării.

Principiile teoretice și metodologice după care s-a realizat această bibliografie au fost cele ce au stat la baza lucrării „*Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc. I. (1800—1891)*" redactată de A. Fochi și apărută în 1968.

Clasificarea faptelor culturale cuprinse în bibliografia noastră s-a făcut după o schemă îmbunătățită a celei folosite de d-na Elena Dăncuș în bibliografiile sale cunoscute (vezi capitolul I al lucrării).

În prezenta lucrare au fost cuprinse 90 de periodice și aproximativ 100 de cărți, totalizând 838 de poziții.

Pozițiile marcate cu un asterisc reprezintă lucrări de care s-a luat cunoștință numai prin intermediul unor recenzii, fără a putea fi consultate direct.

Cerem scuze întrucât, din motive editoriale, la lucrările semnate de mai mulți autori, a fost trecut primul dintre ei, coautorii fiind citați în „Index".

În intenția de a întocmi o bibliografie cât mai completă, au fost întâmpinate serioase dificultăți din cauza neritmicității apariției publicațiilor și a posibilităților reduse de procurare a celor cu tiraj mic (cu precădere lucrări de specialitate publicate în reviste din provincie).

Colectivul de bibliografie curentă dorește redarea cât mai cuprinzătoare, dacă nu exhaustivă, a tuturor titlurilor lucrărilor de profil etno-

REF, tom 38, nr. 6, p. 613—674, București, 1993

https://biblioteca-digitala.ro

grafic şi folcloric. Pentru ca bibliografia noastră să fie într-adevăr „românească" adresăm rugămintea tuturor instituţiilor implicate — institute de cercetare, muzee, edituri, redacţii etc. — şi persoanelor care au contribuţii în domeniu, din ţară şi din străinătate, să ne trimită lucrările, extrase, ziare, reviste sau, când acest lucru nu este posibil, fişele bibliografice complete ale materialelor publicate.

Pe această cale ţinem să mulţumim d-lui Alexandru Dobre — redactor şef al „Revistei de Etnografie şi Folclor" — pentru publicaţiile şi spaţiul grafic pe care ni le-a pus la dipoziţie, precum şi pentru sugestiile de restructurare a prezentului material bibliografic.

https://biblioteca-digitala.ro

CUPRINS

		Poziţia
I	*Baza tehnică de documentare ştiinţifică (bibliografii, indice, cataloage şi alte instrumente de lucru)*	1—24
II	*Istoriografie (etnologie, etnografie, folcloristică)*	
II.1.	Generalităţi şi materiale interdisciplinare	25—107
II.2.	Scriitori români şi cultura tradiţională populară	108—270
II.3.	Cercetători, culegători, prelucrători	271—325
III	*Etnologie, antropologie socială şi culturală, etnografie*	
III.1.	Lucrări cu caracter general, studii interdisciplinare, sinteze, metodologie	326—445
III. 2.	Aşezări, gospodărie, locuinţă, demografie, arhitectură populară	446—468
III. 3.	Ocupaţii (agricultură, creşterea animalelor, ocupaţii anexe)	469—483
III. 4.	Meşteşuguri, industrie ţărănească	484—489
III. 5.	Alimentaţie	—
III. 6.	Transporturi	490
III. 7.	Artă populară	491—493
III. 8.	Iconografie	494—500
III. 9.	Ceramică	501—510
III.10.	Cioplituri (în lemn, os ş.a.)	511—512
III.11.	Port popular şi textile	513—520
III.12.	Ştiinţe populare (medicină populară, etnobotanică, etnozoologie, astrologie, meteorologie)	521—527
IV	*Folclor*	
IV.1.	Lucrări cu caracter general, studii interdisciplinare	528—609
IV.2.	Demonologie, mitologie, folclor religios şi folclorul obiceiurilor	610—674
IV.3.	Folclor literar	
IV.3.1.	Paremiologie (proverbe, zicători)	675—678
IV.3.2.	Folclor în proză	
IV.3.2.1.	Basmul	679—691
IV.3.2.2.	Legenda	692—700

https://biblioteca-digitala.ro

IV.3.2.3. Snoava 701
IV.3.3. Folclor versificat și cântat . . . . . 702 —711
IV.3.3.1. Balada . . . . . 712 —716
IV.3.3.2. Cântece și doine 717
IV.3.3.3. Strigături și ghicitori . . . . . 718 —749
IV.4. Etnomuzicologie . . . . . 750 —753
IV.5. Etnocoreologie . . . . . 754 —757

V *Românii de peste hotare* 758

VI *Traduceri în limba română* . . . . . 759 —774

VII *Autori români despre unele probleme de etnologie, etnografie și folclor străin* . . . . . 775 —780

VIII *Autori străini despre unele probleme de etnografie și folclor românesc* . . . . . 781 —795

IX *Acțiuni de valorificare* . . . . . 796 —809
IX.1. Muzee, asociații folclorice, colecții expoziții . . . . . 810 —829
IX.2. Publicații ale muzeelor, institutelor ș.a. . . . . 830 —836
IX.3. Procesul de valorificare a folclorului în literatură, artă plastică, muzică și alte forme de valorificare . . . . . 837 —838

X *Congrese, conferințe, sesiuni științifice, colocvii, dări de seamă* (1989 —1990)

X.1. În țară . . . . . 839 —845

X.2. În străinătate . . . . . 846 —847

https://biblioteca-digitala.ro

ABREVIERI

(Lista se referă numai la prescurtările redacţiei)

A.R. = Academia Română
abr. = abreviere, abrevieri ; abreviat(ă)
acad. = academician(ul)
apr. = aprilie
arh. = arhimandrit
arhiv. = arhivă
aug. = august
B.C.S. = Biblioteca Centrală de Stat
bibl. = bibliografie
broş. = broşură
Buc. = Bucureşti
cap. = capitol
C.M.U.C.N. = Centrul de multiplicare al Universităţii „Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca
C.M.U.I. = Centrul de multiplicare al Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi
D.G.A.S. = Direcţia Generală a Arhivelor Statului
dec. = decembrie
diac. = diacon
doc. = docent
doct. = doctorand
dr. = doctor
E. = Editura
E.A.B. = Editura Arhiepiscopiei Române, Bucureşti
E.A.R. = Editura Academiei Române
E.ALB. = Editura Albatros
E.C.R. = Editura Cartea Românească
E.D.P. = Editura Didactică şi Pedagogică
ed. = ediţie
E.E. = Editura Eminescu
E.E.A. = Editura Episcopiei Ardealului
E.En. = Editura Enciclopedică
E.H. = Editura Humanitas
E.I.C. = Editura Ion Creangă
engl. = engleză
E.P.L. = Editura Pentru Literatură

https://biblioteca-digitala.ro

E.S.R. = Editura Scrisul Românesc
E.S.T. = Editura Sport-Turism
E.Ş. = Editura Ştiinţifică
E.Ş.E. = Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică
E.U. = Editura Univers
f. = foaie, foi
f.a. = fără anul apariţiei
facs. = facsimile
fasc. = fascicole
febr. = februarie
f.d. = fără dată
f. edit. = fără casa de editură
fig. = figură, figuri
f.l. = fără locul apariţiei
folc. = folclor
foto. = fotografie (fotografii)
fr. = franceză
frag. = fragment
germ. = german(ă)
gl. = glosar(e)
h. = hartă (hărţi)
ian. = ianuarie
I.C.E.D. = Institutul de Cercetări Etnologice şi Dialectologice
il. = ilustraţie (ilustraţii)
it. = italiană
impr. = imprimerie
inc. = incomplet
ind. = indice
INST. = Institut
int. = interviu
iul. = iulie
iun. = iunie
înv. = învăţător
jud. = judeţ
lat. = latin(ă)
lb. = limba
mart. = martie
multigr. = multigrafiat
M.E.I. = Ministerul Educaţiei şi Învăţământului
M.I.Ş. = Ministerul Învăţământului şi Ştiinţei
ms. = manuscris
n.s. = nouvelle série
nov. = noiembrie
nr. = număr
oct. = octombrie
p. = pagină, pagini
part. = parte(a)
pl. = planşă, planşe
pr. = preot
prof. = profesor

https://biblioteca-digitala.ro

rec. = recenzie
ref. = referire, referiri
reprod. = reproducere, reproduceri
rev. = revistă
rez. = rezumat
rom. = română (românește)
rus. = rusă (rusește)
sec. = secol
sept. = septembrie
s.n. = serie nouă
S.Ș.F. = Societatea de Științe Filologice
S.Ș.I.F. = Societatea de Științe Istorice și Filologice
supl. = supliment
tab. = tabele
TIM. = Timișoara
T.B.C.S. = Tipografia Bibliotecii Centrale de Stat
T.B.N. = Tipografia Bibliotecii Naționale
T.U.B. = Tipografia Universității din București
T.U.I.I. = Tipografia Universității „Al. I. Cuza" din Iași
T.U.T. = Tipografia Universității din Timișoara
tom. = tomul
top. = toponimie ; toponimic(e)
trad. = traducere, traduceri
Univ. = Universitate
univ. = universitar
v. = vezi
vol. = volum
x = lucrarea nu a fost văzută
( ) = includ paginație, titlu de capitol, colecție, rubrică, tipografia (de la caz la caz)
[ ] = includ completări aduse de autorul bibliografiei

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

LISTA PUBLICAŢIILOR PERIODICE FIŞATE

A. B. 1. *Altarul Banatului*. Revista oficială a Arhiepiscopiei Timişoarei şi Caransebeşului şi a Episcopiei Aradului, Timişoara, I, 1990 (continuă revista „Mitropolia Banatului").

A. CONV. LIT. 2. *Almanah „Convorbiri literare"*, editat de revista „Convorbiri literare", Iaşi, 1990.

A. M. P. 3. *Acta Musei Porolissensis*, Zalău, I. 1977 (Muzeul Judeţean de Istorie şi Artă din Zalău).

4. ACADEMICA. Revistă de ştiinţă, cultură şi artă, Bucureşti, I, 1990.

ACT. MUZ. 5. *Actualitatea muzicală*. Revistă editată de „Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România", Buc., I, 1990.

6. ALBINA. Revistă de cultură pentru sate fondată de Spiru Haret în 1897, Bucureşti, I, 1897, s. n., I, 1990.

7. ALFA. Publicaţie independentă social-culturală, Deva, I, 1990.

8. ALUTA. Studii şi comunicări, XVII-XVIII (1985—1986), Sfântu Gheorghe, Muzeul Judeţean Covasna, 1988, 432 p.

A. A. F. 9. *Anuarul Arhivei de Folclor*, Cluj, Editura Academiei Române, I, 1932, s. n., I, 1980 (între 1980—1990 apare cu titlul „Anuarul de Folclor").

AN. ET. 10. *Anuarul de Etnologie-Artă-Istorie-Lingvistică*, TIM., E. MIRTON, 1990 (multigr.). Academia Română — Filiala Timişoara, I, 1981.

AN. I. E. F. 11. *Anuarul Institutului de Etnografie şi Folclor*, Buc., Editura Academiei Române, I, 1989.

ANIV. CULT. 12. *Aniversări culturale*. Prezentări bibliografice, Buc., T.B.C.S., I, 1965 (Biblioteca Centrală de Stat).

13. APULUM. Acta Musei Apulensis. Buletinul Muzeului Regional Alba-Iulia, I, 1939.

14. ARCA. Revista lunară de literatură. Eseu, artă plastică, muzică, Arad, I, 1930.

15. ARCA. Revistă culturală bilunară (Bucureşti), 1990

16. ARGEŞ. Revistă de cultură, Piteşti, I, 1966.

ARHIV. OLT. 17. *Arhivele Olteniei*, Craiova, Editura Academiei Române, serie nouă, I, 1984 (Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova al Academiei Române).

18. ASTRA. Supliment independent de opinie socială, Braşov, I, 1966.

19. ATENEU. Revistă de cultură, Bacău, serie nouă, I, 1964. Fondată în 1925 de G. Bacovia şi Gr. Tăbăcaru.

A. U. I. I. 20. *Analele ştiinţifice ale Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi* (Serie nouă), Secţiunea III. d. Istorie, Iaşi, I, 1990.

A. U. T. F. 21. *Analele Universităţii din Timişoara*, [Seria :] Ştiinţe Filologice, Timişoara, I, 1954.

B. I. D. C. 22. Buletin de informare documentară în cultură al Bibliotecii Centrale de Stat a României, Bucureşti, 1989.

B. O. R. 23. *Biserica Ortodoxă Română*. Buletinul Oficial al Patriarhiei Române, Bucureşti, I, 1983.

C. FOLC. 24. *Cercetări folklorice*, Buc., I, 1947. Cercul de studii folklorice.

https://biblioteca-digitala.ro

C. L.	25. *Cercetări de lingvistică*, Cluj-Napoca, Editura Academiei Române, I, 1956 (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară).
CONTEMP.	26. *Contemporanul*. Săptămânal social-politic-cultural fondat în 1881, I, 1989 (la 20 aprilie își încetează apariția, vezi CONTEMP. I. E.).
CONTEMP. I. E.	27. *Contemporanul. Ideea Europeană*. Fondat în 1881. Revistă națională de cultură, politică și știință (continuarea „Contemporanului") I, 1990 (nr. 1 apare la 20 aprilie 1990).
CONV. LIT.	28. *Convorbiri literare*. Fondat în 1867 de „Junimea". Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor din România, s. n., Iași, I, 1970.
	29. CRISIA. Oradea, I, 1971 (Complexul Muzeal Județean Bihor — — Oradea).
	30. CRONICA. Săptămânal de cultură, Iași, I, 1966.
	31. DACIA. Revue d'archeologie et d'histoire ancienne, n. s., I, 1957.
	32. ECHINOX. Revistă de cultură, Cluj-Napoca, I, 1969.
	33. FAMILIA. Revistă de cultură. Fondator: Iosif Vulcan. Seria a V-a, Oradea, 1964.
F. I. BISTRIȚA	34. *File de istorie*, 6, 1989 (Muzeul Județean Bistrița-Năsăud).
	35. FILATELIA. Organ al Asociației Filateliștilor din România, București, I, 1952.
FOLC. LIT.	36. *Folclor literar*. Universitatea Timișoara. Facultatea de Filologie, I, 1967.
	37. GLASUL BISERICII. Revista oficială a Sfintei Mitropolii a Ungrovlahiei, București, I, 1942.
F. R.	38. *Foaie religioasă*. Supliment al revistei „CRONICA", devenit de de la nr. 15/1990, L. D. L. (v. 40).
	39. HIERASUS. Anuar al Muzeului Județean Botoșani. I, 1978.
L. D. L.	40. *Lumină din lumină*. Foaie editată de Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică din Iași., supliment la „CRONICA", Iași, I, 1990.
	41. IZVORAȘUL. Revistă de cultură populară, editată de Asociația Folcloriștilor și Etnografilor, Râmnicu Vâlcea, fondată de Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, în 1919, s. n., I, 1989.
L. L.	42. *Limbă și literatură*, București, Societatea de Științe Istorice și Filologice, I, 1955.
L. L. R. E.	43. *Limbă și literatură română pentru elevi*, București, Societatea de Științe Filologice, I, 1973.
L. R.	44. *Limba română*, București, Editura Academiei Române, I, 1952, Institutul de Lingvistică din București (Academia Română — — Secția de Filologie, Literatură și Arte).
LUC.	45. *Luceafărul*. Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor din România, s. n., București, I, 1990.
M. A.	46. *Mitropolia Ardealului*. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Feleacului și Clujului, Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei, Sibiu, I, 1956.
	47. MANUSCRIPTUM. Revistă trimestrială editată de Muzeul Literaturii Române. Director fondator: D. Panaitescu Perpessicius, București, I, 1969.
M. B.	48. *Mitropolia Banatului*. Revista oficială a Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului și a Episcopiei Aradului, Timișoara, I, 1951 (devenită din 1990, Altarul Banatului).
M. IST.	49. *Magazin Istoric*. Revistă de cultură istorică, s. n., București, I, 1959.
M. M. S.	50. *Mitropolia Moldovei și Sucevei*. Revista oficială a Arhiepiscopiei Iașilor și a Episcopiei Romanului și Hușilor, Iași, I, 1924.
M. O.	51. *Mitropolia Olteniei*. Revista oficială a Arhiepiscopiei Craiovei și Episcopiei Râmnicului și Argeșului, Craiova, I, 1948.
M. S. F. L. A.	52. Academia Română, *Memoriile Secției de Filologie, Literatură și Arte*, seria IV, tom I (1977—1978), București, Editura Academiei Române, 1980.
M. S. Ș.	53. Academia Română, *Memoriile Secțiilor Științifice*, seria IV, tom I (1977—1978), București, Editura Academiei Române, 1979.
M. S. Ș. I.	54. Academia Română, *Memoriile Secției de Științe Istorice*, seria IV, tom I (1975—1976), București, Editura Academiei Române, 1978.

https://biblioteca-digitala.ro

MEM. FOLC. 55. Academia Română, *Memoriile Comisiei de Folclor*, tom I (1987), București, Editura Academiei Române, 1990.

MUZICA 56. Revista editată de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, București, I, 1959.

57. ORIZONT. Săptămânal al Uniunii Scriitorilor din România, Timișoara, s. n., I, 1989.

P. T. 58. *Pagini Teleormănene*. Supliment al revistei „ARGEȘ", Pitești, I, 1990.

R. A. 59. *Revista Arhivelor*. Revistă trimestrială a Direcției Generale a Arhivelor Statului din România, București, I, 1924.

60. RAMURI. Revistă de cultură fondată în 1905. Editată de Uniunea Scriitorilor din România, Craiova, s. n., I, 1990.

R. E. F. 61. *Revista de Etnografie și Folclor*, București, Editura Academiei Române, I, 1964 (continuă „Revista de Folclor" apărută în 1956).

62. RENAȘTEREA. Publicație religioasă editată de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, s. n., I, 1990.

R. E. S. E. E. 63. *Revue des études sud-est européennes*, București, Editura Academiei Române, I, 1962, Institutul de Studii Sud-Est Europene din București.

R. F. 64. *Revista de filosofie*, București, Editura Academiei Române, I, 1954.

R. I. 65. *Revista de istorie*, București, I, 1948 (Academia de Științe Sociale și Politice. Secția de Istorie și Arheologie).

R. IST. 66. *Revista istorică*. Fondator : N. Iorga, Editura Academiei Române, București, s. n., I, 1990 (continuă „Revista de istorie").

R. I. T. L. 67. *Revista de istorie și teorie literară*, București, Editura Academiei Române, I, 1952 (Institutul de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu").

R. LIT. 68. *România literară*. Săptămânal al Uniunii Scriitorilor din România, București, I, 1968.

R. M. M. 69. *Revista muzeelor și monumentelor*. București, I, 1964.

R. MUZ. 70. *Revista muzeelor*, București, I, 1964 continuă „Revista muzeelor și monumentelor").

R. P. 71. *Revista de psihologie*, București, Editura Academiei Române, I, 1955.

R. R. L. 72. *Revue roumaine de linguistique*, București, Editura Academiei Române, I, 1956.

REV. CULT. MOZ. 73. *Revista cultului mozaic*, București, I, 1955. Publicație a Federației Comunităților Evreiești din România.

REV. FOLC. 74. *Revista de folclor*, București, Editura Academiei Române, I, 1956 (din 1964 va fi continuată de „Revista de Etnografie și Folclor").

75. SARGETIA. Acta Musei Devensis. Anuarul Muzeului din Deva, Deva, XX, 1986—1978.

S. C. 76. *Studii și comunicări*, Sibiu ,I, 1985 (Asociația Folcloriștilor și a Etnografilor, Sibiu, vol. V, 1990).

77. STUDII ȘI COMUNICĂRI. Publicație a Muzeului din Câmpulung Muscel, I, 1981.

S. C. L. 78. *Studii și cercetări de lingvistică*, București, Editura Academiei Române, I, 1950, Institutul de Lingvistică din București.

S. C. I. A. 79. *Studii și cercetări de istoria artei*, București, Editura Academiei Române, I, 1953.

S. CLASICE 80. *Studii clasice*, București, Editura Academiei Române, XXVI (1988), 1989 (Societatea de Studii Clasice din România).

S. D. R. 81. *Studii de drept românesc*, București, Editura Academiei Române, I, 1988, Institutul de Cercetări Juridice.

SEC. XX 82. *Secolul XX*. Revistă de literatură universală editată de Uniunea Scriitorilor din România, București, I, 1957.

S. R. 83. *Sociologia românească*, București, Editura Academiei Române, I, 1936, fondată de Dimitrie Gusti, s. n., I, 1989.

84. STEAUA. Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, Literatură-Artă-Cultură, Cluj-Napoca, I, 1950.

T. D. 85. *Thraco-Dacica*, București, Editura Academiei Române, I, 1976· Institutul de Tracologie.

https://biblioteca-digitala.ro

I

86. TIBISCUM. Studii și comunicări de etnografie-istorie, vol. VII, 1988, Muzeul Județean de Etnografie și Istorie Locală, Caransebeș, I, 1957 (continuă „Studii și comunicări de etnografie-istorie").
87. TOMIS. Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, Constanța, I, 1966.
88. TRANSILVANIA. Director fondator: George Barițiu, s. n., Sibiu, I, 1972.
89. TRIBUNA. Săptămânal de cultură. Director fondator: Ioan Slavici în 1884, Cluj-Napoca, s. n., I, 1989.
90. VATRA. Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, Lunar socio-cultural, Târgu-Mureș, s. n., I, 1971.
91. VIAȚA CREȘTINĂ. Revistă editată de Biserica Română Unită cu Roma, s. n., I, 1990.

V. R.

92. *Viața românească*. Revistă întemeiată la Iași, martie 1905, de un grup de intelectuali în frunte cu Constantin Stere și Garabet Ibrăileanu. Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, București, s. n., I, 1948.

https://biblioteca-digitala.ro

I. *BAZA TEHNICĂ DE DOCUMENTARE ȘTIINȚIFICĂ*

(bibliografii, indice, cataloage, și alte instrumente de lucru)

v. 68, 72, 139, 284, 298, 515.

1. *Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc.* Vol. I, 1800 —1891. Cuvânt înainte : Mihai Pop. Prefață de A. Fochi. Redactor : Adrian Fochi, [Buc.], E. P. L., 1968, XLI+ 723(—738) p.
2. * * * *Bibliografia românească modernă (1831—1918).* [Coordonare bibliografică : Neonila Onofrei și Valeria Trifu. Coordonare generală și] prefață de Gabriel Ștrempel. Vol. I (A—C). Buc., E. Ș. E., S. Ș. F., 1984 (B. A. R.), XXXI + 912 (— 914) p.
3. * * * *Bibliografia românească modernă (1831—1918).* [Coordonare bibliografică : Neonila Onofrei și Valeria Trifu. Coordonare generală și] prefață de Gabriel Ștrempel. Vol. II (D—K), [Buc.], E. Ș. E., S. Ș. F., 1986 (B. A. R.), XXIV + 896 (— 898) p.
4. * * * *Bibliografia românească modernă (1831—1918).* [Coordonare bibliografică : Lucreția Angheluță, Liana Miclescu, Neonila Onofrei. Coordonare generală și] prefață de Gabriel Ștrempel, Vol. III (L—Q), Buc., E.Ș.E., S.Ș.F., 1989 (B.A.R.), XXIV + 1112 (— 1114) p.
5. * * * *Bibliografia lucrărilor acad. Ion Coteanu* (1 iunie 1980—31 decembrie 1989). A. Lingvistică și filosofie, S.C.L., XLI, 1990, nr. 4 (iulie-august), p. 289—294.
6. *Buletin de informare documentară în cultură.* [Seria] : Muzee, monumente istorice și de artă, T.B.C.S., Buc., 1989 (multigr.).
7. *Buletin de informare documentară în cultură.* [Seria :] Etnografie și Folclor, T.B.C.S., Buc., 1989 (multigr.).
8. *Buletin de informare documentară.* [Seria :] Muzee, monumente istorice și de artă, T.B.N., Buc., 1990 (multigr.).
9. *Buletin de informare documentară.* [Seria :] Etnografie și folclor, T. B. N., Buc., 1990 (multigr.).
10. Bugeanu, Dan și Fochi, Adrian, *Bibliografia folclorului românesc pe anul 1957*, REV. FOLC., IV (1959), nr. 3—4, p. 129—229, 1738 de titluri.
11. Dănăilă, Ion și Popa, Eleonora, *Bibliografia românească de lingvistică* (B.R.L., 31, 1988). Lucrări de lingvistică apărute în țara noastră în cursul anului 1988, L.R., XXXVIII, 1988, nr. 4, p. 272—408.
12. Dănăilă, Ion și Popa, Eleonora, *Bibliografia românească de lingvistică* (B.R.L., 32, 1989) L.R., 1989, nr. 4, p. 265—364.
13. Dăncuș, Elena, *Bibliografia etnografică și folclorică românească pe anul 1965*, FOLC. LIT., vol. III, 1976, p. 365—462.
14. Dăncuș, Elena, *Bibliografia etnografică și folclorică românească pe anul 1966*, FOLC. LIT. vol. IV, 1977, p. 317—444.
15. Dobre, Alexandru, *Revista presei*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 367.
16. Faur, Viorel, *Note și comentarii despre Bihor, apărute în revista „Familia" (1865—1874)., Bibliografie analitică.* CRISIA, XIX, 1989, p. 811—866.
17. Fochi, Adrian, *Bibliografia folclorului românesc pe anii 1959—1960*, R.E.F., tom VI (1961), nr. 3—4, p. 106—240.
18. Fochi, Adrian, *Bibliografie folclorului românesc pe anul 1961.* R.E.F. tom VII (1962), nr. 3—4, p. 121—191.
19. Fochi, Adrian, *Bibliografia etnografică și folclorică românească pe anul 1962*, R.E.F., tom VIII (1963), nr. 3—4, p. 166—224.
20. Fochi, Adrian, *Proiect pentru schema de clasificare a bibliografiei generale a folclorului românesc*, REV. FOLC., V (1960), nr. 1—2, p. 140—148.
21. Mușlea, Ion, *Bibliografia folclorului românesc pe anii 1944—1950*, (în extras) REV. FOLC., I (1965), nr. 1—2, p. 3—4.
22. Sușteа, Adrian, *Folclor și mitologie în paginile „Revistei de istorie și teorie literară"*, R.E.F. tom 35 (1990), nr. 1, p. 17—18.
23. Theodorescu, B., *Istoria bibliografiei române*, Buc., E.Ș.E., 1972, p. 215—219, p. 335—337.
24. Tomescu, Mircea, *Bibliografia folclorului românesc. Note critice și îndrumări tehnice.* Comunicare ținută la 3 mai 1946, în cadrul „*Cercului de Studii Folklorice*", C. FOLC., I (1947), p. 119—129.

https://biblioteca-digitala.ro

II. *ISTORIOGRAFIE* (etnologie, etnografie, folcloristică)

II. 1. GENERALITĂȚI ȘI MATERIALE INTERDISCIPLINARE

v. 327, 331, 335, 382, 383, 386, 392, 393, 408, 426, 427, 443, 453, 463, 469, 475, 481, 482, 484, 503, 516, 526, 587, 694, 726, 732, 733.

25. Balaci, Ruxandra, *Noi aspecte iconografice în pictura murală gotică din Transilvania-Hărman și Sânpetru*, S.C.I.A., [Seria :] Artă plastică, tom 36 (1989), p. 3—17+6 fig. (part. I) ; ibidem, [Seria :] Artă plastică, tom 37 (1990), p. 3—8 (part. II).
26. Barnea, I., *Începuturile și evoluția creștinismului la populația daco-romană de la est de Carpați*, T.D., tom X (1989), nr. 1—2, p. 165—171+6 fig. +rez. fr.
27. Băbuș, diac. doct. Emanoil, *Elemente bizantine în arta bisericească din Țara Românească în sec. al XVI-lea*, B.O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 166—180.
28. Bălașa, pr. D. și Miroiu, dr. P., *Contribuții la istoria geto-dacilor și a lui Zamolxis*, A.B.,I, 1990, nr. 1, p. 70—76.
29. Berindei, Dan, *1866—1877. Scene de viață românească*, M. I., XXIV, 1990, nr. 10 (283), p. 19—23 (part. I) ; ibidem, nr. 11 (284), p. 82—87 (part. II).
30. Blaga, Mihoc, *Între religie și civilizație*, FAMILIA, 26 (126), 1990, nr. 4 (296) p. 15.
Între Transilvania și celelalte provincii românești ar exista o ,,desincronizare de nivel civilizatoric".
31. Bolovan, Ioan și Bolovan, Sorina, *Aspecte privind căsătoria în satul românesc în nord-vestul Transilvaniei la mijlocul sec. al XIX-lea*, A.M.P., XII, 1989, p. 845—850 (extras).
32. Braga, Nicolae, *Considerații asupra structurilor socio-economice daco-romane*, TRANSILVANIA, XVIII (XCV), 1989, nr. 9, p. 45—49.
33. Brătuleanu, Anca și Brătuleanu, Liviu, *Studii asupra sistemelor de boltire utilizate la beciurile caselor domnești și boierești din Țara Românească, în sec. XVII și XVIII*, R.M.M., [Seria :] Monumente istorice și de artă, 20, 1989, nr. 2, p. 30—37.
34. Caraman, Petru, *Studierea culturii populare*. Text îngrijit de Iordan Datcu, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 277—289.
35. Călinescu, George, *Noi nu suntem primitivi, ci bătrâni*, ARGEȘ, I (XXV), 1990, nr. 3 (222), p. 5.
Frag. din ,,*Istoria literaturii române de la origini până în prezent*".
36. Cărăbiș, Vasile, *Drumurile în județul Gorj în secolele XVIII-XIX*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 108—110 + rez. fr.
37. Cernicanul, monah Casian, *Istoriile Sfintelor Monastiri Cernica și Căldărușani de smeritul...* Retipărită prin purtarea de grijă a Preasfințitului Arhiereu Calinic Argeșanul, Buc., E.A.B., 1988, 228 p.
Rec. : Mihai Săsăujan, M. A., XXIV, 1989, nr. 2, p. 137—138.
38. Cincheza-Buculei, Ecaterina, *Pictura pronaosului bisericii mănăstirii Căluiu*, S.C.I.A., [Seria :] Artă plastică, tom 36(1989), p. 19—30+5 fig. +rez. fr. Artă medievală românească).
39. Ciocan-Ivănescu, Rodica, *Tradiție și continuitate în viața citadină a ținuturilor timișene. Note și observații în legătură cu secolul al XVIII-lea*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 179—193 + note + rez. fr.
40. Cleopa, arh. Ilie, *Biserica-i sufletul țării*, CRONICA, II (XXV), 1990, nr. 18 (1208), p. 1—5.
Interviu realizat de Grigore Ilisei, despre rolul bisericii în supraviețuirea neamului nostru.
41. Cojocaru, Nicolae, *Ștefan cel-Mare în tradiția populară românească*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 257—260. (Note și discuții).
42. Cornea, Andrei, *Scriere și oralitate în cultura antică*, Buc., E.C.R., 1988, 154 (—156) p.
Rec. Valentin F. Mihăescu, LUC., XXXII, 1989, nr. 5, p. 2 ; Nelu Zugravu, A.U.I.I., s. n., tom XXXV (1989), p. 93—94.
43. Corugă, pr. Mihai, *Creștinismul, factor de unitate și spiritualitate în viața strămbunilor noștri*, CRONICA, II (XXV), 1990, nr. 4 (1252). în F. R., I, 1990, m. 1, p. II.
44 Crețu, Vasile Tudor, *Existența ca întemeiere. Perspectiva etnoloc*ă, TIM., E. FACLA, 1988, 155 p.
Rec. : Mihai Coman, R.E.F.. tom 34 (1989), nr. 4, p. 377—378.
45. Cristache-Panait, Ioana, *Repertoriul de arhitectură în lemn din sudul și centrul Transilvaniei. Valori de istorie și artă*, S.C.I.A., [Seria :] Artă plastică, tom 37 (1990), p. 85—97+32 fig. (Note și documente).
Lucrarea, elaborată de Ioana Cristache-Panait în două volume (Arhitectura de lemn din centru Trnsilvaniei, vol. I; Arhitectura de lemn din sud-vestul Transilvaniei, vol. II), se află sub formă dactilografiată la Institutul de Istoria Artei, București.
46. Cușa, prof. Nicoae, *Aromânii în Dobrogea*, TOMIS, XXV, 1990, nr. 4 (242), p. 12.

https://biblioteca-digitala.ro

47. * * * *Codicele Altenberger*, Ed. îngrijită şi comentarii de Radu Constantinescu, Buc., E. MERIDIANE, 1989, 88 p.+33 f. pl.+erata. (Manuscris).
Rec. Buiduja Virginia, CRONICA, XXIV, 1989 nr. 30 (126), p. 6.Datat din sec. al XVI-lea, Codicele Altenberger este considerat cel mai vechi cod de legi al saşilor. Aflat la Muzeul de Istorie Naţională a României, din el se desprinde optica ce a generat legendele săseşti în legătură cu Vlad Ţepeş.
48. * * * *Constantin Brâncoveanu*, Buc., E.A.R., 1989, 285 p.+2 pl. Culegere de studii istorice redactată de Paul Cernăvodeanu şi Fl. Constantiniu.
Rec. : Alexandru M. Ioniţă, B.O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 182—184.
49. Datcu, dr. Iordan, *File din istoria folcloristicii. Folclorişti români. Pagini de dicţionar*, IZVORAŞUL, s. n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 23—24.
50. Datcu, Iordan, *Dora d'Istria şi unitatea românilor*, M.S.F.L.A., seria IV, tom X (1988), Buc., E.A.R., 1990, p. 91—95. (Folcloristică). Studii în care Dora D'Istria conturează profilul etnic, istoric şi cultural al românilor.
51. Dinuţă, Gh., *Comentariu etnico-istoric pe marginea unei foi de zestre din anul 1889 despre casa din Curteni-Vaslui din Muzeul Satului şi de Artă Populară*, Buc., R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 5, p. 61—63.
52. Dobre, Alexandru, *Idealul unităţii naţionale în cultura română*, Buc., E. MINERVA, 1988, 316 p.
Rec. : Teodor Vârgolici, *Academia Română şi unitatea naţională*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 1, p. 11 ; Nicolae Cojocaru, *Academia Română şi unitatea naţională*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 11 (1207), p. 2.
53. Dragomir, Silviu, *Avram Iancu*. Prefaţă şi tabel cronologic de Francisc Păcurariu, Buc., E. MINERVA, 1988, 375 (—377), p. (B.P.T.).
54. Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii şi civilizaţiei*, vol. III, Buc., E.Ş.E., 1990, 736 p.
55. Dudaş, Florian, *Vechi cărţi româneşti călătoare*, Buc., E.S.T., 1987, 239 (—241) p.
Rec. : Iacob Mârza, *Cărţi călătoare*, FAMILIA, 26 (126), 1990, nr. 10 (302), p. 14.
56. Dumistrăcel, Stelian, *Pe urmele satelor distruse. Primatul unei îndatoriri de cercetare*, CRONICA, s. n., II, 1990, nr. 3 (1251), p. 3.
57. Eliade, Mircea, *Profetism românesc*, vol. I, · *Itinerariu spiritual. Scrisori către un provincial. Destinul culturii româneşti*. Alcătuitorul şi îngrijitorul acestui volum : Alexandru V. Diţă ; vol. II : *România în eternitate*. Antologie şi prefaţă de Nicolae Georgescu, Buc., E. ROZA VÂNTURILOR, 1990, 2 vol. (I : 158—160 p. ; II : 221—223 p.).
58. * Eliade, Mircea, *The Encyclopedia of Religion*, New York, Macmillan Publishimg Company, 1987.
Rec. : Virgil Cândea, *Enciclopedia religiei, ultima operă a lui Mircea Eliade*, L.L., f.a., 1990, vol. III-IV, p. 365—368. (Cronică).
59. Floca, arh. prof. dr. Ioan, *Românii în legile de stat transilvane până la 1918*, B.O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 137—149.
60. Florescu, Radu şi McNally, Raymond T., *Cine a fost adevăratul Dracula*?, M. IST., XXIV, 1990, nr. 7 (280), p. 13—17.
61. Gherman, Mihai, *Figura lui Mihai Viteazul : între istorie şi literatură*, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 3 (1674), p. 3.
62. * Giurescu. Dinu C., *The razing of Romania's Past* (Distrugerea trecutului istoric al României), New York, f. edit, 1989, 60 f. reprod. + il. f. pl.
Rec. : Cesare de Seta, ARGEŞ, I (XXV), 1990, nr. 5 (224), p. 4—5.
63. * Glodariu, Ioan, Iaroslavschi, Eugen şi Rusu, Adriana, *Cetăţi şi aşezări dacice în Munţii Orăştiei*, Buc., E.S.T., 1989 (Monumente şi muzee).
Rec. : Vasile Moga, TRIBUNA XXXIII, 1989, nr. 3 (1674), p. 6.
64. Gonţa, Alexandru I., *Legăturile economice dintre Moldova şi Transilvania în sec. XIII-XVII*, Ed. prefaţată, bibl. şi indice de I. Caproşu, Buc., E.Ş.E., 1990, 252 p.
65. Gudea, Nicolae, *De când suntem creştini? Ce fel de creştini suntem?*, VIAŢA CREŞTINĂ, s. n., I, 1990, nr. 2, p. 4.
66. Gumă, Nicoleta, *Câteva aspecte istorico-etnografice* privind „Clisura Dunării", TIBISCUM VII, 1988, p. 7—14+rez. germ.
Studiul aduce informaţii legate de meşteşugul ţesutului şi al industriei casnice textile în general şi de portul popular, în special, ca o consecinţă a poziţiei sale geografice şi păstrând caracterele specifice zonei muntoase a Banatului.
67. Hanga, Vladimir, *Les institutions du droit coutumier roumain* (Instituţiile dreptului cutumiar român), Buc., E.A.R., 1988, 160 p. (Bibliotheca Historica Romaniae).
Rec. : Sabin Belu, R. IST., s. n., I, 1990, nr. 2, p. 201—202.

https://biblioteca-digitala.ro

Lucrarea prof. univ. clujean Vladimir Hanga este structurată în patru părți : I. *Premize* (cutumele geto-dacice și influențele romane asupra lor). II. *Formarea* (cutumele din obștile sătești se trsnsformă în drept obișnuielnic, ,,jus valachicum''). III. *Desavârșirea* (sinteza instituțiilor dreptului cutumiar românesc unitar, pe teritoriul țăriilor românești). IV. *Declinul* (rezistența obiceiului pământului față de legiuirile scrise, de factură bizantină).

68. Hangiu, I., *Dicționar al presei românești (1790—1982)*. Argument de I. D. Bălan, Buc., E.Ș.E., 1987, 510 p.
Rec. : Constantin Negreanu, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 165—167.
În acest dicționar sunt prezentate peste 20 de publicații de folclor, precum și în jur de 40 de reviste care au publicat folclor.

69. Harhoiu, Radu, *Chronologische Fragen der Völkerwanderungszeit in Rumänien*, DACIA, n. s., tome XXXIV (1990), p. 169—208.

70. * * * *Izvoare privind Evul Mediu românesc. Țara Hațegului în secolul al XV-lea (1402—1473)*, vol. I, introducere, ed. îngrijită, note și trad. de Adrian Andrei Rusu, Ion Aurel Pop, Ioan Drăgan, Cluj-Napoca, E. DACIA, 1989, 326 (—328) p.+1 f. h+6f. pl. (Testimonia). *Rec.* : Nelu Zugravu, A.U.I.I., tom XXXV (1989), p. 95 ; Paul Binder, R. IST., s. n., tom I (1990), nr. 7—8, p. 808.

71. Lascu, Stoica, *La Dobroudja*, TOMIS, XXIX, 1989, nr. 9 (235), p. 10.
Cercetătorul prezintă două lucrări din perioada interbelică : ,,*1878—1928. Dobrogea. Cincizeci de ani de viață românească*'', apărută în 1928 și ,,*La Dobroudja*'', volum apărut în 1938 sub egida Academiei Române în seria ,,Connaissance de la terre et de la pensée roumaines'', 700 p.

72. * Lemny, Ștefan, *Românii în secolul XVIII. O bibliografie*, Iași, Univ. ,,Al. I. Cuza'', 1988, 328 p.
Rec. : Alex. Duțu, *Notes de lecture*, R.E.S.E.E., 1989, nr. 4, p. 367.
Bibliografia publicată de Ștefan Lemny cuprinde 4922 informări bibliografice, structurate astfel : bibliografii, enciclopedii și dicționare, cataloage, inventarii și repertorii și alte instrumente de lucru ; surse documentare ; mărturii auxiliare (cartografii, iconografie, heraldică, memorialistică, tradiții orale) ; arhive ; lucrările românești din sec. XVIII și lucrările străine privitoare la români.

73. * Lemny, Ștefan, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, Buc., E. MERIDIANE, 1990, 239 p.
Lucrarea este structurată în următoarele capitole : Societatea românească într-un veac de răscruce. Lumea formelor și a culorilor (climă și natură ; fizionomia unei așezări umane, de la palat la colibă ; chipuri și veșminte în lăcașul reculegerii). Crâmpeie de existență cotidiană. Viața între eros și agape. Umbra lui Thanatos. Sub semnul noilor idei și sentimente (reprezentări ale timpului, recuperarea trecutului, gândul patriei, idei iluministe).

74. Lupaș, Ioan, *Din istoria Transilvaniei*. Ed. îngrijită, note și comentarii de Marina Vlasiu, cuvânt înainte de Fl. Constantinescu, Buc., E. EMINESCU, 1988, XVII+414 p.
Rec. : Mihai Sofronie, M. A., XXIV, 1989, nr. 2, p. 142—144.

75. Marian, Marin, *Marginalii la istoria folcloristicii românești. Opt decenii de știință și umanitate oglindite în arhiva epistolară ,,Ioan R. Nicola''*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 459—466 (part. I).

76. Marian, Marin, *Corespondență inedită*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 348 (Breviar).
Se menționează apariția în revista ,,Manuscriptum'' (nr. 4/1988, p. 73—75) a șapte documente epistolare aparținând lui Simion Florea Marian, date la lumină de Brândușa Steiciuc.

77. Marinescu-Bîlcu, Silvia. *Askoï et rhytons néolitiques des régions balkano-danubiennes et leurs relations avec le Sud, à la lumière de quelques pièces de Căscioarele*, DACIA, N. s., tome XXXIV (1990), p, 5—23.

78. Marțian, Ironim și Marțian, Ventura, *Date privind istoricul localității Mintim*, F.I. BISTRIȚA VI, 1989, p. 207—220. (Studii și comunicări).

79. Mihail, Zamfira, *Aspecte de civilizație materială rurală românească în secolele XIV-XV pe baza cercetărilor etnolingvistice*, R.I., XXXIX, 1986, nr. 3, p. 670—679.
Rec. : Marius Sala, L.R., XXXIX, 1990, nr. 1, p. 83—84. (Note bibliografice).

80. Moisescu, Titus, *Anton Pann — istoriograf și teoretician al muzicii de tradiție bizantină*, MUZICA, s. n., f. a., 1990, nr. 2, p. 73—94+rez. fr. (Istoriografie).

81. Munteanu Beșliu, Petre, *Vechi monumente medievale românești din vatra satului Sălișteu (județul Sibiu)*, R.M.M. [Seria :] Monumente istorice și de artă, [26], 1989, nr. 2, p. 14—21.

82. Muntean, George, *Cultura și desăvârșirea unității noastre naționale*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 15, p. 5.
Nestor Vornicescu, prin lucrările sale istorice a demonstrat că ,,istoria culturii noastre începe cu circa un mileniu mai devreme decât se credea de obicei''.

https://biblioteca-digitala.ro

83. Nicola, Ioan R., *Folclorul și istoria. Un cântec despre „Cedarea Ardealului de Nord — 1940"*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 213—221.
Acest material folcloric inedit, prezentat de etnomuzicologul Marin Marian, cuprinde o baladă culeasă în 1950, pe data de 4 febr. în comuna Feleac.
84. Nițulescu, Gabriela, *Unitatea națională reflectată în creația populară tradițională din județul Dâmbovița*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 1, p. 64—71+6 foto+rez. fr.
85. Oallde, Petru, *Contribuții la definirea originalității mișcării culturale românești din Banat de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*, FOLC. LIT. VII, 1988, p. 195—219+note+rez. fr.
86. Olteanu, Ștefan, *Contribuții la cunoașterea evoluției principalelor unelte agricole pe teritoriul României în epoca marilor migrații (secolele IV-XI e. n.)*, R.I., tom 42 (1989), nr. 3, p. 273—288+note+rez. fr.
87. Pavelescu, Gh., *Contribuții la cunoașterea folcloristicii românești din anii 1934—1990*, S.C., V, 1990, p. 7—86+bibl. +rez. germ.
88. Păcurariu, pr. prof. Mircea, *Pagini din istoria bisericească a românilor transilvăneni* RENAȘTEREA, s. n., I, 1990, nr. 1, p. 2.
89. Păcurariu, pr. prof. Mircea, *Biserica Ortodoxă în viața poporului român*, B.O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 43—47.
90. Pârvan, Vasile, *Studii de istorie medievală și modernă*. Ed. îngrijită, note și indici de Lucian Nastasă. Cuvânt înainte și studiu introductiv de Al. Zub., Buc., E.Ș.E., 1990, 390 p.
Lucrarea cuprinde texte consacrate îndeosebi istoriei Transilvaniei.
91. Pop, prof. univ. dr. doc. Mihai, *Pentru o arhivă a istoriei vii*, M. IST., s. n., XXIV, 1990, nr. 3 (276), p. 23.
Culegerea a cât mai multor date „dacă s-ar putea sub formă de biografii personale" va duce la „înțelegerea realităților românești în ultimii 50 de ani".
92. Popa, prof. Luana, *Domnul Cuza în memoria neamului*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 19.
93. Popa, Corina, *Model și variante în argintăria brâncovenească*, S.C.I.A. [Seria :] Artă plastică, tom 36 (1989), p 31—38+12 fig. (Arta românească acum trei veacuri).
94. Popa, Radu, *La începuturile Evului Mediu românesc. Țara Hațegului*. E.Ș.E., Buc., 1988, 324 p+il. +8 f. pl.
Rec. : Antal Lukacs, R. IST., tom 42 (1989), nr. 3, p. 308—311.
95. Porcescu, pr. prof. Scarlat, *Forme și structuri bisericești în Moldova până în anul 1400*, CRONICA, s. n., II (XXV), 1990, nr. 28 (1218), în L.D.L., I, 1990, nr. 3, p. II.
96. Porcescu, pr. prof. Scarlat, *Creștinismul la români*, CRONICA, s. n., II (XXV), 1990, nr. 15 (1265), în L.D.L., I, 1990, nr. 1, p. II.
97. Prodan, David, *Problema iobăgiei în Transilvania 1700—1848*, Buc., E.Ș.E., 1989, 398 (—400) p.
Lucrarea încheie ampla monografie *Iobăgia în Transilvania* care cuprinde : *Iobăgia în Transilvania în sec. al XVI-lea*, vol. I-II, Buc. E.A.R., 1967—1968, XI+596 p. +erata (vol. I) ; X+862 p. (vol. II) ;
Iobăgia în Transilvania în sec. al XVII-lea, vol. I-II, Buc., E.Ș.E. 1986—1987, V (-VII)+ +581 (583) p. (vol. I) ; (2) f. +528 p. (vol. II).
Rec. : Mircea Măciu, *Un monument al istoriografiei românești*, LUC., XXXII, 1989, nr. 49 (1439), p. 6 ; Damian Hurezeanu, *Țărănimea. Relațiile agrare în Transilvania secolului al XVII-lea în viziunea acad. D. Prodan*, R. I., tom 42 (1989), nr. 3, p. 289—294. (Probleme ale istoriografiei contemporane) ; Gh. Platon, A. U.I.I., tom XXXV (1989) p. 90—101.
98. Prunduș, Augustin Silviu, *Catolicism și ortodoxie românească*, VIAȚA CREȘTINĂ, s. n., I, 1990, nr. 1, p. 4.
99. Rosetti, Radu, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*. Ed. îngrijită, studiu introductiv și note de Z. Ornea. Buc., E.E., 1897, XLX+454 (—457) p. (Biblioteca de filosofie a culturii românești).
100. Tanașoca, Anca și Nicolae, Șerban, *Ancienneté et diffusion du „cătun" valaque dans al Péninsule Balkanique au Moyen Âge*, R.E.S.E.E., tome XXVII (1989), nr. 1—2, p. 139—145.
101. Toderașcu, Ion, *Unitatea românească modernă*, vol. I. Buc., E.Ș.E., 1988, 244 p.
Rec. : Ioan Aurel Pop, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 20 (1961), p. 10.
102. Turcuș, Aurel, *Numele-renumele*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 32 (1171), p. 6.
Explicații descoperite în tradiția populară și în documentele epocii în legătură cu personalitatea lui Horea.

https://biblioteca-digitala.ro

103. Voicu, arhidiacon prof. dr. Constantin, *Biserica strămoșească din Transilvania în lupta pentru unitatea spirituală și națională a poporului român*, Sibiu, f. edit., 1988, 344 p.+24 f. pl.
Rec. : pr. I. Gh. Drăgulin, B. O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 180—182.
104. Vornicescu, dr. Nestor, *Ortodoxia este strâns legată de neamul în care este organizată*, AGORA, I, 1990, nr. 2, p. 3, 15.
Interviu realizat de E. Cruceru și C-tin Dumitrache pe marginea lucrării mitropolitului Olteniei, dr. Nestor Vornicescu scrisă împreună cu A. Sever „*În afara legii. Ion Florea*" Iași, E. JUNIMEA, 1976, 230—232 p. Cartea se ocupă de haiducul Ion Florea care a trăit în Moldova, în a doua jumătate a sec. al XIX-lea.
105. Zaharia, Dumitru, *Informații despre ținuturile hunedorene în manuscrisele Marsilli de la Biblioteca Universității din Bologna*, SARGETIA, XX, 1986—1987, p. 252—260+rez. it.
Impresii ale contelui Marsilli despre pământurile românești, sfârșitul sec. XVII-începutul sec. XVIII.
106. Zottoviceanu, Elena, *Muzică și momente de istorie în Transilvania secolului XVII*, MUZICA, s. n., f. a., 1990, nr. 1, p. 98—119+6 fig. +rez. engl.
107. Xenopol, A. D., *Istoria românilor în Dacia Traiană*, ed. a IV-a, vol. III, Buc., E.Ș.E., 1989, 580 p.

II.2.SCRIITORI ROMÂNI ȘI CULTURA TRADIȚIONALĂ POPULARĂ

v. 662, 670.

108. Alexandru, Ion T., *Rădăcini folclorice și mitice autohtone în dramaturgia lui Marin Sorescu*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 317—327+rez. fr.
109. Anghelescu, Mircea, *Alecu Russo sau literatura ca expresie a vieții unei națiii*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 12, p. 13.
110. Anghelescu, Mircea, *D. Caracostea în oglinda criticii*, TRANSILVANIA, XIX (XCVII), 1990, nr. 3, p. 28—29.
111. Apreotesei, Cezar, *Eminescu și folcloristul bănățean Dionisie Miron*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 33, p. 2.
112. Bărbulescu, Simion, *Creangă și mitologia națională*, CONTEMP., f. a., 1989, nr. 41 (2238), p. 15.
113. Bărbulescu, Simion, *O nouă ediție Creangă*, ASTRA, XXIV, 1989, nr. 4 (216), p. 11.
114. Bechet, Florica, *De la mitul antic la mitologicalele lui Eminescu*, RAMURI, f. a., 1990, nr. 5 (311), p. 13.
115. Blaga, Lucian, *Religie și spirit*, ATENEU, 27, 1990, nr. 2, p. 16 (part. I) ; ibidem, nr. 3, p. 16 (part. II) ; ibidem, nr. 4, p. 16 (part. III) ; ibidem, nr. 5, p. 1,14 (part. IV).
Fragmente din volumul cu același titlu apărut la Editura „Dacia Traiană" S.A. în 1942.
116. Blaga, Miron, *Lucian Blaga despre Eminescu*, FAMILIA, 25 (125), 1989, nr. 5 (285), p. II, III.
117. Bot, Ioana, *Portretul poetului*, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 19 (1960), p. 3 (part. I) ; ibidem, nr. 20 (1691), p. 3 (part. II) ; ibidem, nr. 21 (1692), p. 3 (part. III) ; ibidem, nr. 22 (1693), p. 3 (part. IV) ; ibidem, nr. 23 (1694), p. 3 (part. V). (Centenar Eminescu).
118. Brehnescu, Constantin, *Universul ludic*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 51 (1247), p. 7. (Centenar Creangă).
119. Bucur, Marin, *Din învățăturile lui Creangă*, V. R., LXXXIV, 1989, nr. 7, p. 44—46.
120. Busuioceanu, Oxana, *Eminescu inedit. Din laboratorul unui poem neterminat*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 15. p. 7.
Fragmente din „*Povestea magului călător în stele*" sau „*Povestea fiului de împărat fără stea*".
121. Busuioceanu, Oxana, *Eminescu, inedit*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 20, p. 7. „*Mușat și ursitoarele*" și „*Nici nu cer de la iubire/Pământească împlinire*".
122. Buzdugan, Ion, *Poveștile lui Creangă. Dănilă Prepeleac*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 40 (1236), p. 5.
123. Buzincu, Aurel, *Însemnări despre artă poetică eminesciană*, AGORA, I, 1990, nr. 1, p. 2 (1850 — Eminescu 1990).
124. Cadar, pr. Cornel, *Lirică religioasă la V. Alecsandri*, CRONICA, XXV, 1990, nr. 23 (1213), în F.R., I, 1990, nr. 5, p. II.
125. Caraman, Petru, „*Cântarea României*" *de Alecu Russo ca monument poetic al autocunoașterii naționale*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 5—21+rez. fr.
126. Călinescu, G., *Ion Creangă. Viața și opera.*, Postfață și bibliografie de Mircea Eraga, Buc., E. MINERVA, 1989, 315 (—319) p. (Arcade).

https://biblioteca-digitala.ro

127. Călinescu, George, *Viaţa lui Mihai Eminescu*. Postfaţă şi bibliografie de Elena Zaharia-Filipaş, Buc., E. MINERVA, 1988, 352 p. (Arcade).
128. Călinescu, George, *Viaţa lui Mihai Eminescu*. Prefaţă de G. Dimisianu. Tabel cronologic de Ecaterina Ţarălungă ; *Ion Creangă. Viaţa şi opera*. Prefaţă de Eugen Simion, Chişinău, E. LITERATURA ARTISTICA, 1989, 604 —608 p.
129. Cârlan, Nicolae, *Măştile prozei — Nicolae Labiş folclorist*, MANUSCRIPTUM, XX, nr. 3, 1989, p. 67 —89.
„Ulciorul fermecat", poveste populară culeasă şi prelucrată de poet.
130. Cernat, Mihai, *Aventura manuscriselor lui Creangă*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 51+1, p. 7.
131. Chiţimia, Ion C., *Reazemul folcloric al operei lui Mihai Eminescu*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 123—130+rez. fr. (Studii).
132. Chiţimia, Ion C., *Creaţia folclorică în percepţia şi gândirea lui Mihai Eminescu*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 181 —187+ rez. fr. (Mihai Eminescu — poetul naţional al românilor).
133. Cimpoi, Mihai, *„Doina eminesciană ca antidoină*, R. LIT, XXIII, 1990, nr. 30, p. 4.
134. Ciobanu, Stanca, *Ion Slavici şi creaţia de basme*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 45 —62+rez. fr.
135. Ciobanu, Stanca, *Mihai Eminescu — expresie sublimă a poeziei româneşti*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 121 —138+rez. fr. (Mihai Eminescu — poetul naţional al românilor).
136. Ciopraga, Constantin, *Perenitatea lui Eminescu*, CRONICA, s. n., II, 1990, nr. 3 (1251), p. 1.
137. Ciopraga, Constantin, *Ion Creangă — moment aniversar*, R.A., LXVI, 1989, vol. XLV, nr. 3, p. 214 —249.
138. Codreanu, Teodor, *Centenar Creangă. Conştiinţa estetică*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 51+1, p. 7.
139. Constantinescu, Justin, *Eminescu — Fişier bibliografic*, RAMURI, f. a., 1989, nr. 6 (300), p. 10 —13, 15.
140. Constantinescu, Muguraş, *Charles Perrault şi Ion Creangă — Legea morală a poveştilor*, CONV. LIT., s. n., f. a., 1990, nr. 1, p. 7 (Centenar Creangă).
141. Constantinescu, Nicolae, *Relaţii şi conflicte familiale în poveştile lui Creangă*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 517 —524+rez. engl. (Ion Creangă —100 ani de la moarte).
142. Constantinescu, Nicolae, *Structuri şi expresii proverbiale în nuvela „Duios Anastasia trecea" de D. R. Popescu*, L.L., f. a., 1989, vol. IV, p. 567 —574.
143. Crăciun, Ioana, *Ion Creangă — Fraţii Grimm. Dialogul mitico-simbolic a două basme*, RAMURI, f. a., 1990, nr. 3 (309), p. 1, 7.
144. Cristea, Valeriu, *Despre Creangă*, Buc., E. LITERA, 1989, 118 (—120) p.
Rec. : G. Dimisianu, *Un Creangă nou*, R.LIT., XXIII, 1990, nr. 6, p. 10.
145. Crişan, Constantin, *Eminescu prin ocheanul fenomenologic*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 14.
Crediţe şi mituri ce apar în opera eminesciană.
146. Crohmălniceanu, Ovid. S., *Marin Sorescu : La Lilieci IV — marele show bulzestean*, RAMURI, f. a., 1989, nr. 2 (296), p. 3.
147. Datcu, Iordan, *Petru Caraman despre spiritul critic axat pe tradiţia autohtonă*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 21 —22.
Prezentarea studiului *„De la instinctul de autoorientare la spiritul critic axat pe tradiţia autohtonă. Reflecţii asupra conceptului despre specificul etnic, în literatură, ca emanaţie a sursei folclorice"*. Acest studiu de Petru Caraman continuă *„Spiritul critic în cultura românească"* aparţinând lui Garabet Ibrăileanu.
148. Datcu, Iordan, *Contribuţii la cunoaşterea lui M. Eminescu şi I. Creangă*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 307. (Breviar).
149. Datcu, Iordan, *Ediţiile colecţiei de literatură populară a lui M. Eminescu*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 111 —120+rez. fr. (M. Eminescu — poetul naţional al românilor .
150. Datcu, Iordan, *Întâiul editor ştiinţific al operei lui Creangă*, TRANSILVANIA, s. n., XIX (XCVI), 1990, p. 11 —12. (Centenar Creangă).
151. Dădîrlat, Camil Marius, *„Mit deschis în Zamolxe" de Lucian Blaga* R.F., tom XXXVI (1989), nr. 3, p. 249 —255.
152. Dădîrlat, Camil Marius, *Semnificaţia jertfei în „Meşterul Manole" de Lucian Blaga*, R.F., tom XXXVI (1989), nr. 5, p. 505 —513.
153. Dimitriu, Daniel, *Dacia literară* —150, CONV. LIT., s. n., f.a., 1990, nr. 4 (1249), p. 12.
154. Dobre, Alexandru, *Călin Nebunul, basm popular şi poem eminescian de inspiraţie folclorică*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 189 —211+rez. engl.
155. Dobre, Alexandru, *O evocare a lui Mihai Eminescu la Academia Română*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 309 —316+rez. engl.

https://biblioteca-digitala.ro

156. Dobrescu, Al., *Poveștile lui Creangă. Soacra cu trei nurori*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 50 (1246), p. 5 (Centenar Creangă).
157. Drăgan, Gheorghe, *Poetica eminesciană (Temeiuri folclorice)*, FAMILIA, XXII, 1989, nr. 41, p. 7.
158. Drăgan, Gheorghe, *Poetica eminesciană. I. Temeiuri folclorice*, Iași, E. JUNIMEA, 1989, 202 (—204) p.
159. Drăgan, Gheorghe, *Eminescu în viziunea critică a lui Titu Maiorescu*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 14 (1210), p. 4 (part. I); ibidem, nr. 16 (1212), p. 7 (part. II).
160. Drăgan, Mihai, *Poetul — expresie a „geniului preexistent" al ființei*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 24 (1220), p. 1,6.
161. Drăgănescu, Mihai, *Spațiul Eminescu*, R. LIT., XXII, 1980, nr. 2, p. 12.
162. Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, *Natura în lirica eminesciană*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 12, p. 5.
163. Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, *Ion Creangă după 100 de ani*, L. L., f.a., 1989, vol. IV, p. 433—438.
164. Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, *Sacrificiul persoanei stă la temelia oricărei creații durabile*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 21 (1217), p. 1, 4—5. (Centenar Eminescu).
Interviu realizat de Ion Țăranu.
165. Eliade, Mircea, „.....și redescoperirea sacrului", ASTRA, XXV, 1990, nr. 3, p. 4.
Interviu realizat la Paris de Paul Barbă-Neagră.
166. Eminescu, Mihai, *Opere, vol. XVI. Corespondență. Documentar.* Ediție critică întemeiată de Perpessicius. Cu reproduceri după manuscrise și documente. Ed. critică îngrijită de un colectiv de cercetători de la Muzeul Literaturii Române. Coordonator: Dimitrie Vatamaniuc, Buc., E.A.R., 1989, 856+LIII p.
Rec.: Al. Săndulescu, R.I.T.L., XXXVII, 1989, nr. 1—2, p. 315—320, 337.
167. Eminescu, Mihai, *Poezii*. Antologie, tabel cronologic, prefață, note și bibliografie de Paul Dugneanu, Buc., E. ALB., 1990, LIX+146—148. p. (Lyceum).
168. Eminescu, Mihai, *Poesii*, Notă asupra ediției de Petru Creția. Corecțiuni și amendări, Buc., E.A.R., 1989, XXXI+307 p.
Rec.: Liviu Papadima, L.L.R.E., XVIII, 1989, nr. 3, p. 57—58. (Însemnări pe marginea cărților).
Retipărirea ediției princeps a poeziilor lui Mihai Eminescu.
169. Eminescu, M., *Proiectul unui basm*, MANUSCRIPTUM, XX, 1989, nr. 2 (75), p. 7—11. (Fragmentarium).
File din manuscrisul eminescian nr. 2306. Prezentare de Aurelia Creția-Dumitrașcu.
170. Evseev, Ivan, *Receptarea operei lui Creangă*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 48 (1187), p. 12.
171. Evseev, Ivan, *Ion Creangă și drumurile inițierii*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 32 (1169), p. 4.
Drumul, metaforă dominantă a operei lui I. Creangă.
172. Florescu, Nicolae, *Itinerarii mirabile. Proiecții ale imaginarului*, Buc., E.E., 1990, 308 p.
Studii consacrate dimensiunii mitice și arhetipurilor identificabile în creația scriitorilor V. Voiculescu, M. Sadoveanu, D. Botta.
173. Georgia, Mihai, *Inițierea întru viață a lui Harap-Alb*, STEAUA, XL, 1989, nr. 8 (507), p. 26. (Centenar Creangă).
174. Goci, Aurel, *Arghezi 110, Viața operei în posteritate*, ALBINA s. n., I (93), 1990, nr. p. 7.
Descoperirea legăturilor dintre poezia religioasă argheziană și tradiție.
175. Golescu, Dinicu, *Scrieri*. Ed. îngrijită, studiu introductiv, note, comentarii, bibliografie, glosar și indice de Mircea Anghelescu, Buc. E. MINERVA, 1990, 465 p. (Scriitori români).
Rec.: Z. Ornea, *Dinicu Golescu*, R. LIT., XXIII, 1990, nr. 38, p. 11.
176. Golescu, Iordache, *Scrieri alese*. Teatru. Pamflete. Proză. Versuri. Traduceri. Excerpte din „*Condica limbii românești*" și din „*Băgări de seamă asupra canoanelor gramăticești*". Ed. și comentarii de Mihai Moraru. Tabel bibl. și repere critice de Coman Lupu, Cuvânt înainte și coordonare de acad. Al. Rosetti, Buc., E.C.R., 1990. (Mari scriitori români).
Rec.: Ioan Cristescu, „*Necunoscutul*" *Iordache Golescu*, R. LIT., XXIII, 1990, nr. 41, p. 10 (I. Golescu — culegător de proverbe).
177. Handoca, Mircea, *Ion Creangă în corespondența lui G. Teodorescu-Kirileanu*, L.L., f.a., 1989, vol. IV, p. 544—555.
178. Ispas, Sabina, *Funcția formativă a folclorului și personalitatea creatoare a lui Mihai Eminescu* (Poemul „Miron și frumoasa fără corp"), R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 139—153+rez. fr
179. Itu, Ion, *Valori arhaice în poezia de azi*, ASTRA, XXIV, 1989, nr. 2 (209), p. 8—9 (part VII *Pădurea carnivoră*); ibidem, nr. 3 (210), p. 8—9 (part. VII, continuare *Vine iarba*), ibidem, nr. 4 (211), p. 8—9 (part. VIII, *Teiul și stejarul*); ibidem, nr. 5 (212), p. 8—9 (part. IX, *Arborele cosmic*); ibidem, nr. 6 (213, p. 10—11 (part. X. *Cal cal*); ibidem. nr. 8

https://biblioteca-digitala.ro

(215), p. 8—9 (part. XI, *Taurul alb*) ; ibidem, nr. 9 (216), p. 5 (part. XII, *Oaia năzdrăvană*) ; ibidem, nr. 10 (127), p. 8—9 (part. XIII, *Cerbul stretin*) ; ibidem, nr. 211 (218), p. 8—9 (part. XIV, *Nostalgia originilor*).

180. Itu, Ion, *Universul orfic eminescian*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 13.
Motivele şi temele cosmogonice din opera marelui poet se suprapun pe ,,vizionarismul cosmic al poeticii populare române".

181. Itu, Ion, *Dacia literară. Un manifest al renaşterii naţionale*. ASTRA, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 18.

182. Ivănescu, D., *Ion Creangă — mărturii documentare*, CONV. LIT., s. n., f. a., 1990, nr.1, p. 11. (Centenar Creangă).

183. Jucan, Graţian, *M. Eminescu şi Maramureşul*, TRANSILVANIA, s. n., XVIII (XCV), 1989, nr. 2, p. 16, 41.

184. Lazăr, Marius, *Biografia anonimă a povestitorului popular*, FAMILIA, 25 (125), 1989, nr. 12 (292), p. 8. (Centenar Creangă).

185. Lesovici, Dan Mircea, *Împieliţatul*, CRONICA, s. n., II, 1990, nr. 1 (1249), p. 2.
Basmele şi ,,Amintirile....." lui Creangă.

186. Lovinescu, Vasile, *Creangă şi Creanga de aur*, Buc., E.C.R., 1989, 406(—408) p.
Cuprins : Creanga de aur. Soacra cu trei nurori (Gelozia mamei). Capra cu trei iezi. Punguţa cu doi bani. Fata babei şi fata moşneagului. Dănilă Prepeleac. Povestea lui Stan Păţitul. Povestea porcului. Harap-Alb.
Rec. :Eugen Simion, R. LIT., XXII, 1989, nr. 50, p. 11.

187. Lovinescu, Vasile, *Ivan Turbincă — interpretare inedită*, R.I.T.L., XXXVII-XXXVIII, 1989—1990, nr. 3—4/nr. 1—3, p. 51. (Centenar Creangă).

188. Lungu, Ion, *Un prozator al satului ardelean*,R. LIT., XXII, 1989, nr. 17, p. 5.
Prezentarea operei lui Ion Lăncrănjan.

189. Manolescu, Nicolae, *Nuvelistica lui Galaction*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 17, p. 9.
,,Nuvelele lui Galaction aduc în prim-plan o lume pestriţă etnic şi cu mitologia ei balcanică şi fluvială, din vecinătatea Dunării".

190. Manolescu, Nicolae, *Poeţii de la 1800*, ATENEU, 27, 1990, nr. 1 (242), p. 14.
B. P. Mumuleanu şi A. Pann au adoptat un punct de vedere ,,moral-satiric", ei fiind cei care au introdus cântecul de lume, cântecul de mahala, în convenţia estetică a epocii lor.

191. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. I. Ţiganiada*, FAMILIA, 25 (125), 1989, nr. 7 (287), p. 8.

192. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol. I, Buc., E. MINERVA, 1990, 338—340 p.

193. Manolescu, Nicolae, *Eminescu şi romanţa*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 13, p. 9.

194. Manolescu, Nicolae, *La o dublă aniversare : Alecu Russo*, R. LIT., 1989, nr. 30, p. 9.

195. Marian, Marin, *Mihai Eminescu şi cultura populară*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 417. (Breviar).

196. Maşek, Victor Ernest, *Creangă în viziunea naivă*, CONTEMP., f. a., 1989, nr. 51+1, p. 7.

197. Mănucă, Dan, *Magul şi ordinea cosmică*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 16, p. 7. (Eminesciana).
Simbolistica şi funcţiile îndeplinite de ,,mag" în opera eminesciană.

198. Melian, Al., *Mitul zburătorului la Eminescu*, L.L., f. a., 1990, vol. III-IV, p. 311—316

199. Metea, Alexandru, *Izvorul popular al basmului eminescian ,,Făt-Frumos din lacrimă"*, L.L., f. a., 1989, vol. II, p. 233—238.

200. Militaru, Ion, *Eminescu — omul deplin al culturii române*, RAMURI, f. a., 1989, nr. 1 (295), p. 8.

201. Milu, Petre, *Personaje fantastice în poveştile lui Ion Creangă*, L.L.R.E., XIX, 1990, nr. 1, p. 29—31.

202. Mincu, Marin, *De la Ion Creangă la Ion Barbu*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 50, p. 19 (part. I) ; ibidem, nr. 51, p. 19 (part. II).

203. Miu, Constantin, *Semnificaţiile unui topos*, STEAUA, XL, 1989, nr. 11—12 (510—511), p. 20—21. (Centenar Creangă).

204. Moldovan, Andrei, *,,Nunta Zamfirei" sau lirismul prăgurilor*, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 22 (1693), p. 7.

205. Moldovan, Claudiu, *Casa din Prislop*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 9, p. 15.
Complexul muzeal ,,Liviu Rebreanu" din judeţul Bistriţa-Năsăud şi motivaţia etnică a operei marelui romancier.

206. Moraru, Cornel, *Un eseu despre Ion Creangă*, VATRA, XX, 1990, nr. 229, p. 7.

207. Muntean, George, *G. Călinescu şi folclorul*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 419—430.

208. Munteanu, George, *Hyperion — Eminescu a început a se roti în cel de-al doilea secol al nemuririi sale*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 33 (1172), p. 6.
Interviu realizat de Al. Ruja.

https://biblioteca-digitala.ro

209. Munteanu, Romul, *Tribun și ascet*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 7, p. 19.
Valorificarea motivelor folcloriului românesc în opera poetică a lui Gr. Vieru.
210. Negomireanu, Doina, *T. Arghezi — ipostaze ale valorificării și prelucrării lexicului românesc*, S.C.L., XLI, 1990, nr. 5—6, p. 421—424+ rez. engl.
211. Negreanu, Constantin, *Preocupările paremiologice ale lui Iordache Golescu*, M.S.F.L.A., seria IV, tom X (1988), 1990, p. 81—90.
212. Negreanu, Constantin, *O schiță paremiologică: Scrisoarea XII (Păcală și Tândală) de C. Negruzzi*, L.L., f. a., 1989, vol. IV, p. 527—537.
Articolul pleacă de la aprecierea lui Cezar Tabarcea, după care un asemenea text reprezintă „proverbe în context proverbial".
213. Negreanu, Constantin, *Proverbul în opera lui Ion Creangă*, L. L. R.E., XIX, 1990, nr. 1, p. 31—34.
214. Negreanu, Constantin, *Observații asupra elementelor paremiologice în opera lui Ion Creangă*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6 p. 525—541+rez. engl. (Ion Creangă — 100 de ani de la moarte).
215. Ornea, Z., *Editarea operei lui Creangă*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 50, p. 7. (Ediții).
216. * Paleologu-Matta, S[vetlana], *Eminescu și abisul ontologic*. Cuvânt înainte: N. Steinhardt. Aarhus, E. NORD-VICTOR-FRUNZA, 1988, 255 p.
Rec.: Alexandru Ruja, *Perenitate eminesciană*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 30 (1169), p. 14.
217. Pascu, acad. Șt., *Eminescu, cultura și civilizația poporului român*, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 2 (1673), p. 3.
218. Pavelescu, Amalia, *Eminescu și fondul de aur al geniului popular*, S.C., V, 1990, p. 403—406+rez. germ. (Centenar Eminescu).
219. Pavelescu, Gh., *Vasile Alecsandri — model și îndemn însuflețitor în valorificarea tezaurului creației populare*, S.C., V, 1990, p. 399—402+rez. germ. (Centenar Alecsandri).
220. Pecie, Ion, *Străbătând codrii întunecoși*, RAMURI, f. a., 1989, nr. 9 (303), p. 5.
Prezentarea poveștilor lui Creangă.
221. Pecie, Ion, *Făt-Frumos în infern* (un manuscris scăpat de la confiscare), TRANSILVANIA, XIX (XCV), 1990, p. 12—15. (Centenar Creangă). Ion Pecie abordează dintr-un unghi personal basmul „*Făt-Frumos fiul iepei*" (basm neterminat și publicat postum în „Convorbiri literare", 1898, nr. XXXII).
222. Petrescu, Ioana Em., *Eminescu și mutațiile poeziei românești*, Cluj-Napoca, E. DACIA, 1989, 248 p.
Rec.: Nicolae Mecu, L.L., f. a., 1990, vol. III-IV, p. 371—375; Ioana Bot, *Poezia românească după Eminescu*, ECHINOX, XXII, 1990, nr. 1—2, p. 15; Ion Simuț, FAMILIA, 25 (125), 1989, nr. 12 (292). p. 7.
223. Petroveanu, Lena, *Martha Bibescu (1888? 1890?—1973)* —100 de *ani de la nașterea scriitoarei române*, ANIV. CULT., XXIX, 1990, vol. 1, p. 331—353+bibl. +citate critice. (v. 276).
224. Petroveanu, Lena, *Vasile Alecsandri (1821—1890) — 100 de ani de la moartea scriitorului și omului politic român*, ANIV. CULT., XXIX, 1990, vol. 2, p. 45—94 +bibl. +citate critice.
225. Pillat, Ion, *Nașterea Domnului după legenda poporană*, ARGEȘ, I (XXV), 1990, nr. 4 (223), p. 10.
226. Piru, Al., *Vasile Alecsandri*, ATENEU, 27, 1990, nr. 3 (244), p. 9 (part. I); ibidem, nr. 5 (246), p. 6 (part. II).
227. Piru, Al., *Metafore obsedante la Eminescu*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 2, p. 7.
228. Piru, Al., *Realul și imaginarul*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 11, p. 7 (part. I); ibidem, nr. 17, p. 7 (part. II); ibidem nr. 21, p. 7—8 (part. III); ibidem, nr. 25, p. 7 (part. IV); ibidem, nr. 33, p. 7 (part. V). (Eminesciana).
229. Pogorilovschi, Ion, *Arhitecturi imaginare la Eminescu și Brâncuși*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 27 (1223), p. 6 (part. I); ibidem, nr. 28 (1224), p. 3 (part. II); ibidem, nr. 29 (1225), p. 8 (part. III); ibidem, nr. 30 (1226), p. 3 (part. IV); ibidem, nr. 31 (1227), p. 3,6 (part. V); ibidem, nr. 32 (1228), p. 1 ,3 (part. VI).
230. Popa, George, *Prezentul etern eminescian*, Iași, E. JUNIMEA, 1989, 285 (—287) p. (Eminesciana 48).
Rec.: Virgil Cuțitaru, *Dispunerea temporală a creației*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 24 (1220) p. 4.
231. Popa, Mircea, *Dacă treci râul Selenei*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 22, p. 7. (Eminesciana). Ipostazele „trecerii" în poezia eminesciană.
232. Popescu, dr. Alexandru, *Un mod superior de gândire în valorificarea folclorului*, CONTEMP., f. a., 1989, nr. 25 (2222), p. 9. (Centenar Eminescu).

https://biblioteca-digitala.ro

233. Popescu, Cristian, *Mihai Eminescu (1850—1889) —100 de ani de la moartea poetului național al românilor*, ANIV. CULT. XXVIII, 1989, vol. I, p. 445 — 671+bibl. +citate critice.

234. Popescu, Cristian, *Ion Creangă (1839—1889) — 100 de ani de la moartea scriitorului român*, ANIV. CUTL., XXVIII, 1989, vol. 2, p. 309 —413 + bibl. + citate critice.

235. Popovici, Dumitru, *Studii literare*, VI, *Eminescu în critica și istoria literară română*. Ediție îngrijită, note și bibliografie de Ioana Em. Petrescu, Cluj-Napoca, E.DACIA, 1989, 244 p. *Rec.*: Nicolae Manolescu, *Eminescu și comentatorii săi*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 46, p. 10 (part. I); ibidem, nr. 48, p. 10 (part.II).

236. Prangati, Constantin și Kirileanu, T., *Mărturii despre opera lui Ion Creangă în documente inedite*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 36 (1232), p. 6. (Restituiri).
Trei scrisori adresate de T. Kirileanu lui Lecca Morariu. În ultima apare afirmația că fratele autorului, Vasile Creangă, ar fi fost folclorist (v. replica lui V. Sibechi, poziția 247).

237. Pricop, Constantin, *Povești despre povești*, CONV. LIT., s. n., f.a., 1990, nr. 14 (1259), p.7. Dezacordul autorului față de interpretările lui Valeriu Cristea în legătură cu poveștile lui Ion Creangă (v. poziția 144).

238. Rău, Aurel, *În povești cu Ion Creangă*, STEAUA, XL., 1989, nr. 7 (506), p. 7,10 (part. I); ibidem, nr. 8 (507), p. 26. (part. II); ibidem, nr. 9 (508), p. 22 —23 (part. III); ibidem, nr. 10 (509), p. 28 —29 (part. IV); ibidem, nr. 11 —12 (510 —511), p. 12 —14 (part. V).

239. Rebreanu, Nora, *Reinstaurarea mitului în istorie*, ECHINOX, XXI, 1989, nr. 1, p. 1. Operele dramatice de inspirație istorică ale lui Eminescu.

240. Regman, Cornel, *Creangă — Modele și stimuli*, V.R., LXXXIV, 1989, nr. 9, p. 18 —32.

241. Regman, Cornel, *Creangă înainte de Creangă*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 50, p. 12 —13

242. Scarlat, Mircea, *Posteritatea lui Creangă*. Prefață de Nicolae Manolescu, Buc., E.C.R. 1990, 126 —128 p.

243. Scărlătescu, Doru, *Lungul drum al feciorului de împărat*, CONV. LIT., s. n., f.a., 1990 nr. 1, p. 9. (Centenar Creangă).

244. Scărlătescu, Doru, *Strategii narative în „Povestea lui Harap-Alb"*, CRONICA, XXIV. 1989, nr. 50 (1246), p. 5. (Centenar Creangă)

245. Scărlătescu, Doru, *Harap-Alb sau „arta conversației"*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 51 (1247), p. 7. (Centenar Creangă).

246. * * * *Semnificații ale operei eminesciene*, R.I.T.L., XXXVII, 1989, nr. 1 —2, p. 10 —16 (Saeculum).
Puncte de vedere ale lui Cezar Baltag, Gh. Grigurcu, Ioana Em. Petrescu, Cristian Popescu, Roxana Sorescu, Mihai Zamfir. Anchetă realizată de Nicolae Mecu.

247. Sibechi, Gh., *A avut Creangă un frate folclorist?*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 45 (1241), p. 6 Opinii în legătură cu articolul de la poziția 236.

248. Sorescu, Marin, *La Lilieci (poeme)*, V.R., LXXXIV, 1989, nr. 7, p. 47 —52.

249. Stroe, Petre, *Caracterul popular al limbii și stilului*, ASTRA, XXIV, 1989, nr. 9 (216), p. 11. (Centenar Creangă).

250. Szabo, Lucian-Vasile, *Lume în mișcare*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 49 (1188), p. 2. (Centenar Creangă).

251. Ștrempel, Gabriel, *Moștenirea lui Creangă*, L.L., f.a., 1989, vol. IV, p. 438 —439.

252. Tabarcea, Cezar, *Argumente pentru unitatea stilului*, TOMIS, XXIV, 1989, nr. 5 (231), p. 4. (Emisneciană).

253. Terchilă, prof. Marius, *Aspecte ale oralității artei lui Ion Creangă*, L.L.R.E., XVIII, 1989, nr. 4, p. 10 —12.

254. Todoran, Eugen, *„Ghinda și stejarul" în geneza gândirii poetice*, R. LIT., XXII, 1989 nr. 9, p. 7. (Eminesciana).

255. Todoran, Eugen, *„Ghinda și stejarul" — cugetarea și istoria*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 23, p. 7.

256. Todoran, Eugen, *Cosmofizica poetică a lui Eminescu*, FAMILIA, 25(125), nr. 6 (286), p. 11 (part. I); ibidem, nr. 7 (287), p. 10 (part. II).

257. Tohăneanu, G. I., *O dominantă a stilului : convergența*, ORIZONT, s. n., II. 1990, nr. 46 (1225). p. 12. (Sadoveanu 100).

https://biblioteca-digitala.ro

258. Trandafir, Constantin, *Scena și personajele*, FAMILIA, 25 (125), nr. 11 (291), p.11. (Centenar Creangă).
259. Țepelea, Gabriel, *Alecu Russo*, ARGEȘ, XXIV, 1989, nr. 4 (211), p. 10 (Rememorări).
260. Ungureanu, Cornel, *Eminescu și Banatul. Câteva note*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 34 (1173), p. 12.
261. Vatamaniuc, Dimitrie, *Eminesciana*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 30 (1169), p. 3.
Interviu realizat de Emil Sinădan despre istoricul volumelor apărute în cadrul „Ediției Naționale Eminescu".
262. * Vatamaniuc, Dimitrie, *Eminescu*, Manuscrisele : Jurnal al formării intelectuale și al lărgirii orizontului științific. Laborator de creație. Instrument de lucru, Buc., E. MINERVA, 1988, 374 p.
Rec. : Al. Dobre, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 267 —269.
263. Vatamaniuc, Dimitrie, *Eminescu și literatura populară*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, 105 —109 + rez. fr. (Mihai Eminescu — poetul național al românilor).
264. Vâjiac, Eugenia, *„Tinerețe fără bătrânețe" într-o ipostază eminesciană*, TOMIS, XXV, 1990, nr. 6 (244), p. 6.
265. Vârgolici, Teodor, *Eminescu și marii săi prieteni*, Buc., E.E., 1989, 174 (—176) p.
Rec. : Constantin Trandafir, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 50 (2247), p. 15.
266. Velea, Dumitru, *Eminescu despre geniul național al poporului român*, VATRA, XIX, 1989, nr. 223, p. 10 —11, 15.
267. Vlad, Ion, *Ion Creangă în alte interpretări*, TRIBUNA, XXXIV, 1990, nr. 39, p. 8.
Referiri la studiile lui Valeriu Cristea (poziția 144) și Mircea Scarlat (poziția 242).
268. Vlahuță, A., *România pitorească*, Ed. îngrijită și studiu introductiv de Valeriu Râpeanu, Buc., E.S.T., 1989, 128 p. (Ilustrații C-tin Baciu).
Rec. : R. Nicolae, TOMIS, XXIV, 1989, nr. 11 (237), p. 11.
269. Zagraoan, Florentina, *O samă de cuvinte sau între Nicolae Costin și Ion Neculce*, L.R., XXXVIII, 1989, nr. 6, p. 523 —531.
270. Zamfir, Mihai, *O lectură afectuoasă*, R. LIT., XXIII, 1990, nr. 22, p. 4 —5. Importanța creației de sorginte populară a bardului de la Mircești.

II.3. CERCETĂTORI, CULEGĂTORI, PRELUCRĂTORI

v. 75, 76, 339, 358.

271. Almasi, Istvan, *Etnomuzicologul Tiberiu Alexandru la 75 de ani*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 103 —112. (Profil contemporan).
272. Atanasiu-Jucu, Lucia, *Vasile Crețu*, A.U.T.F., XXVII, 1989, p. 115 —117. (În memoriam). Prezentarea operei folcloristului Vasile Crețu.
273. Bădescu, Ilie, *D. Gusti în arhivele americane — două scrisori către Philip E. Mosely, din anii 1940 —1947*, MANUSCRIPTUM, XX, 1989, nr. 4 (74), p. 180 —184.
274. Bănescu, prof. dr. Marcu, *Prof. dr. Octavian Neamțu, reprezentant de frunte al școlii românești de sociologie*, A.B., I, 1990, nr. 1, p. 100 —104.
275. Botezatu, Grigore și Hincu Andrei, *Petre Ștefănucă — eminent folclorist al anilor interbelici*, AN. I.E.F., s. n., I, 1990, p. 99 —107.
276. Brăescu, Maria, *Martha Bibescu : 100 de ani de la naștere*, L.L.R.E., XIX, 1990, nr. 2, p. 37 —40.
Lucrarea Marthei Bibescu, *„Isvor, țara sălciilor"* cuprinde pagini dedicate credințelor și datinilor, obiceiurilor și creațiilor folclorice (v. poziția 223).
277. Burcescu, Florin, *Un pasionat cercetător al muzicii medievale din România : Grigore Panițiru*, M.M.S., LXV, 1989, nr. 4 —6, p. 46 —62.
278. Cancicovici, Mihai-Alexandru, *Sabina Cornelia Stroescu (1912 —1989)*. R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 599 —601 + bibl. (În memoriam).
279. Cantemir, Traian, *Lecca Morariu, folclorist*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 478 —483.
280. Chițimia, prof. univ. dr. doc. I.C., *Gh. N. Dumitrescu-Bistrița — Nestorul folcloristicii românești*, IZVORAȘUL, s. n., I (23) 1990, nr. 1, p. 5.

https://biblioteca-digitala.ro

281. Comişel, Emilia, *Medalion Constantin Brăiloiu*, TRIBUNA ROMÂNIEI, f.a., 1989, nr. 393, p. 3.
Rec. : Iordan Datcu, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 484.

282. Constantinescu, Grigore, *Un mare artist al arcuşului. Grigoraş Dinicu (100 de ani de la naştere)*, MUZICA, XXXIX, 1989, nr. 9—12 (438), p. 22.

283. Creţu, V. T., *Moment aniversar : Profesorul Mihai Pop, octogenar*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 5—9.

284. Datcu, Iordan, *Bibliografia lucrărilor ştiinţifice ale lui Ovidiu Bîrlea*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 413—414. (În memoriam).

285. Datcu, Iordan, *La despărţirea de Alexandru Rosetti*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 303—306. (În memoriam).

286. Datcu, Iordan, *Un folclorist cu o operă bine constituită*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 154. (Breviar).
Prezentarea activităţii de folclorist a profesorului Ion Nijloveanu.

287. Datcu, Iordan, *Alexei Mateevici şi folclorul din Basarabia*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 306. (Breviar).

288. Dobre, Alexandru, *Ion Diaconu în lumina unor documente inedite sau mai puţin cunoscute*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 239—248.

289. Dumitrescu-Runcu, Gh., *D. D. Stancu — compozitor şi folclorist*, ARGEŞ, XXIV, 1989, nr. 11 (218), în P.T., I. 1989, p. 4.

290. Eliade Mircea, *Trepte pentru Mircea Vulcănescu*, ORIZONT, s.n., II, 1990, 15 (1204), p.9.
Prezentarea pe scurt a personalităţii lui Mircea Vulcănescu.

291. Evseev, Ivan, *Vasile Tudor Creţu (1938—1989)*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 593—596. (În memoriam).

292. Frăţilă, Vasile, *Contribuţia lui G. Weigand la cercetarea subdialectului bănăţean*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 151—178 + note + rez. germ.

293. Gheorghe, G., *Un folclorist uitat*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 375.
Aniversarea a 115 ani de la naşterea prof. Ilie Constantinescu, cărturar şi folclorist oltean.

294. Ghicu, Coman, *Moses Gaster (1856—1939) — 50 de ani de la moartea filologului şi lingvistului originar din România*, ANIV. CULT., XXVIII, 1989, vol. 1, p. 215—225 + bibl. + citate critice.

295. Ghicu, Coman, *Artur Gorovei (1864—1951) — 125 de ani de la naşterea folcloristului şi scriitorului român*, ANIV. CULT., XXVIII, 1989, vol. I, p. 175—212 + bibl. + citate critice.

296. Goţia, Anca, *Din corespondenţa folcloristului Ion Pop Reteganul cu ASTRA*, SARGETIA, XX (1986—1987), p. 397—402 + rez. germ.

297. Iordache, Gheorghe, *Niculae Dunăre*, ARHIV. OLT., s.n., f.a., 1989, nr. 6, p. 295—296. (În memoriam).

298. Lazăr, Ion şi Vultur, Smaranda, *Bibliografie selectivă prof. dr. doc. M. Pop*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 10—21.

299. Leu, Paul, *Numele etnografului şi folcloristului Marian*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 159—163. (Note şi discuţii).

300. Luchescu, prof. Gheorghe, *Valeriu Branişte — muzicolog*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 20 1159), p. 6.
Sunt prezentate lucrările lui Valeriu Branişte „*Cântăreţii noştri la Bucureşti*" (1907) şi „*Muzică şi dansuri la români în veacurile XVI-XVII*" (1909).

301. Maier, Radu Octavian, *Romulus Vuia — in memoriam*, AN.I.E.F., s.n., I, 1990, p. 46—53.

302. Marinoiu, Costea, *Folcloristul Gh. N. Dumitrescu-Bistriţa*, IZVORAŞUL, s. n., I (23), 1989—90, p. 6 ; ORIZONT, XL, 1989, nr. 19 (1158). p. 6

303. Mihail, Zamfira, „*Tache Papahagi, promotor al etnografiei comparate*", R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4. p. 369—371. (Note şi discuţii).

304. Mitru, Constantin, *Din însemnările unui secretar*, A. CONV. LIT., p. 44—47.
Evocarea Mariei Tănase.

https://biblioteca-digitala.ro

305. Mohanu, dr. Constantin, *Centenar G. F. Ciaușanu (1889—1963)*, IZVORAȘUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 29—30.

306. Moise, Ilie, *Efigii contemporane*, S.C., V, 1990, p. 411—412 + rez. germ.
Aniversarea cercetătorului prof. Gh. Pavelescu.

307. Moisescu, Titus, *Prezența lui Dimitrie Cantemir în literatura lexicografică a secolului al XVIII-lea și prima jumătate a celui de-al XIX-lea*, S.C.I.A., [Seria:] Teatru, muzică, cinematografie, tom 36 (1989), p. 35—51 + 18 fig.

308. Moisescu, Titus, *Bulletin d'Informations de l'Union des Compositeurs-Roumanie. La problème de la musique médiévale roumaine et les recherches de l'école nationale de musicologie. Un de ses représententes : Gheorghe Ciobanu*, MUZICA, XXXIX, 1989, nr. 9—12 (438), p. 79—88 + bibl. + note + rez. fr. (Nouvelles musicales de Roumanie).
Traducerea în limba franceză aparține d-nei Colette Ghimpețeanu.

309. Moisescu,Titus, *Muzicologi români investigând problematica muzicii medievale : Gh. Ciobanu*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 467—478.

310. Moisescu, Titus, *Muzicieni români în pagini epistolare*, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 4, 151—164. (Epistolaria).
Scrisori inedite aparținând lui Liviu Marian (fiul folcloristului S. Fl. Marian), Tiberiu Brediceanu, C-tin Brăiloiu, Ilarion Cocișiu, ș.a.

311. Nijloveanu, Ion, *Ovidiu Bîrlea (1917—1990)*, R.E.F., tom 35(1990), nr. 5—6, p. 407—412, (In memoriam).

312. Noica, Constantin, *Amintiri despre Mircea Vulcănescu*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 1. (1190), p. 6—7.

313. Pascu, acad. Ștefan, *Rolul național-cultural al „ASTREI"*, M.S.Ș.I., seria IV, tom XI (1986), Buc., E.A.R., 1989, p. 57—63. (125 de ani de la întemeierea Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român).

314. Pascu, acad. Ștefan, *Personalitatea lui George Barițiu*, M.S.Ș.I., seria IV, tom XII (1987), Buc.. E.A.R., 1990, p. 13—16. (175 de ani de la nașterea lui George Barițiu).

315. Păun, Octav, *In memoriam : Ovidiu Bîrlea*, S.C., V, 1990, p. 408—410 + rez. germ.

316. Popescu, Alexandru, *Teodor T. Burada*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 4 (2239), p. 14.
150 de ani de la nașterea muzicianului, etnografului și folcloristului Teodor T. Burada.

317. Popescu, Alexandru, *Doamna artei populare românești*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 6. (Permanențe).
Aniversarea a 90 de ani de la nașterea etnografei Elena Secoșan.

318. * * * *Scrisori către Ovid Densușianu*, vol. IV. Ed. îngrijită, întorducere, note, tabel cronologic și indici de Liviu Onu, Ileana Vîrtosu și Maria Rafailă, sub redacția lui Liviu Onu, Buc., E. MINERVA, 1989, 294 p.
Rec.; Violeta Barbu, L.R., XXXIX, 1990, nr. 1, p. 83—84.

319. Socol, Maria-Tereza, *Folclorul ca vocație*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 28 (1167), p. 3.
Prezentarea folcloristului Cristea Sandu Timoc și a celor mai importante lucrări ale acestuia.

320. Surulescu, Iosif D., *Avram Corcea (1868—1951)*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 21 (1160), p. 8.

321. Vartolomei, Luminița, *Maria Tănase*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 20 (2217), p. 15.

322. Vetișanu, Vasile, *Martin Opitz*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 34 (2231), p. 15.
Martin Opitz, poet și culegător german, de la care ni s-a păstrat lucrarea „*Zlatna oder von der Ruhe des Gemüthes*" (Zlatna sau despre liniștea sufletească), 1597.

323. Voinea, acad. Radu P., *Timotei Cipariu — omul și opera*, M.S.Ș.I., seria IV, tom XII (1987), Buc., E.A.R., 1990, p. 131—136. (100 de ani de la moartea lui Timoftei Cipariu).

324. Zderciuc, Boris, *Profesorul Gheorghe Pavelescu la 75 de ani*, R.E.F. tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 269—275. (Profil contemporan).

325. Zderciuc, Boris, *Preocupările etnografice ale lui Traian Herșeni*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 387—391.

https://biblioteca-digitala.ro

III. *ETNOLOGIE, ANTROPOLOGIE SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ, ETNOGRAFIE*

III. 1. LUCRĂRI CU CARACTER GENERAL, STUDII INTERDISCIPLINARE, SINTEZE, METODOLOGIE.

V. 31, 38, 54, 62, 65, 68, 73, 90, 205, 290, 301, 303, 312, 316, 317, 325, 832, 833, 834.

326. * * * *Activitatea Subcomisiei de Etnologie*, AN. ET., IV (1984), 1990, p. 153. (Cronica).

327. Adăniloaie, N., *Învățământul primar rural în perioada 1859—1918 (Începuturile, legislație, dezvoltare)*, R. IST., s.n., f.a., tom 1 (1990), nr. 3, p. 209—235.

328. Al[exandru], P[opescu]. *Calendar tradițional — Secerar*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 7.

329. Alboiu, Mircea, *Antroponime gorjenești de origine transilvăneană și importanța lor istorică*, APULUM, f.a., 1989, XXVI, p. 565—602 + h + rez. germ.
Harta reprezintă județul Gorj cu toponimele de origine transilvăneană existente în anul 1938.

330. Amzulescu, dr. Al. I., *Căderea din dulcea grădină*, IZVORAȘUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 17—19. (Colocvii).
Răspuns la tema lansată de redacție, „Actualitate și perspectivă în cultura populară românească".

331. Anghel, Ioana și Breban, Vasile, *Din istoria vocabularului românesc : fanc, fâncușă. Considerații semantice și etimologice*, C.L., XXXV, 1990, nr. 1, p. 39—43. (Lexicologie).
Autorii aplică metoda „cuvinte și lucruri" făcând trimiteri la păstorit și la uneltele pastorale.

332. * * * *Antologia fonetică a limbii române*. Coordonator Andrei Avram. Autori : Laurenția Dascălu Jinga, Maria Teodorescu și Anca Ulivi, Buc., 1988, 833 p.

333. Apolzan, Lucia, *Caracterizarea metodei etnografice în cercetările de teren*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 385—387.

334. Apolzan, Lucia, *Din activitatea cercetărilor etnografice de teren de la Porțile Fier. 1967—1971*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 113—118.

335. Barbu, Doina, *Simeon Mangiuca despre „Originea, vechitatea și însemnătatea istorică a numelui valah"*, AN. ET., IV (1984), 1990, p. 97—104 + rez. fr.

336. * * * *Basme și case*, IZVORAȘUL, s. n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 22. Fragment din volumul „*Aceste case țărănești*" de Sebastian Moraru, CRAIOVA, E.S.R., 1986, 105 (—108) p. (reprod. p. 39—40).

337. Bălan, Carmen Cornelia, *Din preocupările Institutului Social Banat-Crișana în cercetarea etno-sociologică*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 117—119 + rez. fr.

338. Bernea, Ernest, *Civilizație sătească și ordine spirituală. Nunta în Țara Oltului*, SEC. XX, f.a., 1989, nr. 313—314—315, p. 82—96.

339. Birlea, Ovidiu, *Petru Caraman : „De la instinctul de autoorientare la spiritul critic axat pe tradiția autohtonă"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 359—363.

340. Boca, Pompei, *Structura etnică a populației județului Bistrița-Năsăud la recensământul din 1850—1851*, F.I. BISTRIȚA, VI, 1989, p. 150—171.

341. Bocșe, dr. Maria, *Știința populară. Metodologie de cercetare*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26] 1989, nr. 5, p. 43—47.

342. Bocșe, dr. Maria, *Locuința, interiorul tradițional și îndeletnicirile casnice, Metodologie de cercetare*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 4, p. 54—61.

343. Boldureanu, Ioan Viorel, *Argumente etnologice în folcloristica bănățeană cu privire la continuitatea poporului român*, AN. ET., IV (1984) ,1990, p. 1—13 + rez. fr.

344. Bolocan, Gh., *Toponimie și dialectologie*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 5—6, p. 379—382.

345. Brumaru, I.A., *Urcare la izvoare*, LUC., XXXII, 1989, nr. 50 (1140), p. 6.
Argumente în favoarea etnomitologiei, plecând de la opera lui Romulus Vulcănescu „*Mitologie română*", Buc., E.A.R., 1985, 710 (—719) p. + il. + erată.

346. Bucurescu, prof. Adrian, *Ipoteze. Geticele Vlașca, Teleorman și Vedea*, ARGEȘ, XXIV, 1989, nr. 7(214), [în] P.T., I, 1989, iul. p.4.
Sunt puse în discuție toponime pe care autorul le consideră de origine getică.

347. Budiș, Monica, *Schema model-codificală — modalitate inedită de analiză a gospodăriei tradiționale românești*, AN.I.E.F., s.n., I, 1989, p. 26—35.
Comunicări la sesiunea „EminescIana '89", București-Chișinău.

348. Buluță, Gheorghe, *Cultură și civilizație*, Buc., E.E., 1990, 346 p.
Volumul cuprinde conferințe rostite în incinta Ateneului Român, de către personalități ale culturii românești.

https://biblioteca-digitala.ro

349. Butură, Valer, *Străvechi mărturii de civilizație românească. Transilvania — Studiu etnografic*, Buc., E.Ş.E., 1989, 401 (—403) p. + XX pl. color (30 foto) + XXXII pl. alb-negru (68 foto).
Cuprins : I. Locul Transilvaniei în cadrul geografic de formare a culturii poporului român ; II. Populația Transilvaniei ; III. Zonele etnografice din Transilvania ; IV. Așezările și evoluția lor ; V. Ocupațiile populației ; VI. Portul popular ; VII. Instalații tehnice și meșteșuguri țărănești ; VIII. Comunicații, transporturi ; IX. Schimburi, comerț.
Rec. : Boris Zderciuc, R.E.F., tom 35 (1990) nr. 2, p. 201 —205 ; Ion Șeuleanu, *Vatră românească de cultură și civilizație*, TRIBUNA, XXXIII, 1989, nr. 18, p. 10 ; Mihai Coman, *O problemă de valoare simbolică*, ibidem, p. 10 ; Laura Calancea, *Carte despre statornicie*, ibidem, p. 10 ; Ion Cuceu, *Permanențele civilizației tradiționale*, ibidem, p. 10 ; Paul P. Drogeanu, R. LIT., *XXII*, 1989, nr. 20, p. 13 ; I [ordan] D[atcu], *Opinii despre o excelentă sinteză etnografică*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 491 —492. (Breviar).
350. Cernescu, Trăilă, *Rezultate ale investigației sociologice din patru comune ale Sectorului Agricol Ilfov (S.A.I.)*, S.R., s.n., II, 1990, nr. 1 —2, p. 141 —147.
351. Chelcea, Ion, *Cercetări etnolingvistice în Muscel (Toponimiile ; Mal, Măgură, Muscel. Secțiune etnolingvistică în cadrul Muscelului ca zonă etnografică)*. STUDII și COMUNICĂRI, Câmpulung Muscel, 1989, p. 263 —270.
352. * * * *Chestionarul Atlasului lingvistic român II*. Ed. de Doina Grecu, I. Mării, Rodica Orza, S. Vlad. Coordonator : I. Mării, Cluj-Napoca, C.M.U.C.N., 1989, 433 p. (multigr.).
Rec. : Eugen Beltechi, C.L., XXXIV, 1989, nr. 2, p. 167 —170. (v. 412).
353. Chirilă, Dumitru, *Vatră românească*, FAMILIA, 25 (125), 1990, nr. 11 (291), p. 10.
Prezentarea manuscriselor dr. Ioan Mascoș, jurist pensionar, autorul unei monografii a satului său natal, Borșea, aflat în Câmpia Crișului Repede și atestat documentar încă din 1249.
354. Coatu, Nicoleta, *Aspecte ale cultului solar în cultura populară românească*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 19 —31.
355. Cojocaru, Nicolae, *Vatra în tradiția românească*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 373 —375.
356. Coman, Mihai, *Civilizație populară*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 1, p. 5.
Autorul recomandă folcloriștilor și etnografilor dicționarul *„Instituții feudale din țările române"*, Buc., E.A.R., 1988, realizat de un colectiv sub conducerea lui Ovidiu Sachelarie și Nicolae Stoicescu.
357. Comșulea, Elena, *Terminologia textilă populară. Derivarea*, C.L., XXXV, 1990, nr. 2, p. 139 —144 + rez. fr.
358. Constantin, Nicolae, *Elemente de etnografie și folclor transilvan în memoriile lui Sava Săvoiu Popovici*, S.C., V, 1990, p. 269 —281 + note + rez. germ.
359. Costandache, G.G., *Arnold J. Toynbee, Alternativele lumii actuale*, CONTEMP. I.E., I, 1990, nr. 9, p. 5.
Fragmente traduse în limba română, din operele lui A.J. Toynbee *„A Study of History"* și *„Civilisation on Trial"* (1948).
360. Constandache, G.G,. *Jürgen Habernas. Hermeneutica tradițională și versiunea critică*, CONTEMP.I.E., I, 1990, nr. 11, p. 5.
Etnometodologia se ocupă de microprocesele de interpretare a situațiilor și de consolidarea consensului.
361. Costandache, G.G., *Configurația simbolică — fenomen originar în universul culturii*, CONTEMP. I.E., 1990, nr. 4, p. 5.
362. Culianu, Ioan Petru. *Eros și magie*, Prezentare și traducere de A. Babeți, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 30 (1290), p. 15, 16. (frag.).
363. Datcu, Iordan, *Prima monografie etnografică regională românească*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 63 —76 + rez. fr.
364 Diaconu, Ion, *Ținutul Vrancei. Etnografie-folclor-dialectologie*. Vol. III. Ed. îngrijită și studiu introductiv de Paula Diaconu Bălan, Buc., E, MINERVA, 1989, 492 p.
Continuarea editorială a monografiei *„Ținutul Vrancei"*, după 20 de ani de la apariția primelor două volume. În prezentul volum, s-a urmărit culegerea și compararea critică a textelor folclorice, etnografice și dialectale, relevarea motivului caracteristic pentru ținutul Vrancei, „Mioriță".
365. Diaconu, Ion. *Ținutul Vrancei. Etnografie-folclor-dialectologie*. Vol. IV. *Mioriță*. Ed. îngrijită și studiu introductiv de Paula Diaconu Bălan, Buc., E. MINERVA, 1989, 462 p.
Volumul IV continuă publicarea variantelor baladei Mioriță însoțite de notele critice aferente.
366. Dobre, Alexandru, *O „propunere" a lui Simion Mehedinți și semnificațiile sale*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 155 —160. (Materiale).
Comunicarea ținută de Simion Mehedinți în Ședința Academiei din 7 martie 1947, când savantul român a propus organizarea unui muzeu etnografic, ca pe o nece sitate imediată

https://biblioteca-digitala.ro

367. Dobre, Maria, *Elemente de onomastică provenite din terminologia meseriilor*, L.R., XXXVIII, 1989, nr. 6, p. 509–513.
368. Dobre, Maria, *Elemente de terminologie geografică populară din Oltenia*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 5–6, p. 391–394.
369. Dragoman, C.L., *Proba mămăligii*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3–4, p. 306. (Breviar). Vechi obicei din așezările ciobănești din Mărginimea Sibiului (obicei de nuntă).
370. Dragoman, C.L., *Întâlnirea Mărilor*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3–4, p. 306. (Breviar). Obicei dispărut de câteva decenii, din satul Poplaca (Mărginimea Sibiului).
371. Drăgoescu, I.I., *Iulian Chifa – un chestionar etnografic inedit din anul 1909*, A.M.P., f.a., 1988, p. 841–843.
Publicarea unui chestionar etnografic, întocmit de Iulian Chifa din comuna Hida, jud. Sălaj, în 1909.
372. Drogeanu, Paul P., *Practica fericirii. Fragmente despre sărbătoresc*, Buc., E.E., 1985, 382. p.
Rec. : Marin Marian, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 269–271; Monica Stoian, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 276–280.
373. Duțu, Alexandru, *„Spiritul popoarelor", structurile și mentalitățile*, V.R., LXXXIV, 1989, nr. 4, p. 8–12.
Punerea în discuție a termenilor de „cultură" sau „antropologie", constatându-se că abia în ultimul timp a început să se vorbească despre o „antropologie socială", interesată în comportament, alimentație sau maladii, ca și despre o „antropologie culturală", interesată în valori culturale.
374. Duțu, Alexandru, *The mental substratum of the cultural activity*, R.E.S.E.E., tome XXVII (1990), nr. 1–4, p. 3–11.
375. Firmilian, călugărul, *Pregătirea creștinească pentru Sfintele Paști*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 3, p. 3.
376. Frățilă, Vasile, *Lexicologie și toponimie românească*, TIM., E. FACLA, 1987, 207 p.
Rec. : Ion A. Florea, A.U.I.L., s.n., tomXXXV (1989), p. 105–106; Maria Sitaru și Rodica Sufletel, S.C.L., XL, 1989, nr. 1, p. 72–73; Dumitru Loșonți, C.L., XXXV (1990), nr. 1, p. 96–99.
377. Geană, Gheorghe, *Civilizația înfelepciunii*, V.R., LXXXIV, 1989, nr. 2, p. 53–54.
Locuitorii Branului (Brașov) și civilizația lor.
378. Ghinoiu, Ion, *Vârstele timpului*, Buc., E. MERIDIANE, 1988, 309 p.
Rec. : Marin Marian, *Timpul ca obiect de studiu*, LUC., XXXII, 1989, nr. 50 (1440), p. 6.
379. Goicu, Viorica, *Despre nume de localități din sud-vestul țării*, AN. ET., IV (1984), 1990, p. 113–119.
380. Goția, Anca, *Colecționarea creației populare transilvănene referitoare la jertfele românești din anii primului război mondial*, S.C., V, 1990, p. 276–281 + note + rez. germ.
381. Gusti, D., *Sociologie românească*, S.R., s.n., f.a., 1990, nr. 1–2, p. 7. (Restituiri și evocări).
382. Hanga, Vladimir, *Les institutions du droit coutumier roumain.*
Rec. : Sabin Belu, R. IST., s.n., tom 1 (1990), nr. 2, p. 201.
383. Homorodean, Mircea, *Toponimele piuele (piva)*, SARGETIA, XX, 1986–1987, p. 465–468 + rez. fr.
384. Homorodean, Mircea, *Aspecte ale străvechii culturi românești în lumina lexicului romanic. Rom[ânescul] „pată"*, S.C.L., XL, 1989, nr. 3, p. 253–255 + bibl. + rez. fr.
385. Homorodean, Mircea, *Toponime latinești în sudul Olteniei*, C.L., XXXIV, 1989, nr. 2, p. 147–152 + abr. + rez. fr.
386. Hossu-Longin, Valentin, *Soarele din poartă. Trecut și prezent în Maramureș*. Ilustrații Constantin Dipșe. Coperta Ilie Victor, Buc., E.S.T., 1989, 167 p.
387. I[ordan], D[atcu], *Nicolae Iorga și școala sociologică de la București*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 418. (Breviar).
388. I.M.D., *Etnologia sibiană – realizări și perspective*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 171–172. (Breviar).
389. Ionașcu, Al., *Note etimologice*, S.C.L., XL, 1989, nr. 2, p. 127–133 + bibl.
390. Ioniță, Vasile C., *Cu privire la oronimul Carpați*, S.C.L., XL, 1989, nr. 1, p. 53–55. (Miscellanea).
391. Ioniță, Vasile C., *Etimologia cuvântului „mocan" și implicațiile lui etimologice*, S.C.L., XL, 1989, nr. 5, p. 477–487.
392. Loșonți, Dumitru, *Toponime provenite de la apelative pentru noțiunea „depresiune, groapă, văgăună"*. (III), C.L., XXXV, 1990, nr. 1, p. 55–63.
v. : C.L., XXIII, 1978, nr. 2, p. 183–190 (part. I); C.L., XXIV, 1979, nr. 2, p. 205–210 (part. II).
393. Madgearu, Alex., *Observații asupra condiției juridice a autohtonilor în Dacia Romană*
R. IST., s.n., tom 1 (1990), nr. 4, p. 347–360.

https://biblioteca-digitala.ro

394. Marcu, Maria, *Un vechi sat românesc din Țara Bârsei*, R. IST., tom 1 (1990), nr. 9—10, p. 901.
395. Mareș, Lucreția, *Dicționarul tezaur al limbii române*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 211—212. (Breviar).
Istoricul „*Dicționarului limbii române*" de la primele ediții până la cele mai recente.
396. Mareș, Lucreția, *Staulele Floriilor*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 2, p. 119—120.
Explicarea denumirii sărbătorii „Staulele Floriilor" ca echivalând cu Duminica Floriilor.
397. Maxim, Elena, *Documente etnografice*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 493—496.
Studiul se ocupă de grapă, la începutul sec. al XIX-lea; materialul are două capitole: I. Tipuri de grapă. II. Grapa-materiale de construcție.
398. * Medeleanu, Horia, *Valori de artă veche românească în colecția mănăstirii „Sfântul Simion Stâlpnicul" din Arad-Gai*, Arad, E.E.A., 1986, 100 p. + 86 il. + rez. engl. + rez. germ. *Rec.*: Tereza Sinigalia, S.C.I.A. [Seria:] Artă plastică, tom 37 (1990), p. 113—114. (Recenzii). „...sinteza plămădită din cele trei tendințe artistice principale, tradițională locală, brâncovenească și barocă apuseană, îmbrăcă o formulă rusticizantă, adoptată de un număr considerabil de zugravi..." în nordul Banatului și în sudul Apusenilor, în sec. al XVIII și primele decenii ale sec. al XIX-lea.
399. Mihalcu, Mihail; Drăgănoiu, Mihaela și Maier, Radu Octavian, *Observații cu privire la unele tehnologii folosite la obținerea unor materiale în activitatea atelierelor medievale românești*, R. IST., s.n., tom 1 (1990), nr. 4, p. 386—393.
400. Mihalcu, Mihail; Drăgănoiu, Mihaela și Maier, Radu Octavian, *Obținerea coloranților organici din regnul vegetal al florei locale și utilizarea lor în diferite îndeletniciri tehnico-artistice la poporul român. Cu privire la stadiul actual al problemei*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 579—584. (part. I); *Observații cu privire la materia primă vegetală folosită*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 59—83. (part. II); *Cernelurile*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 173—185 + bibl.(part. III). (Materiale).
401. Mihăilescu, Vintilă; Nicolau, Viorica; Vilceanu, Gh. și Rădulea, Marcel, *Lumea Rovinarilor*, S.R., s.n., f.a., 1990, nr. 1—2, p. 105—131. (Unități sociale în schimbare: satul și orașul).
402. Moise, Ilie, *Cutul. Eșantion de cultură și civilizație tradițională românească*, S.C., V, 1990, p. 299—396 + rez. germ.
Încercare de prezentare monografică a satului Cut, din zona Secașului Mare (între Mureș, M-ții Cibinului, Târnava Mare și pârâul Visa).
403. * * * *Monumenta linguae dacoromanorum, Biblia 1688*. Ed. de Al. Andriescu, Vasile Arvinte... *Pars* I *Genesis*, Iași, T.U.I.I. și ALBERT LUDWIGS UNIV. FREIBURG, 1988, 554 p. (1 vol.)
Rec.: L. Turcescu, M. A., XXXV, 1990, nr. 1, p. 118.
404. Moraru, Georgeta, *Considerații etnologice asupra mentalității agrare a poporului român*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 54—64.
405. Murgescu, Costin, *Drumul oilor*, ACADEMICA, I, 1990, nr. 1, p. 20 (part. I); ibidem, nr. 2, p. 25 (part. II); ibidem, nr. 3, p. 27 (part. III). (Efigii).
406. Nistor, Vlad, *Studiile clasice și antropologia*, S. CLASICE, XXVI, 1988, p. 97—101. (Note și discuții).
407. Oancea, Dimitrie I., *Munții Sureanu. Considerații de geografie istorică și toponimie geografică*, M.S.Ș., seria IV, tom XI (1988), nr. 1, p. 295.
408. Parasca, prof. Crăciun, *Mărturii etno-folclorice privind unitatea spirituală a românilor în secolul al XIX-lea*, IZVORAȘUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 4—5. (Studii).
409. Pavel, Emilia, *Studii de etnologie românească*. Prefață de Romulus Vulcănescu, Iași, E. JUNIMEA, 1990, 227 p. + 39 il.
410. Pârău, Steluța, *Vatra-valențe lingvistice și etnografice*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 255—267 + + note + rez. fr.
411. Pârvu, Vasile, „*Blojul*" — *un obicei din Țara Hațegului*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 259—267.
„Blojul" este un obicei ce se practică atât la sărbătorile de iarnă, cât și la cele de primăvară, fiind și un obicei pentru invocarea ploilor, vara.
412. Petrovici, Emil, *Atlasul lingvistic român*, II. Coordonator: I. Mării. Redactori: Doina Grecu, I. Mării și Rodica Orza, Cluj-Napoca, C.M.U.C.N., 1988, 428 p. (multigr.).
Rec.: Eugen Beltechi, C.L., XXXIV, 1989, nr. 2, p. 167—170. (v. 352).
413. Pîrvu, Nicolae, *Serbări câmpenești tradiționale*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 32 (1171), p. 7.
414. Pop, Dumitru, *Dimensiunea geografică a culturii populare românești și noile sarcini ale etnologiei*, S.C., V, 1990, p. 89—95 + rez. germ.
415. Pop, Mihai, *Orientările actuale ale antropologiei culturale*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 25—33 + bibl. + rez. fr.

https://biblioteca-digitala.ro

416. Popescu, A., *Religie și cultură populară*, LUC., XXXIII, 1990, nr. 21, p. 5.
417. Popescu, Al., *Calendar tradițional. Cireșar*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 5, p. 6.
418. Popescu, Radu Sp., *Le toponyme roumain „bulz"*, R.R.L., tome XXXIV (1989), nr. 3, p. 261—267.
419. Popescu, Radu Sp., *Nume de familie românești. Contribuții etimologice*, L. R., XXXIV, 1990, nr. 5—6, p. 433—436.
420. Radu, I., *Teorie și metodă în etnopsihologie*, R.P., vol. 36, 1990, nr. 1, p. 15—17.
421. Robea, Mihail M., *Aspecte etnografice și folclorice ale unei monografii despre Fiebinții de Sus-Ilfov*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 193—196. (Note și discuții).
422. Saramandu, Nicolae, *Pentru un atlas al atlaselor lingvistice regionale*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 1, p. 57—67. (Dialectologie).
423. Saramandu, Nicolae, *Dialectologica*, vol. îngrijit de ..., Buc., T.U.B., 1989, 248 p. (UNIV. BUC. ; S.Ș.F. Buc.).
Lucrările celui de al IV-lea Simpozion Național de Dialectologie.
Rec. : Andra Șerbănescu, S.C.L., XLI, 1990, nr. 3, p. 279—280.
424. Secoșan, Elena, *De vorbă cu creatorii populari (I)*, IZVORAȘUL, s.n., II (24), 1991, nr. 2, p. 20—21.
425. Secoșan, Elena, *În spiritul autenticului*, IZVORAȘUL, s.n., I(23), 1990, nr. 1, p. 14—15. Țesăturile românești ca documente de viață.
426. Stahl, Henri H., *Povestiri din satele de altădată*, cu fotografii de Paul H. Stahl, Paris, SOCIÉTÉS EUROPÉENNES, 5, 1989, 168 p.
Rec. : Iordan Datcu, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 297.
427. Stahl, Henri H., *Nicolae Iorga și școala de sociologie românească*, VATRA, XIX, 1989, nr. 217, p. A. (Documentele continuității, part. I) ; ibidem, nr. 218, p. A ; ibidem, nr. 219, p. C. ; ibidem, nr. 220, p. A ; ibidem, nr. 221, p. D ; ibidem, nr. 222, p. A ; ibidem, nr. 223, p. A (Paralelă Gusti—Iorga, part. II).
428. Stahl, Henri H., *Geneza sistemului de „sociologie, etică și politică" al profesorului Dimitrie Gusti*, S.R., s.n., f.a., 1990, nr. 1—2, p. 13—30.
429. Stăniloae, Dumitru, *Ospitalitatea, raporturile cu străinii și conștiința propriei valori*, RAMURI, f.a., 1990, nr. 3 (309), p. 3.
430. Stăniloae, Dumitru, *Reflecții despre spiritualitatea românească. Universul într-o superioară sinteză și umanizare*, RAMURI, f.a., 1990, nr. 5 (311), p. 8.
431. Steinhardt, Nicolae, *Dezrădăcinare sau emigrare*, CRONICĂ, s.n., II, 1990, nr. 3 (1252), p. 3.
Conotațiile cuvintelor „casă-cămin".
432. Suflețel, Rodica, *Structura numelor de sate din Banat*, AN. ET., IV (1984), 1990, p. 127—138 + rez. fr.
433. Tamaș, Mircea, *Simboluri ale templului creștin*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 28 (1217), p. 7.
434. * * * *Texte dialectale și glosar. Dobrogea.* Seria II. Texte și glosare 5. Redactori : Paul Lăzărescu, Victorela Neagoe, Ruxandra Pană și Nicolae Saramandu, Buc., f. edit., 1987, 850 p. (multigr. I.C.E.D.).
Rec. : Ion Ionică, R.R.L., tome XXXIV (1989), nr. 1—2, p. 377—379.
435. * * * *Texte dialectale. Muntenia III.* Seria II, Texte și glosare 4. Redactori : Costin Bratu, Galina Ghiculete, Maria Marin, Bogdan Marinescu, Victorela Neagoe, Ruxandra Pană, Marilena Tiugan și Magdalena Vulpe, Buc., f. edit., 1987, 1250 (—1252) p. (multigr. I.C.E.D.).
Rec. : Liliana Ionescu Ruxăndoiu, R.R.L., tome XXXIV (1989), nr. 4, p. 379—380.
436. * * * *Texte dialectale și glosar. Bistrița-Năsăud.* Texte și glosare 6. Redactori : Maria Marin și Marilena Tiugan, Buc., f. edit., 1987, 372 p. (multigr. I.C.E.D.).
Rec. : Liliana Ionescu Ruxăndoiu, R.R.L., tome XXXIV (1989), nr. 4, p. 381—382.
437. Tohăneanu, G.I., *Căciulă brumărie*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 45 (1244), p.14. Semnificații etno-istorice ale „căciulii brumării" purtate de Nechifor Lipan, eroul romanului „Baltagul" de M. Sadoveanu.
438. Toma, Ion, *Categorii sociogeografice în toponimia din Oltenia. Hileonimele*, C.L., XXXIV, 1989, nr. 2, p. 159—163 + rez. fr.
Hileonimele — numele locurilor împădurite.
439. Toma, Ion, *„Etimologia de grup" în toponimie*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 5—6, p. 447—451.
440. Trebici. Vladimir, *Demografia românească (1975—1989)*, S.R., s.n., f.a., 1990, nr. 1—2, p. 161—170. (Populație și societate).
441. Tzigara-Samurcaș, Alexandru, *Scrieri despre artă*, Buc., E, MERIDIANE, 1987, 419, p. (Biblioteca de artă).
Rec. : Mircea Dumitriu, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 5, p. 94—95.

https://biblioteca-digitala.ro

442. Ungureanu, Cornel, *1918. Proiectele Renașterii*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 48 (4227), p. 10.
V. Pârvan și programul reformator în care propune desprinderea de obsesia etnografiei.
443. Ungureanu, Ion, *Idealuri sociale și realități naționale*. (Serii constitutive ale sociologiei românești 1848—1918). Buc., E.Ș.E., 316 p. (Biblioteca de sociologie).
Rec. : Mircea Măciu, *Idei privind constituirea sociologiei românești*, ARGEȘ, XXIV, 1989, nr. 8 (215), p. 11.
444. Vetișanu, dr. Vasile, *Temeiuri existențiale în cultura populară*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 74—84.
445. Zarifopol, Paul, *Momentul sclavilor*, CONV. LIT., f.a., 1990, nr. 8 (1253), p. 14.
Gândirea populară, cu sensul de „primitivă" nu este monopolul unei sau unor clase sociale. Articolul este reprodus după „Adevărul", XXXIX, nr. 13. 033 din 15 iunie 1926.

III.2. AȘEZĂRII, GOSPODĂRIE, LOCUINȚĂ, DEMOGRAFIE, ARHITECTURĂ POPULARĂ

v. 33, 45, 73, 81, 95, 100, 342, 347, 349, 410, 440.

446. Avram, Vasile, *Eternitatea unui spațiu*, TRANSILVANIA, s.n., XVIII (XCV), 1989, nr. 7, p. 44—45.
447. Corhan, Aurora F. și Pârâu, Steluța I., *Elemente demografice și implicațiile acestora în civilizația tradițională din județul Tulcea*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 237—249.
448. Delarohia, Nicolae, *O caracterizare a sătenilor rohieni*, VATRA, s.n., XX, 1990, nr. 232, p. 5.
449. Dulcu, Ecaterina, *Evoluția sistemelor de organizare a interiorului locuinței tradiționale românești*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 3—4, p. 75—85.
450. Dulcu, Ecaterina, *Aspecte ale arhitecturii populare din județul Olt*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 2, p. 82—87 + 8 foto + rez. fr.
451. Fleșeru, Anca, *Valențe ale arhitecturii populare în Muzeul Tehnicii Populare*, TRANSILVANIA, s.n., XVIII (XCV), 1989, nr. 4, p. 47.
452. Frunză, Dumitran, *Cornul Laiului*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 5, p. 10.
Prezentarea pe scurt a satului Cornu Laiului-Lai (Cotnari) din punct de vedere geografic și etno-folcloric.
453. Georgescu, Maria, *Sigilii sătești în județul Teleorman (1838—1864)*, R.A., LXVI, 1989, vol. II, nr. 1, p. 74—77.
454. Goicu, Viorica și Sufleţel-Moroianu, Rodica, *Probleme de etimologie a numelor de localități*, L.R., XXXVIII, 1989, nr. 5, p. 449—455.
Studiul se referă la toponime din Banat.
455. Maxim, Elena, *Dovezi de continuitate în cultura populară tradițională — gropile de provizii*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 221—237.
456. Maxim, Elena, *Evoluția recipientelor pentru păstrarea produselor agro-alimentare depozitate în cadrul locuinței țărănești*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 69—87 + 8 foto + 6 pl.
457. N[icolae], C[ojocaru], *Case vechi de lemn din Bucovina*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 31—34. (Breviar).
458. Oprescu, Carmen, *Arhitectura tradițională indezirabilă?*, ARGEȘ, XXV, 1990, nr. 1 (2207), p. 4.
459. Oprișa, Longin I., *Biserici de lemn. Monumente istorice din Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului*, M. B., XXXIX, 1989, nr. 2, p. 66—81.
460. Pănoiu, dr. arh. Andrei, *Întruchipând tot universul . . .*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 2, p. 6.
Denumirile elementelor arhitectonice rurale.
461. Pănoiu, dr. arh. Andrei, *Arhitectura țărănească. Acoperiș, pridvor și foișor*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 4, p. 6.
462. Solocanu, Ion I., *Biserica de lemn „Intrarea Maicii Domnului în Biserică"*, CRONICA, II (XXV), 1990, nr 4, (1252), [în] F.R., I, 1990, nr. 1, p. II.
463. Stănciulescu-Bârda, pr. Alexandru, *Contribuții privind satul românesc din Transilvania la începutul sec. al XIX-lea*, M.A., XXIV, 1989, nr. 2, p. 92—99.
464. Tătulea, Viorica, *Mobilierul țărănesc din Oltenia*, Buc., E.S.T., 1989, 144 p. + 59 desene + + il.
Rec. : Valentina Bușilă, *Noi publicații de etnografie românească*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 5, p. 78—79.

https://biblioteca-digitala.ro

465. Toma, Ion, *Categorii sociogeografice în toponimia din Oltenia. Hodonimele.*, L.R., XXXVIII, 1989, nr. 5, p. 455—459.
466. Toșa, Ioan, *Casa — semnificație și simbol în satul românesc de la începutul secolului al XX-lea*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 1, p. 27—30 (part. I); ibidem, nr. 2, p. 37—42 (part. II).
În anul 1926 a fost inițiat de către „Muzeul Limbii Române" din Cluj, chestionarul „Casa". Articolul se bazează pe răspunsurile primite, material existent în fondul „Dicționarul Limbii Române" al Institutului de Lingvistică al Universității din Cluj-Napoca, Sunt analizate sensurile cuvintelor „casă", „căsoaie „curte", „palat" (sau „palută"), „casă mare", „casă mică", iar în partea a II-a „bordei" (sau „covarcă" „hrubă"), „colibă", cu funcționalitatea lor.
467. Văduva, Ofelia, *Simezele locuinței populare tradiționale*, AN.I.E. F., s.n., I, 1990, p. 65—74.
468. Vesa, pr. Pavel, *Biserici de lemn de odinioară din protopopiatul Arad*, M.B., XXXIX, 1989, nr. 3, p. 84—90.

III.3. OCUPAȚII (AGRICULTURĂ, CREȘTEREA ANIMALELOR, OCUPAȚII ANEXE).

v. 86, 349, 391, 397, 404, 405, 790.

469. Bauman, V.H., *Cu privire la cultura viței-de-vie în nordul Dobrogei, în antichitatea romană*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 3, p. 53—59 + 12 fig. + rez. fr.
Cuprins : a. Unelte ; b. Piese figurative cu caracter cultural de factură locală ; c. Bronzuri figurate-importuri.
470. Cernea, E., *Contribuții la istoria institutiilor : obiceiul prisăcilor*, R.A., LXVI, 1989, vol. LI, nr. 1, p. 45.
471. Chivu, Iulian, *Floarea pâinii și tradiția de seceriș în satele de pe Burdea*, L.L., f.a., 1990, vol. II, p. 224—226.
472. Gräf, Rudolf, *Colocviul „Meșteritul și metalurgia — străvechi ocupații de bază la români"*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 4, p. 89—90.
473. Ilisei, Grigore, *Consemnări. 30 de ani de strădanii în viticultură*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 39 (1235), p. 6.
474. Jompan, Aurelia și Jompan, Dumitru, *Culesul din natură la Marga, județul Caraș-Severin*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 23—39 + rez. germ.
Cuprins : a. Culesul plantelor alimentare ; b. Culesul plantelor medicinale ; c. Culesul plantelor tinctoriale ; d. Culesul plantelor tanante. e. Culesul plantelor folosite în practicarea unor datini și obiceiuri strămoșești.
475. Lazăr, Ioachim, *Aspecte privind cultivarea viței-de-vie în județul Hunedoara (sec. XVI--XIX)*, SARGETIA, XX (1986—1987), p. 206—222 + anexă + rez. fr.
Anexa cuprinde nume de locuri ce atestă practicarea viticulturii în diferite localități ale județului menționat.
476. Mateescu, Tudor, *Păstoritul mocanilor în teritoriul dintre Dunăre și Marea Neagră*, D.G.A.S., Buc., f. edit., 1986, 123 p + 8 il.
Rec. : Filofteia Rînziș, R. IST., tom 42 (1989), nr. 3, p. 306—308.
477. Mewes, Eugen, *Cu privire la terminologia agrară din mediul rural*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 2, p. 78—79.
478. Popescu, Viorel, *Unelte și metode legate de munca câmpului în satele de pe Valea Almăjului și în câteva sate din Clisura Dunării*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 41—48 + rez. engl.
479. Rusu, Constantin, *Evoluția pescuitului și pisciculturii în județul Botoșani*, HIERASUS, f.a., 1989, p. 431—435.
480. Rusu, Viorica, *Albinăritul — ocupație străveche a locuitorilor din nordul Moldovei*, HIERASUS, f.a., 1989, p. 425—429.
481. Sălăjan, Doina, *Contribuții la cunoașterea populației și ocupațiilor locuitorilor din Derna (jud. Bihor) în sec. XVI-XVIII*, CRISIA, XIX, 1989, p. 417—422. (Articole și note).
482. Ștefănescu, Barbu, *Evoluția agriculturii bihorene în lumina planurilor cadastrale (sec. XVIII-XIX)*, CRISIA, XIX, 1989, p. 511—619 + rez. fr. (Etnografie).
483. Taban, Mircea, *Aspecte actuale ale practicării morăritului în comuna Topleț — județul Caraș-Severin*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 15—22 + rez. fr.
Complexul de mori cu ciutură de la Topleț.

III.4. MEȘTEȘUGURI, INDUSTRIE ȚĂRĂNEASCĂ

v. 86, 349, 367, 399, 400, 401, 472, 787, 821.

https://biblioteca-digitala.ro

484. Chiriac, Aurel, *Evoluția meșteșugului fierăritului în satele din sudul Bihorului (sec. XIII—XIX) Considerații generale*',CRISIA, XIX, 1989, p. 621—629 + rez. fr. (Etnografie).
485. Klusch, Horst, ,,*Sibenburgische Goldschniedenkunst*'' — Mit 15 Textabbildungen und 140 Fotos, Bukarest, KRITERION VERLAG, 1988, 92 (—98) p. + 24 f. pl.
Rec. : Ilie Moise, *Arta aurarilor transilvăneni*, TRANSILVANIA, s.n., XVIII (XCV), 1989, nr. 4, p. 46.
486. Pănoiu, dr. arh. Andrei, *Ingeniozitatea meșteșugului*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 3, p. 6
Morile de măcinat și pivele.
487. Taban, Mircea, *Industriile țărănești între tradiție și inovație*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 245—253 + note + rez. fr.
488. Taban, Mircea, *Instalații eoliene din sudul Banatului*, R. MUZ., XXVIII, 1991, nr. 2, p. 36—40 + il.
489. Telcean, Ecaterina, *Cănii de cositor din patrimoniul județului Bistrița-Năsăud*, F.I. BISTRIȚA, VI, 1989, p. 284 — 308 + XIII pl.

III.5. ALIMENTAȚIE.

v. 400, 455, 474.

III.6. TRANSPORTURI.

v. 36, 64, 349, 465.

490. Iordache, Gh., *Modalități tradiționale de transportare a greutăților pe spate, pe umăr și în mâini pe teritoriul României*, ARHIV. OLT., s.n., 5, 1989, nr. 6, p. 240—267 + 36 foto.

III.7. ARTĂ POPULARĂ.

v. 27, 398, 400, 424, 425, 441, 514, 515.

491. Alecu, Cornelia, *Arta naivă, o artă de amatori?*, ARGEȘ, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 13.
Interviu realizat cu Victor Ernest Maşek.
492. Rădulescu, Mihai, *O nouă pictoriță pe sticlă : Maria Brândan*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 2, p. 163—165.
493. Veteleanu, pr. Gh., *Cromatica ouălelor de Paști la români*, IZVORAȘUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 12—13.

III.8. ICONOGRAFIE

v. 25, 27, 38, 784.

494. Antim, Corneliu, *Icoane din nord*, LUC., s.n., XXXIII, 1990, nr. 17, p. 13.
Pictura bisericească maramureșană din sec. XVIII-XIX.
495. Dumitrescu, Sorin, *Frescele polemice ale lui Petru Rareș*, CONTEMP. I. E., I, 1990, nr. 7, p. 4.
Frescele exterioare de pe zidurile mănăstirilor din nordul Moldovei.
496. Novicov, Ramona, *Icoane*, FAMILIA, 26 (126), 1990, nr. 2, p. 14 + 10 foto.
Prezentarea expoziției de icoane de la Muzeul Țării Crișurilor.
497. Pop, Valer, *Icoanele din Iernuțeni*, VATRA, XX, 1990, nr. 229, p. 16.
498. Rău, Aurel, *Icoane pe sticlă*, STEAUA, XLI, 1990, nr. 7, p. 20—21.
Școlile de pictură pe sticlă : Nicula, Mărginime, Lancrăm, Șchei.
499. Stănescu, Gabriel, *Savu Moga*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 4, p. 6.
500. Șenilă-Vasiliu, Mariana, *O dispută de acum un veac*, ARGEȘ, s.n., I (XXV), 1990, nr. 2 (221), p. 13.
Prezentarea articolelor lui M. Eminescu ,,*Iconarii d-lui Beldiman*'' și ,,*Iar iconarii*'' (1888).

III.9. CERAMICĂ

v. 816, 817.

501. Al[exandru], P[opescu], *Simple impresii și nu . . .numai*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 6, p. 7.
Târgul ceramicii populare — Hurezu.
502. Deaconu, dr. Gheorghe, *Reflecții pe marginea unui fructuos dialog despre dinamica actuală a ceramicii populare*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 1, p. 91—92. (Cronici, recenzii, informații) Târgul ceramicii populare românești ,,Cocoșul de Hurez'', a XVIII-a ediție (iunie 1988), și colocviul cu tema ,,*Tradiție și inovație în ceramica populară contemporană*''.

https://biblioteca-digitala.ro

503. Klusch, Horst, *Ceramica din secolul al XVII-lea și al XVIII-lea, rezultată din săpăturile în incinta vechii Primării din Sibiu*, S.C., V, 1990, p. 201—205 + rez. germ.
504. Moise, Ilie, *Târgul olarilor*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 359 + 6 foto.
Târg desfășurat în cadrul festivalului „Cibinium" și al „Simpozionului internațional de ceramică" — Păltiniș, simpozion aflat la a XIII-a ediție.
505. Mureșan, Augustin și Grozi, Livia, *Două tipare sigilare aparținând breslei olarilor din Lipova*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 3, p. 39—42 + note.
506. Popescu, Alexandru, *Cocoșul de Hurez și unele perspective ale artei populare*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 6, p. 7.
507. Robea, Mihail M., *Ceramica populară din Valea Vâlsanului-Argeș*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 83—103 (part. III).
v. *„Centrele și categoriile de ceramică"*, ibidem, tom 32 (1987), nr. 1, p. 49—62 (part. I); *„Olăria"*, ibidem, tom 32 (1987), nr. 3, p. 257—275 (part. II).
Partea a III-a cuprinde următoarele capitole : Produsele ceramice monumentale și de uz gospodăresc ; Plăcile de teracotă : Concluzii.
508. Zderciuc, Silvia, *Ulciorul de nuntă în creația meșterilor de pe Valea Oltețului*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 67—71.
509. Zderciuc, Silvia, *Ceramica nesmălțuită de pe Valea Oltețului*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 3, p. 70—75 + 7 foto + rez. fr.
510. Zderciuc, Silvia, *Ceramica nesmălțuită din România (I). Județul Vâlcea*. R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 161—170.

III.10. CIOPLITURI

(în lemn, os ș.a.)

v. 792.

511. Pavel, Anghel, *Nicolae M. Nica — meșter în prelucrarea osului*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 4, p. 93—95.
512. Pavelescu, Gheorghe, *Tradiție și contemporaneitate în arta lemnului din zona Sebeșului*, APULUM, XXV, 1989, p. 603 —625 + 13 fig. + rez. fr.

III.11. PORT POPULAR ȘI TEXTILE

v. 66, 73, 349, 357, 400, 787, 811, 815.

513. Bâtcă, Maria, *Tradiție-inovație în textilele populare românești*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990 p. 11—25
514. Bâtcă, Maria, *Mesajul și funcționalitatea portului popular românesc*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 7, p. 62—71 (part. I) ; ibidem, nr. 8, p. 71—79 (part. II) + rez. fr.
515. Ciubotaru, Ion H. și Ciubotaru, Silvia, *Ornamente tradiționale din Moldova (Cusături, țesături)*, Iași, C.M.U.I., 1988, 1 f + LX + 337—339 p. + 20 f. pl. (Caietele Arhivei de Folclor, VIII, multigr).
Lucrarea este însoțită de un rezumat în limba franceză, un indice de motive, o bibliografie a temei, 314 planșe și 48 ilustrații în culori.
Rec. : Iordan Datcu, *Caietele Arhivei de Folclor a Moldovei și Bucovinei*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 139.
516. Dumistrăcel, Stelian, *O problemă de etnoarheologie : argeaua de țesut în locuințe din secolele I-XI de pe teritoriul României*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 329—359 + 5 fig. + 2 foto + bibl. rez. fr. (Puncte de vedere).
517. Georgescu, I. L., *Misterul scoarței oltene*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 3, p. 6.
518. Moga, Olivia, *Contribuții la cunoașterea țesăturilor de casă existente în satele din jurul dealurilor Silagiului*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 221—243 + note + rez. engl.
519. Pavel, Emilia, *Scoarțe și țesături populare*, Buc., E. TEHNICA, 1989, 174 p. + 215 il. *Rec.* : Valentina Bușilă, *Noi publicații de etnografie românească*, R. MUZ. XXVII, 1990, nr. 5, p. 78—79.
520. Pop, Florica, *Țesături decorative din județul Bistrița-Năsăud*, F.I. BISTRIȚA, VI, 1989, p. 220—226 + 5 pl. + 6 fig.

III.12. ȘTIINȚE POPULARE

(medicină populară, etnobotanică, etnozoologie, astrologie, meteorologie)

v. 341.

521. Badea, Rodica, *Astrologia medicală. Înțelepciunea celor 5000 de ani*, TOMIS, XXV, 1990, nr. 6 (244), p. 15.

https://biblioteca-digitala.ro

522. Brădeanu, ing. Ion, *O istorie a astrologiei românești*, ARCA, I, 1990, nr. 3, p. 3.
Prezentarea celor mai vechi cărți de astrologie în care sunt incluse și cunoștințe populare din acest domeniu.
523. Cârciumaru, Marin, *Date paleobotanice din așezarea de la Carei*, T.D., tom XI (1990), nr. 1—2, p. 239. (Arheobotanică—Antropologie-Arheozoologie).
„Analiza materialului botanic din așezarea de la Carei, vine să completeze în mod special imaginea asupra economiei comunităților culturii Otomani și în general din epoca bronzului de pe teritoriul României".
524. Dobre, Alexandru, *George Barițiu, Simion Florea Marian și „Botanica poporană română"*, S.C., V, 1990, p. 137—150 + rez. germ.
525. Drăgulescu, Constantin, *Plantele în obiceiurile și credințele mărginenilor*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 33—58. (Materiale).
Studiul cuprinde materiale adunate în ultimii doisprezece ani din satele Mărginimii Sibiului și completat cu unele date mai vechi, din aceeași zonă (răspunsuri la chestionarul lingvistic al lui Hașdeu).
526. Haimovici, Sergiu și Panove, Cristina, *Studiu arheozoologic asupra materialului provenit din stațiunea din sec. II-III e. n. de la Vlădiceni (jud. Neamț)*, T.D., tom XI (1990), nr. 1—2, p. 253—262 + rez. fr.
Cuprins : A. *Mamifere sălbatice* (castorul, lupul, mistrețul, cerbul, bourul). B. Mamifere domestice (taurinele, porcinele, ovicaprinele, calul, asinul, câinele).
527. Maxim, Elena, *Albina în desfășurarea obiceiurilor familiale*, S.C., V, 1990, p. 283—289 + + note + rez. germ.
„Prezența albinei cu produsele sale în ceremonialul desfășurat în cadrul comunității sătești se datorează atât credinței străbune că acestea venind în contact cu divinitatea au devenit ele însele sfinte, pline de har, cât și altor convingeri, altor concepte ce stau la baza complexei viziuni despre lume a țăranului român".

IV. FOLCLOR

IV.1. LUCRĂRI CU CARACTER GENERAL, STUDII INTERDISCIPLINARE, MONOGRAFII, SINTEZE, METODOLOGIE.

v. 34, 49, 68, 75, 76, 83, 87, 147, 158, 178, 207, 232, 263, 275, 276, 279, 284, 289, 343, 364, 365, 408, 736, 775, 795, 802, 809, 810, 823, 825, 830, 831, 832, 833, 836.

528. * * * *„Alexandria" în manuscrise inedite*, R.I.T.L., XXXVII-XXXVIII, iul. 1989-iun. 1990, nr. 3—4/1—2, p. 315—329. (Restituiri).
Prezentarea, notele, transcrierea și glosarul aparțin Cătălinei Velculescu și Florentinei Zagraon.
529. Alexandru, prof. univ. Tiberiu, *Corp comun indivizibil*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 223—224. (Breviar).
Istoricul Arhivei Institutului de Etnografie și Folclor al Academiei Române.
530. Amzulescu, Alexandru I., *Repere și popasuri în cercetarea poeziei populare*. Postfața de Iordan Datcu, Buc., E. MINERVA, 1989, 388 p. (Universitas).
Rec. : Mihai Coman, *Popasuri mioritice*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 41, p. 19.
531. Andrei, Al., *Genuri și specii ale literaturii populare promovate de revista „Izvorașul"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 370—373.
532. Băghină, Doina, *Constantin Brâncoveanu între istorie și baladă*, L.L., f.a., 1990, vol. I, p. 87—94.
533. Boldureanu, Ioan Viorel, *Poetica cântecului ceremonial la Simeon Mangiuca*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 105—114 + note + rez. fr.
534. Brâncuș, Gr., *Un tip special de interogativă în balada populară*, L.R., XXXIX, 1990, nr. 2, p. 133—138. (Gramatica).
535. Butură, Valer, *Scurtă privire asupra comportamentelor culturii spirituale românești*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 543—553.
536. Caraman, Petru, *Studii de folclor*, Ed. îngrijită de Viorica Săvulescu. Studiu introductiv și tabel cronologic de Iordan Datcu, Buc., E. MINERVA, vol. I, 1987, 415 p. ; vol. II, 1988, 393 p.
Rec. : Al Dobre, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 79—83 ; I. Șeuleanu, STEAUA, XL, 1989, nr. 2 (501), p. 51.
537. Călin, Cornelia, *Pentru un model de cercetare etnofolclorică în urbanitate. Schițe chestionar. Chestionar general pentru stabilirea informatorilor reprezentativi*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 124—138.

https://biblioteca-digitala.ro

538. Chiţimia, I.C., *Aspecte ale metodologiei culegerii şi valorificării folclorului românesc* R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 413—417 + rez. fr. (Studii).
539. Chiţimia, I.C., *Valori permanente regionale şi naţionale în folclorul liric românesc*, R.E.F. tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 311—319.
540. Cîrstoiu, Constantin, *Argeşul — depozitar de comori folclorice*, ARGEŞ, XXIV, 1989, nr. 3 (210), p. 2.
541. Cîrşmariu, Tatiana, *Din spiritualitatea folclorului basarabean. Repertoriul folcloric al arcaşilor Moldovei „Arcul"*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 153—159.
542. Coatu, Nicoleta, *Consideraţii teoretice asupra metaforei folclorice*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 136—148.
543. Coatu, Nicoleta, *Sincretism şi figură (metafora descifrată) în relaţie cu textul oral-folcloric*, S.C.L., XLI, 1990, nr. 2, p. 113—125 + rez. fr.
544. Constantinescu, Nicolae, *Implicaţii teoretice în delimitarea categoriilor narative contemporane* M.S.F.L.A., seria IV, tom X (1988), Buc., E.A.R., 1990, p. 97—102. (Folcloristică).
Problemele ridicate de încadrarea riguroasă în „sistemul căreia îi aparţine de drept şi a delimitării, totodată, de speciile cu care se înrudeşte" a povestirii „sora mai mică a speciilor clasice" ale prozei populare.
545. Constantinescu, Nicolae, *Preocupări pentru studiul prozei populare în „Revista de etnografie şi folclor"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 378—380.
546. Constantinescu, Nicolae, *Un deziderat al cercetării folclorice actuale : redefinirea conceptelor*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 77—83 + rez. engl.
547. Constantinescu, Nicolae, *Lectura textului folcloric*, Buc., E. MINERVA, 1986, 233—236 p + tab. (Universitas).
Rec. : prof. I. Predescu, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 31.
548. Constantinescu, Nicolae, *Relaţiile de rudenie în societăţile tradiţionale. Reflexe în folclorul românesc*, Buc., E.A.R., 1987, 183 p.
Rec. : Otilia Hedeşan, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 291—295.
549. Constantinescu, Nicolae, *„Folclorul — cum trebuie înţeles", după 80 de ani*, L.L., f.a., 1990, vol. III—IV, p. 361—364. (Cronică).
Lecţia de deschidere a profesorului Ovid Densuşianu, din 9 nov. 1909, de la Facultatea de Litere, a precedat un curs care urma să trateze, după afirmaţiile profesorului „câteva puncte de istoria limbii, în special de semantică, în legătură cu fapte din domeniul folclorului".
Autorul articolului evidenţiază importanţa şi actualitatea acestei prelegeri densuşiene.
550. Constantinescu, Nicolae, *Literatura populară în şcoală: reconstituirea întregului*, L.L.R.E., XIX, 1990, nr. 3, p. 16 —18 (part. I) ; ibidem, nr. 4, p. 19—22 (part. II).
551. * * * *Culegeri de folclor. Colinde*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 305—324.
Colinde culese în 1985 de membrii Societăţii Studenţeşti de Etnografie şi Folclor în zona Făgetului. Transcrierea fonetică a textelor a fost realizată de Otilia Hedeşan.
552. David, Doina, *Câteva observaţii cu privire la limba lui I. Pop Reteganul. Pe marginea unei ediţii a poveştilor ardeleneşti*, A.U.T.F., XXVII, 1989, p. 19—28.
553. Deaconu, dr. Gh., *De veghe la izvoare*, IZVORAŞUL s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 1, 31.
554. Evseev, Ivan, *Simboluri folclorice*, TIM., E. FACLA, 1987, 223 p.
Rec. : Ioan Viorel Boldureanu, FOLC, LIT., VII, 1988, p. 298—302.
555. * * * *Folclor vechi românesc*. Antologie. Ed. îngrijită, prefaţă, note şi bibliografie de C. Ciuchindel, Buc., E. MINERVA, 1990, XXVII + 258 (—260) p.
Rec. : Iordan Datcu, *Folclor vechi românesc*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 212.
556. * * * *Folclorul parte integrantă a culturii contemporane*, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 18.
Fragmente din volumul prof. Mihai Pop, *Îndreptar pentru culegerea folclorului*, Buc., f. edit., 1967, 109 (—112) p.
557. Filipciuc, I., *Întreita vină a Meşterului Manole*, R.E.F., tom 35 (1990), nr 2, p. 197—199. (Note şi discuţii).
558. Frunză, Dumitru, *Cărţile populare. Pildele preaânţeleptului Esop*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 9.
559. Gălușcă Cîrşmariu, Tatiana, *Ecourile răscoalei lui Horea în tradiţia folclorică românească*, M.S.F.L.A., seria IV, tom X (1988), Buc., E.A.R., 1990, p. 75—80. (Folcloristică).
560. Georgescu, Nicolae, *Doinele Unirii*, LUC., XXXII, 1989, nr. 48 (1438), p. 6.
561. Goţia, Anca, *Receptarea folcloriului în „Foaie pentru minte, inimă şi literatură"*, APULUM, XXV, 1989, p. 543—555 + rez. germ.

https://biblioteca-digitala.ro

562. * * * *Graiul, etnografia și folclorul zonei Chioar.* Coordonatori : Gheorghe Pop și Ion Chișter, Baia Mare, f. edit., 1983, 464 p.
Rec. : Livius Bercea, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 295—298.

563. Guciu, Ioana, *Probleme de metodă în analiza baladelor haiducești*, L.L., f.a., 1990, vol. I, p. 77—86.

564. Hedeșan, Otilia, *Vocabular și cod etic tradițional. (Analiză de caz)*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 115 —124 + note + rez. fr.

565. Junghietu, Efim V., *Deslușiri. Articole despre folclor*, Chișinău, E. ȘTIINȚA, 1989, 300 (—304) p.
Lucrare în limba română tipărită cu caractere slave.

566. Kirileanu, G. T., *Scrieri* ,vol. I. Ed. îngrijită, studiu introductiv, note și indici de Constantin Bostan, Buc., E. MINERVA, 1989. (Restituiri).
Rec. : Z. Ornea, *Contribuții*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 37, p. 7. (Ediții).

567. Larionescu, Sanda, *Mutații funcționale și schimbări structurale în creația populară românească. Modele de transformare*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 389—397.

568. Leu, Paul, *Inedite la un monument al liricii folclorice românești*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 267—268. (Breviar).

569. Marinoiu, Costea, *Lumina satelor*, IZVORAȘUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 3, 24. (ARHIVA).
În Arhiva „Teodor Bălășel" din comuna Ștefănești, jud. Vâlcea, se găsește primul număr al revistei „Lumina satelor", rămas în manuscris, datând din 1912 și cuprinzând : *„Sfânta Duminică. Legendă populară"*, *„Proverbe și ziceri"*, *„Doru Dobrogenilor"* (poezie populară culeasă de C. Popescu-Călin) ș.a.

570. Mazilu, Dan Horia, *Traduceri în limba bulgară ale „Alexandriei" românești*, R.I.T.L., XXXVII-XXXVIII, iul. 1989-iun. 1990, nr. 3—4/1—2, p. 275—284. (Confluențe).

571. * * * *Mărgăritarele poporului*, IZVORAȘUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 10—13. (Arhiva).
Antologie inedită de folclor vâlcean (Țara Loviștei), cuprinzând datini din sărbătorile de iarnă, cântece ceremoniale, cântece lirice și dansul popular „Lanțul". Culegători : Ion Piloiu, Ion Șt. Lazăr, Vartolomei Todeci, Gh. Oprițescu și Maria Constantinescu.

572. Medan, dr. Virgil, *Pledoarie pentru autenticitate. Spiritualitatea țărănească și tineretul*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 4, p. 5.

573. Milaș, Constantin, *Introducere în stilistica oralității*, Buc., E.Ș.E., 1988, 271 p.
Rec. : D. D. Brașoveanu, C.L., XXXIV, 1989, nr. 1, p. 67—69.

574. Modorcea, Grid, *Miorița — simbol al speranței la români*, R.F., tom XXXVI (1989), nr. 5, p. 499—505.

575. Moise, Ilie, *Preocupări pentru valorificarea culturii populare în revista „Luceafărul" (1902—1914)*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 366—370.

576. Moise, Ilie, *Chestionarul — instrument de investigare și cercetare a culturii populare contemporane. (Chestionarul de folclor azi)*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 497—500.

577. Moise, Ilie, *Întâlnire cu stațornicia*, TRANSILVANIA, XVIII, 1989, nr. 7, p. 51.
Culegeri de folclor făcute la Gura Râului, lângă Sibiu.

578. Nițu, Marin D., *Mărgăritarele poporului*, IZVORAȘUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 8—9. (Arhiva).
Antologie monografică inedită a folcloristului vâlcean, cuprinzând *„Balada lui Petrică"* și un colind de fată logodită.

579. * * * *Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina*, vol. I.
Autori : Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion A. Floarea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, Buc., E.A.R., 1987, XXXIV + 284 p. + broșura.
Date despre localități și informatori, 420 p.
Rec. : I. Faiciuc, C.L., XXXIV, 1989, nr. 1, p. 59—63.

580. Oișteanu, Andrei, *Reminiscențe mitico-rituale în folclorul copiilor*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 51—80 + note + rez. engl.

581. Oișteanu, Andrei, *Motive și semnificații mitico-simbolice în cultura tradițională românească*, Buc., E. MINERVA, 1989, 335 (—337) p. (Universitas).
Cuprins : I. Motive și semnificații în colinda de tip „Furarea astrelor" ; II. Legenda românească a potopului ; III. Dendromitologie românească ; IV. Balaurul și solomonarul ; V. Labirintul ordine-haos + Index tematic + rez. engl.

582. Oișteanu, Andrei, *Istoricul unui termen folcloric : solomonarul*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 319—333.

https://biblioteca-digitala.ro

583. Onu, Liviu, *Manuscris „regăsit"*, S.C.L., XLI, 1990, nr. 4, p. 353—358 + rez. fr.
Manuscrisul cărţii a III-a, „Mântuirea păcătoşilor" (1641) care conţine „*Minunile Maicii Domnului*" (manuscrisul se află la B.A.R.).

584. Pavelescu, Amalia, *Retrospectivă folcloristică*, S.C., V, 1990, p. 413—415.
Prezentarea unor lucrări de folcloristică apărute între 1980—1990.

585. Pavelescu, Gh., *O valoroasă colecţie de folclor*, S.C., V, 1990, p. 291—298 + anexă + rez. germ.
Anexă: Textul piesei de Crăciun „Adam şi Eva", cunoscută în com. Vărădia de Mureş (jud. Arad), sub numele de „Pomul" (oraţie de nuntă din com. Boj, jud. Hunedoara); Strigături de nuntă din com. Răchita (jud. Alba).
Colecţia de folclor prezentată cuprinde materiale culese între 1930—1939 de prof. Petru Munteanu (prof. de română la Liceul „Aurel Vlaicu" din Orăştie).

586. Pop, Dumitru, *Codrul — motiv poetic fundamental în folclorul şi în literatura noastră tradiţională*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 3—17 + rez. fr. (Studii).

587. Pop, Dumitru, *Cercetarea vieţii folclorice româneşti din ultimele patru decenii şi arhivele noastre de folclor*, R.E.F., tom 35(1990), nr. 2, p. 131—139 + rez. engl.

588. Pop, Mihai şi Ruxăndoiu, Pavel, *Folclor literar românesc*. Curs de . . ., Buc., E.D.P., 1990, 300 (—304) p. (M.I.S., Univ. Buc.).

589. Pop, prof. dr. doc. Mihai, *Performarea şi respectarea poveştilor*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 9—14 + rez. engl.

590. Popescu, dr. Alexandru, *Gânduri despre . . . Folclor şi politică*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 5, p. 6.

591. Popescu, dr. Alexandru, *Cultura populară încotro?* ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 5, p. 6.
Lipsa unor hărţi ale folclorului şi obiceiurilor contemporane nu ne permite analiza temeinică a mutaţiilor survenite datorită influenţei exercitate de mass-media asupra creaţiei populare.

592. Popescu, dr. Alexandru, *Folclor dizident*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 7.

593. Popescu, dr. Alexandru, *Gânduri despre . . . Folclor la export. Monografiile săteşti*, ALBINA, s.n., I. (93), 1990, nr. 6, p. 6.

594. Popescu, Aurelian., *Ideea de dreptate şi libertate în cântecul popular*, Craiova, E.S.R., 1988, 249 (—252) p.
Rec.: Nicolae Bellu, *Aspectele ale luptei sociale şi naţionale în folclor*, RAMURI, f.a., 1989, nr. 4 (298), p. 14.

595. Robea, Mihail, M., *Tipologia folclorului românesc — aspecte teoretice şi metodologice în „Revista de etnografie şi folclor"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 374—378.

596. Robea, Mihail M., *Protecţia juridică a operelor folclorice*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p.371—373.

597. Sarău, Gheorghe, *Contributionos à l'histoire des recherches portant sur la langue et le folklore des Tziganes de Roumanie*, R.R.L., XXXV, 1990, nr. 2, p. 117—131.

598. Sevastos, Elena D.C., *Literatura populară*. Ed. îngrijită şi prefaţată de Ion Ilişiu, vol. I. *Cântece moldoveneşti. Nunta la români*. vol. II. *Poveşti. Naşterea la români*, Buc., E. MINERVA, 1990, XXX + 406 (—410) p. (vol. I); 235 (—239) p. (vol. II). (Ediţii critice de folclor).

599. Stroe, Emilia, *Scenarii mitico-fantastice în ritualul funebru. Esenţialitatea unei metafore: „dalbul de pribeag"*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 137—147 + note + rez. fr.

600. Teodorescu, Mirela şi Gheţie, Ioan, *Legenda Duminicii din Manuscrisul de la Ieud — text din secolul al XIV-lea?* L.R., XXXIX, 1990, nr. 2, p. 149—150. (Comentarii).

601. Ţăranu, Petru, *Folclorul dornean — argument al vechimii şi continuităţii*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 29 (1225), p. 6 (Restituiri).
Opiniile sunt susţinute cu fragmente din „*Balada Docici*", variantă culeasă chiar de autor.

602. Ţăranu, Petru, *Plutăritul în creaţia populară*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 30 (1226), p. 6. (Restituiri).
Referiri la „*Balada plutaşului*", din Ţara Dornelor (sunt redate fragmente din baladă).

603. Vasile, Marin, *Teorii folclorice româneşti în ultimele decenii*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 71—75 (part. I); ibidem, nr. 3, p. 253—257 (part. II); ibidem, tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 280—287 (part. III).
Cuprins: I. Teoria categoriilor folclorice (1. Gh. Vrabie; 2. Ov. Papadima); II. Teoriile oralităţii (1. Ov. Bîrlea; 2. Adrian Fochi); III. Teoriile textului (1. George Călinescu—folclorist; 2. Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, Folclor literar românesc; 3. Petru Ursache; 4. Nicolae Constantinescu).

604. Velculescu, Cătălina, *Folclor şi cultură comună*, L.L., f.a., 1989, vol. IV, p. 559—567.
Cultura comună este considerată cultura ca produs al diverselor pături sociale.

https://biblioteca-digitala.ro

605. Velculescu, Cătălina, *Alte două manuscrise cu „Fiziologul" românesc*, R.I.T.L., XXXVII, nr. 1—2, p. 325—328.
606. Velea, Stan, *Folclor românesc în Polonia*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 187—188.(Breviar). Creaţii folclorice româneşti traduse în limba polonă.
607. Vrabie, Gh., *Din estetica poeziei populare române. Analize stilistice şi literare*, Buc., E. ALB., 1990, 204 (—208) p. (Sinteze Lyceum).
608. Zărnescu, Narcis, *Nunţile necesare. (Eseu de mioritologie)*, ARGEŞ, XXIV, 1989, nr. 3 (210), p. 11 (part. I); ibidem, nr. 4 (211), p. 10 (part. II); ibidem, nr. 6 (213), p. 14 (part. III); ibidem, nr. 9 (216), p. 11 (part. IV). (Vitralii).
609. Zărnescu ,Narcis, *Misterele Mioriţei — ipostaze*, ARGEŞ, XXIV, 1989, nr. 10 (217), p. 8. (Vitralii).

IV.2. DEMONOLOGIE, MITOLOGIE, FOLCLOR RELIGIOS ŞI FOLCLORUL OBICEIURILOR

v. 112, 165, 198, 338, 345, 354, 370, 375, 396, 411, 416, 541, 571, 580, 581, 598, 771, 813, 822.

610. Antohi, Sorin, *Rădăcinile sacrului*, VATRA, XX, 1990, nr. 226, p. 19.
611. Avram, Vasile, *Reverberaţiile unui concept — mit, istorie şi filosofie în definirea sacrificiului naţional*, TRANSILVANIA, XIX (XCVI), 1990, nr. 1, p. 15 (part. I); ibidem, nr. 2, p. 28—30 (part. II); ibidem, nr. 3, p. 28—29 (part. III).
612. Baciu, Paul Eugen, *Sărbători şi rituri*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 51—52 (1230), p. 1.
613. Bănescu, prof. dr. Marcu, *Misterul magilor*, M.B., XXXIX, 1989, nr. 1, p. 12—19. Misterul magilor între adevărul biblic şi improvizaţiile populare.
614. Bot, Nicolae, *Cântecele cununii (Texte poetice alese)*. Antologie, prefaţă, note, indice de culegători, glosar şi bibliografie de . . ., Buc., E. MINERVA, 1989, 272 p. (Meşterul Manole). *Rec.*: Ion Şeuleanu, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 402—404.
615. Bucurescu, prof. Adrian, *Ipoteze. Un descântec get de la Sfinţeşti*, ARGEŞ, XXIV, 1989, nr. 3 (210), p. 10.
616. Caraman, Petru, *Descolindatul în orientul şi sud-estul Europei*. Studiu de folclor comparat. Partea a II-a. Rituri de descolindare. Expunerea diferitelor tipuri de practici de descolindare cu variantele lor. Studiu inedit. Text stabilit de Iordan Datcu, MEM. FOLC., tom. I (1987), 1990, p. 155—231 + rez. fr.
Iordan Datcu restituie cercetării folclorice o parte din acest studiu inedit (900 p. ms), terminat în 1939, pierdut în anii celui de al doilea război mondial, refăcut ulterior.
Cuprins: I. Restituirea darurilor, p. 155—159; II. Toiagul colindătorilor şi rolul său în cadrul descolindării, p. 159—170; III. Răpirea porţilor de la casa gazdei, p. 170—174; IV. Distrugerea porţilor gazdei, p. 174—175; V. Răpirea sau distrugerea laviţei de lângă poartă ori a podeţului din faţa porţii, p. 175—177; VI; Distrugerea gardului gazdei neprimitoare, p. 177; VII. Distrugerea ferestrei gazdei, p. 178; VIII. Spargerea oalelor de lut sau a strâchinilor şi în general a veselei casabile, p. 178 — 180; IX. Răpirea carului ori saniei gazdei sau a unor piese de la aceste vehicule, p. 180 — 184; X. Răpirea sau nimicirea plugului sau a altor unelte agricole, p. 184 — 185; XI. Răpirea sau răvăşirea altor unelte gospodăreşti, p. 185—187; XII. Alungarea păsărilor şi a vitelor din curtea gazdei, p. 187—189; XIII. Rituri speciale în dauna păsărilor, p. 189—191; XIV. Rituri în dauna recoltei gazdei, p. 191—193; XV. Practici de răzbunare asupra hogeagului şi vetrei casei sau asupra cuptorului de pâine, p. 193—194; XVI. Mânjirea casei, porţilor, gardului, . . . cu negru sau cu diferite impurităţi, p. 194—202; XVII. Alte prejudicii aduse casei gazdelor neospitaliere, p. 202 — 204; XVIII. Aducerea de mortăciuni sau schelete de animale în curtea gazdei şi alte practici cu caracter lugubru, p. 204—206; XIX. Imitarea glasului anumitor păsări, p. 206—207; XX. Incendiul simulat şi ritul provocării de incendiu, p. 208; XXI. Incuiatul sau blocarea uşii şi a porţilor gazdei, p. 209—210; XXII. Practici având de efect prejudicii fizice imediate aduse gazdelor sau chiar unor persoane străine, p. 211—213; XXIII. Furtul colindătorilor, p. 213—219; XXIV. Răzbunări tardive, p. 219—220; XXV. Consideraţii explicative asupra practicilor de descolindare în general, p. 220—224; XXVI. Răzbunările colindătorilor şi atitudinea gazdelor, p. 224—225; XXVII. Societatea rustică faţă de răzbunările colindătorilor, p. 226—230.
617. Cassirer, Ernst, *Între mytos şi logos*, CONTEMP. I.E., I, 1990, nr. 4, p. 5. (trad. G.E. Costandache).
618. Cojocaru, Nicolae, *Datini de iarnă din zona Câmpulungului Moldovenesc*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 327—328. (Breviar).

https://biblioteca-digitala.ro

619. Coman, Mihai, *Mitologie populară şi literatură naţională*, VATRA, XX, 1990, nr. 226, p. 15.
620. Coman, Mihai, *Mitologie populară românească. (vol.I). Viefuitoarele pământului şi ale apei*, Buc., E. MINERVA, 1986, p. 234.
Rec. : Ivan Evseev, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 281—288.
621. Coman, Mihai, *Mitologie populară românească. (vol. II). Viefuitoarele văzduhului*, Buc., E. MINERVA, 1988, XVII + 196 p.
Rec. : Nora Rebreanu, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p.587—588 ; Ion Şeuleanu, *Elemente de mitologie românească*, STEAUA, XL, 1989, nr. 4 (503), p. 6.
622. Coman, Mihai, *Asimetriile constitutive. Ob:eraţii pe marginea modelului cosmogonic popular*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 85—92 + bibl. + rez. fr.
623. Comanici, Germina, *Moş Crăciun în spiritualitatea populară românească*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 36—45.
624. Constantinescu, Nicolae, *Mitul etnogenezei — rădăcini străvechi şi semnificaţii actuale*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 148—152.
625. Creţu, Vasile T., *Categoria obiceiurilor tradiţionale*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 81—104 + + note + rez. fr.
626. Cristea, pr. Simion, *Ouă roşii*, RENAŞTEREA, s.n., 1990, nr. 4, p. 8.
627. Cristescu, Nicolae, *Obiceiuri de primăvară şi de vară din zona de munte a Banatului*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 49—62 + rez. germ.
628. Cuceu, Ion şi Cuceu, Maria, *Vechile obiceiuri agrare româneşti. Tipologie şi corpus de texte*, I, Buc., E. MINERVA, 1988, 256 p.
Rec. : Nicolae Bot, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 378—379.
629. David, Gh., *Datini pascale la români*, M. IST., XXIV, 1990, nr. 4 (277), p. 14.
630. Drăgan, Radu, *Muntele şi peştera*, R.I.T.L., XXXVII-XXXVIII, iul. 1989-iun. 1990, nr. 3—4/1—2, p. 94—100. (Mytos şi Logos).
Fixarea în spaţiu a miticului munte Kogaionon.
631. Drăgulescu, dr. Constantin, *Ocrotirea naturii reflectată în vechile obiceiuri şi credinţe populare*, R.M.M. [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 3, p. 87—89 + bibl.
632. Eliade, Mircea, *Maica Domnului*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 4, p. 3.
Reproducerea unei conferinţe radiofonice din februarie 1936.
633. Eliade, Mircea, Disperare sau credinţă, CONV. LIT., s.n., f.a., 1990, nr. 8 (1253), p. 8.
Fragmente din ,,Le mythe de l'eternel retour", tradus de Valeriu Gherghel.
634. Eminescu, Mihai, *Paştele*, CONV. LIT., s.n., f.a., 1990, nr. 8 (1253), p. 7.
635. Galeriu, pr. prof. Constantin, *Taina Sfintelor Paşti*, ASTRA, XXV, nr. 3 (222), p. 1.
636. Kereny, Karl, *Despre originea şi fundamentul mitologiei*. Traducere de Adriana Babeţi, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 22 (1210), p. 6.
637. Klein, Hans, *Obiceiuri şi tradiţii de primăvară ale naţionalităţii germane din zona de munte a Banatului* (II), TIBISCUM, VII, 1988, p. 105—106 + rez. rom.
Continuând studiul început în vol. VI al revistei TIBISCUM şi bazându-se pe culegerile personale de folclor, autorul se opreşte asupra ,,unui obicei unic în zona Banatului şi chiar în ţară" : ,,Semănatul inului".
638. Kernbach, Victor, *Dicţionar de mitologie generală*. Prefaţă de Gh. Vlăduţescu. Referenţi ştiinţifici : Al. Tănase, Gh. Vlăduţescu. Redactare şi coordonare lexicografică : Rodica Pandele, Buc., E.Ş.E., 1988, 666 p.
Rec. : Constantin Crişan, *Mitologia, ştiinţă cu ,,n" frontiere*, LUC. XXXIII, 1990, nr. 48, p. 11.
639. Lăcătuşu, Violeta, *Mitul iubirii incompatibile*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 26 (1222), p. 5.
Poezia populară ,,*Şoimul şi floarea fragului*" din colecţia V. Alecsandri pune în circulaţie mitul iubirii incompatibile, preluat şi prelucrat superior în ,,Luceafărul" de M. Eminescu şi în balada ,,Riga Crypto şi lapona Enigel" de Ion Barbu.
640. Marta, Elena, *Naşterea. Tradiţii, credinţe şi obiceiuri din judeţul Caraş-Severin*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 71—83 + rez. germ.
641. Mazilu, Dan Horia, *Un mit al începuturilor. Radu Negru*, ARGEŞ, I (XXV), 1990, nr. 3 (222), p. 5.
642. Medan, dr. Virgil, *Colindul lui Gheorghe*, IZVORAŞUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 7—8. (Mărgăritarele poporului).
Folcloristul publică un colind cules în 25.12.1986, cătunul Lupului, Ţara Loviştei.
643. Mihăilescu, Nicolae, *Datini şi obiceiuri din zona ,,Valea Sebeşului", judeţul Caraş-Severin*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 63—69 + rez. engl.
644. Mihăilescu, înv. Nicolae, *Mâlcălău (Sărbătoarea înfrăţirii tinerimii)*, IZVORAŞUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 6. (Mărgăritarele poporului).

https://biblioteca-digitala.ro

645. Mihăilescu, Vintilă și Răutu, Radu, *„Fiertul mărgicii" o reprezentare cosmogonică arhaică*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 431—440.
Se încearcă reconstituirea imaginii posibile a unui străvechi ritual mitic din folclorul român, cunoscut sub denumirea de „fiertul" sau „bătutul" mărgicii, care relatează despre „nașterea" balaurului.

646. * * * *Mitologie românească. Noi lecturi ale Mioriței*. Anchetă realizată de Ion Filipciuc, V.R., LXXXIV, 1989, nr. 5, p. 26—37.
Răspund la anchetă : Nicolae Boboc, I. C. Chițimia, Nicolae Cojocaru, Gheorghiță Geană, Ion Popescu Sireteanu, Nicolae Steihardt și Sorin Vieru.

647. Moanță, Ion, *Rădăcini antice ale colăcăriei*, AN. I.E.F., s. n., I, 1990, p. 176—187.

648. * * * *Nunta la români. Orații*. Ed. îngrijită de Ion Moanță. Prefață de Ioan Alexandru, Buc., E. MINERVA, 1989, 189 (—192) p. (Meșterul Manole).

649. * * * *Obiceiuri și datini de Sfintele Paști. Ouăle roșii*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 3, p. 12.
Articol reprodus din ALBINA nr. 15 din 10 apr. 1936.

650. Olteanu, A. Gh., *Soarele și luna — semnificații cosmo-sociologice*, L.L., f.a., 1989, vol. III, p. 382—388.

651. Oișteanu, Andrei, *Repere magico-mitice ale locuirii tradiționale*, R.I.T.L., XXXVII-XXXVIII, iul. 1989-iun. 1990, nr. 3—4, 1—2, p. 101—106.

652. Pagu, Petru, *Ritualul de nuntă în comuna Târnova, județul Caraș-Severin*, TIBISCUM, VII, 1988, p. 85—91 + rez. fr.

653. Paler, Octavian, *Mituri vechi sau mituri moderne? Istorie și legendă*, R. LIT., XXII, 1989, nr. 11, p. 19.
Iliada între legendă și adevăr.

654. Parpală, Emilia I., *Poetica de rit funebru*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 215—223 + + rez. fr.

655. Pavelescu, Gheorghe, *Nedeile pastorale din Munții Sebeșului*, APULUM, XXV, 1989, p. 557—570 + rez. germ.

656. Percek, dr. Arcadie, *Oul, minune ovală*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 4, p. 8.

657. Pop, Dumitru, *Obiceiuri agrare în tradiția populară românească*, Cluj-Napoca, E. DACIA, 1989, 216 p.
Cuprins : Obârșie și continuitate etnică în lumina riturilor și obiceiurilor noastre populare. (În loc de prefață) (p. 5—11) ; Între obiceiurile calendaristice și cele legate de vârstele omului (p. 12—24) ; Plugușorul-sinteză folclorică românească (25—132) ; Paparuda (p. 132—144) ; Caloianul (p. 145—170) ; Drăgaica (p. 171—201) ; Imagini de colindă în cântecul ceremonial de seceră (p. 202—212) ; Indice de nume (p. 213—215).
Rec. : Al. Andrei, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 585—586 ; Nicolae Ciurea Genuneni, IZVORAȘUL, s.n., I (93), 1990, nr. 1, p. 31 ; Ilie Moise, *O nouă sinteză folclorică românească*, TRANSILVANIA, XVIII (XCV), 1989, nr. 10, p. 50.

658. Popa, I.I., *Colinde, colinde*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 51—52 (1230), p. 10.
Cinci colinde reproduse dintr-un manuscris primit de autor în 1970 de la Bugiu Victor, ce le culesese în 1940 din zona Birchiș-Ostrov.

659. Popescu, dr. Alexandru, *Obiceiuri populare la „Actualități"*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 7.

660. Rusu-Togan, Gherasim, *Apa, stare de oglindă*, TRANSILVANIA, XVIII (XCV), 1989, nr. 2, p. 47—48.
Procedeele rituale în care este implicată apa.

661. Secărea, Ion, *Colind*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 1 (220), p. 8
Reproducerea unui fragment din Dumitru Pop *„Obiceiuri agrare în tradiția populară românească"*. (v. 657).

662. Sorescu, George Șt., *Mit și dimensiuni mitice*, RAMURI, f.a., 1989, nr. 6 (300), p. 4.
Influența mitologiei autohtone și universale asupra operei eminesciene.

663. Stăniloaie, pr. prof. Dumitru, *Învierea lui Hristos și logica deplină a existenței*, CONV. LIT., s.n., f.a., 1990, nr. 8 (1253), p. 5.

664. Stoia, Gruia, *De la cultura „polivalentelor" la polivalența culturii*, ACT. MUZ., I, 1990, nr. 2, p. 4.

665. Surdu, Alexandru, *Obiceiul junilor brașoveni*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 3 (222), p. 1.
Obicei practicat din vechime la Sf. Nicolae, la Crăciun și la Paști, păstrat numai în Brașov.

666. Surdu, Alexandru, *Obiceiul junilor brașoveni. Regulamentul junilor (1894)*, ASTRA, XXV, 1990, nr. 4 223), p. 1.

667. Șuștea, Adrian, *Folclor și mitologie în paginile „Revistei de istorie și teorie literară"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 17—18 (Breviar).

https://biblioteca-digitala.ro

668. Șuștea, Adrian, *Buricul pământului*, TRANSILVANIA, XIX (XCVI), 1990, nr. 2, p. 48—49. (Cultura).
„...gândirea poporană consideră că buricul pământului este „locul de unde a început crearea lumii".
669. Tamaș, pr. prof. Ioan, *Când și cum sărbătorim Paștele*, CRONICA, XXV, nr. 17 (1207) în L.D.L., I, 1990, nr. 2, p. II.
670. Tohăneanu, G.I., *Colinde, colinde!*, ORIZONT, s.n., II, 1990, nr. 51—52 (1230), p. 11. Poezii eminesciene cu conținut religios, în paralel cu creații populare.
671. Trepteanu, Gh. I., *Marea piramidă, „miracol" al civilizației luciferice*, ARGEȘ, I (XXV), 1990, nr. 3 (222), p. 5.
Universalitatea mitului solar și semnificația ezoterică a verbului „a lumina".
672. Turcuș, Aurel, *Jertfa zidirii — atestări inedite*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 28 (1167), p. 6. Mărturii documentare bănățene.
673. Țuțea, Petre, *Mircea Eliade*, FAMILIA, 26 (126), 1990, nr. 2 (294), p. 10 — 11 (part. I); ibidem, nr. 3 (295), p. 10 (part. II); ibidem, nr. 4 (296), p. 10—11 (part. III); ibidem, nr. 5 (297), p. 10 (part. IV); ibidem, nr. 6 (298), p. 12 (part. V); ibidem, nr. 7 (299), p. 10—11 (part. VI); ibidem, nr. 8 (300), p. 10 (part. VII); ibidem, nr. 9 (301), p. 8,18 (part. VIII).
674. Vulcănescu, Romulus, *Mitologia română*, Buc., E.A.R., 1985, 712 p.
Rec.: Ivan Evseev, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 271—275.

IV.3. FOLCLOR LITERAR.

IV.3.1. *Paremiologie (proverbe, zicători)*

v. 141, 176, 211, 212, 214, 569, 764, 772.
675. Dobre, Alexandru, *Note asupra proverbului românesc* (I), MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 143—153 + rez. engl.
676. Junghietu, Efim, *Paralele tipologice moldo-bulgare în paremii*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 171—175.
677. Popescu, dr. Alexandru, *Gânduri despre ceartă, sfadă, gâlceavă, vrajbă*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 7, p. 7.
678. Stanciu, Dumitru, *Prezențe românești în paremiologia universală*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 75—79.

IV.3.2. *Folclor în proză*

IV.3.2.1. *Basmul*

v. 129, 134, 143, 154, 199, 552, 589, 814.
679. * * * *Basme*. I. Postfața de George Muntean, Buc., E.A.R., 1989, 189 (—191) p. + glosar + postfață + tablă de materii de autori.
Volumul reproduce basme din „*Antologie de literatură populară. Basmul*", II, Buc., E.A.R., 1956. Selecția aparține redacției, cuprinzând douăzeci și două de basme culese de M. Eminescu, N. Filimon, I.C. Fundescu, P. Ispirescu, T. Pamfile, G.I. Pittiș, I. Pop Reteganul, D. Stăncescu, Al. Vasiliu, C. Rădulescu-Codin și trei apărute în „Convorbiri literare", respectiv „Șezătoarea".
680. * * * *Basmul cu soarele și luna. (Din basmele timpului și spațiului)*. Antologie, prefață și bibl. de Iulian Chivu, Buc., E. MINERVA, 1989, 267 (—271) p. (Meșterul Manole).
Rec.: I[ordan] D[atcu], *Basmul cu soarele și luna*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5. p. 492. (Breviar).
Recenzorul precizează că textele sunt selectate din culegeri aparținând lui I. Pop-Reteganul, Ov. Birlea, Ion Nijloveanu, Miron Pompiliu ș. a.
681. Bălășel, pr. Teodor, *Moșneagul întinerit*, IZVORAȘUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 3. (Arhiva).
Povestea aflată în „Arhiva Teodor Bălășel", satul Dobrușa, com. Ștefănești, jud. Vâlcea.
682. Datcu, Iordan, *Un volum necunoscut al lui Dumitru Stăncescu*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 392—394.
Descoperirea volumului „*Basme și snoave culese din gura poporului*" de D. Stăncescu, Buc., Librăria H. Steinberg, Strada Șelari, 18, 1894, 136 p.
683. Dumitrașcu, I.N. și Nanu, Dimitrie Al., *Basme, legende, snoave și cântece populare românești*. Culegere de... Ed. îngrijită de Vasile Zamfir și Rodica Nanu. Buc. E. MINERVA, 1989, 334 (—335)p. (Folclor din Oltenia și Muntenia, vol. IX).
684. Ispirescu, Petre, *Legende sau Basmele românilor*. Prefață de N. Constantinescu, Buc., E. MINERVA, 1989, 333 (—335) p. (Meșterul Manole).

https://biblioteca-digitala.ro

685. Leu, Paul, *Contribuția lui S. Fl. Marian la cunoașterea basmelor cu animale*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 187—190. (Note și discuții).
686. Marian, S. Fl. *Basme populare românești*. Ed. îngrijită și prefață de Paul Leu, Buc., E. MINERVA, 1986, XXVI + 526 p.
Rec.: Cornelia Mânicuță, R.E.F., tom 35 (1990), p. 298—299.
687. Nedelcuț, Daniela, *Perspective mitice de interpretare a basmului*, RAMURI, f.a., 1989, nr. 3 (297), p. 14.
688. Nișcov, Viorica, *Logică și strategie narativă în basmul popular românesc*, R.I.T.L., XXXVII, 1989, nr. 1—2. p. 255—259. (Texte și pretexte).
689. Paliga, Sorin, *Zeități feminine ale basmelor românești : zânele și Sânzienele. Originea cuvintelor și a cultului profan*, L.R., XXXVIII, 1989, nr. 2, p. 141—151.
690. Păun, Octav și Angelescu, Silviu, *Basme, cântece bătrânești și doine*, Buc., E. MINERVA, 1989, L + 350 p. (Folclor din Oltenia și Muntenia, vol. X).
691. Pop-Reteganul, Ion, *Povești populare*. Tabel cronologic și glosar de Doina David, TIM., E. FACLA, 1989, 438 (—440) p.
Textul poveștilor este reprodus după Ion Pop-Reteganul „*Povești ardelenești. Basme, legende, snoave, tradiții și povestiri*". Ed. îngrijită și studiu introductiv de Vasile Netea, Buc., E. MINERVA, 1986.

IV. 3.2.2. Legenda

v. 47, 225, 269, 569, 600, 581, 683, 742, 767, 776.

692. Alexandru, Ion T., *Reflexii ale nunții în legenda populară etiologică cosmogonică românească — un caz inedit de intertextualitate folclorică*, AN. I.E.F., s. n., I, 1990, p. 84—96.
693. Codreanu, pr. Iorgu, *Schitul Bujoreni*, M.M.S., LXV, 1989, nr. 1, p. 110—111.
Schitul Bujoreni sau al Măgariului din cuprinsul Eparhiei Romanului și Hușilor se află la NE de Bârlad. Întemeierea lui este legată de o legendă relatată de autorul articolului.
694. Dudaș, Florin, *Nouvelles roumaines sur les guerres napoléoniennes*, R.E.S.E.E., tome XXVII (1989), nr. 3, p. 247—256.
Legendă românească în versuri, circulând în Crișana și descoperită de Iacob Radu în 1923 printre scrisorile lui Gh. Șincai.
695. Duțu, Alexandru, *Constantin le Grand dans l'imaginaire de la Cour de Constantin Brâncoveanu*, R.E.S.E.E., tome XXVIII (1989), nr. 1—2, p. 27—35.
696. * * * *Legende populare românești*. Antologie. Ed. îngrijită, cuvânt înainte, note, glossar, bibliografie de Nicoleta Coatu, Buc., E.S.T,. 1990,
697. Nasta, Atanasie, *Geniul Punții din Arta*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 510—508.
Legenda aromână „Puntea din Arta".
698. Șuștea, Adrian, *Problema devenirii în cosmogonia populară*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 45—58 + rez. fr.
699. Șuștea, Adrian, *Despre o anume treaptă a realității cosmice sau despre începutul devenirii*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 141—154 + rez. engl.
700. Tonciulescu, Paul, *Manuscrisul de la Ieud. Considerațiuni noi privind legenda Sfintei Duminici și a scrisului în limba română*, ARCA. I, 1990, nr. 3, p. 10.

IV.3.2.3., Snoava

v. 278.

701. Cancicovici, Mihai Alexandru, *Păcală — universalitatea unui motiv comic din snoava populară românească*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 116—123.

IV.3.3. FOLCLOR VERSIFICAT ȘI CÂNTAT.

v. 158, 192, 272, 530, 568, 569, 571, 598, 607.

IV.3.3.1.Balada

v. 83, 532, 534, 557, 563, 578, 608, 609, 733.
702. Boboc. Alexandru, *Mioriția, ca instituire valorică și formă de viață.*" *Lumea mioritică*" *în perspectiva filozofiei culturii* (III), R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 25—44 + rez. fr.
v.: R.E.F., tom 32 (1987), nr. 1, p. 19—31 + note + rez. fr. (part. I); ibidem, tom 32 (1987), nr. 2, p. 141—154 + note + rez. fr. (part. II).

https://biblioteca-digitala.ro

703. Dona-Roşu, Dumitra, *Prima traducere în engleză a „Mioriţei"*, R.I.T.L., XXXVII, 1989, nr. 1—2, p. 209—212. (Confluenţe).
704. Drăgan, Maria, *„Mănăstirea Argeşului" — geneză şi motive*, L.L.R. E., XIX, 1990, nr 1, p. 23—25.
705. Floarea, Mihai, *Iovan Iorgovan — perspective stilistice*, L.L., f.a., 1990, vol. II, p. 216—223.
706. Ispas, dr. Sabina, *Balada populară românească — argumente şi comentarii*, AN.I.E.F., s.n., I, 1990, p. 160—171.
707. * * * *O capodoperă a baladei româneşti : Toma Alimoş*. Ed. critică şi studiu introductiv de Iordan Datcu şi Viorica Săvulescu, Buc., E. MINERVA, 1989, 312 p. + il.
Rec. : Al. Amzulescu, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 401—402 ; Z. Ornea, *Formula sufletească a românului*, R. LIT., XXIII, 1990, nr. 19, p. 9 ; dr. Ioan Şt. Lazăr, IZVORAŞUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 29—30.
708. * * * *Poezii populare româneşti. Balade, doine, colinde, descântece, ghicitori*. Culegere de I. Nijloveanu, 2 vol., Buc., E. MINERVA, 1989, XXXVIII, 476 (—478) p. (vol. I) ; 450 (—452)p. (vol.II). (Folclor din Oltenia şi Muntenia, vol. XII).
Rec. : Iordan Datcu, *Un folclorist cu o operă bine constituită*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 154. (Breviar).
709. * Prichici, Dumitru, *Vitejii neamului*, Buc , E.I.C., 1990.
Balade româneşti repovestite în proză.
710. Romalo, Dan, *Mioriţa — baladă populară sau mit filozofic?*, R. LIT., XXXIII, 1990, nr. 30, p. 5.
711. Steţco, Valerica, *Poezii populare din Ţara Maramureşului*, Buc., E. MINERVA, 1990, 357 (—359) p. (Folclor din Transilvania, vol. IX).

IV.3.3.2. Cântece şi doine

v. 708.

712. Amzulescu, Al. I., *Cântecul „propriu-zis" în Muscel. Aspecte actuale* (I), MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 15—44 + rez. fr.
Frag. din capitolul final al studiului monografic *„cântecul „propriu-zis" în Muscel"*. Întreaga lucrare este o cercetare sistematică a repertoriului şi mentalităţilor din comuna Poenari (satul Jugur) şi com. Nucşoara, unde cercetătorul a revenit după 27 de ani.
713. Bilţiu, Pamfil, *Poezii şi poveşti populare din Ţara Lăpuşului*, Buc., E. MINERVA, 1990, XLIII + 542 p. (Folclor din Transilvania, vol. X).
714. Bulboacă, Ionel, *Cântecele dorului. Poezii populare din Transilvania*. Prefaţă de Ov. Papadima, Cluj-Napoca, E. DACIA, 1989, 225 (—228) p.
Prefaţa cu titlul „Ion Bulboacă şi culegerea sa folclorică" este urmată de 11 capitole, un indice de informatori şi o bibliografie.
Cuprins : Cap. I. Cântece de dor (p. 16—40) ; cap. II. Cântece de dragoste (p. 42—58) ; cap. III. Cântece de noroc, înstrăinare şi blesteme (p. 60—72) ; cap. IV. Cântecele anotimpurilor şi de muncă (p. 74—86) ; cap. V. Cântece despre natură (p. 88—96) ; cap. VI. Cântece din bătrâni (p. 98—104) ; cap. VII. Cântece de răscoală. a. Cântecele lui Horea (p. 108—110) ; b. Cântecele Iancului (p. 111—114) ; c. Cântece însângerate din '907 (p. 115—116) ; cap. VIII Cântece şi scrisori din război (p. 118—130) ; cap. IX. Colinde şi urări de Anul Nou (p. 132—148) ; cap. X. Strigături (p. 150—200) ; cap. XI. De la nuntă (p. 202—210) .
715. Dumitrescu-Bistriţa, Gh. N., *Popas în amintiri*, IZVORAŞUL, s.n., II, (XXIV), 1991, nr. 2, p. 2. (Documentar).
Primul cântec popular cules de folcloristul Gh. N. Dumitrescu-Bistriţa, în 1913, de la Octavian Popescu din Argeş, „Dunăre, apă vioară".
716. Robea, Mihail M., *Cântece din gura poporului*, R.E.F. tom. 35 (1990), nr. 1, p. 102. (Breviar).
Patru cântece de cătănie din 1911.

IV.3.3.3. Strigături şi ghicitori

v. 585, 708, 714.

717. * * * *Cinel, cinel...* Copertă şi il. de Birschi Grunder, Buc., E.I.C., 1990, 58 (—60) p.
Cap. I. Ghicitori din folclor (culese de Artur Gorovei, Pamfil Bilţiu, Marieta Sfetaru) ; cap. II. Alte ghicitori (ghicitori de autor).

https://biblioteca-digitala.ro

IV.4. ETNOMUZICOLOGIE

v. 80, 106, 271, 277, 281, 282, 289, 300, 308, 309, 310, 316, 786, 818, 824, 826.

718. Alexandru, Tiberiu, *Cronica discului. Alexandru Bidirel. Un virtuose du violon/A virtuoso of the violin. „Trésors folkloriques roumains"*. Buc., 1974), Electrecord, STM-EPE 1993. *Silvestru Lungoci — Un virtuose des flûtes Roumaines/A virtuoso of the Roumanian flutes.* „Trésors folkloriques Roumains", Electrecord, STM-EPE o1o23 (Buc., 1975), E.R.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 361—367.
Cei doi rapsozi din Țara de Sus, Al. Bidirel — vioară și Silvestru Lungoci — tilincă, fluieraș și fluier mare moldovenesc, nai și cimpoi, virtuozi instrumentiști populari.

719. Alexandru, Tiberiu, *Cronica discului, Mioara Pitulice, „Mierlă, mierlă cântătoare"*. Orchestra Ion Albeșteanu. Redactor muzical : Ștefan Cărpănceanu. Electrecord ST-EPE o331o (Buc., 1988). Muzică din Muntenia, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 361—367.

720. Alexandru, Tiberiu, *Cronica discului. Luca Novac. Un vituose de taragote/A virtuoso of the taragot.*„Trésors folkloriques Roumains" Orchestra Radu Simion. Electrecord ST-EPE 03317 (Buc., 1988), R.E.F. tom 34 (1989), nr. 2, p. 156—158.
Se subliniază inutilitatea acompaniamentului de țambal în piesele bănățene. Este recomandat ca model artistul bănățean Iosif Cocoș.

721. Alexandru, Tiberiu, *Discuri de odinioară*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 249—253.
Discuri înregistrate în 1905 de Casa Pathé -Frères din Paris, la Oravița, cu orchestra fraților Alexa, Carol (Carl) și Iosif Bircă.

722. Bilțiu, Pamfil, *Figuri de rapsozi populari : Ana Dumuță*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 555.
Depozitară și creatoare de folclor maramureșean.

723. Birleanu, Viorel și Bucescu Florin, *Melodii de joc din Moldova*, Iași, C.M.U.I., 1990, 554 (—556) p. + note muzicale (multigr.). (Caietele Arhivei de Folclor, IX).
Rec. :I[ordan] D[atcu], *Caietele Arhivei de Folclor a Moldovei și Bucovinei*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 139. (Breviar).

724. Buescu, Corneliu, *Cronica discului*, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 3, p. 163—164. (Discografie).
Prezentarea a trei discuri cu muzică religioasă : 1. Roumanian Byzantine Liturgy (vechi melodii tradiționale ale Bisericii Ortodoxe—aranjament prof. Nicolae Lungu) ; 2. Romanian Byzantine Hymns (zece cântece bizantine tradiționale) ; 3. Romanian Christmas Carols (Colinde de Crăciun).

725. Chelcea, Ion, *Considerații etnografice cu privire la bucium, tulnic și trâmbiță*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 58—65.

726. Ciobanu, Gheorghe, *Melodia din Rohonczy Codex*, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 2, p. 59—72 + rez. engl. (Istoriografie).
Manuscrisul Rohonczy Codex se află la Biblioteca Academiei de Științe din Budapesta și cuprinde, după opinia etnomuzicologului nostru, cea mai veche melodie românească cunoscută până în prezent.

727. Ciobanu, Gheorghe, *Formulele melodice — elemente structurale în muzica ecleziastică și folclorică*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 333—341.

728. Cosma, Viorel, *Muzicieni din România. Lexicon bio-bibliografic*. Vol. I. A—C, Buc., E. MUZICALĂ, 1989, 335 p., il.
Rec. : Iordan Datcu, *Lexicon muzical de referință*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 367—368 ; Doru Popovici, MUZICA, XXXIX, 1989, nr. 7 (438), p. 34 ; Magdalena Ivan, ARGEȘ, XXIV, 1989, nr. 7 (214), p. 13.

729. Cosma, Viorel, *Cine a compus cântecul Ianculuí?*, M.IST., XXIII, 1989, nr. 5 (226) p. 22—23.

730. Cosma, Viorel, *Despre muzică și muzicologia românească*, ATENEU, 27, 1990, nr. 2 (243), p. 14.
Convorbire realizată de Anca Florea.

731. Cristescu, Constanța, *Forma arhitectonică a semnalelor de toacă : polifonii de toace*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 225—238 + 11 anexe + bibl. + rez. fr.

732. Diamandi, Saviana, *Pe marginea unui articol al lui George Breazul, pretext pentru o incursiune în istoricul cercetărilor tracologice muzicale*, T.D., tom XI (1990), nr. 1—2, p. 277—281 + + rez. germ.
Se pleacă de la articolul „*Idei curente în cercetarea cântecului popular. Moduri pentatonice și prepentatonice*" de Gh. Breazul, articol apărut în 1947 și reeditat în „Studii de muzicologie", 1965, p. 7—62.

https://biblioteca-digitala.ro

733. Florea, Eleonora, *Eposul muzical moldovenesc*, Chişinău, E. ŞTIINŢA, 1989, 120 p.
Lucrare în limba rusă cu o culegere de 21 de cântece moldoveneşti. Textele cântecelor sunt în limba română.

734. Ghircoiaşu, Romeo, *Musical theory and practice in South-Eastern Europe and Mesopotamia, in the light of the ancient culture and the folklore. A comparative study*, T.D., tom XI (1990), nr. 1—2, p. 270—276 + bibl. (Arheomuzicologie).

735. Iederan, Dumitru, *Taraful codrenesc*, cu o „Notă marginală" de Tiberiu Alexandru, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 441—458 + note + exemple muzicale + 7 foto.
Cuprins : a. Despre instrumentele muzicale ale tarafului codrenesc şi rolul lor orchestral ; b. Despre melodia instrumentală din Codru şi interpretarea ei ; c. Note la exemplele muzicale.

736. Kahane, Mariana şi Georgescu-Stănculeanu, Lucilia, *Cântecul zorilor şi bradului. (Tipologie muzicală)*, Buc. E. MUZICALĂ, 1988, 822 (—824) p. + 69 ta., 28 facs. (I.C.E.D.). (Colecţia naţională de folclor).
Din cuprins : Caracterizarea şi clasificarea materialului. Anexe, sumar în limba engleză, notă bilingvă asupra ediţiei, caracterizarea şi clasificarea materialului, bibliografie selectivă, tabele, corpus de melodii, note la melodii, texte poetice, note la textele poetice, catalogul pieselor cuprinse în „Corpus de melodii şi texte poetice", indice de asociaţii centrale (grupe de variante), indice de localităţi, anexe (suplimente documentare la „Corpusul de melodii").
Rec. : Ianca Staicovici, *Cîntecul zorilor şi bradului — O monumentală antologie folclorică*, RAMURI, f.a., 1989, nr. 7 (301), p. 12 ; Marin Marian, *Cântecul „zorilor" şi „bradului"*, MUZICA, XXXIX, 1989, nr. 3, (438) ; Tiberiu Alexandru, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 261—266 ;
Cristina Rădulescu-Paşcu, CONTEMP. f.a., 1989, nr. 26 (2222), p. 8—9.

737. Marian, Marin, *Constantin Brăiloiu şi viaţa ulterioară a etnomuzicologiei*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 289—307.

738. Marian-Bălaşa, Marin, *Despre colinda doinită*, MEM. FOLC., tom I (1987), 1990, p. 93—142 + rez. fr.
Cuprins : I. Un subiect capabil de a impune ambele revizuiri : II. Opinii parţiale generalizate şi prejudecăţi servite drept certitudini ; III. Rubatizarea colindei clasice şi specia barocă a „colindei doinite" ; IV. Drumul dintre giusto-silabic către parlandorubato ; V. Colinda doinită în Estul Moldovei ; VI. Semnificaţia colindei doinite : interferenţă de genuri, evoluţie stilistică sau adecvare funcţională ? ; VII. Concluzii şi teze finale.

739. Moldoveanu, diac. conf. dr. Nicu, *Macarie Ieromonahul (1770—1836) trăducător, compozitor, copist, tipograf*, B.O.R., CVIII, 1990, nr. 1—2, p. 116—137.

740. Pavelescu, Gh., *Vechi cântece populare culese din zona Sebeşului*, S.C., V, 1990, p. 209—268 + note + anexă + rez. germ.
Materiale folclorice culese în sec. al XIX-lea de Friederich Schuster şi Zaharia Bena.

741. Popa, Steluţa, *Consideraţii asupra fondului muzical al folclorului basarabean existent în Arhiva I.E.F. — Bucureşti*. AN.I.E.F., s.n., I, 1990, p. 188—192.

742. Rădulescu, Mihai, *Originea instrumentelor muzicale în legendele românilor şi alte tradiţii privitoare la ele*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 395—399.
Cuprins : I. Introducere la o mitologie muzicală ; II. Scripca.

743. Rădulescu-Paşcu, Cristina, *Notaţii de folclor muzical în primul deceniu al sec. XX în Bucovina*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 485—491.

744. Rădulescu, Speranţa şi Diculescu, Felicia, *Evoluţia acordajului viorii populare din Ţara Oaşului*, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 3, p. 87—103 + il. + note muzicle + note + rez. engl. (Etnomuzicologie).

745. Rădulescu, Speranţa, *Tendinţe în evoluţia muzicii noastre folclorice*, MUZICA, XXXIX, 1989, nr. 6 (441), p. 5,7.

746. Sulităeanu, Ghizela, *O mărturie antică în folclorul săsesc. Bocetul (Klauen) în sistemul de proză melopeică*, S.C., V, 1990, p. 153—187 + note + semne fonetice + mic glosar săsesc-germ-rom. + 6 exemple (texte + note muzicale) + rez. germ.

747. Sulităeanu, Ghizela, *Pauza ca element componistic în folclorul muzical românesc*, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 2, p. 95—116 + note + note muzicale + rez. engl. (Etnomuzicologie).

748. Sulităeanu, Ghizela, *Principiile şi legile folclorului în etnomuzicologie*, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 5, p. 397 —411 + rez. engl.

749. Zamfir, Constantin, *Folclor muzical din Bistriţa-Năsăud*, Buc., E. MUZICALA, 1988, 415 p.
Rec. : Cristina Rădulescu-Paşcu, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 26 (2222), p. 8—9.

https://biblioteca-digitala.ro

IV.5. ETNOCOREOLOGIE

v. 571, 723.

750. Buciu, Valeriu, *Dansul popular — un act de cultură și o vibrantă lecție de patriotism*, FAMILIA, 25 (125), 1989, nr. 2 (282), p. 11.
Interviu realizat de Ion Parhon cu coregraful Valeriu Buciu, directorul Ansamblului artistic „Maramureșul" din Baia Mare.

751. Bucșan, Andrei, *Dansul popular din Republica Moldova*, AN. I.E.F., s.n., I, 1990, p. 108—115.

752. Costea, Constantin, *Jocul popular — fenomen artistic colectiv*, ALBINA, s.n., I (93), 1990, nr. 5, p. 6.

753. Costea, Constantin, *Aspecte ale diversității și unității în dansul popular românesc*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 190—193. (Note și discuții).
Probleme de metodologie coreologică.

V. ROMÂNII DE PESTE HOTARE

754. * Fracile, Nice (Frățilă, Niță), *Vokalni muzicki folklor srba i rumune u Voivodini-Komparativa proncavanja*, Matica Srpska, Odelyenye za scenoske umetnosti i muziku, Novi Sad, Knjia 2, 1987, 616 p.
Rec. : Marin Marian Bălașa, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 299—301.

755. * Jorjovan, Trandafir, *Folclor muzical românesc din Ovcea*, Ovcea, Societatea cultural-artistică „Steaua", 1989.
Rec. : Vasile Vasile, MUZICA, s.n., f.a., 1990, nr. 4, p. 185—186.

756. Nistor, Viorel, *Din tradițiile coregrafice ale românilor din Ungaria*. IZVORAȘUL ,s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 9—13.

757. Pop, Sinziana, *Pașaport pentru Maramureș*, LUC., s.n., XXXIII, 1990, nr. 41, p. 8—9.
Reportaj despre românii bucovineni din Ucraina.

VI. TRADUCERI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

v. 359, 360, 362, 617, 633, 636, 703, 778.

758. Gimbutas, Marija, *Civilizație și cultură, vestigii preistorice în sud-estul european*. Traducere de Sorin Paliga, prefață și note de Radu Florescu, Buc., 1989, 294 p.
Rec. : Nicolae Neagu, M.A., XXIV, 1989, nr. 4, p. 125—126.

VII. AUTORI ROMÂNI DESPRE UNELE PROBLEME DE ETNOLOGIE, ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR STRĂIN

v. 617, 734.

759. Băghină, Doina, *Revista străină*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 287—288. (Breviar).
Prezentarea revistei „Tradiciones de Guatemala", a Centrului de Studii Folclorice al Universității San Carlos din Guatemala, nr. 29—30/1988.

760. Bot, Ioana, *Kanteletar-150*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 394—395.
Aniversarea a 150 de ani de la publicarea primei antologii de lirică populară finică, datorată lui Elias Lönrot : „Kanteletar sau vechi cântece și balade ale poporului finlandez".

761. Constantinescu, N., *Certitudini și îndoieli*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 211. (Breviar).
Prezentarea discursului ținut de Alan Jalbour la congresul prilejuit de a suta aniversare a Societății Americane de Folclor. Textul discursului a apărut în Journal of American Folklore, vol. 102, nr. 405, 1989, p. 292—298.

762. Mewes, Eugen, *Muzeul porumbului — Château de Laàs (Franța)*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 130—135 + 14 fig.

763. Munteanu, Simona și Neagoe-Mateescu, Luminița, *Expoziția „Jucării tradiționale și arta populară din Japonia"*, B.I.D.C., [Seria :] Muzee, monumente și artă, 1989, nr 2, p. 15, poziția 27.

https://biblioteca-digitala.ro

Expoziția deschisă în 1988 la Muzeul Etnografic din Cluj-Napoca cuprinde donația unei colecții de jucării și artă populară japoneză.

764. Negreanu, Constantin, * * * *Brüder Grimm Volkslieder*. Kommentar, Marburg, M.G. ELWERT VERLAG, 1989, 340 p. în R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 404. (Recenzii).
Demétrios Loukatos : *Neoeliniki parioniomisi (Proverbia e fabulis)* Atena, biblioteca Neoelenică, 1979, IV C + 201 p., [în] R.E.F., tom 34 (1989), nr. 3, p. 271 ; Pavlos Hidroglu : *Etnologhiki provlimatissisimi apo tin turkiki ke tin eliniki parimiologhia*, (Etnological Thanghts on Turkish and Greek Proverbs/Etnologische Überlegungen zur Turkischen und Grieschen Parämiologie). Buletinul Societății Grecești de Folclor-Suplimentul nr. 10, Atena, 1987, 169 p., [în] R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 382—384 ; Volksdichtung zwischen Mündlichkeit und Schriftlichkeit, Lutz Röhrich/Erika Lindig (hrsg), Tübingen, Gunter Narr Verlag, 1989, 299 p. (Poemul popular între oralitate și creația scrisă), [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 405—406 ; *Paradeigmata. Literarische Typologie des Alten, Testaments*, Erster Teil : von den Anfängen bis zum 19. Jahrhundert. Herausgegeben von Franz Link, Berlin, Dundear co Humblat, 1989, 497 p., [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr., 5—6, p. 406.
Paradeigmata este o masivă culegere de studii (25 de titluri) referitoare la tipologia literară a Vechiului Testament.
Shyiam Manohar Pandey. *The Hindi oral epic Lorikāyar. (The Tale of Louk Candā)*, Allahabad-India, Sahitya Bhawan Private Limited, 1987, 613 p., [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 404—405.
Lorikāyan, remarcabilă creație a epicii orale indiene, a fost publicată de prof. dr. Shyam Manohar Pandey, sub egida Institutului Universitar de Orientalistică din Napoli.

765. Nicolae. C., *Indicele bibliografic al unei reviste centenare. Journal of American Folklore*, [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 257—258. (Breviar).
Prezentarea publicației „Journal of American Folklore", vol. 102, nr. 405 (iul-sept. 1989) în care a apărut un studiu de Robert Cochran „*What Courage* ! *Romanian „our Leader" Jokes*" (Ce curaj ! Bancuri românești despre „șefu"). Materialul publicat a fost cules în perioada sept. 1985-ian. 1987.

766. Nicolau, Irina, *Minas Al. Alexiadhis, I elliniki kai diethnis onomatothesis tis laografias*, Athina, EKDTOSEIS. Kardhamitsa, 1988, 76 p., [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 207. Titlul în limba română : *Numirile științifice grecești și internaționale ale folcloristicii*.
Cartea cuprinde pe lângă studiul propriu-zis și un aparat critic și editorial, cu un rezumat în limba engleză.

767. Nișcov, Viorica, *Sagenerzähler und Sagensammler der Schweiz*, hrsg. von Hans Ten Doornkaat, Bern und Stuttgart, Verlag Paul Bern, 1988, 642 p. [în] R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 589—590.
Lucrarea cuprinde 21 de studii monografice, consacrate celor mai de seamă culegători și prelucrători de legende din Elveția între sec. XVI și XX.

768. Oprișan, dr. Ioan, *Colocviul internațional de muzeologie de la Otawa*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 137—138.
Lucrările Simpozionului Internațional „Muzeul și satul global" desfășurat în Canada, între 5—10 iunie 1989.

769. Pavel, Anghel, *Un nou muzeu în Canada*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], nr. 9—10, p. 138—139.
„Muzeul civilizației" — Quebec, Canada, inaugurat în toamna anului 1988.

770. Popescu, Al., *Ingeborg Weber-Kellermann, Landleben im 19 Jahrhundert*, München, Verlag C.H. Beck, 1988, 462 p., în R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 590—591.
„*Viața rurală în sec. al XIX-lea*" de I. Weber-Kellermann pune în discuție „recunoașterea faptului că satul nu constituie — așa cum era el reprezentat mai devreme — o comunitate omogenă, ci o întrepătrundere de grupuri sociale țărănești . . .".

771. Roskos, Pavel, *Elemente simbolice în desfășurarea ceremonialului de nuntă la slovacii din Banat*, FOLC. LIT., VII, 1988, p. 125—136 + note + trad. + rez. rusă.

772. Stanciu, Dumitru, *Proverbium, vol. I*,1 (1965)—15 (1970) ; vol. II., 16 (1971) —25 (1975), J. Krzyzanowski, M. Kuusi, D. Loukatos, A. Taylor (Editori), Edited by Wolfgang Mieder, Bern-Frankfurt am Mein-New York-Paris, Editura Peter Lang, 1987, 1052 p., [în] R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 89—91.
Revista paremiologică „Proverbium", reeditată în 2 volume de prof. Wolfgang Mieder, seria finlandeză (1965—1975).

773. Stanciu, Dumitru, *Jean Chevalier și Alain Gheerbrant, Dictionnaire des symboles*. Mythes, rêves, coutumes, gestes, formes, figures, couleurs, nombres, édition revue et augmentée,

https://biblioteca-digitala.ro

Paris, Robert Laffort, JUPITER, 1986, XXXII + 1060 p., [în] R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 205—207.
Volumul cuprinde 1200 de cuvinte-cheie susceptibile de interpretări simbolice.

774. Sulițeanu, Ghizela, *Wolfgang Suppan, Der muzierende Mensch. Eine Anthropologie der Musik, in „Musikpädagogik-Forschung und Lehre", herausgegeben von Sigrid Abel-Struth*, Band, 10, Mainz-London-New York-Tokio, Schott. Printed in Germany, Mainz, 1989, 223 p., cu ilustrații și note muzicale [în] R.E.F., tom 34 (1989), nr. 6, p. 588—589.

VII. AUTORI STRĂINI DESPRE UNELE PROBLEME DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR ROMÂNESC

775. Kligman, Gail, *The Wedding of the Dead : Ritual, Poetics and Popular Culture (Nunta mortului : ritual, poetică și cultură populară)*, Berkely, E. University of California Press, 1988, XIII + 410 p.
Rec. : N. Constantinescu, *Studiu american despre folclorul din Maramureș*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 139. (Breviar).
Lucrarea este prezentată de Margaret Iliebert Beissinger în „Journal of American Folklore" (vol. 102, nr. 405, iul. sept. 1989, p. 351—353) ca rezultat al unei culegeri de teren între 1978—1988.

776. Karlinger, Felix, *Rumänische Legenden asu der Münlichen Tradition*. Institut für Romanistik der Universität Salzburg, Salzburg, 1990, 160 p.
Rec. : Mircea Anghelescu, *Cercetări de românistică în Austria*, LUC., XXXIII, 1990, nr. 35, p. 4.

777. Lukianeț, Olga S. și Kalșnikova, N. I., *Colecțiile moldovenești în cadrul Muzeului de Etnografie a popoarelor din U.R.S.S.*, Chișinău, E. ȘTIINȚA, 1990, 125 (—128) p. (lucrare în limba rusă).

778. * Nyssen, Wilhelm, *Flacăra mântuirii*. Trad. de I. Alexandru, Buc., f. edit., 1986. (Frescele bisericii Sf. Ioan Botezătorul-Ferentari, București).
Rec. : p. s. Episcop Ioan Mihălțan, M.A., XXV, 1990, nr. 1, p. 112.
Cartea părintelui Wilhelm Nyseen prezintă pictura realizată în biserica de rit ortodox Ferentari, de părintele arhimandrit Gh. Firmilian Ciobanu.

779. * * *Paysans et Nations d'Europe centrale et balkanique aux XIXe et XXe siècles*, Maisonneuve et Larose, Paris, 1985, 279, p.
Rec. : Eliza Campus, R. IST., tom 42 (1989), nr. 3, p. 311—315.
Volumul cuprinde 18 comunicări ce au fost reprezentate la Paris, cu prilejul unei reuniuni internaționale, având drept temă : *Reinventarea țăranului de către stat în Europa centrală și balcanică, sec. XIX și XX.*

780. Ruzé, Alain, *Les Latines des Carpathes. Preuves de la continuité roumaine au nord du Danube*, Berna, E. PETER LANG, 1989.
Rec. : Al. Zub, *Meditații. Carpatolatinii*, ATENEU, 27, 1990, nr.5 (246), p. 2.

IX. ACȚIUNI DE VALORIFICARE

IX.1. MUZEE, ASOCIAȚII FOLCLORICE, COLECȚII, EXPOZIȚII.

781. Agrigoroaie, Eugen, *Expoziții. Sensul luminii pascale*, CRONICA, XXV, 1990, nr.18 (1208), p. 3.
Expoziția pascală deschisă la Palatul Culturii din Iași sub genericul „Lumină din lumină" (8 apr. —8 iun. 1990).

782. Bucur, dr. Corneliu, *Civilizația populară românească — istorie și creație tehnică*, TRANSILVANIA, XXIV (XCV), 1989, nr. 3, p. 50—51.

783. Chelcea, prof. dr. Ion, *Propuneri pentru reconstrucția culturală, Un muzeu etnografic moldovenesc în aer liber*, CRONICA, XXV, 1990, nr. 22 (1212), p. 10.

784. Chiriac, A , *Mărturii de spiritualitate românească*, FAMILIA, 26 (126), 1990, nr. 2 (294) p. 17.
Prezentarea expoziției de icoane de la Muzeul Țării Crișurilor, expoziția deschisă la Oradea în ianuarie 1990.

https://biblioteca-digitala.ro

785. Deaconu, prof. dr. Gh., *Un climat, un ideal, un program — două decenii de activitate a Asociației folcloriștilor și etnografilor vâlceni*, IZVORAȘUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 23—24.

786. Drăgulescu, Constantin, *O premieră muzicală : expoziția „Jucării, instrumente și ustensile din plante"*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 1, p. 7—10.
Expoziția, organizată la 1 iunie 1989 la sediul „Muzeului de istorie naturală" din Sibiu, a pus în valoare 150 de piese reprezentând 70 de tipuri de jucării, instrumente muzicale și utilitare confecționate din 38 de specii de plante. În expoziție n-au fost incluse jucării--obiecte de ritual.

787. Florescu, Elena, *Expoziția „Scoarțe populare moldovenești"*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26]. 1989, nr. 1, p. 86—87 + 3 foto. Piatra Neamț.

788. Ichim, Dorinel, *Muzeul de etnografie de pe Valea Trotușului*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 3—4, p. 7—12.
În cadrul Muzeului Județean Bacău, în incinta palatului Ghica din Comănești, ființează o expoziție permanentă de etnografie.

789. Ioniță, Maria, *Expoziția „Societatea română în secolul al XIX-lea. Mărturii de valoare din colecțiile muzeului"*, R. MUZ., 1990, nr. 8—9—10, p. 27—32 + note.
Expoziție realizată de colectivul secției de istorie modernă a Muzeului Național de Istorie a României în iulie 1990.

790. Mewes, Eugen, *Primul Muzeu de agricultură din România*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 114—120 + 9 foto.

791. Moise, Ilie, *Din viața „Asociației . . ."*, S.C., V, 1990, p. 416—418 + rez. germ.
În cei zece ani de la sistarea apariției volumului de „Studii și comunicări", Asociația Folcloriștilor și Etnografilor-Sibiu a căutat să suplinească dispariția acestei publicații printr-o intensă activitate științifică.

792. Pavel, Anghel, *Muzeul sătesc din localitatea Chilia, județul Olt*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 1, p. 72—74.
La data de 17 mai 1989, în com. Chilia, județul Olt, a fost deschis un muzeu sătesc, pe baza obiectelor donate de meșterul Nicolae M. Nica (sculptor).

793. Pârâu, Steluța, *Expoziția permanentă de artă populară a muzeului „Delta Dunării" — Tulcea*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 199—200. (Breviar).

794. Roșu, Georgeta, *Expoziția „Tezaur de artă populară românească"*, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 1, p. 3—6. (Muzeul Satului — București).

795. Steiciuc, Brândușa, *Expoziția documentară „Simeon Florea Marian" din Suceava*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 9—10, p. 15—17.

IX 2. PUBLICAȚII ALE MUZEELOR, INSTITUTELOR Ș.A.

796. * * * *Anuarul Institutului de Cercetări Etnologice și Dialectologice*. Seria A, nr. 6—7; comunicări, sesiuni științifice 1984—1985, Buc., f. edit., 1987.
Rec. : Germina Comanici, R.E.F., tom 34 (1989), nr. 4, p. 381—392.

797. Baboșa, prof. Dumitru, *„Izvorașul". 70 de ani de la apariție*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 21, p. 8.

798. Coman, Mihai, *Memoriile Secției de Științe Filologice, Literatură și Arte*, Seria IV, tom VIII, 1986, Buc., E.A.R , 1987, 262 p., R.E.F., tom 34 (1989), nr. 1, p. 85—86.

799. Cristocea, Spiridon, *Muzeul Câmpulung Muscel — O nouă culegere de studii și comunicări*, ARGEȘ, XXIV, 1989, nr. 9 (216), p. 10.

800. Datcu, Iordan, *La reapariția revistei „IZVORAȘUL"*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 130. (Breviar).

801. Datcu, Iordan, *Publicații de folclor și etnografie — Pagini de dicționar*, S.C., V, 1990, p. 79—135 + rez. germ.

802. Dobre, Alexandru, *Locul și rolul revistelor de etnografie și folclor în cunoașterea și cercetarea culturii populare românești*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 5—6, p. 380—383.

803. Dumitrescu, Bistrița N. Gh., *Un act de patriotism*, IZVORAȘUL, s.n. 1 (23), 1990, p. 3. Reapariția revistei „Izvorașul" după 50 de ani de la încetarea activității.

804. Pavel, Anghel, *File de istorie. V-Muzeul Bistrița, 1988*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 4, p. 92—93.

805. Pop, Mihai, *Izvorașul 70*, IZVORAȘUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 4.

806. Robea, M. Mihail, *Valori etnofolclorice într-o publicație musceleană*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 79. (Breviar).

https://biblioteca-digitala.ro

Prezentarea revistei ,,Studii şi comunicări" a Muzeului din Câmpulung Muscel.

807. Sarafolean, Gavrilă, ,,*Crisia" volumul XVIII, 1988*, R.M.M., [Seria :] Muzee, [26], 1989, nr. 3, p. 91—92.
Colectivul ,,Complexului Muzeal Bihor" din Oradea a scos la sfârşitul anului 1988 cel de-al XVIII-lea volum al publicaţiei muzeale ,,Crisia".

808. Tiţa, Dumitru D., *Studia. Valenţe patriotice promovate de revista ,,Izvorașul" — La 70 de ani de la apariţie*, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, n . 1, p. 26—28.

809. Tomescu, Luminiţa, *Anuarul de folclor, V-VII (1987)*, *Cluj-Napoca*, 524 p., R.E.F. tom 34 (1989), nr. 1, p. 86—88.

IX.3. PROCESUL DE VALORIFICARE A FOLCLORULUI ÎN LITERATURĂ, ARTĂ PLASTICĂ, MUZICĂ ŞI ALTE FORME DE VALORIFICARE.

v. 366, 380, 424, 425, 502, 504, 506, 531, 538, 561, 575, 722.

810. * * * *Antologie poetică ,,Izvorașul"*, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, p. 17.
Poeţi ţărani (Elisabeta Novac şi Gheorghiţa Măleanu).

811. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (17), FILATELIA, XXXVIII, 1989, nr. 6 (397), p. 10.
Prezentarea seriei ,,*Costume populare româneşti*" (L.P. 1138) apărută în 1985. Seria cuprinde costume din Muscel, Bistriţa-Năsăud, Vrancea, Vâlcea.

812. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (18), FILATELIA, XXXVIII, 1989, nr. 8 (399), p. 12.
Prezentarea seriei ,,*Semicentenarul Muzeului Satului-Bucureşti*", (L.P. 1162) apărută în 1986.

813. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (19), FILATELIA, XXXVIII, 1989, nr. 10 (401), p. 9.
Seria ,,*Obiceiuri folclorice româneşti*" (L.P. 1172), apărută în 1986 (capra, sorcova, plugușorul, buhaiul, căiuţii, urătorii).

814. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (20), FILATELIA, XXXVIII, 1989, nr. 12 (403), p. 10.
Seria ,,*Basme de Petre Ispirescu*", (L.P. 1184—1185), apărută în 1987.

815. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (20), FILATELIA, XXXVIII, 1989, nr. 12 (403), p. 12.
Seria ,,*Costume populare româneşti*" (L.P. 1189), apărută în 1987.

816. * * * *Compendiul cronologic al mărcilor poştale româneşti* (21), FILATELIA, XXXIX, 1990, nr. 2 (405), p. 9, 10.
Seria ,,*Ceramică românească*" (L.P. 1198) editată în 1988.

817. Deaconu, dr. Gh., *Cronica de sărbătoare ,,Cocoşul de Hurez"* IZVORAŞUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 28.
Cea de a XX-a ediţie a târgului ceramicii populare româneşti.

818. Filip, V., *Valorificarea cântecului tradiţional*, CRONICA, XXIV, 1989, nr. 51 (1247), p. 2.
Concursul interjudeţean de folclor ,,Barbu Lăutaru" (dec. 1989).

819. Florea, Anca, *La Nedeie în Banat*, LUC., XXXII, 1989, nr. 31, p. 5.
Spectacol folcloric realizat în iulie 1989, la Timişoara.

820. Ghinoiu, Ion, *Masa destinului*, ACADEMICA, I, 1990, nr. 3, p. 22—23.
Simboluri şi semnificaţii ale sculpturii brâncuşiene ,,Masa Tăcerii".

821. Horşia, Olga, *Preocupări contemporane privind valorificarea tradiţiilor artei populare şi meşteşugurilor artistice*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4, p. 277—280. (Note şi discuţii).

822. * * * *Legământ cu primăvara* (scenariu pentru colectiv de obiceiuri populare), IZVORAŞUL, s.n., II (XXIV), 1991, nr. 2, p. 14—15, p. 25. (Atelier).

823. * * * *M-a trimis mama la vie. Ochii mei sunt frumuşei*, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 21—22. (Valorificarea creaţiei populare). Melodii populare prelucrate de G. Ghaborschi şi Gelu Stratulat.

824. * Matei-Săvulescu, Aura, *O lume în cântec. Angela Moldovan*, Buc., E. MUZICALA, 1988.
Rec.: Gruia Stoia, *Perpetuarea prin cultură*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 26 (2222), p. 9.

825. * * * *Pastorala Carpaţilor — tablouri din viaţa folclorică pastorească*, IZVORAŞUL, s.n., I (23), 1990, nr. 1, p. 19—20. (Valorificarea creaţiei populare).
Spectacolul, cu acelaşi titlu, prezentat de ansamblul folcloric ,,Dor" din Băbeni, jud. Vâlcea, în 1973, într-un turneu în Italia.

https://biblioteca-digitala.ro

826. * Roşca, Maria, *Maria Tănase*, Buc., E. MUZICALĂ, 1988.
Rec.: Gruia Stoia, *Perpetuarea prin cultură*, CONTEMP., f.a., 1989, nr. 26 (2222), p. 9.

827. Suciu, Mihai, *Dorul călător al folclorului spre regăsirea de sine*, VATRA, XIX, 1989, nr. 225, p. 12.
Interviu realizat cu cântăreţul de muzică populară Ion Boceşa, originar din satul Oarda de Jos, aflat la confluenţa Sebeşului cu Mureşul.

828. Teodoru, Vitalie, *Trei decenii în slujba patriei*, R. LIT., XIX, 1989, nr. 225, p. C.
Interviu realizat cu Angela Buciu, solistă de muzică populară şi Nicu Moldovan, directorul ansamblului folcloric „Maramureşul".

829. Turcuş, Aurel, *Condeierii ţărani şi folclorul*, ORIZONT, XL, 1989, nr. 20 (1159), p. 3 (part. I.); ibidem, nr. 21 (1160), p. 8 (part. II.); ibidem, nr. 25 (1164), p. 9 (part. III); ibidem, nr. 26 (1165), p. 6 (part. IV).
Fragmente din articolul „Ţara" de Camil Petrescu din 1921 şi comentarii pe marginea acestora.

X. CONGRESE, CONFERINŢE, SESIUNI, ŞTIINŢIFICE, COLOCVII, DĂRI DE SEAMĂ (1989—1990)

X.1. ÎN ŢARĂ.

830. Alexandru, Ion T., *Şedinţa publică de comunicări a Comisiei de Folclor*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 1, p. 118—119. (Breviar).
Tema: Contribuţii la istoria folcloristicii şi etnografiei româneşti (15 dec. 1989).

831. I[ordan], D[atcu], *Zilele şcolii constănţene*, R.E.F., tom 34 (1989) nr. 5, p. 430.
Prezentarea celei de a VIII-a ediţii a „Simpozionului de folclor" com. Băneasa, jud. Constanţa (29 mai 1989).

832. M[arin], M[arian], *Contribuţii la istoria folcloristicii şi etnografiei româneşti* R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 210—211. (Breviar).
Sesiunea de comunicări a Comisiei de Folclor a Academiei Române desfăşutată la 24 noiembrie 1989.
Titlurile comunicărilor: Iordan Datcu, *Un volum necunoscut de D. Stăncescu*; Viorica Ionescu-Nişcov, *Folclorul în „Adevărul literar şi artistic" (1920 — 1939)*; Cătălina Velculescu, *Texte folclorice în manuscrisele vechi româneşti*; Paul Leu, *Date noi cu privire la colecţia „Cântece populare româneşti din Bucovina" (comentarea unor scrisori trimise de Matias Friedwagner lui S. Fl. Marian)*; I. Oprişan, *Întreaga ţară coautoare (consideraţii asupra chestionarelor lui B. P. Haşdeu)*; Alexandru Dobre, *O „propunere" a lui Simion Mehedinţi*.

833. Marian-Bălaşa, Marin, *Metodologia cercetării culturii populare*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 209—210. (Breviar).
Şedinţa de comunicări a Comisiei de Folclor a Academiei Române, din 2 octombrie 1989, care a pornit de la articolul program al lui Ov. Densuşianu: „*Folclorul cum trebuie înţeles*".
Titlurile comunicărilor: Stelian Dumistrăcel, *Etnografie, etnologie, arheologie şi semantica elementelor autohtone româneşti*; Nicoleta Coatu, *Un mod de abordare a metaforei în textul folcloric*; Gh. Deaconu, *Contribuţii la metodologia cercetării obieciurilor populare*: Cornelia Călin, *Probleme teoretice şi de metodologie*; N. Constantinescu, *„Folclorul — cum trebuie înţeles" după 80 de ani*".

834. Pavel, Anghel, *Simpozionul ştiinţific „Ecosinteze şi etnosinteze carpatine"*. A XX-a ediţie, R. MUZ., XXVII, 1990, nr. 1, p. 70—71.
Lucrările simpozionului s-au desfăşurat între 3—4 mai, 1990, la Muzeul Judeţean Argeş din Piteşti.

835. Păvăloiu, Mariana şi Moldovan, Jianu, *Dunărea şi marea în istoria poporului român — — sesiune ştiinţifică de referate şi comunicări a Muzeului Marinei Române din Constanţa*, R.M.M., [Seria:] Muzee, [26], 1989, nr. 8, p. 90—92.

836. Stihi-Boos, Constantin Iulian Dan, *Sesiunea ştiinţifică a Comisiei de Folclor a Academiei Române*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 185—186. (Breviar).
Sesiunea din 23 februarie 1990 în cadrul căreia au fost prezentate următoarele comunicări: prof. univ. dr. Gh. Ciobanu, *Melodia din Rohonczy Codex*; Mariana Kahane, *Cântarea antifonică a unor specii ceremoniale. Consecinţe asupra structurii textelor poetice*; Elisabeta Moldoveanu, *Consideraţii asupra cercetării interdisciplinare a folclorului muzical*; Ghizela

https://biblioteca-digitala.ro

Sulițeanu, *Cercetările inter și intradisciplinare în etnomuzicologie ;* Gh. Oprea, *Etnomuzica în Oedip-ul enescian ;* Marin Marian Bălașa, *Colinda-epifanie și sacrament.*

X.2. ÎN STRĂINĂTATE.

837. Alexandru, Tiberiu, *Polifonie populară*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 3—4. p. 289—295. (Cronică).
Simpozionul „*Polifonia popoarelor din Balcani*", desfășurat la Tirana între 6 — 7 oct. 1989.

838. Oișteanu, Andrei, *Congres Internațional de Antropologie și Etnologie*, R.E.F., tom 35 (1990), nr. 2, p. 210. (Breviar).
A XII-a ediție a acestui congres s-a desfășurat la Zagreb între 24—31 iulie 1988.

https://biblioteca-digitala.ro

INDEX DE NUME DE PERSOANE

(cercetători, scriitori, publicişti, rapsozi şi informatori populari)

Adăniloaie, N., 327
Agrigoroaie, Eugen, 781
Albeşteanu, Ion, 719
Alboiu, Mircea, 329
Alecsandri, Vasile, 124, 219, 224, 226, 639
Alecu, Cornelia, 491
Alexandru, Ioan, 778
Alexandru, Ion T., 108, 648, 692, 830
Alexandru, Tiberiu, 271, 529, 718, 719, 720, 721, 735, 736, 837
Alexiadhis, Minas Al., 766
Almaşi, Istvan, 271
Amzulescu, Al. I., 330, 530, 707, 712
Andrei Al., 531, 657
Andriescu, Alexandru, 403
Angelescu, Silviu, 690
Anghel, Ioana, 331
Anghelescu, Mircea, 109, 110, 175, 776
Angheluţă, Lucreţia, 4
Antim, Corneliu, 494
Antohi, Sorin, 610
Apolzan, Lucia, 333, 334
Apreotesei, Cezar, 111
Arghezi, T., 174
Arvinte, Vasile, 403, 579
Atanasiu-Jucu, Lucia, 272
Avram, Andrei, 332
Avram, Vasile, 446, 611

Babeţi, Adriana, 362
Baboşa, Dumitru, 797
Baciu, Paul Eugen, 612
Badea, Rodica, 521
Balaci, Ruxandra, 25
Baltag, Cezar, 246
Barbă-Neagră, Paul, 165
Barbu, Doina, 335
Barbu, Ion, 202, 639
Barbu, Violeta, 318
Bariţiu, George, 314, 524
Barnea, I., 26
Bauman, V. H., 469
Băbuş, Emanoil, 27
Bădescu, Ilie, 293
Băghină, Doina, 532, 759
Bălan, Carmen Cornelia, 337
Bălan, I. D., 67
Bălaşa, D., 28
Bălăşel, Teodor, 569, 681
Bănescu, Marcu, 274, 613
Bărbulescu, Simion, 112, 113
Bâtcă, Maria, 513, 514
Bechet, Florica, 114
Beldiman, Nicolae, 518
Bell, Nicolae, 594
Beltechi, Eugen, 352, 412
Belu, Sabin, 67, 382
Bena, Zaharia, 740
Bercea, Livius, 562
Berindei, Dan, 29
Bernea, Ernest, 338
Bibescu, Martha, 223, 276
Bidirel, Alexandru, 718
Bilţiu, Pamfil, 713, 717, 722
Binder, Paul, 70
Bircă, Carol (Carl), 721
Bircă, Iosif, 721
Birlea, Ovidiu, 284, 311, 315, 339, 603, 680
Birleanu, Viorel, 723
Blaga, Lucian, 115, 116, 151, 152
Blaga, Mihoc, 30
Blaga, Miron, 116
Boboc, Alexandru, 702
Boboc, Nicolae, 646
Boca, Pompei, 340
Bocşa, Ion, 341, 342
Boldureanu, Ioan Viorel, 343, 533, 554
Bolocan, Gh., 344
Bolovan, Ioan, 31
Bolovan, Sorina, 31
Bostan, Constantin, 566
Bot, Ioana, 117, 222, 760
Bot, Nicolae, 614, 628
Botezatu, Grigore, 275
Botta, D., 172
Braga, Mircea, 126
Braga, Nicolae, 32
Branişte, Valeriu, 300
Braşoveanu, D. D., 573
Bratu, Costin, 435
Brădeanu, Ion, 522
Brăescu, Maria, 276
Brăiloiu, Constantin, 281, 310
Brătuleanu, Anca, 33
Brătuleanu, Liviu, 33
Brâncuş, Gr., 534
Brâncuşi, N., 243
Breazul, George, 732
Breban, Vasile, 331
Brediceanu, Tiberiu, 310
Brehnescu, Constantin, 118
Brumaru, I. A., 345
Bucescu, Florin, 723
Buciu, Angela, 828
Buciu, Valeriu, 750
Bucşan, Andrei, 751
Bucur, Corneliu, 782
Bucur, Marin, 119
Bucurescu, Adrian, 346, 615

https://biblioteca-digitala.ro

Budiș, Monica, 347
Buescu, Corneliu, 724
Bugeanu, Dan, 10
Bugin, Victor, 658
Bulboacă, Ionel, 714
Buluță, Gheorghe, 348
Burada, Teodor, T., 306
Burcescu, Florin, 277
Burduja, Virginia, 47
Busuioceanu, Oxana, 210, 121
Bușilă, Valentina, 464, 519
Butură, Valer, 349, 535
Buzdugan, Ion, 122
Buzincu, Aurel, 123

Cadar, Cornel, 124
Calancea, Laura, 349
Calinic, Argeșanul, 37
Campus, Eliza, 779
Canciovici, Mihai-Alexandru, 278, 701
Cantemir, Dimitrie, 307
Cantemir, Traian, 279
Caproșu, I., 64
Caracostea, D., 110
Caraman, Petru, 34, 125, 147, 339, 536, 616
Cassirer, Ernst, 617
Călin, Cornelia, 537, 833
Călinescu, George, 35, 126, 127, 128, 207, 603
Cărăbiș, Vasile, 32
Cândea, Virgil, 58
Cârciumaru, Marin, 523
Cârlan, Nicolae, 129
Cernat, Mihai, 130
Cernăvodeanu, Paul, 48
Cernea, E., 470
Cernescu, Trăilă, 350
Cernicanul, Casian, 37
Chaborsch, G., 823
Chelcea, Ion, 351, 725, 783
Chifa, Iulian, 371
Chiriac, Aurel, 484, 784
Chirilă, Dumitru, 353
Chiș-Șter, Ioan, 562
Chițimia, I. C., 131, 132, 280, 538, 539, 680
Chivu, Iulian, 471, 680
Ciaușanu, G. F., 305
Cimpoi, Mihai, 133
Cincheza-Buculei, Ecaterina, 38
Ciobanu, Gheorghe, 309, 726, 727, 836
Ciobanu, Stanca, 134, 135
Ciocan-Ivănescu, Rodica, 39
Ciopraga, Constantin, 136, 137
Cipariu, Timotei, 323
Ciubotaru, Ion H., 515
Ciubotaru, Silvia, 515
Ciuchindel, C., 555
Ciurea-Genuneni, Nicolae, 657
Cîrstoiu, Constantin, 540
Cîrșmariu, Tatiana, 541
Cleopa, Ilie, 40
Coatu, Nicoleta, 354, 542, 543, 696, 833
Cocișiu, Ilarion, 310
Cocoș, Iosif, 720
Codreanu, Iorgu, 693
Codreanu, Teodor, 138
Cohran, Robert, 765
Cojocaru, Nicolae, 41, 52, 355, 457, 618, 646
Coman, Mihai, 44, 349, 356, 530, 619, 620, 621, 622, 798
Comanici, Germina, 623, 796
Comișel, Emilia, 281
Comșulea, Elena, 357
Constantin, Fl., 48
Constantin, Nicolae, 358
Constantinescu, Fl., 74
Constantinescu, Grigore, 282
Constantinescu, Ilie, 293,
Constantinescu, Justin, 139
Constantinescu, Maria, 571
Constantinescu, Muguraș, 140
Constantinescu, Nicolae, 141, 142, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 603, 624, 684, 761, 775, 833
Constantinescu, Radu, 47
Corcea, Avram, 320
Corhan, Aurora F., 447
Cornea, Andrei, 42
Corugă, Mihai, 43
Cosma, Viorel, 728, 729, 730
Costandache, G. G., 359, 360, 361, 617
Costea, Constantin, 752, 753
Costin, Nicolae, 261
Coteanu, Ion, 5
Crăciun, Ioana, 143
Creangă, Ion, 112, 113, 118, 119, 122, 126, 128, 130, 137, 138, 140, 141, 143, 144,148, 150, 156, 163, 170, 171, 173, 177, 182, 184, 185, 186, 187, 196, 201, 202, 203, 206, 213, 214, 215, 220, 221, 234, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 249, 250, 251, 253, 258, 267
Creangă, Vasile, 236
Creția-Dumitrașcu, Aurelia, 169
Creția, Petru, 168
Crețu, Vasile Tudor, 44, 272, 283, 291, 625
Cristache-Panait, Ioana, 45
Cristea, Simion, 626
Cristea, Valeriu, 144, 237, 267
Cristescu, Constanța, 731
Cristescu, Ioan, 176
Cristescu, Nicolae, 627
Cristocea, Spiridon, 799
Crișan, Constantin, 638
Crohmălniceanu, Ovid I., 146
Cruceru, E., 104
Cuceu, Ion, 349, 628
Cuceu, Maria, 628
Culianu, Ioan Petru, 362
Cușa, Nicolae, 46
Cuțitaru, Virgil, 230

Datcu, Iordan, 34, 49, 50, 147, 148, 149, 150, 281, 284, 285, 286, 287, 349, 363, 387, 426,

https://biblioteca-digitala.ro

515, 530, 536, 616, 680, 682, 707, 708, 723, 728, 800, 801, 831, 832
David, Doina, 552, 691
David, Gh., 629
Dădîrlat, Camil Marius, 151, 152
Dănăilă, Ion, 11, 12
Dăncuș, Elena, 13, 14
Deaconu, Gheorghe, 502, 553, 785, 817, 833
Delarohia, Nicolae, 448
Densușianu, Ovid, 348, 549, 833
Diaconu, Bălan Paula, 364, 365
Diaconu, Ion, 288, 364, 365
Diamandi, Saviana, 732
Diculescu, Felicia, 744
Dimisianu, G., 128, 144
Dimitriu, Daniel, 153
Dinicu, Grigoraș, 282
Dinuță, Gh., 51
Diță, Alexandru V., 57
Dobre, Alexandru, 15, 52, 154, 155, 262, 288, 366, 524, 536, 675, 802, 832
Dobre, Maria, 367, 368
Dobrescu, Al., 703
Dona, Roșu Dumitra, 703
Doornkaat, Hans Ten, 797
Dragoman, C. L., 369, 370
Dragomir, Silviu, 53
Drăgan, Gheorghe, 157, 158, 159
Drăgan, Ioan, 70
Drăgan, Mihai, 160
Drăgan, Radu, 630
Drăgănescu, Mihai, 161
Drăgănoiu, Mihaela, 399, 400
Drăgoescu, I. I., 371
Drăgulescu, Constantin, 525, 631, 786
Drăgulin, I. Gh., 103
Drîmba, Ovidiu, 54
Drogeanu, Paul P., 349, 372
Dudaș, Florian, 55, 694
Dugneanu, Paul, 167
Dulcu, Ecaterina, 449, 450
Dumistrăcel, Stelian, 56, 516, 579, 833
Dumitrache, C-tin, 104
Dumitrașcu, I. N., 683
Dumitrescu-Bistrița, Gh. N., 302, 715, 803
Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, 162, 163, 164
Dumitrescu-Runcu, Gh., 289
Dumitrescu, Gh. N., 280
Dumitrescu, Sorin, 495
Dumitriu, Mircea, 441
Dumuță, Ana, 722
Dunăre, Nicolae, 297
Duțu, Alexandru, 72, 373, 374, 695

Eliade, Mircea, 57, 58, 290, 632, 633, 673
Eminescu, Mihai, 111, 114, 116, 117, 120, 121, 123, 127, 128, 131, 132, 135, 136, 139, 145, 148, 149, 155, 158, 159, 161, 164, 166, 167, 168, 169, 178, 183, 193, 195, 198, 200, 208, 216, 217, 218, 222, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 239, 252, 254, 256, 260, 261, 262, 263, 265, 266, 347, 500, 634, 639, 679
Evseev, Ivan, 170, 171, 291, 554, 620

Faiciuc, I., 579
Faur, Viorel, 16
Filimon, N., 679
Filip, V., 818
Filipciuc, I., 557, 646
Firmilian, Călugărul, 375
Firmilian-Ciobanu, Gh., 798
Fleșeru, Anca, 451
Floarea, Mihai, 705
Floca, Ioan, 59
Florea, Anca, 730, 819
Florea, Eleonora, 733
Florea, Ion A., 376, 579
Florescu, Elena, 787
Florescu, Nicolae, 172
Florescu, Radu, 60, 758
Fochi, Adrian, 1, 10, 17, 18, 19, 20, 603
Fracile, Nice (Frățilă, Niță), 754
Frățilă, Vasile, 292, 376
Friedwagner, Matias, 832
Frunză, Dumitru, 452, 558
Fundescu, I. C., 679

Galaction, Gala, 189
Galeriu, Constantin, 635
Gaster, Moses, 294
Gălușcă-Cîrșmariu, Tatiana, 559
Geană, Gheorghe, 377, 646
Georgescu I. L., 517
Georgescu, Maria, 453
Georgescu, Nicolae, 57, 560
Georgescu-Stănculeanu, Lucilia, 736
Georgia, Mihai, 173
Gheorghe, C., 293
Gherghel, Valeriu, 633
Gherman, Mihai, 61
Gheție, Ioan, 600
Ghicu, Coman, 294, 295
Ghiculete, Galina, 435
Ghimpețeanu, Colette, 308
Ghinoiu, Ion, 378, 820
Gimbutas, Mariga, 758
Giurescu, Dinu C., 62
Glodariu, Ioan, 63
Goci, Aurel, 174
Goicu, Viorica, 379, 454
Golescu, Dinicu, 175
Golescu, Iordache, 176, 211
Gonța, Alexandru I., 64
Gorovei, Artur, 295, 717
Goția, Anca, 296, 380, 561
Gräf, Rudolf, 472
Grecu, Doina, 352, 412
Grigurcu, Gr., 246
Grimm, 143
Grozi, Livia, 505
Guciu, Ioana, 563

https://biblioteca-digitala.ro

Gudea, Nicolae, 65
Gumă, Nicoleta, 66
Gusti, D., 273, 381, 427, 428

Haimovici, Sergiu, 526
Handoca, Mircea, 177
Hanga, Vladimir, 67, 382
Hangiu, I., 68
Harhoiu, Radu, 69
Hașdeu, B. P., 522, 832
Hedeșan, Otilia, 548, 551, 564
Herșeni, Traian, 325
Hîncu, Andrei, 275
Homorodean, Mircea, 383, 384, 385
Horșia, Olga, 821
Hossu Longin, Valentin, 386
Hurezeanu, Damian, 97

Iaroslavschi, Eugen, 63
Ibrăileanu, Garabet, 147
Ichim, Dorinel, 788
Iederan, Dumitru, 735
Iliebert Beissinger, Margaret, 775
Ilisei, Grigore, 40, 473
Ilișiu, Ion, 598
Ionașcu, Al., 389
Ionescu Ruxăndoiu, Liliana, 435, 436
Ionică, I., 434
Ioniță, Alexandru M., 48
Ioniță, Vasile C., 390, 391
Iordache, Gh., 297, 490
Iorga, Nicolae, 387, 427
Ispas, Sabina, 178, 706
Ispirescu, P., 679, 684, 814
Itu, Ion, 179, 180, 181
Ivan, Magdalena, 728
Ivănescu, D., 182

Jalbour, Alain, 761
Jinga-Dascălu, Laurenția, 332
Jompan, Aurelia, 474
Jompan, Dumitru, 474
Jorjovan, Trandafir, 755
Jucan, Grațian, 183
Junghietu, Efim V., 565, 676

Kahane, Mariana, 736, 836
Kalșnikova, N. I., 777
Karlinger, Felix, 776
Kerenyi, Karl, 636
Kernbach, Victor, 638
Kirileanu, G. T., 177, 236, 566
Klein,Hans, 637
Kligman, Gail, 775
Klusch, Horst, 485, 503

Labiș, Nicolae, 129
Larionescu, Sanda, 567
Lascu, Stoica, 71
Lazăr, Ioachim, 475
Lazăr, Ion St., 298, 571, 707
Lazăr, Marius, 184
Lăcătușu, Violeta, 639
Lăncrănjan, Ion, 188
Lăzărescu, Paul, 434
Lemny, Ștefan, 72, 73
Lesovici, Dan Mircea, 185
Leu, Paul, 299, 568, 685, 686, 832
Lindig, Erika, 764
Link, Franz, 764
Loșonți, Dumitru, 376, 392
Loukatos, Demetrios, 764
Lovinescu, Vasile, 186, 187
Lönrot, Elias, 760
Luchescu, Gh., 300
Lukacs, Antal, 94
Lukianeț, Olga, 777
Lungoci, Silvestru, 718
Lungu, Ion, 188
Lupaș, Ioan, 74
Lupu, Coman, 176
Lutz, Rörich, 764

Macarie, Ieromonahul, 739
Madgearu, Alex., 393
Maier, Radu Octavian, 301, 399, 400
Maiorescu, Titu, 159
Mangiuca, Simeon, 335, 553
Manolescu, Nicolae, 189, 190, 191, 192, 193, 197, 235, 242
Marcu, Maria, 394
Mareș, Lucreția, 395, 396
Marian, Liviu, 310
Marian, Marin, 75, 76, 83, 195, 372, 378, 736, 737, 738, 754, 832, 833, 836
Marian, Simion Florea, 299, 310, 524, 685, 686, 795, 832
Marin, Maria, 435, 436
Marinescu-Bâlcu, Silvia, 77
Marinescu, Bogdan, 435
Marinoiu, Costea, 302, 569
Marta, Elena, 640
Marțian, Ironim, 78
Marțian, Ventura, 78
Mascoș, Ioan, 353
Mașek, Victor Ernest, 196, 491
Mateescu, Tudor, 476
Mateevici, Alexei, 287
Matei-Săvulescu, Aura, 824
Mazilu, Dan Horia, 570, 641
Maxim, Elena, 397, 455, 456, 527
Măleanu, Gheorghiță, 810
Mănucă, Dan, 197
Mării, I., 352, 412
Mâciu, Mircea, 97, 443
Mănicuță, Cornelia, 686
Mârza, Iacob, 55
Mc Nally, Raymond, T., 60
Mecu, Nicolae, 222, 246
Medan, Virgil, 572, 642
Medeleanu, Horia, 398
Mehedinți, Simion, 366
Melian, Al., 198

https://biblioteca-digitala.ro

Metea, Alexandru, 199
Mewes, Eugen, 477, 762, 796
Miclescu, Liana, 4
Mieder, Wolfgang, 772
Mihail, Zamfira, 79, 303
Mihalcu, Mihail, 399, 400
Mihăescu, Valentin P., 42
Mihăilescu, Nicolae, 643, 644
Mihăilescu, Vintilă, 401, 645
Mihălțanu, Ioan, 778
Milaș, Constantin, 573
Militaru, Ion, 200
Milu, Petre, 201
Mincu, Marin, 202
Miu, Constantin, 203
Miroiu, P., 28
Miron, Dionisie, 111
Mitru, Constantin, 304
Moanță, Ion, 647, 648
Modorcea, Grid, 574
Moga, Olivia, 518
Moga, Savu, 499
Moga, Vasile, 63
Mohanu, Constantin, 305
Moise, Ilie, 306, 402, 485, 504, 575, 576, 577, 657, 791
Moisescu, Titus, 80, 307, 308, 309, 310
Moldovan, Andrei, 204
Moldovan, Angela, 824
Moldovan, Claudiu, 205
Moldovan, Jianu, 835
Moldovan, Nicu, 739, 828
Moldoveanu, Elisabeta, 836
Morariu, Lecca, 236, 279
Moraru, Cornel, 206
Moraru, Georgeta, 404
Moraru, Mihai, 176
Moraru, Sebastian, 336
Mosely, Philip E., 273
Mumuleanu, B. P., 190
Muntean, George, 207, 679
Munteanu-Beșliu, Petre, 81
Munteanu, George, 82, 208
Munteanu, Petru, 585
Munteanu, Simona, 763
Mureșan, Augustin, 505
Murgescu, Costin, 405
Mușlea, Ion, 21

Nanu, Dimitrie Al., 683
Nanu, Rodica, 683
Nasta, Atanasie, 697
Nastasă, Lucian, 90
Neaga, Nicolae, 758
Neagoe-Mateescu, Luminița, 763
Neagoe, Victorela, 434, 435
Neamțu, Octavian, 274
Neculce, Ion, 269
Nedelcuț, Daniela, 687
Negomireanu, Doina, 210
Negreanu, Constantin, 68, 211, 212, 213, 214, 764
Negruzzi, C., 212
Netea, Vasile, 691
Nica, Nicolae M., 511, 792
Nicola, Ioan R., 75, 83
Nicolae, C., 765
Nicolae, R., 268
Nicolau, Irina, 766
Nicolau, Viorica, 401
Nijloveanu, Ion, 286, 311, 680, 708
Nistor, Viorel, 756
Nistor, Vlad, 406
Nișcov, Viorica, 688, 767, 832
Nițu, Marin D., 578
Nițulescu, Gabriela, 84
Noica, Constantin, 312
Novac, Elisabeta, 810
Novac, Luca, 745
Novicov, Ramona, 496
Nuță, Ion, 579
Nyssen, Wilhelm, 778

Oallde, Petru, 85
Oancea, Dimitrie I., 407
Oișteanu, Andrei, 580, 581, 582, 651, 838
Olteanu, A. Gh., 650
Olteanu, Ștefan, 86
Onofrei, Neonila, 2, 3, 4
Onu, Liviu, 318, 583
Opitz, Martin, 322
Oprea, Gh., 836
Oprescu, Carmen, 458
Oprișa, Longin I., 459
Oprișan, Ioan, 768, 832
Oprițescu, Gh., 571
Ornea, Z., 99, 175, 215, 566, 707
Orza, Rodica, 352, 412

Pagu, Petru, 652
Paleologu-Matt, Svetlana, 216
Paler, Octavian, 653
Paliga, Sorin, 689, 758
Pamfile, T., 679
Pană, Ruxandra, 434, 435
Panițiru, Grigore, 277
Pann, A., 80, 190
Panove, Cristina, 526
Papadima, Liviu, 168
Papadima, Ovidiu, 603, 714
Papahagi, Tache, 303
Parasca, Crăciun, 408
Parhon, Ion, 750
Parpală, Emilia, I., 654
Pascu, Șt., 217, 313, 314
Pavel, Anghel, 511, 769, 792, 804, 834
Pavel, Emilia, 409, 519
Pavelescu, Amalia, 218, 584
Pavelescu, Gh., 87, 219, 306, 324, 512, 585, 655, 740
Păcurariu, Mircea, 53, 88, 89
Pănoiu, Andrei, 460, 461, 486

https://biblioteca-digitala.ro

Păun, Octav, 315, 690
Păvăloiu, Mariana, 835
Pârâu, Steluța, 410, 447, 793
Pârvan, Vasile, 90, 442
Pârvu, Vasile, 411
Pecie, Ion, 220, 221
Percek, Arcadie, 656
Perpessicius, 166
Perrault, Charles, 140
Petrescu, Camil, 829
Petrescu, Ioana Em., 222, 235, 246
Petroveanu, Lena, 223, 224
Petrovici, Emil, 412
Petru, Ioan, 362
Pillat, Ion, 225
Piloiu, Ion, 571
Piru, Al., 226, 227, 228
Pittiș, G. I., 679
Pitulice, Mioara, 744
Pîrvu, Nicolae, 413
Platon, Gh., 97
Pogorivolschi, Ion, 229
Pompiliu, Miron, 680
Pop, Dumitru, 414, 586, 587, 657, 661
Pop, Florica, 520
Pop, Gheorghe, 562
Pop, Ioan Aurel, 70, 101
Pop, Mihai, 1, 91, 283, 298, 415, 556, 588, 589, 608, 805
Pop-Reteganul, Ion, 296, 552, 679, 680, 691
Pop, Sinziana, 757
Pop, Valer, 497
Popa, Corina, 93
Popa, Eleonora, 11, 12
Popa, George, 230
Popa, I. I., 658
Popa, Luana, 92
Popa, Mircea, 231
Popa, Radu, 94
Popa, Steluța, 741
Popescu, Alexandru, 232, 316, 317, 328, 416, 417, 501, 506, 590, 591, 592, 593, 659, 677, 770
Popescu, Aurelian, I., 594
Popescu-Călin, C., 569
Popescu, Cristian, 233, 234, 246
Popescu, D. R., 142
Popescu, Octavian, 715
Popescu, Radu, Sp., 418, 419
Popescu Sireteanu, Ion, 646
Popescu, Viorel, 478
Popovici, Doru, 728
Popovici, Dumitru, 235
Porcescu, Scarlat, 95, 96
Prangati, Constantin, 236
Predescu I., 547
Prichici, Dumitru, 709
Pricop, Constantin, 237
Prodan, David, 97
Prunduș, Augustin Silviu, 98
Radu, I., 420, 694
Rafailă, Maria, 318
Rădulea, Marcel, 401
Rădulescu-Codin, C., 679
Rădulescu, Mihai, 492, 742
Rădulescu-Pașcu, Cristina, 736, 743, 749
Rădulescu, Speranța, 744, 745
Rău, Aurel, 238, 498
Răutu, Radu, 645
Râpeanu, Valeriu, 268
Rebreanu, Liviu, 205
Rebreanu, Nora, 239, 621
Regman, Cornel, 240, 241
Rinziș, Filofteia, 476
Robea, Mihail M., 421, 507, 595, 596, 716, 806
Romalo, Dan, 710
Rosetti, Al., 176, 285
Rosetti, Radu, 99
Roskos, Pavel, 771
Roșca, Maria, 826
Roșu, Georgeta, 794
Ruja, Al., 208, 216
Russo, Alecu, 109, 125, 194, 259
Rusu, Adrian Andrei, 70
Rusu, Adriana, 63
Rusu, Constantin, 479
Rusu, Togan Gherasim, 660
Rusu, Viorica, 480
Ruzé, Alain, 780
Ruxăndoiu, Pavel, 588, 603
Sachelarie, Ovidiu, 356
Sadoveanu, M., 172, 257, 437
Sala, Marius, 79
Sarafolean, Gavrilă, 807
Saramandu, Nicolae, 422, 243, 434
Sarău, Gheorghe, 597
Sălăjan, Doina, 481
Săndulescu, Al., 166
Săsăujan, Mihai, 37
Săvoiu, Popovici Sava, 358
Săvulescu, Viorica, 536, 707
Scarlat, Mircea, 242, 267
Scărlătescu, Doru, 243, 244, 245
Schuster, Friederich, 740
Secărea, Ion, 661
Secoșan, Elena, 317, 424, 425
Seta, Cesare de, 62
Sevastos, Elena D. O., 598
Sever, A., 104
Sfetaru, Marieta, 717
Shyam, Manchar Pandey, 764
Sibechi, Gh., 236, 247
Simion, Eugen, 128, 186
Simion, Florea Marian, 76
Simion, Radu, 720
Simuț, Ion, 222
Sinădan, Emil, 261
Sinigalia, Tereza, 398
Sitaru, Maria, 376

https://biblioteca-digitala.ro

Slavici, Ion, 134
Socol, Maria-Tereza, 319
Sofronie, Mihai, 74
Solocanu, Ion I., 462
Sorescu, George St., 662
Sorescu, Marin, 108, 146, 248
Sorescu, Roxana, 246
Stahl, Henri H., 426, 427, 428
Staicovici, Ianca, 736
Stanciu, Dumitru, 678, 772, 773
Stancu, D. D., 289
Stratulat, Gelu, 823
Stănescu, Dumitru, 679, 682
Stănescu, Gabriel, 499
Stănciulescu-Bârda, Alexandru, 463
Stăniloae, Dumitru, 679, 682
Steiciuc, Brânduşa, 76, 795
Steinhardt, Nicolae, 431, 646
Stibi-Boos, Constantin Iulian Dəu, 836
Stoia, Gruia, 664, 824, 826
Stoian, Monica, 372
Stoicescu, Nicolae, 356
Stroe, Emilia, 599
Stroe, Petre, 249
Stroescu, Sabina-Cornelia, 278
Suciu, Mihai, 827
Sufleţel, Rodica, 376, 432, 454
Suliţeanu, Ghizela, 746, 747, 748, 774, 836
Surdu, Alexandru, 665, 666
Surulescu, Iosif D., 320
Szabo, Lucian-Vasile, 250

Şenilă-Vasiliu Mariana, 500
Şerban, Nicolae, 100
Şerbănescu, Andra, 423
Şeuleanu, Ion, 349, 536, 614, 621
Şincai, Gh., 694
Ştefănescu, Barbu, 482
Ştefănucă, Petre, 275
Ştefco, Valerica, 711
Ştrempel, Gabriel, 2, 3, 4, 251
Şuştea, Adrian, 22, 667, 668, 698 699

Taban, Mircea, 487, 488
Tabarcea, Cezar, 212, 252
Tamaş, Ioan, 669
Tamaş, Mircea, 433
Tanasoca, Anca, 100
Tănase, Al., 638
Tănase, Maria, 304, 321
Tătulea, Viorica, 464
Telcean, Ecaterina, 489
Teodorescu, Maria, 332
Teodorescu, Mirela, 600
Teodoru, Vitalie, 828
Terchilă, Marius, 253
Theodorescu, B., 23
Timoc, Cristea Sandu, 319
Tiţa, Dumitru D., 808
Tiugan, Marilena, 435, 436
Todeci, Vartolomei, 571
Toderaşcu, Ion, 101
Todoran, Eugen, 254, 255, 256
Tohăneanu, G. I., 257, 437, 670
Toma, Ion, 438, 439, 465
Tomescu, Luminiţa, 809
Tomescu, Mircea, 24
Toşa, Ioan, 466
Toynbee, Arnold J., 359
Trandafir, Constantin, 258, 265
Trebici, Vladimir, 440
Trepteanu, Gh. I., 671
Trifu, Valeria, 2, 3
Turcescu, L., 403
Turculeţ, Adrian, 579
Turcuş, Aurel, 102, 672, 829
Tzigara-Samurcaş, Alexandru, 441

Ţarălungă, Ecaterina, 128
Ţăranu, Ion, 601
Ţăranu, Petru, 601, 602
Ţepelea, Gabriel, 259
Ţuţea, Petre, 673

Ulivi, Anca, 332
Ungureanu, Cornel, 260, 442, 443
Ursache, Petru, 603

Vartolomei, Luminiţa, 321
Vasile, Marian, 603
Vasile, Vasile, 755
Vasiliu, Al., 679
Vatamaniuc, Dimitrie, 166, 261, 262, 263
Văduva, Ofelia, 467
Vâjiac, Eugenia, 264
Vântu, Ileana, 342
Vârgolici, Teodor, 52, 265
Velculescu, Cătălina, 528, 604, 605, 832
Velea, Dumitru, 266
Velea, Stan, 606
Vesa, Pavel, 468
Vetişanu, Vasile, 322, 444
Veţeleanu, Gh., 493
Vieru, Gr., 209
Vieru, Sorin, 646
Vilceanu, Gh., 401
Virtosu, Ileana, 318
Vlad, Ion, 267
Vlad, S., 352
Vlahuţă, Al., 268
Vlasiu, Marina, 74
Vlăduţescu, Gh., 638
Vrabie, Gh., 603, 607
Voicu, Constantin, 103
Voiculescu, V., 172
Voinea, R. P., 323
Vornicescu, Nestor, 82, 104
Vulcănescu, Mircea, 290, 312
Vulcănescu, Romulus, 345, 409, 674

https://biblioteca-digitala.ro

Vuia, Romulus, 301
Vulpe, Magdalena, 435
Vultur, Smaranda, 298

Weber-Kelermann, I., 770
Weigand, G., 292

Xenopol, A. D., 107

Zagraon, Florentina, 269
Zaharia, Dumitru, 105
Zaharia-Filipaş, Elena, 127
Zamfir, Constantin, 749
Zamfir, Mihai, 246, 270
Zamfir, Vasile, 683
Zarifopol, Paul, 445
Zărnescu, Narcis, 608, 609
Zderciuc, Boris, 324, 325, 349
Zderciuc, Silvia, 508, 509, 510
Zottoviceanu, Elena, 106
Zub, Alexandru, 90, 780
Zugravu, Nelu, 42, 70

Institutul
BIBLIOTECA
de Folclor

https://biblioteca-digitala.ro

În curând

ACADEMIA ROMÂNĂ

MEMORIILE COMISIEI DE FOLCLOR

Tomul IV (1990)

În sumar:

- Alexandru Dobre, *Mircea Eliade şi Arhiva de Folclor a Academiei Române*
- Mircea Eliade, *Arhiva de Folclor ; Sociologia Românească.*
- Petre Florea, *Pan Halippa şi folclorul*
- Anca Goţia, *Preliminarii la o cercetare a culturii tradiţionale a copiilor în Transilvania*
- Elena Maxim, *Creşterea viermilor de mătase în România. Contribuţii etnografice*
- Constantin Costea, *Structura jocurilor fecioreşti transilvănene. Mijloace de expresie*
- Alexandru Dobre, *Folclorul taberei militare. Ciclul marilor despărţiri*

https://biblioteca-digitala.ro

REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR, singura publicaţie periodică cu acest profil din ţară, reuneşte în coloanele sale cele mai prestigioase condeie din domeniul cercetării culturii populare : specialişti din institutele de profil, învăţământ superior şi liceal, societăţi şi asociaţii ştiinţifice naţionale şi regionale, alţi pasionaţi ai studierii creaţiei materiale şi spirituale a poporului român.

REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR publică *studii* şi *materiale*, *restituiri* şi *articole inedite*, *puncte de vedere*, *note* şi *discuţii*, *precizări biobibliografice*, *recenzii*, *revista revistelor*, *lista cărţilor şi publicaţiilor străine primite la redacţie*. Alte rubrici de interes şi mare atracţie : *Profil contemporan*, *Muzee etnografice şi de artă populară din România*, *Dicţionarul academicienilor*, *Români de pretutindeni*. Asupra principalelor manifestări ştiinţifice, a altor activităţi curente în domeniu, a unor evenimente, aniversări, comemorări etc., vă informează rubrica *Breviar*.

Prin noutatea informaţiei şi calitatea superioară a fenomenului studiat, REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR s-a afirmat ca una dintre cele mai reprezentative publicaţii de specialitate, rivalizând cu succes cu revistele de recunoscută tradiţie pe plan internaţional.

REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR *nu se difuzează decât pe bază de abonament*. Pentru a vă completa colecţia dv. şi a vă menţine permanent la curent cu ceea ce se întâmplă în cercetarea culturii populare româneşti şi internaţionale, nu uitaţi să vă reînnoiţi abonamentele !

ISSN : 1220—5370

REF, tom 38, nr. 6, p. 555—674, Bucureşti, 1993

43 407

S.C. Universul S.A. — c. 3902

Lei 100 pentru persoane fizice
Lei 250 pentru persoane juridice

https://biblioteca-digitala.ro